הארץ

50 אג' שנה נ"ד/יום ד', י"ט תשרי תשל"ג 27 בספטמבר 1972 SEPTEMBER 27 1972 / V. 54/16,171

מגעים ישראל–ארה"ב על רכבת "הנשק לסוריה

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

מגעים הדוקים מתקיימים בין ישראל לבין ארה"ב להערכת הדרך הפעילות הסובייטית בים התיכון, ובעיקר רכבת הנשק לסוריה. אם כי מקורות טענו, שהנושא לא ידון בביקור שר־החוץ מר אבא אבן עם עמיתו מר ויליאם רוג'רס, נודע כי היו דיונים עם השר אבן בנושא זה. בעקבות המגעים עם האמריקאים, היו בירושלים התייעצויות בדרג בכיר. הערכה חיובית על נאומו של שר החוץ האמריקאי בעצרת או"ם, הש־

הערכה חיובית בירושלים על נאום רוג'רס בעצרת או"ם

ביעו אתמול מקורות מדיניים בירושלים: הם ציינו כי מר רוג'רס נמנע מלפרט את התנאים להסדר עם כבדים והאת בניגוד לשנה שעברה, שבה פירט את שש הנקודות להסדר כזה, אשר גרמו למחלוקת בין ממשלות ירושלים וואשינגטון.

עוד צויין, כי מר רוג'רס הדגיש את התנגדותה של ארצו לפתרון כפוי במזרח התיכון. בהקשר זה אמרו אמש מקורות אחרים, כי לפני זמן קצר חזרו דיפלומטים אמריקאים באוזני ממשלת קהיר על השקפה, כי הסכמה למשא ומתן עם ישראל אינה מזכה את מצרים בפיצוי מדיני.

אכגם בנאומו הזכיר מר רוג'רס את החלטת מועצת הבטחון 242 ואת שליחות יארינג, אך היה ברור כי הדגש הושם על שיחות הקירבה להסדר חלקי. עוד הדגישו המקורות בחיוב את הרעיון האמריקאי בדבר אמנה נגד חוטפי מטוסים.

המקורות הדגישו, כי בדיון בעצרת או"ם בלטו בהתבטאויותיהן המתונות קמרון וקניה, וכן ביטאו כמה מדינות דרום־אמריקאיות כאקוואדור וסנטו־דומינגו את התנגדותן לטרור.

אבן ייפגש עם שומאן

שר החוץ אבא אבן עמד להיפגש אתמול עם שר החוץ הבריטי סר אלק דאגלאס־יום לדון ביוזמת בריטניה. כן ייפגש עם עמיתו הצרפתי מוריס שומאן. הוא כבר נפגש עם כמה שרי חוץ אירופיים. נדון בעיקר נושא הטרור.

חגיגות ישראל בנמל קנדי

ניו־יורק, 26 (יופ"ע). בנמל התעופה הבין־לאומי של ניו־יורק, נמל התעופה קנדי, נערכו היום חגיגות לציון מלאות 25 שנה למדינת ישראל.

ראשית האירועים היתה בבית הכנסת שבנמל, שם הדליקו המושל רוקפלר והסנאטור אברהם ריביקוף נרות במסגרת טכס שנערך על ידי הועד האמריקאי למען חגיגות ישראל וועד נשיאי הארגונים היהודיים בארה"ב.

הנשיא ריצ'ארד ניכסון והסנאטור ג'ורג' מקגאוורן שלחו הצהרות למארגני הטכס, שבהן קבעו מחדש את יחסם החיובי לישראל והביעו תקוות לשלום במזה"ת. בטכס נכחו גם שגריר ישראל בוואשינגטון, יצחק רבין, ראש העיריה מר לינדזי והסנאטור יעקב יעביץ.

מר לינדזי הודיע על הקמת ועדה אשר תתכנן ותתאם את התכנית מטעם העיר ניו־יורק לרגל מלאות יובלה של ישראל.

סופר־יו.פי. בלונדון:

רוסיה מנסה לזכות במאחז צבאי בסוריה

"זרם הנשק מעודד קיצונים, מגביר סכנת מלחמה"

לונדון, 26 (יופ"ע). העברת כובד הכובד האסטרטגי מצד ...ים ממצרים לסוריה הוא ...בה לשלום במזה"ת — מוסר ...ם. תאלר, סופר יו.פי. שהוא ...ל מקורות אינפורמציה מהימנים בבירה הבריטית.

...התפרות הסובייטים בסוריה ...ק הסובייטי המתחכם הטילים ...לים לעודד את הקיצונים הער־...ל ולהגביר בכך את סכנתה של ...לקות חדשה.

...סיסי צי האוויר סובייטיים בסו־... — שנשללו מבריה"מ לפני כן ...ם אלכסנדריה חלקית לבסיסים ...בדי בכתרים בעקבות המחלוקת ...ן קהיר למוסקבה.

...פלומטים מצביעים כאן, תמהים מדוע קיבל הקרמלין על עצמו, זמן כה קצר אחרי הכשלון בקהיר, את הסיכון של מערך עם סוריה, מדינה הידועה באי־יציבותה המדינית.

לפי כל הסימנים המוכחים, מנסים עתה הרוסים לזכות במאחז צבאי חזק יותר בסוריה בלי להסתבך במעורבות צבאית. ואולם לא יוכל ששיקוליהם מוטעים. הסורים ההפכפכים עלולים לסבכם על־ידי פעולה בלתי־מחושבת בסכסוך עם ישראל.

על־ידי המעורבות בסוריה הגביר הקרמלין בסימן שאלה את ההסכם שהושג באחרונה עם הנשיא ריצ'ארד ניכסון לבנן את הרגעת במזה"ת ולהימנע מעימות מעצמות חדש.

בריה"מ טוענת, שהיא מגבילה עצמה לנשק הגנתי בלבד אך הסורים — שהנשיא סאדאת הבטיח להם כי כל התקפה על סוריה תיחשב להתקפה על מצרים, עלולים להיות מעוגנים — להצית מוקשים לעניני המזרח התיכון — לגרום להתפוצצות אשר תגרור את קהיר ואולי את הסובייטים לתוך המערבולת. זו, על

(הסוף בעמוד 3, טור 3)

אלוף א. מנדלר – מפקד כוחות השריון בסיני

אלוף דן לנר חוזר לקיבוצו — יגדל כותנה

מאת סופרו הצבאי של "הארץ"

תת־אלוף אברהם (אלברט) מנדלר, בן 43, נתמנה כהיום למפקד הכוחות המשוריינים בסיני, במקומו של האלוף דן לנר. עם כניסתו לתפקידו יקבל תא"ל מנדלר דרגת אלוף.

האלוף לנר מסיים שרותו הפעיל בצה"ל. הוא חוזר לקבוצו, נאות מרדכי בגליל העליון, שם יעסוק בגידול כותנה. האלוף לנר נמנה עם המפקדים בעלי העבר המבצעי המפואר ביותר. במלחמת העולם השניה הוצנח כנציג הצבא הבריטי ליד מטה הפרטיזנים של טיטו. לחם במשך כשנה ועסק גם בהכוונת מפציצי בעלות הברית. אחרי המלחמה היה פעיל בעליה ב'.

במלחמת העצמאות היה מפקד הגדוד הראשון של הפלמ"ח ובסיומה יצא לרודוס עם משה דיין, לדיונים על הסכם שביתת הנשק. ב־1951 השתחרר בדרגת אלוף־משנה. חזר לצה"ל ב־1965 לתפקיד בכיר בפקוד צפון. במלחמת ששת הימים פקד על הכוחות שפרצו את החזית הסורית בגזרה הצפונית. ביוני 1970 מונה כמפקד הכוחות המשוריינים בסיני (על המפקד החדש של סיני ראה מאמר עמ' 9).

יש לך רכב?
בטרם תהרוג בטוח ברכבך פנה אל המומחים לבטוח כלי רכב
דוד סופר בע"מ
רח' קרן היסוד 5 (מול מרה סנטה) ירושלים
טלפון 222829

בגדי־עור
לגברות ולגברים
מבצע מיוחד
PITTARD'S LONDON
שנידמן תל־אביב
15% הנחה מיוחדת לכל דגמי החורף 1973
(המבצע ימשך 15 יום בלבד)
שנידמן
זמנהוף 25 (פינת המלך ג'ורג' 99 ת"א)

ASSA RESTAURANT
אסא מסעדה
מתקבלות הזמנות בטלפון 287382
בוגרשוב 49 פינת פינסקר תל אביב

ראה מודעה בעמוד 10
אליעזר סקר בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 33, ת.ד.91, טל. 04641704

קנה עכשיו
קמין אמור
דגם 1973

אמור
א. פישמן מינון 16
טלפון 228166

את לא אוהבת יהלומים ???
בכל זאת, בואי לבקרנו במרכז החיפני ליהלומים, תיווכחי מה מגוון הוא מבחר התכשיטים אצלנו.
אולי אפילו תשני את דעתך — ותרכשי לך תכשיט.
קניה עצמה — כולה הנאה.
שירות אדיב, עצה טובה ומבחר גדול.
בואי אלינו.
המרכז החיפני ליהלומים
רחוב צה"ל 10, קרית אליעזר, חיפה
טלפון 537285
אין בעיות חניה!

שים לב
נקודה הלבנה

נשיא הפיליפינים מר פרדיננד מרקוס (מימין) נפגש אתמול עם קציני צבא בבדיים בארמונו במאנילה. הפגישה שודרה בטלויזיה. זו הפעם השניה שמר מרקוס מופיע בטלויזיה מאז הטיל משטר צבאי על הפיליפינים ביום ו'. (צילום רדיו של א"פי)

בהתייעצויות שרים בירושלים

הסכמה לעמדת ג. מאיר לפעול בתקיפות נגד פגלין

נדונו צרכי המאבק בטרור הערבי ✱ ישראל תגיב על דו"ח הבונדסטאג

מאת דן מרגלית, סופר "הארץ"

ראש הממשלה, מרת גולדה מאיר והשרים שאתם היא נועצה סבורים כי יש למצות את הדין עם מר עמיחי פגלין ועם כל מי שייעצר כחשוד בפרשת הנסיונות להבריח נשק מהארץ. לדעתם, חייבת הממשלה לגלות בענין זה תקיפות גם אם ייטה חלק מדעת הקהל להעדיף "עיסקה", אשר בעקבותיה לא יתקיימו משפטים.

התייעצויות השרים נועדו לוודא, כי למרות הרגישות הציבורית־מפלגתית בענין זה יש במסגרתה הסכמה כללית בדבר העמדה לדין של החשודים.

הידיעות על מעצרו של פגלין עוררו תגובות רבות בחו"ל. בדרך כלל סבורה הממשלה כי תגובות אלה משרתות את מדיניותה המבוססת על ההנחה כי כל הממשלות אחראיות למנוע פעילות פרטיזנית של אירגונים הפועלים מארצותיהן. בענין מעצרו של פגלין ידוע לשרים, כי הוא אינו משתף־פעולה עם החוקרים — דבר המעורר ביקורת בממשלה — אך כפי שנמסר פועלת המשטרה בדרכים עקיפות לבירור מקורות הנשק.

"דחלילי מחתרת"

לשאלת עמדתה של הממשלה אמר אמש ח"כ שמואל תמיר, בתשובה לשאלת סופר "הארץ", כי "אי אפ־

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

בעצרת הכללית

גרומיקו מגנה הטרור ואת "פשעי ישראל"

נפגש עם רוג'רס ✱ מציע שחברות או"ם יצהירו על "ויתור על שימוש בכוח"

מרכז או"ם, 26 (ע"ר, יופ"ע ועסס"א). מיניסטר־החוץ הסובייטי, אנדריי גרומיקו, דיבר היום נגד הטירור ואמר כי בריה"מ שוללת פעולות אלימות, שאינן משרתות מטרות חיוביות וגורמות אובדן חיי אדם.

בנאומו בעצרת או"ם אמר גרומיקו, כי "בעולם אי אפשר למחול על פעולות טירור המבוצעות על־ידי יסודות מסויימים בתנועה הפלשתינית". הוא הזכיר "במיוחד את המאורעות הטרגיים באולימפיאדה במינכן שבהם נהרגו 11 ספורטאים ישראליים.

"פעולותיהם הפליליות מהוות מדלומה גם לאינטרסים הלאומיים ולשאיפות הפלשתינאיות" — אמר. הוא הוסיף כי "הפושעים הישראליים מנצלים פעולות אלה כדי לכסות על מדיניותם המושעת כלפי העמים הערביים". "בריה"מ מתנגדת לפעולות טירור באופן עקרוני, מפני שהטירור שם לאל את הפעילות הדיפלומטית של מדינות ונציגיהן, משבש את קשרי התחבורה בין המדינות ואת המגעים הבין־לאומיים הנורמליים והגישות בין־לאומיות. בריה"מ מתנגדת לפעולות אליכות

(סוף בעמוד 2, טור 9)

הרב כהנא מאשים: השר שפירא הדליף את תוכן הפגישה בינינו

"חשבתי שלשר בממשלה יש יכולת לשמור סוד"

מאת מתי גולן סופר "הארץ"

"אני כועס על שר־המשפטים יעקב שמשון שפירא. באתי אליו ביזמתי כיוון שחשבתי שלשר בממשלה יש היכולת לשמור סוד" — אמר לי אתמול ברוגז רב יו"ר הליגה להגנה יהודית, הרב מאיר כהנא, בהתייחסו לפרוטוקול הפגישה בינו לבין השר שפורסם במלואו באחד מעתוני הערב.

הרב כהנא סיפר, כי בפגישה נכחו רק השר שפירא והוא עצמו. לפי דרישת שר המשפטים צורפה לפגישה כתבנית של משרד־המשפטים, שכתבה את הפרוטוקול. הרב כהנא לא רשם פרוטוקול כזה.

עוד אמר הרב, כי הוא כבנדו לא חסך מאמצים כדי שדבר הפגישה ותכנה לא יפורסם וזאת, הסביר, "לא משום שחששתי מן הפרסום אלא כיוון שחשבתי שכאשר נפגשים עם שר מותר להניח שהדבר יישאר בגדר סוד". הרב כהנא הטעים, שמעולם לא הוסכם בין השר לבינו על פירסום הפגישה ביניהם.

בהקשר זה נודע גם, כי בחוגים בכירים במשרד המשפטים רווחת הדעה כי מר שפירא הוא האדם העומד מאחורי הטיפול במעצר עמיחי פגלין. חוגים אלה הטעימו, שענין המעצר הסתבך ללא צורך בגלל טיפול כושל ומסורבל. אותם חוגים הביעו גם מורת־רוח מפירסום פרוטוקול הפגישה עם הרב כהנא ומעצם קיום הפגישה. לדעתם, אין זה מקובל ואין זה נאה ששר המשפטים ייפגש עם אדם החשוד בעבירות על החוק, ובוודאי שאין זה מקובל שהשר עצמו יגרום לפירסום דבר הפגישה ותכנה.

סיכויים שהליגה "תרוץ" בבחירות לכנסת השמינית

מאת מתי גולן סופר "הארץ"

קיימים סיכויים כי הליגה להגנה יהודית בראשותו של הרב מאיר כהנא תרוץ בבחירות הבאות לכנסת השמינית כמפלגה פוליטית. סופר "הארץ" מציין כי בשעתו הודיע הרב כהנא כי הליגה אף פעם לא תיהפך למסגרת פוליטית ולא תשתתף בבחירות בישראל. בראיון ל"הארץ" מ־28.1.72 ניפק הרב כהנא, שכוחה של הליגה נובע מכך שאינה גוף פוליטי ושבמערך שיקוליה היא לא צריכה להביא בחשבון הפסד או רווח של כסא בכנסת.

יש להניח שלאור ההתפתחויות האחרונות חל שינוי בגישה הליגה ב־

אס כשר
אלקטרוניימו

מדידה אלקטרונית בציוד עתיר ידע
כוינה
ת"א רח' יצחק שדה 34

השופט ח. כהן מגלה בעצרת הזדהות:

צעירים יהודיים הפגינו בדמשק כמחאה על דיכוי יהודי סוריה

השר ש. הלל: יהודי סוריה — בעייה אנושית כלל עולמית

(ע). הפגנה של צעירים יהודיים כמחאה על רדיפת יהודי סוריה נערכה בדמשק לפני שבועות אחדים — גילה שופט בית־המשפט העליון מר חיים כהן, יו"ר המועצה הציבורית למען יהודי ארצות ערב, בעצרת הזדהות המונית עם יהודי סוריה, שנערכה אתמול אחה"צ ברחבת הכותל המערבי.

"הפגנה זו", אמר מר כהן, "מעוררת תקוה להרמת ראשם של יהודי סוריה ויש בה משום סימן למרי ולאי קבלת רוע הגזירות בשתיקה ובהכנעה".

עוד סיפר כי בידיעות שהגיעו באחרונה נמסר על מעצרן של ארבע נשים בנות משפחות באנגלי מדמשק, שנכלאו בגלל נסיון לברוח לטורקיה. נשים אלה סובלות מעינויים קשים בכלא והן צפויות למאסר ממושך.

שר המשטרה, מר שלמה הלל, אמר כי "כשם שצה"ל אינו משאיר חייל שנפגע, כך לא תשאיר מדינת ישראל אף יהודי אחד נרדף בגולה".

השר פנה בקריאה לכל אומות העולם הנאורות לפעול אצל הסורים למען יותרו עליית היהודים לישראל. "אני מאמין שאנו נמצאים בתחילתה של גאולת יהודי סוריה, כפי שהדבר קרה ליהודי בריה"מ המועצות וליהודי ארצות אחרות" — אמר מר הלל.

"יהודי סוריה, כשאר היהודים בארצות ערב, מוחזקים כבני ערובה פוליטיים והם מהווים בעייה אנושית כלל עולמית" — אמר השר.

תובע דיון באו"ם

ח"כ מנחם ידיד תבע מאת ממשלת ישראל להעלות את בעית סבלותיהם של יהודי סוריה בעצרת או"ם, המתכנסת בימים אלה ולהוקיע את סוריה, הפוגעת בלי הרף בזכויות היסוד של יהודיה.

בעצרת השתתפו יוצאי סוריה וארצות ערב האחרות וכן רבים מתושבי ירושלים והמבקרים ליד הכותל, שהצטרפו אף הם אל המפגינים. העצרת נערכה בסיסמה "על שלשה פשעי דמשק" ו"ציון, הלא תשאלי לשלום אסיריך". המוספים נשאו כרזות בנוסח "הצילו את יהודי סוריה".

משלחת מטעם התאחדות עולי סוריה ולבנון והמועצה הציבורית למען יהודי ערב נפגשה אתמול עם שגריר גרמניה, מר יסקו פון פוטקאמר, ומסרה לו תזכיר והעדות על מצבם החמור של יהודי סוריה.

שגריר גרמניה הבטיח להביא את ענין גורלה של הקהילה היהודית בסוריה בפני ממשלתו. בשבוע שעבר נערכה פגישה דומה עם שגריר פרו, לקראת הדיון הקרוב באו"ם.

היום ב"הארץ"

הנזקים שגרמה השביתה בנמלי התעופה — מאת אהד קיבי — בעמוד 3
✱
הכל רוצים תודעה יהודית — מאת אליהו סלפטר — בעמוד 7
✱
מי מצא את דעת־הקהל — מאת אמנון רובינשטיין — בעמוד 13
✱
שנה ליישוב באבו־רודס — מאת אבי ולנטין — בעמוד 14
✱
המטוסים שלא יהיו לשווייץ — מאת ארתור כהן — בעמוד 15
✱
הגרמנים רוצים לטייל בארץ — מאת צ'ארלס ריצ'י — בעמוד 17

משבר פוליטי בנורווגיה בעקבות משאל־עם ששלל הצטרפות ל"שוק"

צפוייה התפטרות הממשלה ✱ תיתכן תוצאה דומה בדנמרק

אוסלו, 26 (ע"ר, יופ"ע וע"צ). אזרחי נורווגיה החליטו לשלול הצטרפות ארצם לשוק האירופי המשותף — זו תוצאת מישאל העם שנערך בעניין זה.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 13)

ראש ממשלת נורווגיה, מר טריגווה בראטלי, הודיע הבוקר כי מתנגדי השוק הכריעו את הכף וכי 53.4 אחוז מכלל משתתפי משאל־העם הצביעו נגד החברות בשוק. 46.6 אחוז הצביעו בעדה.

ככל שמנין הקולות התקרב הבוקר לסיומו, עוד גדל מספר מצביעי ה"לא".

תוצאות מישאל העם גרמו למשבר פוליטי ועתה יש חשש שדנמרק תלך בעקבות נורווגיה ותמאן להצטרף לשוק.

מצפים כי מר בראטלי יודיע על התפטרות ממשלתו, ממשלת מפלגת העבודה, ביום ג' בשבוע הבא וכי תוקם ממשלת ביניים עד לבחירות החדשות.

במוסדות השוק המשותף בבריסל הצריכו היום בקדרות את תוצאות הולטת משתתפי המישאל בנורווגיה. נשיא השוק, מר סיקו מאנסהולט פירסם הודעה רשמית שבה

(הסוף בעמ' 2, טור 1)

מזג האויר

מזג האויר להיום: חם ויבש, בקר בהרים ובצפון הארץ.

טמפרטורות המינימום והמקסימום: ירושלים 21 עד 31; תל־אביב 20 עד 29; חיפה 22 עד 29; באר־שבע 16 עד 36; אילת 25 עד 38; מפרץ שלמה 26 עד 37; רמת הגולן 16 עד 31; הר כנען 19 עד 31; עזה 20 עד 30; יריחו 20 עד 39.

הלחות היחסית נמוכה בהרים ובפנים הארץ.

מחר נאום אבן בעצרת הכללית

ניו־יורק, 26 (עסס"א). שר־החוץ, מר אבא אבן, ינאם בעצרת הכללית ביום ה' (מחר) אחה"צ. אתמול נכח מר אבן בעצרת כדי לשמוע את נאומו של שר־החוץ מר ויליאם רוג'רס. אחר־כך נפגש עם שרי החוץ של בראזיל, ארגנטינה, פרו ואיטליה ודן אתם בבעיות הטירור, המצב במזרח התיכון, היהדות הסובייטית ועוד.

שר־החוץ הברזילי נענה להזמנת מר אבן לבקר בישראל ואמר לשר־החוץ, כי הביקור ייערך בחודש ינואר.

מיזוג־אויר תדיראן

המקרר בע"מ
רח' הרצל 20, חיפה
טל. 668349-668340

תרגיש כמו בבית

בגליון זה 24 עמודים — המחיר 50 אגורות

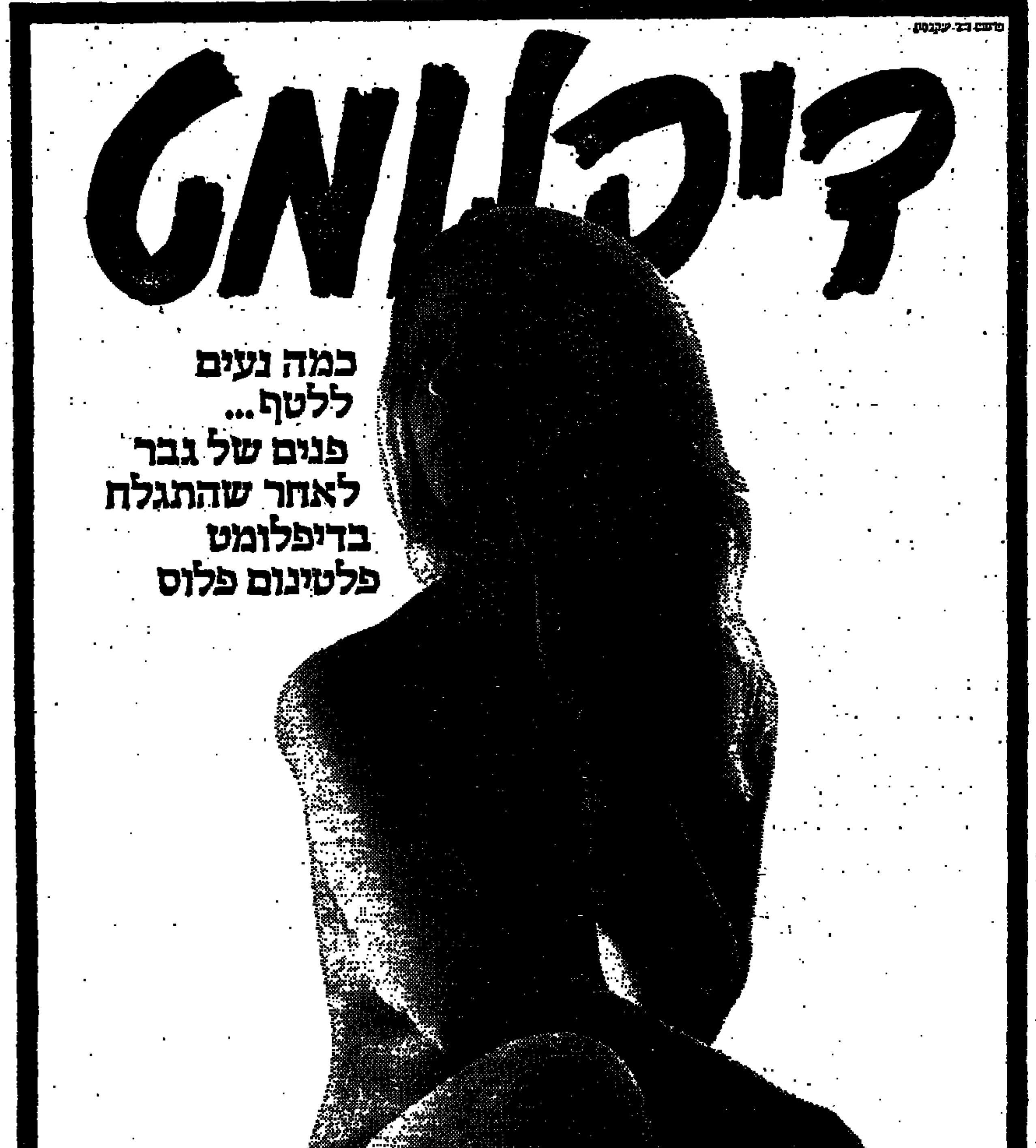

مكذا من الأصل

هكذا من الأمل

„הבנה" בין מפקדי משטרות ישראלים וערבים בכנס אינטרפול

נסיון להבחין בין טרור „לא פוליטי" לבין „טרור פוליטי"

מרכז או"ם, 26 (עסט"א). מ־פקדי משטרה ישראליים וער־ביים הגיעו כפי הנראה לכלל ת־מימות דעים על הצעת החלטה אמריקאית שאושרה ביום ב' בו־ועידת אינטרפול בפראנקפורט. החלטה זו קוראת ל־110 המדינות החברות בארגון המשטרה הבין־לאומית להגביר את מאמציהן כדי להאבק בטרור „הבלתי פוליטי".

נציג אמריקאי מסר, כי הצעת ה־החלטה, אשר אושרה ברוב של 58 קולות, ללא מתנגדים, עובדה בשי־תוף עם קציני משטרה ישראליים ו־ערביים ונתקבלה על דעת הכל.

מפראנקפורט נמסר, כי המזכיר הכללי של אינטרפול מר ז'אן נפו, אמר כי פעולה פלילית המשולבת במה שמדינות מסויימות עלולות ל־הגדיר כפעולה מדינית, עשויה למ־רות הכל להיות מסווגת על־ידי אינ־טרפול כפעולה פלילית רגילה.

גם אחד מנציגי ארה"ב בועידה, מר מרטין טולנר, אמר כי ייתכן ש־יהיו חילוקי דעות לגבי השאלה מה יוגדר על־ידי אינטרפול כעבירה מ־דינית. עם זאת ציטט מדבריו של מר רוג'רס, אשר אמר אתמול בנאומו בעצרת, כי „התפרצויות פוליטיות, ויהיו עמוקות ככל שיהיו, אינן יכו־לות להיות הצדקה לאלימות פושעת נגד אנשים חפים מפשע".

שגריר בריה"מ חוזר לקהיר

שגריר מצרים חוזר למוסקבה

מאת סופר „הארץ" לענינים ערביים

שגריר בריה"מ בקהיר ולא־דימיר וינוגראדוב, עומד לחזור הבוקר למקום כהונתו, לאחר ש־שהה בבריה"מ מתחילת החודש שעבר. למוסקבה יחזור שגריר מצרים יחיה עבד אל־קאדר, שאף הוא שהה במצרים למטרת „הת־יעצויות".

מקורות בבירות ציינו אמש, כי שובם של שני השגרירים אינו מב־ביע בהכרח על שיפור ביחסים. שכן ראשי הקרמלין עדיין מסרבים להענות לדרישתו של הנשיא אנוואר סאדאת לקיום פיסגה סובייטית־מצרית.

הייכל קורא לשיפור יחסים

עורך „אל־אהראם" הייכל, חזר וקרא בימים האחרונים בסדרת הר־צאות שנשא בכינוסי מפלגת השל־טון במצרים לשיפור היחסים עם מוסקבה על „בסיס של דו־שיח גלוי ואובייקטיבי". הייכל הדגיש, כי מצרים מעיינת עתה בהסדר ל־בעיות האיזור, שיהיה מושתת על שימוש בכל האמצעים המדיניים ו־הצבאיים כאחד.

סאדאת נפגש אור ליום אתמול עם שר החוץ ד"ר מוחמד חסן אל־זיאת, אשר יצא אתמול לניו־יורק כדי לעמוד בראש משלחת ארצו לדיוני עצרת או"ם.

כמו כן יצא אתמול את קהיר מזכיר הליגה הערבית מחמוד ריאד לכינוס ראשי משרדי הליגה במערב אירופה הנפתח היום בלונדון. בכי־נוס ידונו אמצעי הבטחון המיוח־דים הננקטים על ידי מוסדות ער־ביים לאור האיומים שנתקבלו ב־מוסדות אלה. אחר־כך ייצא לניו־יורק כדי להשתתף במושב עצרת או"ם.

ניכסון – למסע בחירות

במדינות נ. י. וקליפורניה

ושינגטון, 26 (ע"ר). הנשיא ריצ'ארד ניכסון העביר היום את מערכת הבחירות שלו לשתי המ־דינות רבות האוכלוסיה ביותר ב־ארה"ב — ניו־יורק וקאליפור־ניה.

מר ניכסון החל היום את סיורו מחוף לחוף, אשר יימשך שלושה ימים וישא ארבעה נאומים חשובים, לפני שובו לבית הלבן ביום ה' (מחר) בערב.

נראה כי הנשיא החליט לשנות את האיסטרטגיה הקודמת שלו, שלפיה נמנע מלנהל מאבק פוליטי.

התחנה הראשונה של מר ניכסון היא ניו־יורק, שם עמד לנאום הערב בעצרת רפובליקאית. ביום ד' (היום) יטוס לקאליפורניה כדי לשאת שני נאומים נוספים ואולי אף יותר.

מכתב אהבה — ולא פצצה

בארי, 26 (ע"ר). מכתב ליש־ראל, שלשלטונות הדואר בבארי (איטליה) חשדו בו שהוא מכיל פצצה, לא הכיל שום דבר מפו־צץ חוץ מאשר הכרזת אהבה, כאשר שוטרים פתחו בזהירות את המעטפה.

החשד התעורר, כאשר גבר כבן 30 ביקש אתמול, שהמכתב ישלח בדואר רשום, בלי שהוא היה מוכן לציין את שמו וכתוב־תו על גב המעטפה ונמלט מן המקום.

הכתובת היתה כתובה עברית, חוץ מהמלה ישראל, ועתה הת־ברר שהמעטפה הכילה מכתב אהבה אל נערה ישראלית בחי־פה.

ספטמבר השחור מתרברב: נשחרר 3 הרוצחים

מינכן, 26 (ע"ר). השבועון המ־ערב־גרמני „קוויק" כותב היום כי דובר ספטמבר השחור אמר לאחד מכתביו בביירות: „השמים מלאים מטוסים גרמניים. הפעם אנחנו לא נבטח בהן־צדק הגרמני. ברגע ש־אנשינו יהיו בריאים נוציא אותם. וזה יהיה בקרוב — תוך שבועות אחדים".

דובר הארגון אמר, כי רק שלושה ממשתתפי הטבח היו באמת חברי הארגון. „הם נסעו למינכן דרך ה־גוש המזרחי ימים אחדים לפני ה־מעשה. חמשת האחרים גויסו בגר־מניה המערבית. אנשינו נמצאים ב־כל מקום. חשוב של הערבים הרבים העובדים בגרמניה" — אמר הדובר.

הדובר אמר, כי אחד משלושה ה־עצורים עבד כפועל נקיון ברחובות מינכן. הקבוצה קיבלה את ציודה במשרד בגרמניה „אשר מקומו אינני יכול לומר לך", — אמר. לדברי ה־שבועון אמר הדובר: „אין אנו רוצ־חים פוחדים, אנשינו קיבלו פקודה מפורשת שלא להרג או לפצוע אף אחד מהספורטאים הישראליים, אלא רק תוך הגנה עצמית. לו עמדו ה־שלטונות הגרמניים בדבריהם הסי־סו את אנשינו היו כל בני־הערובה עדיין בחיים".

הדובר הוסיף, לדברי „קוויק": „עכשיו צורח כל העולם על מתי מינכן. איש אינו מדבר על ... הכלא הישראלים המלאים בני ערובה ... ליה בלבנון ובסוריה".

„פראבדה" על הלוחמה הפסיכולוגית של ישראל

מוסקבה, 26 (ע"צ). „פראבדה" תוקף היום בחריפות במאמר ארוך את ממשלת ישראל על „הלוחמה ה־פסיכולוגית", שהיא מנהלת נגד „תנועת ההתנגדות הפלשתינית". העתון הסובייטי טוען, כי ישראל מנ־צלת את טבח מינכן לפעולות גמול כביכול נגד סוריה ולבנון.

לדעת „פראבדה" מנסה התעמולה הישראלית להראות, שקיומם של ה־מחבלים הפלשתינים הוא המכשול העיקרי בדרך להסדר בדרכי שלום במזרח התיכון, „מכשול שיש לסל־קו".

העתון הסובייטי רואה בתעמולה הישראלית קריאה לריאקציה הערבית לפתוח במלחמה נגד הפלשתינים.

משבר פוליטי בנורווגיה

(סוף מעמוד 1)

דיבר על „צעד אהוד" ו„תבוסה ל־אירופה", אך הביע תקוותו כי נור־ווגיה תצטרף לשוק במועד מאוחר יותר.

בריטניה — תצטרף

מדינות רבות במערב אירופה הגי־בו בהפתעה ובצער על הצעד הנור־ווגי. דובר ממשלת בריטניה אמר כי ההחלטה הנורווגית לא תשפיע על התכנית הבריטית להצטרף ל־שוק בחודש ינואר, אף על פי שמתנ־גדי ההצטרפות אישרו את דריש־תם לקיים משאל־עם דומה גם ב־אנגליה.

פעילות בדנמארק

אליהו הבר, סופר „הארץ" ב־סקנדינאביה, מוסר: תוצאות משאל־העם בנורווגיה — לא להצטרף ל־שוק המשותף — גרמו היום לפעילות פוליטית קדחתנית בקופנהאגן. מתנגדי ההצטרפות לשוק בדנמארק היו היום בטוחים בנצחונם במשאל־העם בדנמארק, שייערך ביום ב' הבא.

באוסלו סבורים כי מר פר בורטן, שהיה ראש הממשלה עד פברואר 1971, יקבל את התפקיד להרכיב ממשלה חדשה בנורווגיה במקום טריגווה בראטלי. כן צפויה התפט־רות ההנהגה של המפלגה הסוציא־ליסטית הנורווגית (מפלגת ראש הממשלה) ונצחון לצעירי המפלגה (בני 30—40).

צפוי פיחות הכתר

הבורסה בדנמארק ... עד לאחר 2 באוקטובר, יום המשאל. אם תחליט דנמארק לא להצט־רף לשוק המשותף, צפוי פיחותו של 12—20 אחוזים בכתר הדני.

בריה"מ בירכה הבוקר על תוצאות משאל־העם בנורווגיה ... מר־כזית בכלי התקשורת במזרח אירופה.

ראש ממשלת פינלנד, קלוזי סור־סה, העלה היום רשמית את הרעיון להקים גוש פוליטי סקנדינאווי „נור־דק", שיהיה מאוחד מבחינה כלכ־לית.

האופרה הישראלית

תכנית העונה ה־26 1972/73
בהנהלת: אדיס דה־פיליפ

הצגות בכורה
ספטמבר 1972 — יוני 1973

אותלו מאת ורדי
ההצגה: אדיס דה־פיליפ; המנצחים: גאורג זינגר ● פרנקלין צ'וסט; מנצח המקהלה: ד"ר ה. פינקוס; כוראוגרפיה: מ. סלבנסקי
המשתתפים: מארמי ● נארדלי ● נחמיה דברת ● לורין כאוה ג'ונס ● אולה ● פול ● בכר ● נעמי פינקוס ● פלדמן ● גרבר ● סמיור ● צ'ארני

לילה בוונציה
אופרטה מאת: י. שטראוס

הנזל וגרטל
אופרה־פיות מאת: הומפרדינק

הצגות רפרטואר
פוצ'יני: לה בוהם ● טוסקה ● מדאם בטרפליי ● ורדי: לה טרוויאטה ● ריגולטו. י. שטראוס: ברון הצוענים ● רוסיני: הספר מסביליה. מוצרט: בית שלוש הנערות. מסקני: קבלריה רוסטיקנה ● ליאונקבלו: פליאצ'י

יולי — ספטמבר 1973
פסטיבל
האופרה הישראלית
הצגות מיוחדות לציון 25 שנה למדינת ישראל

הצגת בכורה ישראלית של האופרה
מלכת שבא
מאת: קארל גולדמרק

לוצ'יה די לאמרמור
אופרה מאת: דוניצטי

איל טרובטורה
אופרה מאת: ורדי

בהצגות השונות ישתתפו 45 סולני אופרה ישראליים. כן יופיעו כוכבי אופרה בינלאומיים כאורחים. המנצחים: גאורג זינגר ✱ פרנקלין צ'וסט ● אריה לבנון

שלושה שבויים אמריקאים ששוחררו על־ידי האנוי הגיעו אתמול לפאקינג. בתצלום נראה אחד מהם (במרכז) בחברת אנשי המשלחת האמריקאית שטיפלה בהסדרת השחרור. (צילום רדיו של אי.פי.)

דיוני טאנאקה – צ'ו בפקינג: על כינון יחסים דיפלומטיים

מקורות בבירת סין: שיחות גלויות על בעיות מעשיות

טוקיו, 26 (ע"צ, ע"ר ויופי"ע). ראש ממשלת יפאן, מ. קאקואי טאנאקה וראש ממשלת סין, צ'ו אן לאי, קיימו היום בפאקינג סיבוב שיחות שני על כינון יח־סים דיפלומטיים בין שתי המדי־נות.

דיווחים מבירת סין מסרו כי שני המנהיגים ניהלו שיחות גלויות על בעיות מעשיות.

אמש הסכימו שני המנהיגים לקבור את העבר ולהביט לעבר ה־עתיד, ובכך לשים קץ ל־30 שנות שנאה. מ. טאנאקה, אשר שירת כחייל בצבא הקיסרי היפאני, אשר פלש לסין בראשית שנות ה־30, אמר במסיבה שנערכה באולם העם הגדול של פאקינג, שהוא מצטער על תוקפנותה של יפאן בעבר.

הבוקר נפגש עם קבוצת עתו־נאים, לפני פגישתו הנוספת עם צ'ו אן לאי, ומסר על התרשמותו מאי־שיותו של ראש ממשלת סין.

השיחות היום נמשכו שעתיים ו־חצי, לאחר שהבוקר נפגשו שרי החוץ של שתי המדינות. מקורות מסרו, כי שני הצדדים דנו בהודעה משותפת על כינון יחסים בין שתי המדינות. עוד אמרו המקורות, ש־בפגישות היום נדונו בעיות הנוג־עות בשתי המדינות וכן במצב ה־בין־לאומי.

„אל אנואר": לישראל עליונות צבאית על הערבים

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

„היומרנות וההערות אין בכו־חן להפוך אותנו למפקדי דיוי־זיות, לטייסים מעולים, לגאוני הדרי מבצעים ולמושלים מהול־לים" — נאמר בשנתון של הע־תון הבירותי „אל־אנואר", ב־סקירה על המצב הצבאי באיזור ועל כוחה של ישראל.

בסקירה נאמר כי המשטרים ה־ערביים מונעים את האמת מהאזרחים ו־בעיקר — על התבוסות שהיו בעש־רים השנים האחרונות. „כך שקע העם הערבי בים של חוסר ידיעה" — נאמר בסקירה.

בהערכה על כוחה של ישראל ש־נמסרה על־ידי מצביאים ערביים ש־ביקשו להישאר בעילום שם, מוסרת הסקירה כי הצבא הישראלי מורכב מ־25 אלף חיילים סדירים, כאשר תוך 24 שעות לגייס 150 אלף חיילי מילואים ולעבור 24 שעות נו־ספות לגייס עד 100 אלף חיילים.

הסקירה מציינת עוד כי פעולת צליחה מצרית בתעלה תעביר את הכוחות המצריים לחזית חיל ה־אויר הישראלי, שיש לו עליונות באויר. הסקירה מציינת כי ... אוכלוסין בלב ישראל וכן במטוס קרב מיג 23, שיוכל להתמודד עם הפאנטום.

בולטין סובייטי מפרסם מאמר שיטנה על ישראל

מאת סופר „הארץ" בפאריס

פאריס, 26 (מיוחד ל„הארץ"). מאמר שיטנה מכוון על יהדות ותיה המוסריים והיהודים של מדינת ישראל פורסם השבוע ב־בולטין של משרד האינפורמציה הסובייטי בפאריס.

המאמר, הכתוב בסגנון הפרו־טוקולים של זקני ציון, מאשים את ישראל במדיניות „אנטי־אנו־שית" כלפי הערבים. במאמר עליו חתום מ. זאנדברג מסופר כי מלמדים ילדים עוד לפני שלומ־דים קרוא וכתוב שיש להשמיד את הערבים וכי בצה"ל מחנכים לשנוא עמים אחרים.

שגרירות ישראל פירסמה היום תגובה חריפה על המאמר בה נאמר כי הוא „עידוד ציני לגזע־נות ולאלימות" וכי טרוריזם מוס־רי מביא בעקבותיו לטרוריזם נוסח מינכן.

נמשך התיווך בין אוגנדה לטאנזניה

ניירובי, 26 (ע"צ, יופי"ע ע"ר). המזכיר הכללי של הארגון לאח־דות אפריקה הגיע היום אתה"צ ל־ניירובי בדרכו לאוגנדה, שם יקיים שיחות עם גנרל אידי אמין על ה־סכסוך עם טנזניה. המזכיר אנזו אקאנבאקי הכ"ה, כי אחר כך ייצא לטנזניה, שם ישוחח על המצב עם הנשיא מר יוליוס ניירירה.

מדאר א־סאלם נמסר כי טנזאניה תומכת תמיכה מלאה במסיונות ה־תיווך של סומליה, המבקשת לשים קץ למשבר שפרץ בין טנזניה ל־אוגנדה.

נורמליזציה ביחסים בין גאנה לגיניאה

אקרה, 26 (יופי"ע). גאנה וגי־ניאה הסכימו על נורמליזציה של היחסים המתוחים מאז הפלת נשיא גאנה קוואמה נקרומה ב־1966.

בהודעה רשמית שפורסמה אמש נאמר, כי הסכם הושג על־ידי ועדה גנאית שיצאה כמשלחת רצון טוב לקונקרי, לשם שיחות עם נשיא גי־ניאה, מר סקו טורה.

ישראל — לגמר ב' בסקופיה

סקופיה, 26 (מיוחד ל„הארץ"). ישראל תפסה את המקום הרביעי בבית ועלתה לגמר ב'. שתי הרא־שונות בבית זה היו צ'כיה וספרד. עם ישראל עלתה לגמר ב' גם מונ־גוליה.

בסיבוב האחרון של המוקדמות גברה ישראל על מלזיה בתוצאה 0:4. היום הוחלה אולימפיאדת השחמט ל־נשים. בסיבוב הראשון התמודדה ישראל עם מונגוליה.

ממשלת ירדן העניקה באמצע־גה תוספת של 65 אחוז למשכור־תיהם של כל הקאדים בגדה המער־בית. שרותי הדת בגדה המערבית כפופים לוואקף שמרכזו ברבת עמון. ההעלאה כוללת את הקאדים גם ב־מזרח הירדן.

הפארלמנט הלבנוני קורא „לחלק המעמסה בין כל ארצות ערב"

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

„מעמסת הבעייה הפלשתינית אינה יכולה ליפול על שכמה של מדינה אחת ועל כל המדינות ה־ערביות לשאת בנטל ולהחליט על תכנית בין־ערבית, שתכלול גם את הפעילות החבלנית" — נאמר אתמול בתום ישיבה סודית של בית־הנבחרים הלבנוני שנערכה בביירות.

בהחלטה של בית הנבחרים נאמר עוד, כי יש לבדוק את תכנית ... להרוקו ולפיתוחו של איזור הדרום.

בית הנבחרים בחר בועדה שעליה הוטל לבדוק את עסקות הנשק ש־נחתמו ע"י הממשלה עם מדינות אירופיות כולל בריה"מ.

יאסר ערפאת אמר אתמול כי ה־יחסים בין המחבלים לבין שלטונות לבנון הם עתה טובים מאד, על־אף הלחצים מצד ישראל וארה"ב. לעו־מת זה ציין ראש ממשלת לבנון, כי המחבלים הסכימו „למנוע כל פגיעה בלבנון".

ליאופולד טרפר ביקר במזרח ברלין

פאריס, 26 (עסט"א). ליאופולד טרפר, מי שעמד בראש רשת הריגול המכונה „התזמורת האדומה", אשר פעלה במלחמת העולם השניה בשי־רות הסובייטים נגד גרמניה הנא־צית — ביקר בשבוע שעבר במזרח ברלין וזכה בקבלת פנים של אורח מכובד.

טרפר מתגורר כיום בוארשה ומ־בקש לעלות לישראל, אולם השלטו־נות הפולניים מסרבים להתיר לו לצאת, כנראה בגלל המידע שיש ברשותו כתוצאה מעיסוקיו בעבר ב־תחום הריגול.

הסופר הצרפתי ז'יל פרו, אמר ב־מסיבת עתונאים שאורגנה על ידי הוועד הצרפתי למען טרפר, כי הוא נפגש אתו בשבוע שעבר בבירת גרמניה המזרחית. טרפר הוזמן לשם כדי להכין את החגיגות העומדות להערך בנובמבר ובדצמבר לזכר ראשי „התזמורת האדומה" וחבריה, אשר נתפסו והוצאו להורג על ידי הנאצים.

פרו אמר, כי יש רושם שההזמנה לטרפר מצד השלטונות המזרח גרמ־ניים נשלחה לפי הוראות ממוסקבה, המבקשת עתה למצוא פתרון לפרשת טרפר. הדובר ציין, כי גם בביקורו במזרח ברלין חזר טרפר ואישר את דבר רצונו לעלות לישראל.

שגריר ישראל בפאראגוואי הגיש כתב האמנתו

אסונסיון, 26 (ע"צ). מר שלמה ז. כץ, שגרירה החדש של ישראל באסונסיון, הגיש ביום ב' את כתב האמנתו לנשיא פאראגוואי, אלפרדו סטרסנר.

רוסיה מנסה

(סוף מעמוד 1)

כל פנים, הסכנה המצטיירת בעיני חוגים דיפלומטיים מערביים אח־ראים.

לקרמלין יש כנראה כמה מניעים:

● בריה"מ מעוניינת בבסיסים ב־איזור, אם כי היא מכחישה זאת.

● יתכן שבריה"מ מקווה להצליח בסופו של דבר לגבש מעמדה ואולי אף לשוב למצרים. אולי לאחר שיו־קם משטר אחר בקהיר.

● בריה"מ מעוניינת להוכיח ש־היא ניצבת לימין הערבים.

„ניצול נמל לאטאקיה"

(ע"צ). השבועון „אוהעשון ויק" כתב ביום ב', שבריה"מ מנצלת עתה את הנמל הסורי לאטאקיה. הביטאון כותב, כי הפעילות הימית הסובייטית בכיוון זה מוכיחה שלבריה"מ ניתנה כנראה הזכות מטעם השלטונות הסוריים לפקוד את הנמל הזה בכל עת שתרצה, וללא הודעה מוקדמת לשלטונות סוריה.

נשיא סוריה נפגש עם שגריר בריה"מ

דמשק, 26 (ע"צ). נשיא סוריה, חפז אל אסד, קיבל ביום ב' בערב את נוראדין מוחידינוב, שגריר ברית המועצות בדמשק. נמסר כי בשיחה דובר „היחסים המצויינים" בין סוריה לבריה"מ ו„הדרכים לשיפור נוסף" של יחסים אלה.

ברגע האחרון

מגעים ללא תוצאות עם שובתי התעופה

איחורים של כשעתיים בהמראות של עשרות מטוסים וביציאת נוסעים מגיעים חלו אתמול בנמל לוד, בעק־בות הסנקציות שהטילו עובדי התעו־פה האוירית, התובעים השוואה שכ־רם לשכר באל על ובתעשיה האוירית.

נזק חמור נגרם לטיסות הפנים־ארציות — ארקיע והחברות הקט־נות — אשר לגביהן פיגור של שע־תיים מהווה ניתוק כמעט מוחלט. ועד העובדים נאות, מהסיבה האמו־רה, לנקוט כלפי ארקיע בסנקציות של שעה במקום שעתיים.

אתמול פנתה ההסתדרות לועד עובדי התעופה בתביעה לדחות את הסנקציות ביומיים נוספים, כדי לאפ־שר ניהול מגעים לישוב הסיכסוך. מגעים בין מנהל נמל לוד וועד העובדים — שנמשכו עד חצות — לא הניבו פרי. אם לא יחול שינוי ימשכו הסנקציות גם היום.

(ראה כתבה בעמ' 3)

שומאן בעצרת: יש לפנות השטחים

מרכז האו"ם, 26 (ע"צ). בנאומו בעצרת אמר שר־החוץ הצרפ־תי, מר מוריס שומאן: „את השט־חים הכבושים חייבים לפנות, תוך אפשרות לתיקוני גבול זעירים, וכל המדינות הנוגעות בדבר חייבות לקבל על עצמן את ההתחייבות לנהוג על פי נורמות הקבועות ביחסים בין מדינות ריבוניות, וזאת בערבות ה־או"ם".

בעניין הטרור הביע הערכה ל־מאמציו של מזכיר האו"ם ואמר, כי צרפת שותפה למאמצים לשים קץ לאלימות עיוורת, אולם יש לשים לב גם לסיבות העמוקות יותר של פעו־לות טרגיות אלה.

משטרת אוסטרליה מבקשת עזרת הסקוטלנד־יארד לפתיחת מעטפות נפץ

סידני, 26 (ע"ר). המשטרה כאן ביקשה עזרת סקוטלנד־יארד בפתי־חתן של תשע מעטפות נפץ, אשר נשלחו אל דיפלומטים ישראלים ב־אוסטרליה — אמר היום כאן פקיד משטרה בכיר.

„באוסטרליה אין מומחים לעניין זה", אמר מר ר. ... מכתבים בלי לגרום נזק לתוכן, כ־תוך תקווה לגלות פרטים העלולים להצביע על ... של האנשים ש־שלחו את המעטפות. לפיכך אמר, כי ללונדון נשלחה בקשה לקבלת מידע על מעטפות אלה ועל הדרכים לפתיחתן.

ארה"ב תתמוך בבחירת מצרי לוועה"פ של הארגון הבין־פרלמנטרי

ארה"ב תתמוך בנציג המצרי כ־חבר הועד הפועל של הארגון ה־בין־פרלמנטרי — כותב א. גבע, המלווה את המשלחת הישראלית ל־ועידה הבין־פרלמנטרית הנערכת ב־רומא.

שש מדינות מתחרות על שלושת המקומות הפנויים בועד הפועל: ארה"ב, צילה, ציילון, פיליפינים, מצרים וחוף־השנהב. ארה"ב תתמוך בין השאר במצרים. נראה כי עמדתה נובעת מהסדר להרכב בין כמה מדי־

משפט המתנקשים בחסן — בקרוב

ראבאט, 26 (ע"ר). קציני חיל ה־תעופה המארוקאי, שהיו קשורים לנסיון ההתנקשות בחיי המלך חסן מהארוקו לפני חמישה שבועות, יו־באו כנראה לדין בסוף השבוע או בתחילת השבוע הבא — אמרו מקו־רות מהימנים כאן.

המקורות אמרו, כי קולונל מוחמד אמוקראנה, שהיה מפקד הבסיס ה־אוירי קניטרה (40 ק"מ צפונית ל־ראבאט) הוא אחד מראשי הקשו־רים. קולונל אמוקראנה נמלט ל־גיברלטר במטוס צבאי אך הוסגר למרוקו.

אחרי שחרורם ע"י האנוי

3 הטייסים האמריקאיים הגיעו לפקינג

פאקינג, 26 (יופי"ע וע"צ). שלושת הטייסים האמריקאיים, ששוחררו על ידי צפון ויאטנאם לפני שמונה ימים, הגיעו היום לפאקינג בדרכם לארה"ב מ־האנוי.

השלושה יטוסו למוסקבה ולקופנ־האגן ומשם ישובו ביום ה' (מחר) בערב לארה"ב.

אל שלושת השבויים לשעבר — מייג'ור אדוארד אלייאס, לויטננט מרקהם גארטלי ולויטננט נוריס צ'ארלס, נתלוו שלושה אמריקאים אחרים שסייעו בהשגת שחרורם.

בתשובה לשאלה מדוע יצאה ה־קבוצה דרך סין ולא דרך לאוס כפי שציפו, אמר ראש הקבוצה, מר דוד דלינגר: „העניין לא היה בידינו. מישהו הסדיר זאת". לפי הסברה, שונה הנתיב מחשש שהשלטונות האמריקאיים בויאנטיאן יקבלו את השבויים שם ויעבירו אותם לארה"ב במטוס צבאי.

פקידים סיניים בנמל התעופה ב־פאקינג העבירו את השבויים לשעבר ואת מלוויהם במהירות לאוטובוס שציפה להם, תוך נסיון למנוע מהם שיחה עם עתונאים.

השבויים אמרו, כי הם מאושרים ששוחררו אך הביעו צער שחבריהם עדיין נמצאים בשבי.

קיסינג'ר נפגש עם נציגי האנוי

יועץ הנשיא ניכסון, ד"ר הנרי קיסינג'ר, שוב נפגש היום בפא־ריס עם נציגי משלחת צפון ויאט־נאם לשיחות השלום — הודיע הבית הלבן.

זו הפעם ה־18 שד"ר קיסינג'ר נפגש עם מנהלי המו"מ הקומוניס־טיים בפאריס, במאמץ להגיע להס־דר.

בדיוני קרן המטבע

ארה"ב מציעה רפורמה מוניטרית

ואשינגטון, 26 (ע"ר). שר־האוצר של ארה"ב, מר ג'ורג' שולץ, ה־ציע היום רפורמה מוניטרית בקנה מידה גדול, כדי לסלול את הדרך ל־שיחות מעשיות לשינוי מערכת הכ־ספים הבין־לאומית.

בהופיעו באסיפה השנתית של קרן המטבע הבין־לאומית ושל הבנק ה־עולמי, העלה שולץ את תכניתו ה־קוראת להטלת משמעת מוניטרית על ארצות, החורגות מן היעדים הבין־לאומיים המוסכמים, ואף הציע ל־הגביל צבירת רזרבות מטבע על ידי ארצות בעלות עודפים גדולים.

הוא הבטיח שמאוחר יותר יהיה גם הדולר שוב בר־המרה נגד רזר־בות אחרות.

מר שולץ הציע בין השאר הטלת סנקציות על ארצות שיסרבו לפחת או לייסף את המטבע שלהן בשעת צורך.

נאום נגיד בנק ישראל

סופר „הארץ" מוסר:

הגברת התיעוש במדינות מתפת־חות הכלולה בהגדלת הייצוא התע־שייתי, נתקלת בבעיות חמורות של מימון יצוא, ובעיקר כשהמדובר ב־יצוא סחורות ושירותים של הון ה־קשורים לאשראי לזמן בינוני וא־רוך. לפיכך על הבנק העולמי ל־עיין באפשרות להסדיר ערבות ל־מימון הייצוא לסחר בין המדינות המתפתחות — אמר בועידה נגיד בנק ישראל מר משה זנבר.

מר זנבר הביע תקוה כי אמצעי זה, שהינו מעשי, הגיוני ובר בי־צוע — יזכה גם בתמיכה הציבורית הדרושה.

ועידת יאט"א דנה בעיקר במחירים

לונדון, 26 (עסט"א). ועידת האר־גון הבין־לאומי של חברות התעו־פה (יאט"א), הנערכת כאן, מקדי־שה את עיקר דיוניה לבעיות מחירי הטיסה ואינה מרבה לדון בפרשת חטיפות המטוסים.

הועידה נפתחה הבוקר בלונדון ו־עומדת להנעל ביום ד' (הערב).

הועידה אינה פתוחה לעתונות, אך נודע מפי חברי משלחות שונות, כי עמדתם של המשתתפים לבעיות ה־חטיפות מוסיפה להיות פושרת. מ־שום כך אין לצפות שבועידה זו יו־שג הרבה בתחום המאבק נגד חטי־פות המטוסים.

בית־הנבחרים האמריקאי אישר תקציב להקמת בסיסים

ואשינגטון, 26 (ע"ר). בית־הנב־חרים האמריקאי אישר אתמול הק־צבת 2,3 מיליארד דולר להקמת בסי־סים צבאיים ברחבי העולם. באשרו את החוק ב־291 נגד 13 קולות, צימ־צם הבית את התקציב שנתבקש על־ידי הממשל ב־383 מיליון דולר ובכך הוקטן הסכום לרכישתם ול־הקמתם של בסיסי־מפציצים חדשים ולתכניות אחרות באירופה. החוק יו־בא עתה לאישור בסינאט.

מכוניות משוריינות לשרים מערב גרמניים

אמצעי בטחון בעקבות איומי ספטמבר השחור

בון, 26 (יופי"ע). מוסדות ה־בטחון של גרמניה המערבית פנו אתמול אל ציבור העתונאים ב־בקשה לנהוג בהתאפקות בעת תי־אור אמצעי הבטחון שננקטו, כדי להגן על חייהם של מדינאים מע־רב־גרמניים.

בקשה זו הופנתה לאחר שהשבו־עון „דר שפיגל" גילה פרטים אח־דים על אמצעי בטחון אלה בגליונו השבוע. כתב־העת ציין כי מר פראנץ יוזף שטראוס, מי שעומד בראש ה־סניף הבוואריי של המפלגה הנוצ־רית־דמוקרטית, מתהלך כשבכיסו אקדח מוכן לפעולה.

לדברי השבועון יוצא השר הורסט אהמקה מי שעומד בראש סוכנות ה־בין הפדראלית, רק בליווי שומרים חמושים. מר אהמקה נשא לפני כמה שבועות לאשה עתונאית צי־רית צעי־רה.

שר־הפנים המערב גרמני, מר הנס דיטריך גנשר, הממונה על סידורי הבטחון במדינה, נוסע במכונית מר־צדס משוריינת, שאת לוחיות הזיהוי שלה משנים מדי פעם. הקאנצלר וילי בראנדט, נוסע במרצדס משוריינת, מוקפת אנשי בטחון.

לדברי „שפיגל" קיבלו כמעט כל חברי הקבינט המערב גרמני איו־מים מארגון ספטמבר השחור בשבוע עבר. במכתבים מאיים הארגון על שרים ועל בני משפחותיהם. הא־גרות נשלחו מפראנקפורט, שם ע־ להיפתח ביום ד' (הערב) יריד ה־ רים הבין־לאומי.

נציג הארגון לשחרור פלשתין בלונדון סעיד האממי אמר היום, מתנהלת מערכת תעמולה המנ־ את פעולות „ספטמבר השחור" להשמיץ את התנועה הפלש־תינית כולה.

במכתב למערכת „טיימס" ב־ האממי, כי „ספטמבר השחור" משתייך ל„ארגון השחרור הפ־לשתיני" וגם אינו קשור לשום אחד מארגוני הגרילה השייכים לתנו־עה. לדבריו אין „ספטמבר השחור" גם בעצרת הלאומית הפלשתינית.

„פעולתו של מיעוט קטן של פ־ תינאים מנוצל כדי להשמיץ את התנועה הפלשתינית כולה וכדי רר בהלה ביחס לסכנת הקיצו־ עולם הערבי מפעולות הפדאיי־ כותב האממי.

לדבריו משמש מסע תעמולה כסות לנסיון להחניק את קול דור הפלשתיני במערב.

גרומיקו

(סוף מעמוד 1)

שאינן משרתות מטרה חיובית גורמות אבדן חיים".

מציע: הצהרת ויתור

להלן הציע שכל המדינות רות באו"ם יצהירו על ויתור שימוש בכח ביחסים הבין־לא־ ועל איסור השימוש בנשק גר־ הוא גם הציע שמועצת הבטחון פוך הצעה זו למחייבת בהקדם אפשרי.

בעניין ויאטנאם אמר, כי לא היה הבדל כה בולט בין ה־ המעשים על פינוי האמריקאי־ שם ועל הפסקת המלחמה.

פגישה עם רוג'רס

אמש, נפגשו גרומיקו ומזכיר החוץ האמריקאי, מר וויליאם רוג'רס, לשיחה ממושכת שבה דנו ביותר, בהצעת ארה"ב בדבר עולמית נגד הטרור. הם בקביעת מועד לחידוש שיחות לקראת סוף השנה, ובאפשרו־ סה של ועידה לבטחון אירופ־ פינוי הדדי של כוחות צבא רופה ובעניין המזרח התיכון. כי הם לא דנו בבעיית היה־

מר רוג'רס אמר אחרי השיח־ גרומיקו יבקר בקרוב בוואשי־ הוא סירב להשיב על שאל־ העלה בשיחה עניין כופר ה־

הדיון בועדת החוקה

ועדת החוקה של העצרת יום בשאלה אם להעניק לט־ טרור מעמד של עדיפות בסדר ארה"ב, בתמיכת ברזיל, תב־ הקנות לנושא עדיפות האילו ביה הציעה להקים קבוצת־עבו־ בדיקת החומר. נציגי ארצות ותומכים צידדו בהצעת בר־ הם בקשו שהעניין יידון „יסודי", הצעה הנחשבת לטכסי־ בריה"מ התנגדה למתן פוס לנושא ונציג יפאן אמר ארצו הוא תומך במתן עדיפו־ „תבונה מעשית" ההצעה הבריטית.

ניו־יורק, 26 (יופי"ע). ה־ היהודי האמריקאי קרא ב־ לנשיא ריצ'ארד ניכסון לא ל־ לבריה"מ מעמד של „אומה פרי" ולא לתת לה הלוואות בהיקף גדול, עד שיבוטל כופ־ העודה.

גם מואזינים מאיימים לשבות

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מואזינים ובעלי משרות דתיות אחרות התכנסו אתמול במסגד השלום בנצרת והחלי־טו לפנות אל שר־הדתות מר ז. ורהפטיג וליועץ ראש־הממ־שלה לענינים ערביים, מר ש. טולידנו, בבקשה להעלות שכ־רם. נתקבלה החלטה שאם לא תיענה תביעתם עד תחילת חודש הרמדאן, הם יכריזו שבי־תה.

חוקי רפורמה בפיליפינים

מאנילה, 26 (יופי"ע וע"ר). נשיא הפיליפינים, מר פרדיננד א. מרכוס אמר היום כי יודיע על חוקי רפור־מה חדשים ויעניש מערכות עתונים ותחנות טלויזיה, שהשתתפו במה שממשלתו מכנה „התרגות קו־מוניסטית".

בנאום הראשון לאומה מאז הכר־זה על מצב צבאי בפיליפינים ביום השבת, הכריז מר מרכוס שהחוק הצבאי עולה בקנה אחד עם חוקת הפיליפינים ואין פירושו הפיכה או השתלטות של „ממשלה מהפכנית".

בפגישה עם שר ההגנה חואן אנ־ריילה וגנרלים וקצינים בארמון מאלאקאנאנג, שיבח הנשיא את אנשי הצבא שהשתמשו בכוח להשלטת ה־חוק הצבאי. „אני שמח לראות כי התוצאה ברחבי המדינה היתה חיו־בית".

הנשיא אמר כי יכריז על רפורמות קרקעיות בכל הפיליפינים כדי ל־אפשר לאריסים לרכוש את הקרקעות ולהקים קואופרטיבים לחקלאות.

יריות לעבר רכב אורחי ברצועה

(ע). כמה יריות מנשק קל נורו אמש לעבר רכב אורחי שנע בכביש הראשי של הרצועה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

המקרה אירע ב־17.30 בין עזה לנחל עוז, לא הרחק מהכניסה למחנה הפליטים אל בורג'. כוחות הבטחון פתחו בסריקות.

המפלגה הליברלית הרצליה

משתתפת באבלו הכבד של חברה נעמן שקולניק ובני משפחתו על מות הרעיה והאם

נגה ז"ל

ומביעים את תנחומיהם הכנים

אריה אוריאלי, יו"ר הסניף
עקיבא אטינגר, יו"ר ההנהלה
וחברי הנהלת הסניף

בצער רב אנו מודיעים על מותו של בעלי, אבינו ובננו היקר

מאיר בן יחזקאל עזרא אלבג

הלויה תצא היום, יום רביעי, י"ט בתשרי תשל"ג, 27.9.72, בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה תל־אביב אל בית העלמין בחולון

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים

האבלים:
משפחות: אלבג וכרמונה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו היקרה

שושנה דנגברג ז"ל

ההלויה התקיימה אתמול בי"ח בתשרי

רפאל דנגברג ומשפ'
ישראל דנגברג ומשפ'
צפורה הרשקוביץ ומשפ'
זהבה ברוורמן ומשפ'
שולמית דבש ומשפ'

למשפחת ד"ר רוזובסקי

השתתפותנו הכנה בצערכם על מות חברנו

ד"ר הרמן רוזובסקי ז"ל

ארגון רופאי קופת חולים מכבי

הסכמה לעמדת ג. מאיר

(סוף מעמוד 1)

שר להסביר את ההתנהגות על אדמ־תה, כשניתן היה להסדיר את הכל בנקל ואת הנסיון המלאכותי להלך אימים על הציבור בהוליל כותרות — אלא בכך שהממשלה מבקשה לה־סיח את הדעת מכשלונותיה הצו־רמים במלחמה בטרור הערבי".

סידורים ישראליים

יש להניח כי ראש הממשלה הב־הירה לשרים, כי ועדת החקירה את פרשת מינכן בראשות המפכ"ל ל־שעבר פנחס קופל השלים את עבו־דת בירור האחראים על הסידורים הקשורים בשיגור המשלחת לאולימפיאדה. עד כה העידו כ־25 איש. דו"ח הועדה יידון כנראה בישיבת הממשלה הקרובה, אם יוג־ש עד אז. לא ידוע אם יהיו בו המלצות מרחיקות לכת.

המלחמה בטרור

אשר למלחמה בטרור ההתגוננות מפניו מתגבשים כמה מהלכים. מצד אחד אין להניח, כי ישראל תוותר על המלחמה היזומה במחבלים ... מבחינה מדינית עומדת ישראל ל־הגיב בימים הקרובים על הדו"ח של הבונדסטאג הגרמני, המזכה את שוט־רי מינכן מכל אחריות לכשלון הצל־תה של בני הערובה הישראלים. אין ספק כי דו"ח זה לא יוכל להישאר ללא תגובה בירושלים. הוא נמצא עתה בעיונם של השרים.

בקשר לפעילויות אחרות נגד ה־טרור הערבי נמסר בירושלים כי יש כמה מדינות אירופיות המוכנות ל־שתף פעולה לצמצום הטרור על אד־מתן, אך אינן נוטות להפעיל את השפעתן אצל הממשלות הערביות לצמצם את סיוען למחבלים.

שומאן נועד עם ואלדהיים בעניין הטרור

מרכז או"ם, 26 (ע"צ). שר החוץ הצרפתי, מר מוריס שומאן, שוחח היום עם המזכיר הכללי של או"ם, ד"ר קורט ואלדהיים, ולפי ידיעות ממקור מוסמך נסבה השיחה על ה־אמצעים לתמוך בפעולת המזכיר ב־מאבקו נגד הטרור. שומאן וולדהיים גם שוחחו ממושכות ובאופן מפורט על המזרח התיכון.

שטוקהולם, 26 (ע"צ). ערב ישראלי, שעמד להתקיים ב־12 באוקטובר באוניברסיטת לונד שבדרום שוודיה, בהשתתפותו של שגריר ישראל מר מקס ורון, בוטל מחשש להתנקשות.

הכי טוב בבית

אשת חיל

תוכנית חסכון לנשים
בנק הפועלים בע"מ

שרה ברואני, בת הרב מבית יוסף, תשרת בצה"ל — כהחלטת בג"צ

קיסטר בדעת מיעוט: ועדת הפטור פעלה על פי שיקולים לא נכונים

). שרה ברוני, בת הרב ממושב יוסף תאלץ לשרת בצה"ל בהת־ חוק שירות הבטחון לאחר שבית פט הגבוה לצדק בירושלים ביטל ל ברוב דעות צו על תנאי ן בזמנו לבקשת בת הרב נגד הבטחון וועדת הפטור משירות.

יה פנתה בסוף השנה שעברה ן המשפט הגבוה לצדק וביקשה יה לשר הבטחון ולוועדת הפטור ן מדוע לא יימנעו מלגייס לצה"ל יבין בזהירה. בעתירתה טענה דה כי מטעמים שבהכרה דתית היא מוכנה לשרת בצה"ל, וכי ף חוק שרות הבטחון זכאית היא תחרר משירות צבאי.

א ציינה כי פנתה לוועדת הפטור ות צבאי ונבחנה לפניה, אך זו טה, לדבריה מתוך עמדה עוי־ לדחות את בקשתה להשתחרר ות צבאי. (בהחלטתם ציינו חברי ה, שלא שוכנעו כי טעמים שב־ ך דתית או מצפונית מונעים את ברוני מלשרת בצה"ל, שכן היא ית כפקידה, לא ידעה לענות על ות בעניני חגים ומועדים ולבשה ית קצרה שאינה הולמת בת ג. "התרשמנו כמנה, הן בבחינה ן הן בבחינה מצפונית, כי אין ה שתשרת בצה"ל" — קבעו הו חברי הוועדה).

יץ נענה לבקשתה, והוציא צו יב את המשיבים לנמק את עמד־ באפריל השנה, הביא סגן פרק־ המדינה ד"ר מישאל חשין, את כה המדינה לעתירה, ומאז נמש־ בתיבת פסק הדין בעניין.

זה פסקי השופטים, מ. לנדוי ג. בני ברוב דעות, כי יש לבטל הצו על תנאי שהוצא בזמנו שת בת הרב. לעומתם, פסק ת יחיד השופט ד"ר י. קיסטר, ש להחזיר את העניין לדיון בפני ן הפטור, או בפני ועדה אחרת בע שר הבטחון.

פסק הדין של הרוב מציין ה־ ז לנדוי כי שרה ברוני גדלה ם כבת לרב ושוחט, בבית מסו־ והאווירה בביתה יכלה כמובן יש ראייה להשקפותיה של הבת.

"אולם בימינו", מטעים השופט, "מע־ שה אבות סימן לבנים לאו־דווקא. שהרי חזיון נפרץ הוא, שהתנהגותה של בת הדור הצעיר תופשת מנהג־ נהגות הוריה. החוק אינו מעמיד את הפטור על מידת הדתיות הנהוגה בבית ההורים אלא על נתוניה האי־ שיים של מבקשת הפטור. במקרה דנן היה לוועדת הפטור על מה שתס־ מוך בראיות שהובאו לפניה והיא

שרה ברואני

יכלה להחליט את אשר החליטה על יסוד ראיות אלה וגם על יסוד התרש־ מות חבריה בצורת הופעת העותרת בפניהם". השופט לנדוי מציין להוכ־ חת דבריו, כי העותרת לא ידעה ככה הם ימי הפסח וימי ראש ה־ שנה.

החצאית

השופט התעכב בדבריו על "המל־ חמה הצעה שניטשה מסביב ללבוש שהעותרת לבשה בעת הופעתה לפני הוועדה". החצאית בה הופיעה העות־ רה על ידי חברי הוועדה כקצרה ושוליה היו 10—15 ס"מ מעל הברך. העותרת הגישה בתגובה לא פחות מ־16 תצהירים שנאמר בהם כי מ־ עולם לא לבשה חצאית כזו.

כדי לסתור זאת הגישה פרקליטות המדינה קטע מעתון שם צולמה בת הרב כשהיא מופיעה בחצאית כיני.

שרה ברוני טענה, שהתצלום זויף, ואחר כך זנחה טענה זו ותחלתה בטענה, כי הצלם שצילם אותי, עשה זאת במזיד בזוית מלמטה כלפי מעלה וכך נראתה חצאיתה קצרה.

כנגד זאת הביאה הפרקליטות מומ־ חה לצילום שהצהיר כי זווית ש־ ממנה נעשה הצילום לא יכלה לגרום בשום פנים לאשליה שהחצאית קצרה מאשר במציאות.

"אין חולקין על כך", מסכם השופט סוגיה זו, "חצאית כזאת, החושפת חלק מירכי העותרת, אינה לבוש התואם את השקפותיהם של גדולי התורה, שעל דעתם המחייבת, מתיי־ מרת העותרת להסתמך בעתירתה. בכגם די היה בנסיון זה של העותרת להוליך שולל את בית המשפט בענין הלבוש שהיא נוהגת ללבוש, כדי לשלול ממנה כל סעד, בלי לדון בעתירה גופה".

השופט לנדוי ציין, כי אם היה מטוכנע שבהחלטת ועדת הפטור יש משום כפיה מצפונית על שרה ברוא־ ני, היה בג"צ מתערב בפרשה, אך כיוון שזאת לא הוכח, אין כל מקום להתערבות כזו.

בסיום פסק הדין מדגיש השופט כי צה"ל הבטיח לעותרת שמיד לאחר סיום הטירונות, תוכל לשרת סמוך למקום מגוריה, כך שהקשר ההדוק עם בית הוריה לא יינתק. "טוב יעשו אבי הנערה המסייעים בידיה", מסכם השופט לנדוי, "אם יימנעו מללחוץ על העותרת ויניחו לה למלא את החובה המוטלת עליה על פי החוק לעזור בהגנה על ה־ מדינה".

כאמור, הצטרף לדעה זו השופט א. מ. מני.

דעת המיעוט

השופט ד"ר קיסטר, סובר לעומת זאת, כי ועדת הפטור משירות צבאי פעלה על פי שיקולים בלתי נכונים, אף פסולים.

הוא מטעים, כי המגמה במדינה הדמוקראטית היא להכיר בחופש הדת והמצפון של האזרח ובאי־הכפית עליו לעבור על האסור עליו, לפי הוראות דתו או מצפונו. מתפקידה של ועדת פטור משירות צבאי לק־ בוע אם לפי ההוכחות מבקשת הפטור היא בעלת הכרה דתית ואם לפי הור־ ראות דתה אסור לה לשרת בצבא.

כיצד לקבוע זאת? לדעת השופט

(הסוף בעמוד 6, טור 3)

התהפכות האחרונה בתחום תקיפת טילי־קרקע־אויר, הוצגה על ידי חיל האוויר האמריקאי: מטוס ללא טייס מדגם טלדיין רייאן 34 א, צויד בטיל נגד רדאר מדגם שרייק מתחת לכנפו הימנית ומצצת סנק־אי מתחת לכנפו השמאלית. מטוסים מסוג זה צוידו גם בטילים מונחי טלוויזיה מדגם מאווריק. טילי שרייק נמצאים בידי צה"ל. עתוני חוץ כתבו בשעתו, כי מטוסים ללא טייס מדגם זה, ביצעו טיסות ביון בשמי קהיר.

נציג המשטרה בבקשה להארכת מעצר פגלין:

משלוחים נוספים של נשק יצאו לחו"ל בתעודות על־שם מפעל פיקטיבי

בארגז שנתפס נמצאו תחמושת ורימונים מתוצרת צה"ל

מאת אבי ולנטיה, סופר "הארץ"

עמיחי פגלין, מי שהיה קצין המב־ צעים של האצ"ל, הוחזר אתמול ל־ בית המלון בול בתל־אביב, אחרי ששופט בית משפט השלום, אריה אבן־ארי, החליט להאריך את מע־ צרו ב־5 ימים נוספים באותם תנ־ אים להם זכה עד כה. השופט דחה את בקשת המשטרה להאריך את מ־ עצרו של פגלין בעשרה ימים נו־ ספים במתקן משטרתי.

איש המשטרה, רב־פקד משה כץ, טען בבית המשפט, כי משלוחים נוספים של נשק יצאו לחו"ל בת־ עודות משלוח על שם מפעל פיק־ טיבי. בתוך הארגז שנשלח לחו"ל נמצאו תחמושת ורימוני יד מתוצרת צה"ל ועתה מנסה המשטרה לאתר את גונבי הציוד שישיתפו פעולה עם השולחים. הוא טען כי "לחקירה יש אספקט בטחוני: יש לחקור עדים רבים שעדיין לא נחקרו. פגלין אינו משתף פעולה. גם כשמקריאים ב־ אוזניו את האשמות המיוחסות לו הוא טוען, כי אינו שומע. החקירה ה־ זו". הוא הוסיף ואמר, כי המשט־ רה דורשת מעצר במתקן משטרתי כיוון שלא ניתן לפקח על תנועותיו ופעילויותיו של מר פגלין מבית המלון בתל־אביב. "במהלך החקי־ רה הגענו לכמה אנשים שנראה לנו שהתדרכו על פי התנהגותם והיבורם. החקירה קשורה בבטחון המדינה ב־ ארץ ובחו"ל."

החקירה הנגדית

בחקירה הנגדית שאל עו"ד שמ־ אל תמיר, סניגורו של פגלין, את איש המשטרה מדוע הפגיש את ל־ קוחו עם הרב כהנא דווקא במטה המשטרה בשעות היחידות שהוא לא היה באזור תל־אביב.

רב פקד כץ: כהנא הגיע למטה כדי לדבר בענין מעצר אברהם הר־ שקוביץ. הוא אמר כי הוא מוכן לספר על הפרשה אבל מפריע לו אדם מסוים. הוא ביקש לדבר עם פגלין.

עו"ד תמיר: לא חשדת שהאנשים יחליפו ביניהם סודות למסרות תד־ רוך?

רב פקד כץ: לגמרי לא. הרב כה־ נא סיפר לנו דברים והיה ברור ש־ הוא לא יזיק. יש לנו אמון בו. אנו יודעים כמעט הכל.

עו"ד תמיר: על מקור הנשק של צה"ל שאלת אותו?

רב פקד כץ: הוא לא יודע על כך. ואני מקבל את דבריו.

עו"ד תמיר: מדוע לא עצרתם את שניידר שהכריז שאנשי הליגה שלחו את המשלוחים?

רב פקד כץ: הוא לא מוכן היה להודות בפנינו על הכרזות כאלה בעתונות. יש שיקול לא לעצרו. שחרורו הביא כבר תועלת.

רב פקד כץ היה מוכן לרשום לשופט את השיקול לא לעצור את שניידר אולם סרב לעשות זאת ב־ אופן פומבי.

עו"ד תמיר: האם שוחחת עם הרב כהנא בקשר לפגלין.

רב פקד כץ: שוחחתי עמו בקשר לאדם ההוא, שלגביו צריך לדבר עם עו"ד תמיר.

עו"ד תמיר: מי זה האדם ההוא.

רב פקד כץ: האדם ההוא זה פג־ לין (צחוק רם באולם בית המשפט שהיה מלא סקרנים). כץ לשופט: האם אני צריך לספר מה שדברתי עם אותו העדים שלנו? זו היתה פליטות פה לה לא התכוון רב פקד כץ. הוא אמר כי הרב כהנא הוא אחד העדים של המשטרה. ענין זה נשאר עדיין סתום.

השופט אבן־ארי קבע, כי שוכנע שיש להעדיף את בטחון המדינה על הנזק שיגרם לפגלין. הוא הוסיף כי אם היה מתגלה נשק של צה"ל בחו"ל היה בכך כדי לגרום לפגיעה ביחסי המדינה עם מדינות זרות.

בינתיים עדיין לא ידוע אם יוגש

אברהם הרשקוביץ

ערעור לבית המשפט המחוזי, למ־ רות שרב פקד כץ הודיע שיתקיים ערעור. עו"ד תמיר אמר, כי אם הפרקליטות לא תערער גם הוא לא יערער.

דחיית ערעור הרשקוביץ

בית המשפט המחוזי בתל־אביב דחה אתמול בבוקר את ערעורו של אברהם הרשקוביץ. החשוד בנסיון לשלוח ארגז עם נשק ותחמושת ל־ חו"ל, על החלטת בית משפט ה־ שלום להאריך את מעצרו ב־5 ימים. כמו כן נדחתה בקשת פרקליטו של החשוד, כי הרשקוביץ יוחזק בבית מלון או במקום מבודד אחר ולא בבית כלא.

פרקליטו של החשוד, עו"ד מאיר שכטר, טען בעדר, כי הרשקוביץ נמצא במעצר מ־17.9.72 ושבעה ימים הוא לא נחקר כלל. הוא הוסיף, כי המשטרה הצהירה שבפרשה היא הפ־ עילה צוות של 12 חוקרים, וניתן היה בהחלט לחקור את מרשו כפי הצורך.

עו"ד שכטר טען עוד, כי הצעיר מוכר למשטרה כאדם ממושמע ונוח ואין לו בארץ עבר פלילי. כן טען, שבפרשה זו מעורבים אנשים נוספים.

אחד מהם, שלטענת המש־ טרה ביצע את משלוח הנשק יחד עם הרשקוביץ, נעצר ו־ שוחרר אחרי 48 שעות.

"נוצר הרושם, שהמעצר הממושך של הרשקוביץ לא נועד לחקירה אלא על מנת להוות לחץ על הצעיר, שאו־ לי ימסור דברים אשר ישרתוה", טען עו"ד שכטר.

סגן פרקליט מחוז ת"א עו"ד מב־ רין שרשר, טען כי החקירה הרא־ תה כי הרשקוביץ הוא השולח, ויש יסוד להאמין שאין זה המשלוח ה־ ראשון של נשק. כמדובר בנשק שיש להתחקות אחר מקורותיו ולאתר את הספקים.

השופטת חנה אבנור ציינה בהח־ לטתה כי רוב הנשק שנתפס הוא מתוצרת התעשיה הצבאית הסיבות העניין נראות חמורות במיוחד, לאור העובדה, שנשק, שהוא רכוש ה־ מדינה, נמצא בידים פרטיות.

בפרשת הברחת הנשק לחו"ל

המשטרה מחפשת את וילי הוכהאוזר

מאת אבי ולנטיה, סופר "הארץ" לענייני משטרה

חוקרי המטה הארצי, המטפלים בענין הברחות הנשק מישראל ל־ חו"ל, מחפשים את וילי הוכהאוזר, המתגורר בנוה שרת, כדי לחוקרו ולערוך חיפוש בביתו. צו חיפוש נ־ תן אתמול בבית משפט השלום ב־ תל־אביב, אולם עוד לא נודע אם החיפוש אמנם נעשה מפני שהוכ־ האוזר מתחמק מהשוטרים.

נפגשתי אתמול בצהרים עם הוכ־ האוזר שסיפר לי כי המשטרה מחפ־ שת אחריו. לדבריו נודע לו הדבר אתמול על ידי איש משטרה. הוא סרב להרחיב את הדיבור על כך.

הוכהאוזר, המתגורר ליד ביתו של יוסף שניידר, אישר כי כאשר הוא עוזב את ביתו הוא משאיר פיסת ספוג הנופלת בעת פתיחת הדלת, כדי לדעת אם נערך חיפוש בביתו. את פיסת הספוג ראיתי בדלת דיר־ תו ובדלת דירת אחיו באותו בנין בנוה שרת.

הוכהאוזר נוהג במכונית החוק־ סוהל החדשה של שניידר, כיוון ש־ אין לו רשיון נהיגה ומסיע אותו לכל מקום. שלשום בערב נסעו ה־ שניים לירושלים. בשעה 5 בערך נערך חיפוש במשרדי הליגה ב־ ירושלים, אולם שניידר סרב לגלות מה נלקח מהמשרדים. הוא אמר כי הרב כהנא סיפר לו על כך דבר מה, אך זה נשאר בינו לבין הרב כהנא. נודע כי החומר שנלקח על ידי ה־ משטרה עזר לחקירה.

קסאמות של כהנא

הוכהאוזר עלה למשרדי הליגה אולם לא הרגיש בטוב וירד למטה (הוא סובל מאבנים בכליות. הוא עלה לישראל מפולין לפני ארבע שנים ועסק בעניני יהלומים. לאח־ רונה הפסיק לעבוד). כאשר הגיע למכונית של שניידר, עצרו אותו, לדבריו, אנשי הבולשת וערכו חי־ פוש על גופו. הם חיפשו גם בבגד־ נית של שניידר ונטלו ממנו קסס־ טות של טייפ רקורדר השייכת לרב כהנא. לדברי הוכהאוזר לא מוקלט על סלילים אלה דבר. הוא סיפר עוד כי מרוב התרגשות קיבל התקף כאבים בכליות ולא הצליח לעלות בחזרה למשרדי הליגה. אנשי הבו־ לשת שראו אותו נופל בחדר המדר־ גות לא עזרו לו לקום, טען.

אתמול יצא הוכהאוזר עם שניידר לירושלים והוא אמר לי כי אינו מתכוון לישון בביתו מפני שהמש־ טרה מחפשת אחריו.

שניידר אמר כי הוכהאוזר אינו איש הליגה להגנה יהודית. הוא מ־ סיע אותו, לדבריו, רק מפני שהוא חבר שלו. אולם השכנים בבנין בו מתגורר הוכהאוזר ידעו לספר כי הוא פעיל בליגה להגנה יהודית.

שניידר סיפר כי אנשי הליגה ציל־ מו שלשום את אנשי הבולשת שבד־ קו כל איש שיצא ונכנס למשרדי הליגה בירושלים. שניידר גילה לי כי מיד אחרי אסון מינכן היתה ל־ אנשי הליגה פגישה עם אנשי הש.ב. שידעו כי הליגה התכוננה לבצע פעולה נגד הטרוריסטים באירופה ולשם כך נשלח גם נשק לאירופה. אנשי הש.ב., לדברי שניידר, אמרו להם מפורשות לא לעשות זאת ו־ הדגישו בפניהם כי הם לא עומדים לעשות כל פעולה. בשל כך לא בוצ־ עה הפעולה שתכננו אנשי הליגה לעשות, אמר שניידר.

הוא הוסיף, כי לדעתו לא נעצר משום שהליגה מודה במשלוח הנר־ נים. "אם היה צריך לעצור את הליגה לשם חקירה היה על המש־ טרה לכלוא את 500 הפעילים", אמר.

צפויים מעצרים

בינתיים נחקר גם שליח ביהו"ד לשעבר באירופה, תדהר, שכנראה קשור בהברחות הנשק. המשטרה חו־ שדת שנשק נשלח לכתובת בה הת־ גורר בעת שליחותו בהולנד. עוד לא ברור אם יובא היום בפני שופט להארכת מעצרו. נודע כי צפויים מעצרים נוספים בפרשה זו המס־ תעפת והולכת.

נפצעו במעלית

מאת סופר "הארץ"

שולה מצא והיליה רון נפצעו אתמול במעלית בית הבגורים ברחוב אר־ סנהיימר 14 ברמת־אביב. מביה ה־ חולים איכילוב אליו הועברו נמסר לי אמש כי מצבן אינו מעורר דא־ גה, הן עוברות בדיקות.

ממשטרת רמת־גן, המטפלת במק־ רה, נמסר כי חקירת התאונה לא נסתיימה.

חברי ועד הבית מסרו כי לאחרו־ נה פנו פעמים מספר לחברה שהקי־ מה את הבנין, אדגר, וביקשו לה־ אוב לתקינותה של המעלית, אך לא נענו.

אמש לא ניתן לקבל תגובה מ־ חברת אדגר.

שוב סנקציות בלוד

פקקים ואיחורים * גולדה מאיר מקבלת דיווח שוטף * פרס יציע לממשלה מסגרת חדשה לתעופה האזרחית

מאת אדר קיסרי

"האם זה צירוף מקרים בלבד, או שבנמל לוד תמיד יש שבי־ תה, או לפחות חצי שביתה?" — אמר אתמול בבוקר בחיוך, אחד הנוסעים שעלה למטוס סי.ה.א. באיחור רב. מסתבר שגם בשהותו הקודמת בישראל, היתה בנמל לוד שביתה.

לא כל הנוסעים שעמדו להמ־ ריא מלוד קיבלו את רוע הגזי־ רה בחיוך. היו שרגזו ושאלו אם ישראל באמת מעוניינת בתיירות. חברות התעופה עשו מצידן בכל יכולתן להבתקת הסנקציות. מא־ חר שהעובדים דאגו ביעילות רבה לגרום לאיחור הטיסות בשע־ תיים, דאגו הפעם עובדי החב־ רות כי קליטת הנוסעים תהיה ממושכת במקצת מהרגיל. הנוס־ עים שהיו מועברים לאולם ה־ יציאה בקומה ב', נתקלו בנוסעים אחרים שהיו כבר אמורים להי־ כנס באויר, בדרכם לחו"ל.

"בינתיים מחזיקים מעמד"

"בינתיים אנו מחזיקים מע־ מד", אמר לי מר משה אילת, קצין העתונות של אל־על, "ה־ שאלה היא מה יהיה ביומים ה־ באים. האיחורים ביציאות גורמים בעקבותיהם איחורים בכניסות. אל־על תעשה כל מאמץ, אולם איבני יודע מה יקרה אם נגיע לסנקציות של ארבע שעות. איך שלא יהיה, התיירות נפגעת באו־ פן חמור".

ועד העובדים — התובע השו־ ואת שכרם של 1500 עובדי ה־ תעופה האזרחית לשכר עובדי אל על והתעשיה האווירית — איתן בדעתו שלא לוותר עד ל־ מילוי תביעתו. שר התחבורה, מר שמעון פרס, הבהיר כי כל נסיון להשוואת שכר מסוג זה יהפוך ביד למקור בלתי פוסק של סכסוכים ואי הבנות. "הדבר אף עלול לסכן את כל מיבנה השכר של המדינה", הזהיר השר.

אזהרתו הסריה של מר פרס כבר מתחילה להתאמת: אמש קיבל מנכ"ל משרד התחבורה, מר דן חירם, מברק מועד עובדי משרד התחבורה — המייצג אל־ פי עובדים. נוסף על עובדי ה־ תעופה — בו הם תובעים כי כל מה שישיגו עובדי התעופה, יגיע גם להם...

הצעה למסגרת חדשה

בפגישה שנערכה ביום ו' ב־ לשכתו של שר התחבורה בתל־ אביב, הודיע מר פרס לנציגי ה־ עובדים וליהור המשתתפים, כי בדעתו להציע לדיונה של ה־ ממשלה צורת ארגון חדשה של התעופה האזרחית — מסגרת חדשה לניהול שדות התעופה ב־ ארץ — שתהלום את פעילות ה־ שדות. זאת לאחר שיתבררו סו־ פית ההצעות השונות בענין זה. הודעתו של השר לא ריככה את עמדת העובדים, הטוענים כי דו־ חים אותם בלך־ושוב וכי כבר ארבע פעמים נאותו לדחות את הסאנקציות.

יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, מר אוריאל אברהמוביץ, ומזכיר הסתדרות עובדי המדינה, מר חיים ברנשטיין, הודיעו אתמול לשר התחבורה כי הסאנקציות שנקטו עובדי התעופה הן בניגוד לעמדת ההסתדרות וכי ההסתד־ רות לא אישרה את תביעת ועד עובדי התעופה האזרחית להשו־ ואת שכר עם אל על.

לאור חומרת המצב, מקיימת ראש הממשלה, הגב' גולדה מ־ איר, מגע הדוק עם מר פרס. ש־ גינה בחריפות את הסאנקציות והדגיש כי הוא רואה בפעולה זו מעשה חמור ביותר הפוגע בענף התעופה של ישראל ובתיירות הישראלית.

המשמרת הצעירה בעבודה:

נילחם בכהנא כפי שצריך להילחם בפשיסטים

לרב כהנא יהיה קרב לא עם ה־ ממשלה בלבד אלא גם עם צעירי תנועת העבודה על כל חטיבותיה בעיר, בכפר ובעיירות הפיתוח — אמר אתמול מזכיר המשמרת הצעי־ רה במפלגת העבודה, מר יחיאל לקס, בעקבות כינוס פעילים ארצי שהתקיים בבית ברל בנושא דרכי פעילותה הפוליטית והציבורית של המשמרת הצעירה.

"לרב כהנא יש "מסורת של חוצפ־ נות" כדבריו כלפי ממשלות זרות ו־ לצורך זה הקים את הליגה להגנה יהודית, אך שכח כנראה, כי במ־ דינת ישראל קיימת ממשלה יהודית ולא ממשלה זרה. אם הוא שכח זאת יהיה מי שיזכיר לו זאת", אמר מר לקס.

"הרב כהנא מעיד על עצמו, שהוא יכול להיות פשיסטי האכן נילחם בו כפי שצריך להילחם בפשיסטים", אמר.

דורש משר הפנים לגרש את כהנא

ח"כ שלום כהן שלח אתמול מכ־ תב אל שר הפנים בו דרש מהשר לגרש מהארץ את יו"ר הליגה היהו־ דית להגנה הרב כהנא. ח"כ כהן מ־ בסס את דרישתו על הסעיף בחוק השבות לפיו רשאי השר לסרב להי־ תר שהייתם בארץ של יהודים בעלי עבר פלילי העלולים לסכן את שלום הציבור. על סמך סעיף זה סירב שר הפנים בשעתו להעניק אשרת עולה למאיר לנסקי וח"כ כהן טוען כי הרב כהנא מסכן את שלום ה־ ציבור הישראלי יותר מלנסקי.

במקביל הציע אתמול ח"כ כהן ליו"ר סיעת המערך בכנסת ליזום מושב מיוחד של הכנסת כדי לדון בפעולותיו של הרב כהנא בארץ. ח"כ כהן פנה אל ח"כ ברעם כי ל־ פי תקנון הכנסת דרושות חתימותי־ הם של לפחות 30 ח"כים כדי ל־ קיים מושב מיוחד בעת הפגרה.

נשר זהב בירה עם מצב רוח.

הידעת כי
עובדי משרד הבטחון
נהנים מהנחה ניכרת
מדמי המנוי
ראה מודעה בעמוד 6
הארץ

מעונינים בקנית מערבל קוני
כפול או מערבל טיפוס V
נפח כללי 600 ליטר.
חומר בניה פלב"ם 304 או 316

בהצעות נא לפנות לת.ד. 2077 רמת־גן, מחלקת הנדסה, טלפון 721261.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

בעיות הצוות הרפואי נידונו אתמול בכינוס הבינלאומי לרפואת המשפחה

מתווכחים שללו טיפול על-ידי הרופא הבודק ✶ ההכשרה הניתנת לצוותים אינה מתאימה לצרכים ✶ תביעה לשינויים בבתי-הספר ✶ פרופ' פריבס מסביר תוכנית המרכז האזורי למדעי הבריאות בנגב

(ע). — הצעה להקים צוותות רפואיים לבריאות המשפחה, שיכללו רופא משפחה, אחות ועובד סוציאלי — העלה אתמול ד"ר מ. ה. פולאק, רופא משפחה בהרצליה, ומרצה בבית הספר לרפואה באוניברסיטת תל-אביב, בהמשך דיוני הכינוס הבינלאומי לרפואת המשפחה, הנערך בהרצליה.

ד"ר פולאק אמר, כי האחות שבצוות תעסוק בעבודה סיעודית ותייעץ למשפחה בחינוך לבריאות. העובד הסוציאלי יעסוק בבעיות המשפחה ובפתרון משברים משפחתיים וכן בגיוס מקורות בקהילה וטיפול בחולה ומשפחתו.

פגישות יומיות ושבועיות

שיתוף הפעולה בין חברי הצוות ייעשה על-ידי פגישות יומיות ושבועיות ובמקרים מיוחדים ישתתפו בפגישות מומחים שמחוץ לצוות הקבוע, כגון מורה בית הספר, אחיות ציבוריות ועוד.

לצורך מעקב, תוכן כרטסת שתכלול את כל הפרטים האישיים כגון הבהגות רפואיות של בני המשפחה ומחלותיהם. לדעת ד"ר פולאק דורשת עבודת צוות כזאת נתונים מקצועיים ורגשיים ובעיקר שעות רבות של עבודה, מחוץ לשעות הקבלה. דבר זה הוא חיובי, שכן התוצאות מן המאמץ מסתכמות בטיפול יעיל יותר, כוללני ומעניק.

שבחים לשיטת הצוות

בויכוח הכללי השתתפו ד"ר א. קונסברג מבריטניה, ד"ר ו. פולטון מסקוטלנד, ד"ר ג' ודזל מבריטניה וד"ר ה. וויו מארה"ב. המתווכחים שיבחו את שיטת הצוות וטיפול בחולה. הם שללו את שיטת הטיפול על-ידי הרופא הבודק. לדעתם, עבודת צוות הכרחית לטיפול ראשוני והיא יעילה הרבה יותר ממה שהיה מקובל עד כה.

פרופ' משה פריבס

בעיות רבות נפתרות, כאשר הצוות המאומן זוכר בראש ובראשונה, שהמטרה היא בטיפול בחולה ולא דווקא כבוד הרופא או כבוד המוסד בו הוא עובד. לפרקים נעלמים סכסוכים וחילופי דעות בקרב הצוות, כשטובת החולה היא העומדת לפניהם.

התרשמות החולה — מיידית

הנואמים, ציינו, כי הכשרה הניתנת לחברי הצוות — רופאים, אחיות, עובדים סוציאליים ופקידי קבלה — אינה מתאימה לצרכים ויש להכניס שינויים מתאימים בבתי הספר.

הודגש, כי החולה מתרשם לטובה או לרעה, עם בואו למרכז הרפואי ופגישתו עם איש הקבלה. כמה מדינות פתחו קורסים מיוחדים להכשרת אנשי קבלה, במרכזים לרפואת המשפחה.

סרט תיעודי, שהוכן על-ידי פרופ' משה פריבס, ראש המחלקה לחינוך רפואי בבית-הספר לרפואה בירושלים. דן בהקמת מרכז אוניברסיטאי אזורי למדעי הבריאות בנגב.

תוכניות משולבות

המרכז האוניברסיטאי בנגב המוצע על-ידי פרופ' פריבס ישלב בתוכניותיו גם למודי רפואה ומבחינה מסויימת יהווה הדבר נסיון חדש שיענה על שני אתגרים: שילוב כל שרותי הבריאות באיזור לתועלת האוכלוסיה, ונסיון לחנך רופאים שיהיו מודעים לצרכי החברה בה הם עובדים. הוא אמר, כי יהיה זה נסיון לשלב את עבודתם המעשית של הרופאים בבית החולים האיזורי עם תפקידם כרופאי משפחה.

במרכז החדש יהיו שלש מחלקות: למודים קליניים (במגמת בית חולים ובמגמת קהילה) מדעי החיים ומדעי ההתנהגות. באותו זה יאוחדו שישה בתי ספר: בית הספר לרפואה, בית הספר לנתבכים, בית הספר להשתלמות רופאים, בית הספר לניהול בריאותי וכלכלה, בית הספר לאחיות ובית הספר למקצועות פרא-רפואיים. כל בתי הספר הללו יהוו חלק מהפקולטה למדעי הבריאות. מנהל המרכז יהיה דיקן הפקולטה.

הכינוס ימשיך היום בדיוניו.

סיכוי לסיום שביתת המכס בנמל חיפה היום לאחר אסיפה

מאת סופר "הארץ" בחיפה

יש סיכויים טובים ששביתת ההאטה של 400 עובדי המכס בחיפה, הנמשכת זה השבוע השני, תסתיים היום.

לאסיפה כללית, המתקיימת הבוקר, תובא הצעה חדשה, שהועברה אתמול ממשרד האוצר לעובדים. לפי ההצעה, שתוכנה נכלל במברק של הממונה על הכנסות המדינה למזכיר מועצת פועלי חיפה, מר אליעזר מולק, יחודש מיד המשא ומתן עם עובדי המכס על בסיס של הצעות חדשות.

משא ומתן זה חייב להסתיים תוך ימים ספורים והוא יסוכם מיד עם שובו של שר האוצר מחו"ל. בד בבד עם התחדשות המשא ומתן יחזרו כל העובדים לעבודה תקינה במכס.

כפי שנודע הועלתה הצעה זאת על דעת שר האוצר הנמצא בחו"ל.

במקביל לכך עומדים גם עמילי המכס לבטל את השביתה שהכריזו בטענה שאין לשאת את עיכובי הטיפול בשחרור סחורות בתנאי שביתת ההאטה.

אתמול פנה מזכיר מפי"ח מר אליעזר מולק ללשכת המסחר בבקשה לפעול לסיום שביתת עמילי המכס. לאחר אסיפה כללית נענו עמילי המכס לבקשה.

אולמות האבירים
עכו העתיקה
יוהנס ברהמס: סונטות
עוזי ויזל — פבינה ולצבון
במוצ"ש 30.9 שעה 20.30

משלחת ארכיאולוגית ימית החלה לפעול בחוף שבי ציון

מאת סופר "הארץ" בחיפה

על התחלת פעולות משלחת ארכיאולוגית ימית של אוניברסיטת חיפה בחוף שבי ציון נמסר אתמול מטעם אוניברסיטת חיפה. במשלחת משתתפים מורים וסטודנטים מאוניברסיטת חיפה, מהמכון הארכיאולוגי בירושלים, מתנדבים מהאגודה לארכיאולוגיה תת-ימית וכן אורחים מחו"ל, בהם ד"ר אולשטיין מארה"ב והארכיטקט פלינדר, ראש צוללני בריטניה.

מטרת המשלחת לבדוק מטען של ספינה מן התקופה הפיניקית-פרסית שמצוי על רכס כורכר בקרקעית הים. המטען כולל בין השאר מספר רב של צלמיות טין בעלות משמעות פולחנית ואמנותית. סיכום פעולתיה של המשלחת יימסר ב-8 באוקטובר.

איתן העלה הצעות לחיסול גרעון רשות השידור

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ" בירושלים

יו"ר הועד המנהל של רשות השידור, ד"ר ולטר איתן, נפגש עם שר האוצר פנחס ספיר לפני צאתו לחו"ל והעמידו על חומרת מצבה הכספי של רשות השידור.

נודע כי בפגישה העלה ד"ר איתן שורה של הצעות, שיאפשרו לרשות השידור להתגבר על הגרעון הכספי של 13 מיליון ל"י, שהיא נתונה בו. בין הצעותיו — הנהגת שידורי פרסומת בטלוויזיה; העלאת תעריפי האגרה על מקלטי רדיו וטלוויזיה והגדלת התמיכה של משרד האוצר ברשות השידור.

שר האוצר, מר פנחס ספיר, נמנע מלהחליט בפגישה הצעות לפתרון המצוקה הכספית של רשות השידור.

ד"ר ולטר איתן

בראשית השבוע הבא יתכנס הועד המנהל של רשות השידור לישיבה משותפת עם חברי ועדת הכספים של הרשות, ומר נתן שוחם, המשנה ליו"ר הועד המנהל יודיע על דיוני הועדה המיוחדת, שבראשה עמד, ואשר נתבקשה להעלות הצעות לחיסול הגרעון.

נראה שבישיבה זו יגבש הועד המנהל של הרשות את הצעותיו.

מכוניות פולקסוואגן בראש הנמכרות בינואר – מאי

מאת סופר "הארץ" לענייני תחבורה

מכוניות פולקסוואגן חזרו ותפסו את המקום הראשון במכירות בתקופה ינואר—מאי השנה, כשאחריהן עומדות מכוניות פיג'ו ופורד — זאת מסתבר מתוך פרסומים רשמיים של משרד התחבורה.

בתקופה זו נמכרו 2159 מכוניות מתוצרת פולקסוואגן, 2025 מכוניות פיג'ו ו-1611 מכוניות פורד, מהן 854 מכוניות פורד-אסקורט מהרכבה מקומית.

להלן טבלת המכירות כפי שפורסמה על ידי משרד התחבורה:

פולקסוואגן	2159
פיג'ו	2025
פורד — כולל אסקורט	1611
פיאט	1396
סובארו	1156
אופל	883
נ.ס.או. — אודי	637
הלבר	578
אוטוקארס	547
רינו	471
סימקה — קרייזלר	344
ב.מ.וו.	248
טריאומף (מקומי)	170

גם במכירות של מכוניות מסחריות עומדת פולקסוואגן בראש עם 1089 מכוניות, ואחריה שוב פיג'ו עם 1052 מכוניות. במקום השלישי עומדת אוטוקארס מהרכבה מקומית עם 459 מכוניות, ואחריהן: פורד יבוא — 426 מכוניות; פיאט — 161 מכוניות; דודג' האמריקאית — 98 מכוניות; הגומנ-הנשל — 79 מכוניות; ואופל עם 62 מכוניות.

בתי-משפט
משטרה

בעל ואשה מואשמים במרמה בקשר לירושה

(ע). — בעל ואשה מואשמים במעשי מירמה ומתן עדות שקר, כדי לזכות במירב ירושת אמה של האשה, על חשבון בנותיה ובניה האחרים של האם.

התביעה הוגשה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, נגד פרל מיידנבאום, בת 67, ובעלה מנדל מיידנבאום בן 54, המתגוררים באשדוד. בכתב האישום, שהוגש ע"י סגן פרקליט מחוז תל אביב עו"ד יצחק ויינגרד, נאמר שב-18.5.67 מתה מרבה מיידנבאום, אמה של פרל. היא השאירה כיורשים את בנותיה פרל מיידנבאום ובלה זילברברג, את בנה צבי קלפוס המתגורר בארה"ב, בנה יצחק מיידנבאום מארגנטינה, וכן יורשיהם של הבת הבה קרמץ שמתה בשנת 1957 והבן גדליה, שמת ברוסיה.

העזבון של המנוחה כלל, לדברי התובע, תביעה לפיצויים מממשלת גרמניה, שלפיה אושר לה סך של 50 אלף מרקים גרמניים, כ-38 אלף ל"י לפי שער המטבע מאז. בכתב האישום נאמר, כי 27.6.67 מסרה פרל מיידנבאום תצהיר בפני עו"ד ד"ר ע. ברשל, שבו הצהירה, כי שווי תביעת הפיצויים של אמה מגרמניה הסתכם ב-3000 ל"י בלבד, וכי המנוחה הותירה שני יורשים בלבד, את פרל ואת בלה זילברברג.

המרמה נתגלתה לאחר שנים מספר, כאשר אחד מיורשיה של הבת המנוחה הבה קרמץ, החל לבדוק ולחקור בדבר הירושה של סבתו, ולתדהמתו נתגלה לו מה גודל הירושה.

תנועת מטוסים בלוד

ממריאים:

איירפראנס (197) לפאריס; מארוס (545) ב-03.30 לניקוסיה, בוקארשט; ט.ו.א.י. (811) ב-06.00 לרומא, פאריס; ציבבה: ט.ו.א.י. (741) ב-08.00 לפרנקפורט, ניו-יורק; אל-על (411) ב-10.07 לציריך; סוויסאייר (311) ב-07.20 לציריך; אל-על (249) ב-07.30 לאמסטרדם, מונטריאול, ניו-יורק; ט.ו.א.י. — (641) ב-07.40 לאתונה, רומא, ארה"ב; אל-על (3) ב-08.15 לפאריס, ניו-יורק; אוסטריאן (172) ב-08.25 לוינה; איר-זימבאבווה (302) ב-08.30 לאתונה; אל-על (448) ב-08.35 למינכן, בריסל; איירפראנס (131) ב-08.40 לרומא, פאריס; אל-על (443) ב-09.00 ללונדון; אל-על (447) ב-09.10 לאתונה, פאריס; בי.אי.איי. (488) ב-09.25 ללונדון; ט.ו.א.י. (501) ב-09.30 לאתונה, פאריס, ניו-יורק; אל-על (443) ב-10.45 לרומא; קפריסין; ס.ל.ס. (528) ב-11.00 למינכן, אמסטרדם; בי.או.איי.סי. (711) ב-12.30 ללונדון; אליטאליה (739) ב-13.00 לרומא; אל-על (543) ב-13.30 לניקוסיה; אל-על (345) ב-14.40 לבוקארשט; סייפריר (303) ב-15.35 לניקוסיה; ט.ו.א.י. (810) ב-16.40 למזרח הרחוק, ארה"ב; סוויסאייר (387) ב-17.55 לז'נבה, ציריך; בי.או.איי.סי. (916) ב-18.20 למזרח הרחוק; אליטאליה (747) ב-18.30 לרומא; איירפראנס (132) ב-21.15 למזרח הרחוק; אל-על (141) ב-23.30 לטהראן.

נוחתים:

איירפראנס (197) ב-01.30 מהמזרח הרחוק, טהראן; ט.ו.א.י. (821) ב-04.10 מארה"ב, המזרח הרחוק; אל-על (300) ב-11.45 מניו-יורק; בי.או.איי.סי. (771) ב-11.45 מהודו, טהראן; אליטאליה — (738) ב-12.15 מרומא; ט.ו.א.י. (740) ב-13.25 מניו-יורק, פרנקפורט; אל-על (300) ב-14.40 מניו-יורק, מונטריאול; סייפריר (302) ב-14.55 מניקוסיה; ט.ו.א.י. (810) ב-15.35 מארה"ב, פאריס, רומא; אל-על (442) ב-15.05 מציריך; אל-על (18) ב-16.10 מניו-יורק, לונדון; ס.ל.ס. (529) ב-16.20 מאמסטרדם; ט.ו.א.י. (840) ב-16.25 מארה"ב, רומא, אתונה; אל-על (344) ב-16.40 מניקוסיה; סוויסאייר (330) ב-17.05 מציריך; בי.או.איי.סי. (916) ב-17.35 מלונדון, רומא; אליטאליה (746) ב-17.40 מרומא; כאבנה (571) ב-18.55 מבריסל, וינה; בי.אי.איי. (482) ב-19.15 מלונדון; איירפראנס (192) ב-20.00 מפאריס; אל-על (448) ב-20.30 מפאריס; אל-על (440) ב-20.45 מבריסל, מינכן; אל-על (440) ב-20.55 מלונדון, וינה; איירפראנס (132) ב-21.35 מפאריס, ניצה; אל-על (444) ב-21.55 מפריס, רומא; אל-על (342) ב-22.40 מבוקרשט, אתונה; אל-על (410) ב-22.50 מאתונה; סוויסאייר (398) ב-23.35 מציריך, ז'נבה.

קנה נכסים
בירושלים, תל-אביב, חיפה.
ב - 10,000 ל"י

"קבוצה לקנית נכסים" מאפשרת לך כעת להשקיע מינימום של 10,000 ל"י ולהוות עם משקיעים אחרים קבוצה בעלת נכסי דלא-ניידי למטרת רכישת נכסים באזורים המובחרים בישראל.

שמך כבעל נכס יירשם בטאבו ותקבל שטר-מכר (קושאן)

אם רעיון זה נראה לך, התקשר או סור למשרדנו לשם קבלת פרטים נוספים.

GROUP PURCHASE PROPERTIES

קבוצה לקנית נכסים
• (מחלקה של החברה בריטיש קנדיין בילדרז בע"מ)
חיפה — הנטקה 6א' אחוזה, הכרמל, טל. 04-254612
ותל-אביב — רח' פריש 8, טל. 03-251552
ירושלים — רח' הטייסים 18, טל' 02-35683

אירסו/פרסום אלי

רספוטין
מסעדה תל-אביב
בידור רח' הירקון 23 טל. 53582

תכנית אמנותית עשירה

תזמורת בלליקות וכנורות רספוטין

ארוחות צהרים עסקיות בליווי מוסיקלי של שלישיות וקפלה. —.18 ל"י ארוחה קומפלט.
ארוחות ערב עם תכנית בידור —.35 ל"י ארוחה קומפלט.

מזוג אויר מלא
נא להזמין שולחנות מראש

רשות השידור

רק עוד השבוע

תוכלו לשלם את

אגרת הרדיו והטלויזיה

עם קנס בשיעור 40% — אולי לא הגיע אליך חשבון האגרה?
אולי שכחת? — בדוק עוד היום!

ביום א' שוב יגדל הקנס

ביום א', 1.10.72, יהיה הקנס 60% מסכום האגרה (על מי שלא ישלם עד אז...)
את האגרה תוכל לשלם בכל סניף של בנק הדואר ואל תשכח את תעודת הזהות!

סבן—טליה מציגים:

רסיטל עם אסתר עופרים

בתכניתה "חדש וגם ישן"
בליווי תזמורת בת 7 נגנים בנצוחו של אדי שפירוביץ

לתושבי תל-אביב והסביבה — ב"היכל התרבות"
יום א' 8.10 ב-8.30 | מוצ"ש 14.10 ב-8.30

כרטיסים ב"רוקוקו" טל. 223663 וביתר המשרדים.
למוסדות וארגונים "רוקוקו" טלפון 248824.

ירושלים — "בנייני האומה" מוצ"ש 7.10 ב-8.30
כרטיסים: במשרד "כהנא" וביתר המשרדים
אילת השחר — אולם "יד לבנים ומגינים" יום ב' 9.10 ב-9.00
כרטיסים: בצפת קפה "ספורט" רח' ירושלים 19. בחצור קפה "מפגש הספורט". בקרית-שמונה "רדיו שחר". בטבריה משרד "אלחדיף" ובערב המופע באולם.
חיפה — "שביט" יום ד' 11.10 ב-9.30
כרטיסים: "גרבר" וביתר המשרדים
באר-שבע — "קרן" יום שישי 13.10.72 ב-9.00
כרטיסים: משרד "הנאוה".

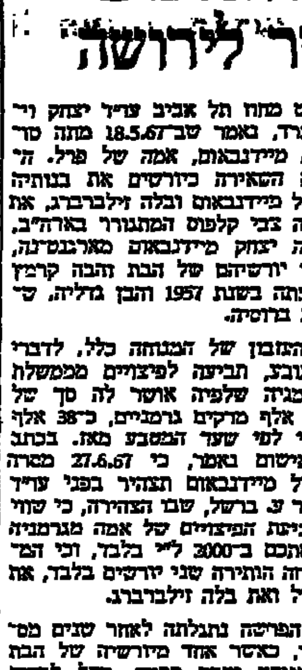

התיאטרון הלאומי
הבימה

הכנסת כלה
עפ"י ש. י. עגנון
"אין לי ספק שהמנגנון של יוסי יזרעאלי הוכה להעלות ברוחה, והמחזה להצגת היציגה של האוצרן המיטב בארץ ואולי אף מחוץ לארץ."
עזריה רוזל, "דבר"
"הכנסת כלה של ש. י. עגנון בהבימה היא עולם מלא, מגדמה בלאת העומד מעודן וחכמה עממית. הצגה יפה, נקיה ומבודחת."
בועז עברון "ידיעות אחרונות"
תל-אביב האולם הקטן
הערב 27.9 ב-6.30 ו-9.30
מחר 28.9 ב-6.30 ו-9.30
מוצ"ש 30.9 ב-6.30 ו-9.30
יום ב' 2.10 ב-8.30
יום ג' 3.10 ב-8.30

צוואתו של כלב
קומדיה
הצגות ה-100
הקומדיה המשעשעת עם שלמה בר-שביט
תל-אביב האולם הגדול
הערב 27.9 ב-8.30
מחר 28.9 ● מוצ"ש 30.9

פיקויק לשניים
קומדיה
קומדיה משעשעת
עם ליא קניג שמואל עצמון
תל-אביב האולם הקטן
יום א' 1.10 ● יום ב' 2.10

בקץ הימים
מאת חיים הזז ● במוי: דוד לוין ● תפאורה: אריה נבון ● תלבושות: רות דר ● מוסיקה: פולדי שצמן
משתתפים: יצחק שילה, ישראל בקר, אברהם רונאי, מיכל בת-אדם, בתיה לנצט, יעל יעקב, רחל פן, ישראל רובינצ'יק, רולף ברין, שי דנון, יצחק ברקת ועוד.
תיאטרון ירושלים
יום א' 1.10 ב-8.30 ● יום ב' 2.10 — בכורה

פרסום בלקין

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מארחת את
תיאטרון מחול אלוין ניקולאיס

הערב, יום רביעי, 27.9 8.30 בערב בהיכל התרבות, תל-אביב
בתכנית: שעשועים — משחקים מוקדמים (לראשונה בנ"א) — אוהל
תכנית חדשה שיח הלומות — משחקים מוקדמים — מגדל בתל-אביב בלבד במוצ"ש 30.9, וביום א' 1.10 ב-8.30 בערב בהיכל התרבות
"הנאה בלתי נשכחת" — מעריב / "לא פחות מיצירת מופת" — דבר
"בראי שלא התמיצה" — הארץ / "חויה מהממת" — הצופה
נותר מספר מצומצם של כרטיסים. להשיג בקופת היכל התרבות ובמשרד "אוניה", דיזנגוף 118

בואו לבלות במתקני הלונה-פארק בגני התערוכה

גלגל ענק, קרטינג, רחף, קיר המוות, מתקני בידור, שעשועים ועוד.

הלונה-פארק פתוח בחול המועד סוכות משעה 10.00 — בבוקר עד השעה 18.00 — ובמוצ"ש ה-30.9 פתוח מצאת השבת עד השעה 11.00.
תחבורה מהתחנה המרכזית:
קו 28 דן, אגד 526

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

חדוש כרטיסי המנוי לכל הסדרות נמשך

תל-אביב — משרדי התזמורת, היכל התרבות (הכניסה מרח' דיזנגוף) מ-10—13, 16—18.
ירושלים — משרד כתנא ככר ציון מ-10—13, 16—18.
חיפה — משרד התזמורת, בית הקרנות מ-10—13, 16—18.

חסוך זמן! חדש את כרטיס המנוי בדואר באמצעות הגלויה המצורפת לפרוספקט שנשלח אליך.

תיאטרוני ישראל

הערב 27.9

הבימה:
צוואתו של כלב:
ת"א, האולם הגדול
הכנסת כלה:
ת"א, האולם הקטן ב-6.30 וב-9.30

הקאמרי:
הן לא תקחהו עמך: תל-אביב
עוץ לי גוץ לי: ת"א, ב-10.30 לפנה"צ

התיאטרון העירוני חיפה:
האוצר: חיפה

ראשונים בישראל
ורק בסביון
אומצות (סטייקים) עסיסיות ועבות בנוסח אמריקאי
ברני מייסוב'ס
סטייק האוז
סביון

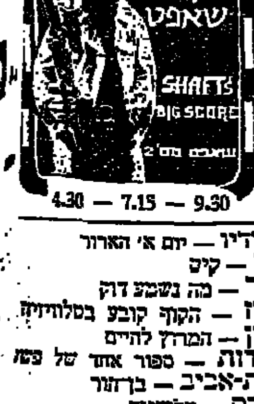

הסנדק
עפ"י ר. הספר "THE GODFATHER"
"דון קורליאונה איש המפיה"
בבתי הקולנוע:
"אלנבי", תל-אביב 8.45
"חן" תל-אביב 5.30—8.45
"עדן", ירושלים 4.00—8.00
"ארמון", חיפה 5.00—8.15

ירושלים
אדיסון — הכל למען בני
אוריון — מה נשמע דוק
אורגע — הפורצים
ארנון — מרק ברווז
הבירה — דקמרון
חן — ממשיכים לקרוא לי
ירושלים — ההלומים לכמון
סמדר — כנר על הגג
עדן — הסנדק
רון — חסימה באויגנ 707

חיפה
אורה — השוד האלגנטי
אוריון — בעבוד הופן דוו
אורלי — חתולים בצמרת
אמפיתיאטרון — הצרטי
ארמון — הסנדק
בית רוטשילד — קס
גל-אור — פאני קולדר
חן — גבר ארוסי
מוריה — בשם התבהים
מירון — עזית של הצנוע
עצמון — נורית
עממי — דקמרון
פאר — מלודי
רון — מה נשמע דוק
שביט הכרמל — קו הרוח

קריות
אורות — השוטר בדימוס
בית העם — הבריחה אל
היובל — האדיוסית
זהר — נערת הטלפון והבלש
יובל אור — צ'ייקובסקי
ניצן קרית ים — הוף עובר
סביון — הבריחה אל הש
ספיר — השוטר בדימוס

ראשון-לציון
תפארה — כנר על הגג

פתח-תקוה
אורן — אל קודור
הדר — השוטר בדימוס
היכל — הבריחה אל הש
שלום — צרום בצל הפחד

הרצליה
דוד — הבריחה אל השמ
דגניה — אהבה סוערת
היכל — השיטה ההולנדית
תפארה — נערת הטלפון

רמת-השרון
גיל — הנקבניות

חדרה
גן-זהר פתוח — מנהקה
סגור — 36 שעות
הוף — הצגה באידיש

נתניה
אסתר — חסימה באויגנ
גיל — בגב של פקצה
סטודיו פתוח — הפורצים
סגור — טוהר של א
ורון — שגעון הגדלות

רמת-גן גבעת
אורדע — נורית
אורלי — גשר הטילו
ארמון — הזוכים המאוטרי
גל-אור — ג'יין אייר
אואזים — השיטה ההולנדית
הדר — שמש אדומה
לילי — הקשר הצרפתי
רמה — זנב העקרב
רמת-גן — מורסולה
שביט — שהי דפיקות לב

חולון
ארמון — הבריחה אל הש
רינה — שמש אדומה

בת-ים
אורנים — הבית בצל העצ
עצמאות — נורית
בת-ים — מעל עץ תלוי

יפו
גבה — נשים עושות דיונ'ה
צליל — נורית

תל-אביב
אופיר — השוד האלגנטי
אורלי — ספורה של גרושה
אלנבי — הסנדק
אסתר — ממשיכים לקרוא ל
בן-יהודה — מה גבדא (ההש
גורדון — הגן של פינצ'י קונצ
גת — מרי מלכת הסקוטים
דן — המפתח לקשר
הוד — המלך האריה
זמיר — מוזיר התשוקה
חן — הסנדק
קרימרין — מיסטר קוטש
מוגרבי — הארגנ
מקסים — הערפדים
מרכז — אורסוס נגד אורסוס
מתמיד — מרון באוזיקים

סינרמה
שמי הוא שאפט
SHAFTS BIG SCORE
4.30 — 7.15 — 9.30

סטודיו — יום א' הארור
עדן — קיס
פאר — מה נשמע דוק
פריז — הקוף קובע בטלוויזיה
צפון — המרוץ להיים
שדרות — ספור אחד של כצ
רמת-אביב — בן-חור
תכלת — הליצנים
תמר — קראו לי השד השחור

קולנוע "תל-אביב"
הטירונים
בבכורה ארצית

מקורות הקימה „יחידת חו"ל" עם מכירת ורד לסולל בונה

תעסוק בכל הפעולות הקשורות במימוש זכויות, תשלום חובות והשלמת עבודות * ארגון מקורות מחדש נועד להפרדה מוחלטת בין אספקת מים לעבודות חוץ קבלניות * אסיפת העובדים: „ההנהלה נכשלה כשלון חרוץ"

מאת שלמה גרבר, כתב „הארץ" לענייני פיתוח

ם מכירת חברת ורד לסולל- ז והפסקת פעולותיה של ורד רת-בת של מקורות, הוקמה קורות יחידה חדשה בשם יחי- חו"ל. היחידה, שהוקמה ב- וסס, כבר החלה בפעולתה. תהיה מורכבת מכמה במש- הראשי בארץ ומסניפים ב- ל.

ות חו"ל תטפל בכל הפעולות רות במימוש הזכויות או ביוש- התחייבויות של ורד, שבעלי ית הקודמים יהיו בהן או ישאו בהתאם להסכם עם סולל-בונה. תטפל היחידה בהשלמת העבו- הפעולות באיראן.

המנהל — ברכה לעצמו

יחידה תפעיל בחוץ לארץ את פים שלא נמכרו לסולל-בונה אן, פרו, הנדוראס, בראזיל ו- הה), במטרה לבצע את כל ה- יבים, לגבות את הכספים ולטפל התביעות שיש לחברה או ב- מת מכנה. למנהל יחידת חוץ ך נתמנה מר כרמל לבצע, ש- ש קודם כמנכ"ל ורד.

בי"ל חברת מקורות, מר זאב ב, חזר והבהיר כי הפסדי חברת יסתכמו בכ-12 מיליון דולר ל- במארס 1971, וזאת מתוך הנחה צליחו לגבות חובות בסכום של 7 מיליון דולר. בקרוב תושלם ו המאזן המבוקר של החברה ל- יך זה, וכעבור זמן קצר יוכן גם ן ל-31.3.72, כאשר שהפעילות החברה היתה זעירה, ואל ההפ- ו יתווספו הוצאות הרבה, כך סך יגדל במידה מסויימת.

הנושאים בהפסדים

שאלה, מי ישא בהפסדי ורד, אמר קריב כי הצעתו היא כי חברה ות חייבת לשאת בהם בהתאם קה. השאלה היא אם יהיו לה ות כספים למטרה זו. לחברה ות היו שנים של רווחים, מהם יכולה להפריש סכומים מסוי- אך השנתיים האחרונות „היו פחות טובות". גוהם עמדת השותפים בחברה — חברת העובדים — ש- הסתייגה מהצעה זו, נראה כי ההכ- רעה על כך תיפול לאחר פרסום דו"ח מבקר המדינה על חברת ורד, בשבועות הקרובים.

חברת מקורות החזיקה ב-70% מ- הבעלות על חברת ורד, לממשלה 30% בחברת מקורות.

הפרדת תחומים

הבשורה העיקרית בארגון המחודש של חברת מקורות היא הפרדה מוח- לטת בין מערכת אספקת המים לבין מערכת עבודות החוץ הקבלניות, כדי שלא יאמרו שמערכת אחת מסבסדת את השניה — אמר מר קריב, ב- שיחה עם סופר „הארץ".

מר קריב ציין כי לאחרונה נערכו ישיבות כדי לתחום תחומים ברורים בין שתי המערכות, הכוונה היא למנות מועצת מנהלים נפרדת למער- כה הקבלנית עם יו"ר נפרד ומנהל כללי. הוא החזה כי תהיה פניה אל המפקח הכללי לשעבר של המשטרה, מר פנחס קופל, לקבל על עצמו תפ- קיד זה אך הוא דחה את ההצעה מסיבות אישיות. עתה מתנהלים מג- עים עם מועמדים אחרים, כנראה ב- קרב הקבוצה הבכירה בצה"ל.

הבעיה: מציאת תעסוקה

מר קריב ציין כי הבעיה המהותית של מקורות היא הצורך למצוא תע- סוקה לאנשי החברה לאחר שהסת- יימה בניה המוביל הארצי ב-1965. כאז לא נוספו עובדים חדשים בשל הקפדה שלא לקבל עובדים קבועים נוספים, אף כי התפוקה מאז עלתה פי שלושה, בעיקר באמצעות עוב- דים זמניים וקבלנות-משנה. „אין ל- מקורות אידיאולוגיה לפעול כחברה קבלנית. המטרה היא להעסיק את העובדים, לאחר שכל הנסיונות להש- תחרר מהם לא הצליחו, ואלה ש- הצליחו עלו כהון תועפות", הוסיף מר קריב.

לדבריו מועסקים במערך הביצוע של החברה כ-1500 איש, רובם קבו- עים בעלי ותק של 13—20 שנה. עבודות החברה מרוכזות באזורים שאין עליהם קופצים רבים, מ[illegible], דרך הבקעה עד רמת-הגולן לארץ הגבולות, פרט לעבודה שב- צע בנמל התעופה בלוד. עם זאת הפכה החברה לגורם חשוב בתחום הבניה הקבלנית, „ובעבודות מסוי- מות אנו וסולל-בונה מהווים הגור- מים הראשיים".

אשר להתנגדות שמגלים עובדי ה- חברה לתכניות הארגון מחדש, אמר מר קריב כי אחת הטענות של ה- עובדים היא, שיש לקיים את החברה הקבלנית כאשר שאין היא מפסידה כספים. „כל עוד אין אנו מפסידים זה מוצדק. אך ברגע שנתחיל להפסיד לא יהיה זה מוצדק", הוסיף מר

זאב קריב

קריב, בציינו כי במשך כל השנים היו כאוזני החברה רווחים, פרט ל- שנה שחלפה שהיתה „פחות טובה". אולם בשנה הנוכחית (73-1972) שוב תעלה הרווחיות במידה ניכרת, וזאת בעקבות הנסיון וההתארגנות במשך השנים. „התכניות הן להמשיך בעבו- דות הקבלניות", הוסיף מר קריב.

בינתיים נודע כי החברה זכתה במיכרז לביצוע עבודות מסויימות ל- תעשיה האווירית בסכום של מליוני ל"י, בהגישה הצעה זולה ביותר, ש- הפתיעה את יתר משתתפי המיכרז, כולל סולל-בונה.

„ההנהלה נכשלה כשלון חרוץ"

התוכניות לארגון החברה מחדש, נתקלו — כאמור — בהתנגדות חרי- פה של העובדים. באסיפה כללית של עובדי המשרד הראשי, שנערכה לפני כשבוע, נתקבלו החלטות חריפות. בין היתר נאמר בהן ש„האסיפה ה- כללית קובעת, כי הנהלת החברה נכשלה כשלון חרוץ בתכנון הארגון מחדש ובנסיונה לבצעו. החומר ש- הוגש על ידה כפרי שלוש שנות הכנה, אינו ראוי כלל לדיון. האסיפה דורשת מהמזכירות הארצית להפ- סיק כל טיפול, בכל צורה שהיא, בנושא הרה-ארגון, מאחר שהשינויים הארגוניים המוצעים, לא הם שיב- ריאו את חברת מקורות. האסיפה הכללית פונה למזכירות הארצית לשקול את האפשרות של הבאת ה- נושא על מצבה של החברה לדיון בפני מוסדות המדינה וההסתדרות".

שאילתא לשר הפנים בעקבות כתבה ב„הארץ"

מאת סופר „הארץ" בירושלים

ח"כ יוסף תמיר (גח"ל) הגיש שאילתא לשר הפנים, ד"ר יוסף בורג, בעקבות הכתבה „בתי קול- נוע או בתי עוניים" („הארץ" 19.9).

מר תמיר מציין כי מהמאמר על מצבם של בתי הקולנוע בירושלים ניתן ללמוד לגבי מצבם של בתי הקולנוע בשאר חלקי הארץ, בהם לקויים סדרי הנקיון, השרותים וה- סדרנות וכו'.

ח"כ תמיר מבקש מהשר בורג ל- השיב לו מה נעשה כדי לתקן את המצב.

צל"ש לפקידה במחלקת המיון בדואר

(ל). — הגב' צפורה רבינוביץ, ת במחלקת המיון במשרד ה- ורת, זכתה אתמול בצל"ש מאת שר ה[illegible] ח"כ יהודה שערי, שתנותה, שהביאה לגילוי האיתור ום של משפחת הזמר נפץ ש- ה ממוענת אליו. כאות הוקרה, ק סגן השר לגב' רבינוביץ את ום ירושלים, בטקס צנוע שנערך תה בלשכתו בירושלים. —

הוחלט לא להפריד תרשיחא ממעלות למרות הסכסוכים

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

„קיימת החלטה בדרג ממשלתי, שלא להגרר אחר הסכסוכים הקש- נים בין מספר תושבי תרשיחא ו- בין המועצה המקומית המשותפת מ- עלות תרשיחא, ולא להרשות בשום פנים את הפרדת שני הישובים לר- שויות מקומיות נפרדות". כך אמרו גורמים ממשלתיים לסופר „הארץ". הדברים אושרו על-ידי שני פקידים בכירים במשרד ראש הממשלה וב- משרד הפנים.

בחוגי הממשלה סבורים, שבכל רשות מקומית יש מדי פעם בפעם חילוקי דעות סיעתיים, שצריך ל- התגבר עליהם. על אחת כמה וכמה דרושה סובלנות מיוחדת במעלות-תר- שיחא, שהיא המועצה המעורבת ה- יחידה בארץ.

* פעולה נרחבת נגד בריונים וספסרי קולנוע במחוז תל-אביב בוצ- עה שלשום על-ידי משטרת המחוז. נעצרו שמונה ספסרי קולנוע, שבעה חשודים במשחקי קלפים ו-20 חשו- דים במעשי בריונות, משחקי מזל ושוטטות למטרות זנות.

אחד הבתים הראשונים של אם המושבות, שעמד נטוש במשך שנים, נהרס בימים אלה על-ידי עיריית פתח-תקוה לשם השלמת הכביש ברחוב חיים עוזר. (צילום: ב. דקל)

הוחכרו 87 מגרשים לבניה בשלוחת הרדוף בערד

(ל). — מינהל מקרקעי ישראל החכיר בימים אלה 87 מגרשים חד-משפחתיים לבניה עצמית ב- שלוחת הרדוף בערד, הודיע אתמול דובר המינהל.

כאשר היו 339 מועמדים, נמסרו המגרשים בהגרלה פומבית שבה הוג- רלו 63 מגרשים לתושבי-ערד ו-24 המגרשים הנותרים — לתושבים מ- חוץ לערד.

המגרשים נמסרו בחכירה לזמן ארוך, דמי-החכירה השנתיים הועמ- דו על 5 אחוזים מערך הקרקע בהת- אם להערכת השמאי הממשלתי — (3,000 ל"י למגרש ששטחו עד 400 מ"ר, ואילו במגרשים ששטחם עולה על 400 מ"ר יחושב כל מ"ר נוסף לפי 6 ל"י. מחיר זה אינו כולל הו- צאות-פיתוח).

דובר המינהל, במסרו על כך, ציין כי הקצאת קרקע זו, הנעשית בשי- תוף משרד השיכון והמועצה המקו- מית בערד, היא במסגרת תכניות בנה ביתך, שמפעיל מינהל מקר- קעי ישראל במקומות שונים בארץ.

בימים הקרובים יציע המינהל 18 מגרשים לבניה עצמית בקרית-מלאכי ופרטים על-כך יפורסמו בעתונות. כן עומד המינהל להציע 33 מגרשים באשקלון ואחרים נוספים לבניה עצמית בעיירות הפיתוח בצפון וב- דרום.

שלישיה נולדה בשערי צדק

(צ). — שלישיה, שני בנים ו- בת, נולדה במוצאי-שבת בבית החולים שערי צדק בירושלים.

היתה זו לידתה הראשונה של רחל משעלי, בת 30, אשתו של יצחק משעלי בן 35, חצרן ב- מקצועו. היולדת לא קיבלה טי- פול נגד עקרות והלידה עברה ללא סיבוכים.

לזוג משעלי, המתגורר בש- כונת גונן, נודע עוד בתחילת הריונה של רחל כי הם עתידים להפכות הורים ל„יותר בש- ניים". בחודש הרביעי להריונה של רחל התברר כי צפויה שלי- שיה.

בחצות במוצאי שבת החלה הלידה שנמשכה חצי שעה. משקלם של הבנים 2.2 ק"ג ו-2.3 ומשקלה של הבת 2.3 ק"ג, לאם ולשלישיה שלום.

10 משאיות יופעלו בגז — לנסיון

חברת פזגז משלימה בימים אלה הסבה של 10 משאיות לחלוקת גז, להפעלת מנועיהן בגז במקום דלק רגיל.

ניסוי זה נערך בתיאום עם מש- רד התחבורה באיזורים שונים ב- ארץ כדי לבדוק במשך מספר חו- דשים שיטה זו של תפעול. בהמשך מתכוננת פזגז להתחיל בהסבת מ- כוניות להפעלה בגז בקנה מידה ג- דול ובשלב ראשון יוסבו לגז כ- 400 מכוניות הפועלות בערים הג- דולות, כדי להפחית במידה ניכרת את זיהום האויר.

מחקרים שנעשו במוסדות מדעיים בחו"ל גילו כי הגז — מאותו סוג המשמש לבישול — הוא הדלק המ- שובח ביותר לכלי רכב מנקודת מבט של נקיון האויר. בשריפתו אין הגז פולט כל תחמוצת פחמנית, שהיא גז מסוכן ורעיל (שלא כדו-תחמו-

דיון במשרדי האוצר והתחבורה על הפעלת מוניות בגז

צת-הפחמן שאין בו סכנה). גזי ה- שריפה אינם מכילים גם תרכובות רעילות של גפרית.

לפיכך מתנהל עתה דיון בין מינהל הדלק ומשרד האוצר ל- בין משרד התחבורה בדבר ה- סבתו של חלק גדול מן ה- מוניות הפרטיות להפעלה ב- גז. חברת פזגז החלה כבר ב- כל ההכנות הדרושות לביצוע ההסבה במועדה, לרבות הכש- רת תחנות תידלוק מיוחדות ש- בהן יוכלו הנהגים לרכוש גז כפי שהם רוכשים כל דלק אחר. ההסבה של מכונית בעלת מנוע רגיל לפעולה בגז פשוטה וההשקעה בכך כ-1,200 ל"י. לצורך ההסבה מרכיבים בתא המיטען של המכו- נית מיכלי גז ווסתים ומחברים או- תם אל מאייד המכונית בעזרת מי- תקן מיוחד, המערב את הגז באויר. ההוצאות לדלק לאחר ההסבה קט- נות יותר וההשקעה הראשונית מו- חזרת בדרך כלל תוך חודשים אח- דים. הגז מועיל לשמירת חיי ה- מנוע, הן משום שהוא בדרגה של 100 אוקטן, שהיא גבוהה מן הדלק המוכר כיום הן משום שבהיותו גז אי- נו נמהל בשמן המנוע ומדלל או- תו. לכן מבטיח השימוש בגז למנוע חיים ארוכים יותר.

בגלל עדיפותו המוחלטת ב- שמירה על נקיון האויר, הת- פשט השימוש בגז בישראל ב- כחידות בהפעלת מלגזות, ה- עובדות כרגיל בתוך מחסנים סגורים שבהם זיהום האויר ע- לול להיות קריטי.

פזגז הסבה עד כה כ-60 מלגזות במפעלים תעשייתיים שונים בארץ לפעולה בגז.

השימוש בגז להנעת כלי רכב הולך ומתפשט במקומות רבים ב- עולם, התורמים לנקיון האויר. בין השאר הוסבו לגז כל האוטובוסים ב- שיקאגו. משטרת מדינת אריזונה ה- סבה את מכוניותיה לגז, הן כדי לשמור על נקיון האויר הן כדי ל- הוסיף תאוצה למכוניות בעת דלי- קה אחרי פושעים. צי של 160 מש- איות הפועלות בשירותים עירוניים של העיר טמפה בפלורידה הוסב כולו לפעולה בגז ואיפשר חסכון של 40,000 דולר בתקציב ההפעלה השנתי. מספר יצרני מכוניות וטר- קטורים בארה"ב החלו כבר להוציא לשוק דגמים ראשונים של משאיות וטרקטורים הבנויים מלכתחילה ל- עבודה בגז. על אלה נמנים שברו- לט, פורד ואינטרנשיונל הרווסטר.

המוסד לביטוח לאומי ישלם מענקי לידה בבית-החולים

(ל). — המוסד לביטוח לאומי ה- חל בתוכנית נסיונית לפיה ישולם מענק הלידה ליולדות מיד לאחר ה- לידה עוד בבית-החולים. לפי שעה מופעלת התכנית בארבעה בתי חו- לים: שערי צדק בירושלים, קפלן ברחובות, בית החולים המרכזי בע- מק (עפולה). ולמן ה-1 באוקטובר ישולמו גם בבית היולדות ברחו- בות. על כך מסר אתמול דובר ה- מוסד לבטוח לאומי.

אם תצליח התוכנית היא תורחב על פני כלל בתי-החולים ובתי ה- יולדות שעמם קשור המוסד בהסכם ל- אשפוז יולדות. לפי המצב השורר כיום נאלצת יולדת להמתין 3—6 ש- בועות עד לקבלת המענק.

הפעלת התכנית נתאפשרה לאחר החלטת מינהלת המוסד לביטוח ל- אומי, שמענק הלידה ישולם ליול- דות בכל מקרה ולא יקוזז בשום פנים כחובות המבוטחים לביטוח ה- לאומי.

במסגרת מאמצי המוסד לשפר את השירות הניתן על ידו, יקבלו אף בתי-החולים את דמי האשפוז לפי התכנית החדשה מייד עם מסירת הדיווח על האשפוז והלידה.

מענק הלידה המשולם על-ידי ה- ביטוח הלאומי מורכב כיום מכיסוי הוצאות אשפוז בסך 315 ל"י, המ- שולם לבית-החולים, וסך של 150 ל"י הנמסר ליולדת לשם רכישת ציוד לתינוק.

הורחב סיכסוך תשלום לימאים במטבע חוץ

מאת סופר „הארץ" בחיפה

סכסוך איגוד הימאים עם חברת צים על חלק השכר המשולם במטבע חוץ, הורחב אתמול לכל חברות הס- פנות. הודעה על כך נמסרה לממונה על יחסי עבודה במשרד העבודה.

זה שנים מקבלים הימאים חלק מ- משכורתם במטבע חוץ, ככיסוי של הוצאותיהם בחו"ל. לפני שנים מס- פר הכירו שלטונות מס הכנסה בהו- צאות אלה. עתה טוענים הימאים, ש- הם נפגעו בשנה האחרונה בצורה כפולה — מצד אחד חלה התיקרות כללית של מצרכים בחו"ל ובצד שני ירד ערך מטבע החוץ שהם מקבלים מחמת פיחות הדולר.

הימאים תובעים מחברות הספנות הגדלת תשלומי מטבע חוץ ועומדים על כך, שלצרכי חישוב מס הכנסה ייחשב להם שווי אותו מטבע חוץ לפי השער היציג של 3.50 ל"י לדולר.

הם מסתמכים על חוזה עבודה, שתוקפו יפוג ב-31 בדצמבר 1972, הקובע שער זה לצורך חישובי המ- סוי כמס.

איגוד הימאים דחה הצעת פשרה שהוצעה של חברת צים, מחשש כי ההסדרים לא יוכרו על-ידי שלטונות המס. האיגוד תובע שחברות הספנות (שממילא יאלצו לסבסד כל דולר שניתן תמורת 3.50 ל"י על-ידי תו- ספת של 70 אגורות) יסדרו את הב- עיה עם שלטונות מס הכנסה.

שלוחת סולל בונה בתאילנד — תיסגר מקץ חמש שנים

מאת סופר „הארץ" בחיפה

החברה לעבודות חוץ ונמלים, כ- יסוד של סולל בונה, תסיים בעוד מספר חודשים את עבודתה בתאילנד ותעזוב את המקום לאחר חמש שנות עבודה.

בשיחה עם סופר „הארץ" מסר את- מול מנהל החברה, מר יעקב שור, כי ההחלטה לסגור את הסניף בתאי- לנד נובעת מאי יכולתה של החברה להשיג עבודות נוספות במקום.

לדברי מר שור ניתן היה, אמנם, לקבל מספר עבודות אך בתנאים ש- לא היו משאירים לחברה רווחים, ו- על כן הוחלט על סגירת הסניף. ב- חמש שנות עבודתה בתאילנד ביצעה החברה בתאילנד עבודות בסכום של 11 מיליון דולר. מרבית הציוד כבר הועבר לסניפים אחרים של החברה והשאר ימכר לחברות מקומיות. ב- תאילנד שוהים עדיין חמישה אנשי החברה העוסקים בחיסול הסניף.

בקיצור מכל הארץ

* שלושה צעירים ממושב בית שקמה שליד אשקלון, שניסו לפרוץ לצרכניה של המושב השכן הודיה, נתפסו בידי השומרים ונעצרו כע- בור שעה מספר.

* צעירה, שהציגה עצמה כ- שוטרת בחנות לדברי אופנה בנצרת עלית קנתה חליפה שמחירה 180 ל"י והסתלקה מבלי לשלם.

* תושב כפר נין שליד נצרת נעצר אתמול בבוקר כחשוד במסירת המחאה למשרד הרישוי שלא כובדה על-ידי הבנק.

* ספריה מרכזית לעולים מבריה"מ ובה 18 אלף ספר, עומדת להיפתח בימים הקרובים על-ידי התאחדות עולי בריה"מ ברחוב הירקון 67 בתל-אביב.

כהנא - GO HOME!

אתה כתיימר „להגן" על העם היהודי לא רק בברוקלין אלא גם בירושלים ובחברון.

אתה מציע „עיסקה" לממשלת ישראל כדי להפות על הבריך ההתבודדים בהברחת נשק.

אתה מאיים על ממשלת ישראל במלים: „אם את רוצה קרב — יהיה לך קרב פוליטי — וגם בהוצאה המדינה!"

איפה? ברחובות תל-אביב נהריה ואשקלון? בין מי למי? בין בריוני „הליגה" לבין כוחותיה הסדירים של מדינת ישראל?

מי אתה? ומהי הליגה שלך?

אתה אפילו לא אזרח מדינת ישראל. התערבותך בעניינינו הפנימיים וביחסינו אם שכינו היא חוצפה. קבל עצה: אין לך כה לעשות כאן, נסתדר בלעדיך.

כהנא - לך הביתה!

וכשתגיע, שב שם בשקט, במקום לסבך את יהודי אמריקה במרחץ דמים.

ד"י

(דמוקרטים ישראלים).

הסיעה בכנסת ובהסתדרות

הארגון הארצי של יהודי כורדיסתאן בישראל

ת"ד 1228 י-ם טל. 225562 בסיוע המועצה האזורית מטה יהודה והוועדה לחגיגות כ"ה למדינה

תכנית וסדר יום של המועצה הארצית שתתקיים היום 27.9.72 (בחוה"מ סוכות) בכפר זכריה

07.00 בבוקר — הסעה מאורגנת מירושלים מרחבת בנייני האומה

08.00 בבוקר — הסעה לבאים מחוץ לירושלים — במפגש הרטוב

10.00—13.00 — ברכות הח"כ א. שאקי, מר ג. מצא מ/ראש עיריית ירושלים
— דו"ח המזכ"ל חביב שמעוני ואירוח כללי.

13.00—14.00 — ארוחת צהריים בסוכה המיוחדת של כפר זכריה

14.30—16.15 — חלוקת אות יקיר העדה למר חיים מרינוב, מ"מ ראש העיר ירושלים; למר מ. צחר ראש עיריית טבריה ולגב' גורית קדמן.

תכניות וסכומים

16.15—18.00 — מושב נעילה בהשתתפות: מר דוד בן-גוריון; שר המשטרה, מר שלמה הלל; יו"ר הנהלת הקואליציה, ח"כ משה ברעם; ס/יו"ר הכנסת ח"כ יצחק נבון; מנהל מחלקת העליה בסוכנות היהודית, מר עוזי נרקיס ומזכיר תנועת המוש- בים, מר אהרון אוזן

18.45—23.00 — תכנית אמנותית, הרקדה חופשית

במשך היום — תערוכת הצייר יצחק ימין; בקור קבוצת עולים, חלוקת כתב העת „התחדשות".

מפאת שבושים בדואר, נא לראות זאת כהזמנה אישית.

פרטים: הארגון הארצי של יהודי כורדיסתאן בישראל ת. ד. 1228 ירושלים.

הופיע „התחדשות" כתב עת של בני העדה הכורדית גליון תשרי תשל"ג — הזמנה לת. ד. 1228 ירושלים.

משרד החינוך והתרבות מרכז ההסברה | המועצה המקומית בנימינה

עצרת-עם לציון חג היובל-50 לבנימינה

בהשתתפות:
יגאל אלון
סגן ראש הממשלה
מר **אברהם מגלי**, יו"ר המועצה המקומית

ביום רביעי, ד' חוהמ"ס תשל"ג (27.9.72) בשעה 20.00 באמפיתיאטרון בבנימינה.

בתכנית:
חזיון תיעודי-אמנותי באור, זמר, אומר ומחול.
עריכה ובימוי: טוביה סער
משתתפים: עפרה סמואל, משה טימור, טוביה סער, מקהלת מנשה לבירן ולהקת המחול „פעמי-אביב".

המפקדים בצה"ל מתבקשים לשחרר את בני בנימינה ביום חגם.

עוזרות משרדך בחופשה?
נספק לך מזכירות וכתבניות מעולות בכל השפות על בסיס ארעי
חבר המתרגמים
translators' pool
תל-אביב: רחוב רחל 1, טל. 238532, 230574
ירושלים: רחוב מרכוס 5, טלפון 60834
חיפה: רחוב לבונטין 28, טלפון 84268

אגוד סוכני מכס ותחבורה תל-אביב-יפו

1. אסיפת חברים מיוחדת תתקיים במש- רדי האגוד, שד' רוטשילד 129 ת"א, ביום חמישי 28.9.72, בשעה 17.00.
2. סדר היום:

המצב בבית המכס בחיפה בעקבות השביתות

3. חברי האגוד מוזמנים להשתתף באסיפה זו, שבוודאי תהיינה לה השלכות לגבי המשך העבודה בבית המכס בחיפה.

26.9.72 **ועד האגוד**

מתתיהו ליפשיץ בע"מ

חברה קבלנית לבנין

רח' המלך ג'ורג' 43, טל: 69882 ירושלים

מברכת את קהל לקוחותיה, ידידיה ספקיה וכל בית ישראל

ברכת מועדים לשמחה

לקראת החגים אנו מציעים דירות פאר בשכונות בית-וגן וברחי קרן היסוד.

פרטים במשרדנו

„פיאט 128" במחיר של 23,160.- ל"י, נותנת לך:

מכונית מפוארת בעלת 4 דלתות, עם נוחות מירבית ל-5 נוסעים... המנוע החזק שלה — בעל הנעה קדמית — מבטיח ביצועים מושלמים... מערכת בטיחות ובולמי-זעזועים משוכללת... העיצוב מרשים ביותר... ומעל לכל — הוצאות האחזקה נמוכות יותר מכל מכונית אחרת מסוגה...

בדגמים: סלון * סטיישן * ספורט-קופה

המסקנה: מכונית יקרה במחיר נמוך!

FIAT 128

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

אשת חיל

תוכנית חסכון לנשים

בנק הפועלים בע״מ

בר־לב: אינו מעוניינים לדחוף למלחמה גלויה באנשי הטירור

בר־לב: יש מי שמהיתום

אנו חיים במדינת חוק, ישנו מי שמחליט וממונה על המלחמה בטרור על כל גילויה. על המדינה החובה להגן על מוסדותיה ואישיה בכל אתר, לא חובבים ומי שחשקה נפשו יעשו דין לעצמם, אלא בעלי מקצוע מוסמכים ייטפלו במכלול הבעיות ה־קשורות במלחמה בטרור בחו״ל — אמר שר המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב.

הדברים נאמרו במסגרת אסיפה מ־חוזית של פעילי מפלגת העבודה, ממטולה ועד בית שאן, שהתקיימה שלשום בערב בטבריה.

במהלך דבריו ציין השר, כי בשי־טחים ובגבולות בעיית הטרור איננה חריפה, בעוד שהיא אקוטית בחו״ל.

בהקשר זה אמר כי אין אנו מעוני־נים לדחוף למלחמה גלויה ובלתי מוגבלת נגד אנשי טירור בארצות ניטרליות.

„מדובר במדינה ריבונית"

מדובר בארצות ריבוניות וכל פ־עולה בלתי שקולה עלולה לשבש את היחסים בינינו למדינות אלה ואף לגרום נזק. השר לא שולל פעולות יזומות נגד הטרור, אך הטעים כי הללו חייבות להיות פעולות מבוק־רות ובאחריות ממלכתית. הוא ציין כי לזכות השירותים והגופים הבטחו־ניים שורה של הישגים רציניים, מהם כאלה הראויים לאשראי גם בעתיד. אם יווצר מצב, שבו כל ישראלי יה־יה אוביקט לפיגוע בחו״ל, נגיב ונפ־על במקום שנחוץ ועל ידי מי שהוס־מך לכך, אך המצב איננו עדיין כזה.

מקווה שיימצא פתרון

בהשיבו ל„דוחקי הקץ" אמר, כי גם במלחמה ההתשה שאלו, עד מתי ובכל זאת נמצא פתרון. השר הביע תקוה שיימצא גם הפתרון להדברת הפשע והטירור.

משה אמיר — מנכ״ל אתרים

מאת סופר „הארץ"

מר משה אמיר — שסיים לפני כשנה את שירותו בצה״ל בדרגת אלוף־משנה ובאחרונה עבד במשרד המסחר והתעשיה — עומד להתמנות כמנכ״ל חברת אתרים לפיתוח התיי־רות.

ההחלטה על המינוי נתקבלה ה־שבוע בהנהלת עירית תל־אביב, ה־שותפה, יחד עם הממשלה, במניות החברה. המנכ״ל היוצא הוא מר אורי בר־רצון, שמונה מנכ״ל פאן לון.

ח״כ פת:

המצב בנמלים שערוריה

השביתות בנמלים גורמות למשק, ליבואנים וליצואנים הפסדים של מיליוני לירות והמשך המצב הנוכ־חי הוא בלתי נסבל, כתב ח״כ גד־עון פת (גח״ל) במברק ששלח אתמול ליו״ר ועדת הכלכלה של הכנ־סת, ח״כ שכטרמן, במקום ההבאה לכינוס דחוף של הועדה לדיון ב־נושא השביתות בנמלים. כן ביקש להזמין לדיון את שר התחבורה ו־את מנהל רשות הנמלים, אשר ידוו־חו על ההתפתחויות בנושא זה.

במברק ביקש ח״כ פת לקיים די־ון גם על ההלוואות התקציביות ש־עומד לקבל מפעל סנפרוסט באשדוד ועל פרשת סריגי סטיל.

פרס

ינתן למי שיחזיר לבעליו

כלב

מגזע חום בהיר/ג׳ינג׳י, גובה בינוני, שיער ארוך/ביתי אבד לפני למעלה מ־10 ימים בין רחוב ארלוזורוב, תל־אביב לבין גבעתיים

טל. 53636 או 220559 או 860485

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מפנה את תשומת לב הציבור לעובדה כי פג תוקפן של כל תעודות הפוקד

במפקד האוכלוסין והדיור — 1972

מעתה יהיו בתוקף אך ורק תעודות הפוקד הרגילות של הלשכה.

המגדלים ידרשו למנוע נטיעת פירות בעונה הקרובה

משבר בענף — ירידה בהכנסות בגלל עודפים

מגדלי הפירות יתבעו ממשרד ה־חקלאות לבחון המצב בענף ולמנוע נטיעת פירות בתקופה הקרובה, בג־לל המשבר שפקד את הענף בעונה המסתיימת עתה.

לדברי מר יוסף גורס, מנכ״ל מו־עצת הפירות, חלה בעונה שחלפה ירידת מחירים דרסטית, ונגרמה ה־מורה בהכנסות למגדל, בשל עודפי פרי.

המחיר הממוצע בקיץ לאגסים היה 59 אגורות לקילו למגדל. אשתקד היה המחיר 95 אג׳ לקילו. הירידה במחיר היא של 38%. בתפוחים היה המחיר למגדל 85 אג׳ לק״ג בממוצע ואילו אשתקד 95 אג׳ לק״ג בממו־צע, ירידה של 11%. בענבים היה המחיר הממוצע 68 אג׳ לק״ג והמ־חיר אשתקד 72 אג׳ לק״ג.

הפרי היחיד שזכה השנה לעליית מחירים — היה הבננה. מחיר ק״ג בננות עלה מלירה אחת אשתקד ל־1.30 ל״י השנה.

עם זאת יצויין כי המגדלים פיצו את עצמם במידת מה, עקב הכמו־יות הגדולות של הפירות. כך, ל־משל, מטע המישמש הניב הקיץ יבול שיא שהסתכם ב־15 אלף טו־נות. זאת לעומת 9,000 טונות ו־12.5 אלפי טונות בשנים שחלפו.

בסך הכל הסתכמה אספקת הפי־רות בקיץ ב־114 אלף טונות, לעו־מת 90 אלף טונות אשתקד. זה שיא שלא הושג אף פעם בעבר. עד כה נחשבה שנת 1968, בה הושג יבול של 98 אלף טונה, לשנת שיא.

הצריכה למאכל עלתה, על אף התחרות הקשה מצד פירות המיקשה, ב־20% אחוז לעומת אשתקד. כן חל גידול ביצוא כל סוגי הפירות, ל־מעט בננה.

למרות כל זאת גדלה כמות ה־עודפים מאלף טונות, אשתקד ל־8,500 השנה. מועצת הפירות נקטה בפעולות נרחבות להעברת עודפי פירות לנזקקים. בכל זאת נאלצה המועצה להשמיד כמויות ניכרות של פרי שנותרו בשווקים, לאחר שלא נמצא מי שיקלטם.

86 שושנים לב. ג. — בנמל אשדוד

(ע). דוד בן־גוריון ביקר אתמול בנמל אשדוד, סייר במיתקניו והש־תתף בכנס של 250 בני עובדי הנמל שהגיעו למצוות.

בעת הטקס הגישו לו זר ובו 86 שושנים אדומות, כמנין שנותיו, פנה מר בן־גוריון לחתני השמחה ואמר להם: „אנא דאגו „שבעולם יהיה משטר כזה שכולם יהיו אחים ושלא יצטרכו ללמוד עוד מלחמה. זו מהות היהדות וזו גם מהות האנושיות".

אבן פינה למרכז רפואי לנפגעי חוט השדרה בתל־השומר

(ע). טכס יריית אבן הפינה למרכז הרפואי לנפגעי חוט השדרה, הנו־שא את שמו של סר לודביג גוט־מן מאנגליה — נערך אתמול בבית החולים שיבא בתל־השומר.

המרכז יכלול בשלב ראשון 25 מיטות ובהקמתו יושקעו כ־3.5 מיל־יון ל״י, תרומת קבוצת נדבנים ובכללותם גבי רוטשילד.

עוזי נרקיס:

50 אלף יעלו השנה במקום 60 אלף — כחזוי

חסרות מאות דירות לעולים * קשיים במציאת תעסוקה

מאת סופר „הארץ" בירושלים

בחודשים האחרונים חסרות מאות דירות לקליטה מידית של עולים וכן מתחילים להרגיש קשיים בשוק התעסוקה — אמר אתמול מר עוזי נרקיס, מנהל המחלקה לקליטה ול־עליה של הסוכנות היהודית, בהרצ־אה בפני משתתפי הכנס „כ״ה שנים למדינה" הנערך מטעם יד בן־צבי בירושלים.

מר נרקיס הוסיף כי עשרות מש־פחות אינן יכולות לעזוב את מר־כזי הקליטה מחוסר שיכון או תע־סוקה. כתוצאה מקשיים אלה צפוי קיצוץ של כ־25 אחוז בתחזית ה־עליה מארצות המערב במקביל ל־קיצוץ דומה הצפוי בעליה מבריה״מ בגלל גזירת הכופר.

מר נרקיס אמר כי בסך הכל יעלו השנה 50,000 עולים ב־השוואה לתחזית של 60,000 עולים בראשית השנה, ואם לא תוקם השתית רחבה יותר של קליטה בדיור ובתעסוקה, עלולים אנו לעמוד בפני קי־צוץ נוסף בעליה שיביא ב־עקבותיו מיתון.

* ועדת המשנה של ועדת הכל־כלה של הכנסת בראשותו של ח״כ צבי צימרמן עומדת לחדש הבוקר את דיוניה בתוכנית „השוק היהודי" אותה יזם העתונאי יהושע משולח. לישיבה הוזמנו מר עודד ארז הנציג המסחרי של משרד המסחר והתעשי־יה בניו יורק ומר אברהם קריתי, הממונה על הסחר בין ישראל, ארה״ב וקנדה.

תחרות סקי נערכה אתמול בטבריה על ידי מועדון הסקי ששם לעצמו מטרה לפתח את ספורט הסקי. חזו בתחרויות כ־15 אלף איש. בתצלום נראית רביעית מחליקים בתרגיל מתואם. באותה שעה צנחה קבוצת צנחנים צניחה חופשית בשלושה זוגות מגובה של 5000 רגל. הם פתחו את מצנחיהם בגובה 2500 רגל. התרגשות אחזה בקהל כאשר קליף ריבלין (26) צנח לתוך הקהל. הוא גילה כושר תימרון מצוין כאשר נחת על משטח חצץ בין קבוצת ילדים לחוף הים. (צילום: סטראפו)

שרה ברזאני, בת הרב

(סוף מעמוד 3)

קיסטר „אדם הפועל לפי הוראות איסור היותר של חכמים שהוא רואה אותם כחכמי התורה, ואלה קבעו כי הגיוס אסור, זכאי לחיות לפי אמו־נתו ומצפונו, ואין לכוף עליו דעה אחרת, מה עוד שהאיסור הוכרז עם קום המדינה על־ידי הרבנות הראשית לישראל".

השופט מסביר, כי לדעתו אין לב־דוק את ההכרה הדתית בהתאם לידע הדקדוקי מצוות, ומראה כי בגולת אירופה ובמזרח היו נשים רבות שלא ידעו להתפלל ואף לקרוא ולכתוב, ו„אף על פי כן היתה להן תרבות אישית בשית גבוהה למדי. ודבקותן הדתית היתה עמוקה מאוד".

„כיום", ממשיך השופט, „מקבלות תלמידות בית־הספר הדתי בארץ ידי־עות ביהדות ויודעות להתפלל יותר מאשר אמותיהן ואף נוהגות להת־פלל יותר. אך כאשר במקרה כמו דנא, לא היה במושב בו גרה העות־רת בית־ספר דתי, הרי ידיעותיה והפילוהיה היו דומות לאלו שקיבלה בבית אמה; העדר ידיעות נרחבות אינו מראה על העדר הדתיות, כאשר הבת נשארה באמונתה והיא דבקה בדרך בה נהגים הוריה".

לפיכך מדגיש השופט קיסטר כי דלות־ידיעותיה של הצעירה אין בה להשפיע על החלטת ועדת הפטור, כל עוד הצעי־רה בעלת אמונה דתית ורוצה לנהוג לפי הוראות הדת. לכן „אין להכריח אנשים בעלי ידי־עות מועטות שיעזבו את דתם או שיפעלו בניגוד לאיסורים שבאמונתם הדתית. לכן טעות של ועדת הפטור היא כעין טעות בדיני נפשות, ואין על חברי הועדה להחמיר בחקירו־תיהם בצורה שתביא לכפה כוח".

להלן ציטט השופט קיסטר מקבי־עת חברי הועדה, שהתרשמו כי „הה־נהגות בת הרב היתה חופשית לח־לוטין ככל מצבודיה, דיבורה תקיף ועבירי. ראינו לפנינו בחורה מן העולם, המתמצאת היטב בחברה ד־הדיני לכל דבר כמו בחורה שאינה באה מרקע דתי".

על דברים אלה היקשה השופט: „האם התמצאות בעניני הדת היא בניגוד לדת, האם צעירה המופיעה לפני הועדה חייבת להיות נפחדת, נרעדת או מבולבלת? אינני מבין ב־איזה אופן יש בכך ראיה כהכרתה הדתית מאפשרת לה לשרת בצה״ל. הלא העיקר הוא אם היא כאביה שהגיוס לצה״ל הוא בניגוד להלכה, והשירות הוא בניגוד להכרתה הד־תית".

השופט מביע תמיהתו גם על הח־לטת הועדה כי העותרת עבדה כ־פקידה ולכן איננה דתית. „האם אין פקידות שומרות כמותה? הוא שואל. הוא מתייחס גם לשמלה הקצרה שלבשה בת הרב ומסביר, כי אין בהגדרות אחרי אופנה כדי להטיל דופי בדתיות הצעירה, ביחוד שגבה אורח חיה המסורתי.

„מכאן", מסכם השופט קיסטר, „שעמדתה של העותרת לא נשקלה כר־גה בועדה... אני הייתי בדעה שיש לעשות את הצו למוחלט במובן זה שהיתה מורה לועדת הפטור להוציא לה את הפטור המבוקש.

„ברם, בעתירתה ובתצהירה הכחי־שה העותרת את קביעת הועדה ש־שמלתה היתה קצרה, והמעבר שדב־ריה אינם תואמים את האמת. ועל כן לא הייתי בעצמי סומך על דבריה בפני הועדה. או קובע רק על סמך עדויות של אחרים. אפילו הייתי דן אותה לכף זכות ומסיק שיתכן ש־תשובה שמותר לטעון, כפי שטענה, כדי להנצל מכפיה מצפונית, לא היי־תי עוד מציע לקבוע בתיק זה כי היא זכאית לפטור, אלא מחזיר לועדה לדון בעניין או לועדה אחרת שתי־קבע על־ידי שר הבטחון.

„יחד עם זה, הנני ממליץ, ששר הבטחון ישקול הקמת ועדת ערר על החלטות ועדות פטור ולהתקין תקנות לצורך זה, שהרי שאלה של גיוס ל־צעירה שהכרתה דתית מונעת זאת ממנה, היא שאלה חמורה ביותר, ומי־דת הצדק דורשת שהחלטות ועדות פטור תהיינה נתונות לביקורת במי־דה שמקובל לגבי עניינים אחרים ואף לגבי פסקי דין של בתי המשפט.

טופס הטוטו יכלול משחקי הליגה באנגליה

כדי למנוע כל אפשרות להטות משחקים בארץ

מאת סופר „ספורט הארץ" בירושלים

מועצת ההימורים החליטה לשלב בטפסי הטוטו שניים עד שלושה משחקים מן הליגה האנגלית. השי־נוי יהיה בעוד כשבועיים.

יו״ר מועצת ההימורים מר עמי־רם סיון, שמסר על כך, ציין כי הוחלט לשלב משחקים מן הליגה האנגלית, כדי למנוע אפשרות ל־הטות תוצאות משחקים.

בתשובה לשאלה, אם הגבלת מספר הטורים ל־432 לא פתרה סופית ב־עיה זו, אמר מר סיון כי גם עתה כשמהמרים יכולים ליצור קומבי־נציה מכסימלית של 3 משולשים ו־4 כפולים, ישנם סיכויים קלו־שים מאד לפעילותן של כנופיות מהמרים, אך שילוב משחקי הליגה האנגלית, תמנע כל אפשרות ל־הטיית תוצאות משחקים.

כלל ופרט

שגריר ליבריה מר ג׳ימס אדווין פור־בז — באתונה, בה השתתף בסגירה שוימו נשיא ליבריה, ד״ר וויליאם ר. טולברט השוהה שם בביקור רשמי.

סגן שר התיירות, ח״כ י. שגרי, אי־רח לצהרים את שגריר רומניה מר יון קובץ.

יצאו מישראל

תה״כ ש.ז. אברמוב, יו״ר סיעת גח״ל בכנסת, למאוריס, בראש המשלחת היש־ראלית של המפלגה הליברלית, למושב השנתי של האינטרנציונל הליברלי.

מר י. שמולביץ, מעורכי היומון ה־יהודי בניו־יורק „פורווערטס" — ב־שליחות העתון.

אסותא הלא שפינוזה **אלישע** חיפה

נולדו ל:

פנינה פרידמן — מסיקה — בת.

מזל ויהודה זבירוב — בת.

שושנה ומנחם תוסרני — בן.

הדסה ונתן כהן — בת.

חנה ואורי שטיינברג — בן.

ידידה ויעקב רוזן — בת.

יהודה וגבור הומרס — בת.

שושנה ודניאל צורי — בת.

דולי ודוד אוחנה — בן.

גזור לפי הקו המרוסק, קפל לפי הקו הפנימי, הדבק ושלח ללא בול ומעטפה.

דמי הדאר שולמו ע״י הנמען סניף הדאר הראשי ברחוב אלנבי תל־אביב, אשור 6205.

לכבוד
הארץ
בית ההוצאה המנויים
ת.ד. 233
תל־אביב — 61000

קפל פנימה

שם פרטי ______ שם משפחה ______

הכתובת ______ טלפון מס׳ ______

נא לשלוח לי את פרטי ההסדר. סמן ב״× במשבצת המתאימה:

☐ עובדי מדינה — יה״ב
☐ עובדי משרד הבטחון על כל שלוחותיו
☐ צבא קבע — מתי״ש
☐ עצמאי או שכיר במקום עבודה כלשהו
☐ סטודנט ☐ עקרות בישאים

אשנב מנוי

קפל פנימה

הערה: תגזירים מהודקים בסיכות או תגזירים בלתי דבוקים או מתוחים מכל צד שהוא של התגזיר — לא יגיעו לתעודתם באמצעות דאר ישראל.

בצער רב הננו מודיעים על פטירתו בבכור של אבינו ואחינו

משה (בן ישראל) **וינוגרד**

הלויה תצא היום, יום רביעי, י״ט בתשרי (27 בספטמבר) בשעה 2 מבית החולים ע״ש שיבא (תל השומר) לבית־העלמין החדש ברמת השרון.

בנותיו: עמליה וינוגרד
ארנה ויעקב עוזיאל
אחיו ואחיותיו

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

רות לוינסון ז״ל

מבית פוגל

במוצאי יום כיפור תשל״ג.

בתה: דניאלה הנדלמן (מבית לוינסון)
והמשפחה

ניו־יורק

למר **שלמה בלקינד**

משתתפים באבלך על פטירת אביך

אריה ז״ל

הנהלת ליבני — פרינה
(ישראל) בע״מ ירושלים

למשפחת **דוד ברוך**

השתתפותנו הכנה בצערכם על מות

האב ז״ל

זניט־סינגר

אנו מתשתתפים בצער של חברנו
אליעזר אייל
במות עליו
רעיתו ז״ל

אגד
ההנהלה והחברים

לפרופ׳ **עזרא גלון**

עמך באבלך על מות

אמך ז״ל

עובדי שרותים ביולוגיים כימיים
מכון ויצמן למדע

לאריק ריסקין ולמשפחה

השתתפותנו הכנה בצערכם במות האם

יטה ריסקין ז״ל

דיירי בית
של״ג 8 תל־אביב

להברנו בעבודה **עמיחי יובל**

משתתפים בצערך הכבד במות

אמך ז״ל

ההנהלה וחבר העובדים
„מגדל־בנין" חברה לביטוח בע״מ

דרוקר זכריה
ההנהלה וצוות העובדים

אבלים על מותם ללא עת של עובדינו

אבו חצירה רפאל ז״ל
אדלשטיין ברוך ז״ל
כהן רפי ז״ל
מיכאלי צבי ז״ל

תנחומינו הכנים למשפחות השכולות

קרן היסוד — המגבית המאוחדת לישראל

משתתפת באבלן של המשפחה
ושל הקרן הקימת לישראל

על פטירתו של

יוסף וייץ ז״ל

איש רב פעלים בגאולת הקרקע, הייעור וההתיישבות

למשפחת **ענבר**
וחברת **תדיראן בע״מ**

השתתפותנו באבלכם הכבד
על מותו הפתאומי וללא עת של ידידנו

פרדי ענבר ז״ל

אלדא
חברה ישראלית לסחר חוץ בע״מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת **ענבר**

השתתפותנו הכנה בצערכם
על מותו ללא עת של

פרדי ענבר ז״ל

חברת סלקט
י. אבן עזרא

לאדלה, מרדכי ויהודית

תנחומינו במות ידידנו הבלתי נשכח

חיים משה ארליך ז״ל

(מבנודיק)

אופנהיים מנחם	לרמר אביגיל
אפטוביץ שמעון	סטילר פלה
בן־חיים שלום	פוטש יוסף
ברמה שמואל	פוטש רפאל
גולד מרדכי	צויגנהאפט צבי
דפנר אברהם	רמברנדט משה
ולגרין חיים	שוורצברט בנו
לוסטיגר שמואל	שטרנפלד משה
לחמן דניאל	שפיגלמן פסח
ליבליך ישראל	ומשפחותיהם

על מותו של יקירנו

נח פרלמוטר

יו״ר סניף „יד לבנים"

אבלות
המשפחות השכולות

על מותו בטרם עת של

נח פרלמוטר

המזכיר הכללי של מרכז „יד לבנים"

אבל
מרכז „יד לבנים

ארגון נכי מלחמת השחרור וצה״ל

אבל על מותו של

נח פרלמוטר

מזכיר יד לבנים

ע [illegible]

"כיום ידועים אנו בגין הידועה בציבור"

המשפחה בתפיסת היהדות בכינוס למחשבת היהדות

(ע). „פעם היינו ידועים בעולם כדי המשפחה לכותבת ואילו כיום ידועים אנו בגין הידועה בציבור", אמר אתמול ד"ר מ. שאווה, מאוניברסיטת תל־אביב, בהרצאתו בכינוס למחשבת היהדות, המוקדש הפעם ל„המשפחה בתפיסת היהדות". הדיונים ביום השני נערכו בבית בני אמריקה בתל־אביב.

ד"ר שאווה שהירצה על התפתחות הידועה בציבור", ציין, כי במדינות רבות בעולם, כאשר אשה נשואה חיה עם גבר אחר או גבר נשוי חי עם אשה אחרת, מהווה הדבר לא רק עילה מוצדקת לגירושין אלא שהמעשה שבמעשה זה מהווה עבירה פלילית. „אצלנו לא רק שהניאוף אינו עבירה פלילית אלא שעוד יש עידוד לניאוף על ידי הכרה במוסד הידועה בציבור", אמר.

המרצה עמד על האבסורד בחוק, אשר מצד אחד בעל או אשה נשואים העורכים טכס נישואין שניים, אשלו אינם חיים עם בן הזוג החדש, עוברים עבירת ביגמיה, שהיא עבירה שעליה צפויים לעונש של חמש שנות מאסר. לעומת זה, אם הם אינם עורכים טכס נישואים, אך חיים עובדתית חיי משפחה וידועים כל כנשואים, מולידים ילדים וחיים כבעל ואשה לכל דבר, לא רק שאין בכך משום עבירה פלילית, אלא שהמשפט אף מעניק לאותה אשה או אותו גבר הטבות שונות.

בהמשך דבריו צבר ד"ר שאווה את הסיבות שהביאו להיווצרות התופעה של הידועה בציבור וטען, כי ניתן היה להתגבר על הקשיים בדרכים אחרות, ולא בדרך של הכרה במוסד של הידועה בציבור, המשמש גורם חינוכי רע לדור הצעיר העלול להרוס קדושת חיי המשפחה בישראל.

ד"ר מ.ד. הר, מן האוניברסיטה העברית, דן ב„ערכם של הנישואין המונוגמיה מבחינה סוציו־אקונומית לאור ההלכה".

הוא אמר כי הנישואים לפי ספרות ההלכה הם המצב האוטופי־מלי מבחינה חברתית וכלכלית וההגנה על בני המשפחה. אם עניין זה אינו מתקיים, מצדיקה ההלכה שלא יהיו נישואין, כי הנישואין אינם מטרה כשלעצמה אלא הגנה משפטית מבחינה חברתית וכלכלית, על בני הזוג.

יהדות המזרח

על המסגרת המשפחתית של יהדות המזרח הירצה מר י. יהושע. הוא הבדיל בין יהדות המזרח שהגיעה לארץ עד 1914, שהיא המושרשת הוותיקה, ובין זו שהגיעה בעליות השונות. היהדות הוותיקה העמידה בראש ההויה של המשפחה את הערך של חינוך הבנים. מבחינה סוציו־תרבותית הביא הדבר לכך שרבים מבניה עלו בסולם ההשכלה והעסקנות. לעומת זאת יש ליהדות החדשה מסכת ערכים אחרת לגמרי.

הד"ר י. גולדשמידט הצביע על כך, שחברתנו פתוחה, סגורה ומסורתית פחות מאשר בדורות הקודמים. חסרים המרכיבים שתרמו ליציבות המשפחה, ולא על ידי לחץ החברה. וכאן האתגר בתחום החינוך החברתי. החינוך חייב לרקום לפניו שינוי זה, ולהוות מרכיבים ערכיים חדשים, הכרתיים ורגשיים, היכולים לבוא במקום חומת המסורת או לכלותה.

לטענתו אם יוסיף החינוך לתאר את מציאות המשפחה במתחים ובקטיגוריות שהמציאות החדשה רחוקה מהם, יהיה בכך משום צביעות והדור הצעיר ישאר בלי אוריינטציה חיובית בצאתו לחיים.

לדבריו מרחיקה ההלכה הישראלית לכת במתן סעד והגנה לבני אדם שפנו עורף למסגרת המשפחה. אמנם אי־אפשר לקיים את המשפחה רק או בעיקר בלחץ החוק, אך צריך להיות ברור כי הקמת גשרים סדבים ונוחים לכל אלה הרוצים לעזוב את המשפחה, לא רק מקילה לעותים עם המעורבים במשבר, אלא מסייעת להרבות משברים במשפחה.

שיעור הילודה היהודי

מר אליעזר ליבנה התייחס בדבריו להשוואת הגידול הדמוגרפי של הישוב היהודי והערבי. לדבריו הגיע הריבוי הטבעי הערבי בארץ ישראל לנקודת קיפאון ואף חלה בו ירידה מסוימת. לעומת זאת, מאז מלחמת ששת הימים חלה עליה מתמדת בשיעור הילודה היהודי. חשיבותה ויציבותה של מגמה זו מבוססת על כך שהריבוי עכשיו הוא במשפחות משכילות האמידות וילידי הארץ והקובעים את כלל המגמה היהודית בישראל. זה מימד של מיבחן במעמדה של המשפחה שמסתמן בו שינוי חיובי שישפיע על תדמיתה של המשפחה היהודית.

נדחתה ההכרעה בעניין מחיר הכותנה

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מועצת הכותנה ויצרני הטכסטיל הסכימו לדחות עד ל־15 באוקטובר את ההכרעה בעניין מחיר הכותנה. בינתיים יספקו החקלאים כ־2000 טונות למטוויות, כדי שיוכלו להמשיך בייצור סדיר. החקלאים דורשים 3.65 ל"י לקילו, כפי שפסקו המנהלים הכלליים של משרדי החקלאות והמסחר והתעשיה, ואילו המטוויות מוכנות לקנות במחיר זה רק 500 טונות, ומאיימות לייבא את היתרה. שלשום היתה פגישה נוספת בין הצדדים, ללא תוצאות.

חילופי האשמות

אתמול היו חילופי האשמות בין הצדדים. מועצת הכותנה פרסמה הודעה ובה נאמר כי החקלאים דורשים לקבל את המחיר הבין־לאומי, וכי מחיר כותנה מקומית אינו יקר ממחירה בחו"ל. בתגובה נמסר מחוגי המטוויות כי החקלאים בארץ גובים תוספת רבית של 8%, דבר המייקר את הכותנה המקומית לעומת המיובאת. כן מציינים התעשיינים, שבמשך 15 שנה לא יבאו כותנה, למרות שמחירה בחו"ל היה זול ממחירה בארץ.

האוצר מבהיר ההפשרה מתקציב הפיתוח

(ל.ע.מ.). בקשר לידיעה שהתפרסמה בעתונות בדבר הפשרת 500 מיליון ל"י מתקציב הפיתוח מסר אתמול משרד האוצר את ההבהרה הבאה:

בתחילת שנת הכספים החליטה הממשלה לדחות ביצוע תוכניות פיתוח בסך 200 מיליון ל"י (ולא 500 מיליון ל"י כפי שנמסר בטעות), מתקציב הפיתוח, המאושר על ידי הכנסת. פרוייקטים אלה תוכננו לביצוע במחצית הראשונה של שנת הכספים ונדחו למחצית השניה של השנה. הדחיה המפורטת על כך נמסרה בזמנו לוועדת הכספים של הכנסת.

פעולה זו נעשתה במגמה להתאים את קצב ההוצאות של הממשלה לקצב הכנסותיה ובכך למנוע התגברות הלחצים האינפלציוניים במשק. כפי שכבר נקבע, יתחדש הדיון על המגמות הקיימות במשק מיד עם שובו של שר האוצר, מר פנחס ספיר, מחו"ל.

התעשיינים פותחים במערכה ציבורית – לביטול הפיקוח על המחירים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

התאחדות התעשיינים פותחת במערכה ציבורית לביטול הפיקוח על המחירים, בטענה שהוא גורם עיוותים במשק והופך את התעשיה לענף פחות כדאי בהשוואה לענפי משק אחרים.

אתמול פנה מנכ"ל התאחדות התעשיינים, מר פלג תמיר, במכתב לחברי הממשלה, חברי כנסת ואנשי משק, שיש להם השפעה על עיצוב המדיניות הכלכלית ועל דרכי ביצועה, בו הוא מביא את עיקרי המחקר של חברת „יועצים בין־לאומיים" בדבר ההשלכות של הפיקוח על המחירים. מחקר זה קבע, כי הפיקוח פגע במיוחד בתעשיה והיפלה תעשיות בעלות ערך מוסף גבוה. חברי הנהלת ההתאחדות עומדים להתחיל השבוע בשיחות בנושא זה עם נציגי כל הסיעות בכנסת.

משרד המסחר והתעשיה מוכן עקרונית לבטל את הפיקוח ושר המסחר והתעשיה, מר חיים בר־לב, אף הכריז על כך בפומבי. בכמה ענפים, בעלים ומכונות כביסה, אף בוצע הדבר למעשה. בהדרגה עומדים לבטל את הפיקוח גם בענפים אחרים. עם זאת בכוונת המשרד להשאיר ענפים שונים במסגרת הפיקוח, ביחוד מיצרכי יסוד ואלה שיש להם מונופולין.

ירידה בתנועת המיטענים בנמלים

נמשך הגידול בתנועת המכולות

בחמשת החודשים הראשונים של שנת 1972/73 (חודשים אפריל—אוגוסט) הסתכמה תנועת המיטענים שעברה דרך הנמלים ב־3.2 מיליון טונות מטעני יבוא ויצוא. ביבוא לא חל שינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד, וסך כל המיטענים שנפרקו בנמלים בחודשים אלו הסתכמו בשני מליון טונות, ואילו במיטעני היצוא חלה ירידה של 2% לעומת החודשים המקבילים אשתקד והם הסתכמו ב־1.2 מיליון טונות. עיקר הירידה היה במטעני צובר, בעיקר פוספטים, בעוד שבמטען הכללי, הנותן את רוב התעסוקה לעובדים, חלה עליה.

בתנועת המיטענים במכולות נמשכה העליה החדה ובחמישה החודשים הנזכרים נטלו 213,000 טונות מיטענים במכולות — עליה של 43% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מתוך הכמות הכוללת של כ־24,000 מכולות שעברו את הנמלים, טיפל נמל חיפה ב־12,000 מכולות, נמל אשדוד ב־11,500, ונמל אילת בכ־600 מכולות.

10,000 בסוסיאדה

(ע). יותר מ־10,000 איש חזו אתמול בסוסיאדה שהיוותה את מרכז אירועי חג האסיף הנערכים בעפולה בחול המועד סוכות.

בתחרויות, שנמשכו כשלש שעות, השתתפו כ־200 רוכבים, לרבות בדווים רבים מהגליל ומהנגב. הרוכבים התחרו ביניהם בקפיצות מכשולים, בעיצה רמחים ודהירה למרחקים שונים. בנוסף לתחרויות למבוגרים נערכו תחרויות גם לנערים ולנשים.

אנציקלופדיה על יהדות איטליה תיכתב באוניברסיטת תל־אביב

המכון לחקר התפוצות בבית־הספר למדעי היהדות באוניברסיטת תל־אביב החליט השבוע על כתיבת אנציקלופדיה היסטורית — איטליה יודאיקה. הכוונה לכנס את כל החומר ההיסטורי הידוע על היהודים באיטליה בכל התקופות ולערוך אותו לפי המקומות בהם ישבו, בסדר אלף בית. החיבור נועד לשמש חוקרים של תולדות היהודים שם.

על כתיבת איטליה־יודאיקה הוחלט לאחר שנערכו מפעלים דומים לגבי קהילות יהודיות אחרות באירופה. המערכת מורכבת מפרופ' שלמה סימונסון ופרופ' דניאל קארפי מאוניברסיטת תל־אביב ומפרופ' קולוראני מאוניברסיטת פאראה. כתיבת האנציקלופדיה תימשך כשש שנים והמהדורה הראשונה תצא בלשון האיטלקית.

רעיית נשיא פרו, קונסואלה גונזאלס דה ולאסקו אלבארדו, סיירה אתמול בירושלים. כאן — בויה דולורוזה בהדרכת כומר (צילום: ישראל סאן)

הגרוזים־הפולשים: יישפך דם באשדוד

מסרבים לפנות הדירות הנועדות לעולים מדרום אמריקה

מאת עמוס חדר, סופר „הארץ"

משרד הקליטה תבע אתמול מחברת עמי־גור לפנות לאלתר את שלוש משפחות (15 נפשות) העולים מגרוזיה, שפלשו לדירות באשדוד ערב חג הסוכות ואשר פינויים בכוח על־ידי המשטרה הופסק לפי בקשת ראש עיריית אשדוד, סגנו ונציג עמי־גור. בעת הפינוי נפצעו ארבעה שוטרים וחמישה עולים.

יו"ר מועצת המנהלים של עמי־גור, מר אברהם ציגל, הודיע אתמול באשדוד כי הדירות הן של משרד הקליטה ורק הוא המוסמך להחליט למי יימסרו. הדירות, שאליהן פלשו הגרוזים מיועדות לעולים מדרום אמריקה.

ראש עיריית אשדוד, מר צבי צילקר, טען אתמול כי הריכוז הגדול של העולים מגרוזיה באשדוד (200 משפחות) וההיערכות הבלתי מתאימה לקליטתם יוצרים מתיחות שאת תוצאותיה אי־אפשר לחזות מראש. העולים מגרוזיה, אמר, יוצרים בעיות קליטה שלא היו בעיר בעבר. מר צילקר גילה כי כ־30 מתוך 200 המשפחות כבר נמצאות בטיפול לשכת הסעד העירונית. „העיריה לא תקבל יותר לטיפול־סעד משפחות נוספות מעולי גרוזיה, כי אין בכוחה לעמוד במשימה קשה כזו" — אמר.

סגן מנהל האגף לשרותי קליטה במשרד הקליטה, מר אהרון עמית, הגיב: „אין זה נכון שלא קיימת היערכות מיוחדת לקליטת עולי גרוזיה. עולים אלה מקבלים תמיכות כספיות מעבר למקובל".

סגן ראש העיריה, מר יוסף אביטן, שהוא יו"ר ועדת האיכלוס המקומית, תבע לפנות לאלתר את העולים שפלשו והזהיר שאם לא יפונו עלולות משפחות של זוגות צעירים, הממתינות זמן רב לדירה, לפלוש אף הן לדירות. לעומתו טען סגן ראש העיריה השני, מר אריה קלנג, שהוא יו"ר התאחדות עולי בריה"מ באשדוד כי יש לפנות את העולים בדרכי נועם ולא בכוח משום שהדבר יגרום לשפיכות דמים.

מפקד מרחב הנגב, סגן ניצב מיכאל בוכנר, אמר לי אמש כי המשטרה עוד לא קיבלה פניה לפנות את העולים בכוח. כאשר תקבל, תחליט כיצד לנהוג. אתמול נעשו מאמצים לשכנע את העולים לפנות הדירות, אך הם סירבו ואיימו כי אם יפונו בכוח „יישפך דם באשדוד". כן השמיעו דברי השמצה קשים על ישראל.

הקיבוצים יאמצו חיילים בודדים

הקיבוצים יאמצו חיילים בודדים חסרי משפחה ויעניקו להם זכויות חברות במשך שירותם הצבאי — נמסר „במעריב". בעקבות הסכם בין המחלקה להכוונת חיילים משוחררים ובין התנועה הקיבוצית, סוכם כי לחייל המתקבל לקיבוץ יהיו כל הזכויות והחובות של בן־קיבוץ (דיור, אוכל, ביגוד, וחבילות שי) וכבל בן־קיבוץ החוזר לחופשה, יצטרף אף הוא לעבודה. צה"ל יכיר בקיבוץ כמקום מגורים לצורך תשלום שכר־דירה הניתן כל חודש לחייל הבודד ויעביר את התשלום לקיבוץ.

„המטרה היא לאפשר לחיילים בודדים למצוא בקיבוץ מסגרת חברתית ומשפחתית שבה יוכלו להישאר גם לאחר שיחרורם" — מסר מר סם אבוטבול, מנהל המחלקה להכוונת חיילים משוחררים. „חיילים המעוניינים להצטרף לקיבוץ ואינם מוכרים על־ידי צה"ל כבודדים, יוכלו לקשור את הקשר הראשון עם התנועות הקיבוציות דרך המחלקה, רק על סף שחרורם".

הצעה לוועדה שתדון באורח שוטף בבעיות ענף המשאיות

מאת סופר „הארץ" לעניני תחבורה

הצעה למנות ועדה פריטטית קבועה שתהיה מורכבת מנציגי משרד התחבורה ומועצת המשאיות, שתיפגש אחת לחודש ותדון בכל הבעיות שיתעוררו בענף המשאיות, נדונה אתמול בפגישה של שר התחבורה וסגנו עם חברי מועצת המשאיות. הישיבה נערכה ביוזמתו של מר עמוס דגני, מהוועד הפועל של ההסתדרות, במגמה להביא לשיפור היחסים בין הנהלת המפעל למובילים שנפגעו בעקבות שביתת המשאיות שנערכה בשבוע שעבר.

שר התחבורה העלה גם הצעה למנות ועדה ציבורית שתטפל בכל הבעיות שענף המשאיות מתלבט בהן.

נציגי המובילים הדגישו שאין להם גם להבטיח שתקנות המתייחסות כל עניין בעריכת שביתות וכל רצו למשאיות יידונו בשיתוף עמם וכי הענף ישא עצמו בבבה.

למרות שהדבר לא נאמר במפורש מניחים כי בעקבות הפגישה של אתמול יבוטל האיום בחידוש שביתת המשאיות שנועדה ל־15 באוקטובר.

✱ כנס ארצי של ספרנים וארכיונאים נפתח אתמול בסכנין, משתתפים בו כמאה איש.

הכל רוצים תודעה יהודית

מאת אליהו סלפטר

הרצאות המבוא של משתתפי כנס־עיון השנתי השלישי לזכרו של סרן ישי רון, קצין צעיר שנפל בקו התעלה במלחמת ההתשה, שנערך אתמול באוניברסיטת תל־אביב, לא השאירו ספק שכולם מצפים מהקביה לפתור את בעיות הזהות היהודית של ימינו, ביחוד „הזהות היהודית של הצעירים בישראל" — שהיה הנוסח הרשמי שנבחר כנושא הכנס השנה; כולם — כולל גם את החילונים המשתתפים בכינוס.

מר אריה אליאב, שפתח את הכנס, ניסה אמנם לשכנע שמוטב לנסח את הנושא כ„אהבת היהדות של הנוער הישראלי". אך עמיתיו דבקו בציבור על הזהות היהודית והדגישו כי המדובר בהזדהות עם תרבות דתית, כלשון פרופ' הוגו ברגמן.

מר יוסף גבע, שהיה מנהל משרד הקליטה, ראה גם ברצח במינכן ביטוי לכשלון הציונות החילונית להשתלב באומות ככל העמים: לרוב ספורטאי ישראל לא היה זמן להשתתף באזכרה לחללי השואה בדאכאו כי רצו להשתתף כשאר המשלחות, בדיוני כנסים בין־לאומיים — אך הם הוצאו בידיים כפותות ונרצחו כיהודים.

המחנך יהודה ניני ביקש לשלול את הבחינה התועלתית של ערכי היהדות, אפילו אם התועלת היא בקיום העם היהודי. הקובע הוא — אם הערכים היהודיים „טובים" או לא. ולפני שמישהו יכול היה לשאול „טובים — למה ?" — קבע בהחלטיות ששמירה על ערכי היהדות פירושה להתמודד עם ההלכה על כל תולדותיה.

גם המשורר חיים גורי כינס את העובדה שבית הכנסת כלל לא קיים בנוער החילוני בישראל — לא בשל מרד נגדו אלא משום שכלל לא הגיע למרד נגדו. הנוער היום אינו יודע מי היו אבותיו — ולכן נתפס או לשחצנות של רגשי עליונות או למבוכה של תחושת נחיתות מול תרבות העולם המערבי.

✱

אחרי דברי המבוא התחלקו המשתתפים לקבוצות־דיון ולפנות ערב נתכנסו כולם שוב לשמוע את הרצאתו של מר אשר ידלין והרב הראשי לצה"ל תת־אלוף פירון. ידלין ייצג כמובן את העולם החילוני, הרב פירון את עולם המאמינים.

ידלין ציטט מספרים רבים ממחקרו של פרופ' שמעון הרמן על זיקת הנוער ליהדות ולישראל, ממנו יוצא כי הצעיר הישראלי הממוצע — אותו יצור סטטיסטי מופלא, הפעם בהתגלמותו הנעורית — מרגיש עצמו קצת יותר ישראלי מאשר יהודי. ומתוך מסקנת המחקר שיש חיזוק הדדי בין תחושת יהודיות לתחושת ישראליות הגיע ידלין למסקנה, כי יש סכנה בנסיון לחזק את הזיקה היהודית על ידי הדגשת הצד הדתי, כי אין ליצור הרגשת זהות מוחלטת בין דת ויהדות.

מכאן שלחינוך לתודעה יהודית — וידלין כנראה עודד שרוי בהגנה על תוכנית הלימודים שנקבעה במשרד החינוך בהיותו סגן השר — אסור לו לנהוג הן בגישת „כזה ראה וקדש" הן בגישת שלילה טוטאלית וכנעניות, אלא חייבת בגישת „כזה ראה וחדש".

דברים אלה היו, כמובן, שמן על המדורה שבערה בדבריו של הרב פירון אשר קבע, בהרצאה פסקנית, מלאת להט ומרותקת, שיש רק דרך אחת להגדיר את מהות היהדות — בדרך האמפירית של 3,000 שנות דברי ימיה. „יהדות זה סיכום התגלמותו של העם היהודי על בימת ההיסטוריה" — כל גישה אחרת היא סובייקטיבית והבל הבלים.

אך הרב פירון — בניגוד לעמיתיו החילוניים — אינו נואש ואינו מתיאש, כי ההיסטוריה מלמדת אותו שבכל הדורות היתה רק שיכבה דקה של חכמים וסופרים שנשאו את ערכי היהדות. העם ברובו היו הדיוטות ועמי הארץ אשר דרכם כדרכו של אותו רועה בבדוש שלא ידע להתפלל ופנה כל בוקר אל השמים ב„אומרו שבאות לאהבת ה' הוא מוכן לרעות את פרות השם חינם...

✱

לפני דברי הסיכום של מר מרדכי בר־און, מנהל מחלקת הנוער והחלוץ של הסוכנות היהודית, דיווחו ראשי קבוצות הדיון על עבודתן שהמשותף להם היה, מטבע הדברים כי בשאלו הרבה שאלות — והוסכם שקשה למצוא תשובות.

חבר הנאמנים של הקרן לזכרו של ישי רון העניק, כבכל שנה, מילגה בת 2,500 ל"י, שניתנה הפעם לנעמי הגבר אשר תחקור את יחס הנוער הישראלי לתפוצות.

נהרס בית לחמן בפתח תקוה

(ע). אחד מבתיה הראשונים של פתח־תקוה, נהרס אתמול בהתאם להוראת ראש העיריה. הבית, שהיה נטוש זמן רב, הפריע לתנועה ברחוב חיים עוזר, הכביש העורקי של העיר.

בבית זה, המכונה בית לחמן, התגוררו מייסדיה הראשונים של פתח־תקוה ולעתים היה למיבצרם בהתנפלויות שכנים הערבים. לימים היה הבית לחלק מ„יקבי פרידמן", כשהוקמו ב־1912. שנים רבות אחר־כך, כשעבר היקב לאזור התעשיה החדש בקרית־אריה, התגוררה בו משפחה שעזבה אותו לאחר מו"מ עם העיריה. עם הריסת הבית ייסלל בקרוב כביש על המגרש שנתפנה.

המטיילים לסיני מתבקשים להצטייד במיכלי מים

(ל.ע.מ.). המטיילים בתקופת החג לסיני, וביחוד למרחב שלמה ולסביבות מנזר סנטה קתרינה, מתבקשים להצטייד במיכלי מים בשל המחסור במים באזור זה, המחמיר עם ריבוי המטיילים.

✱ מר רודולף בראונד, בעל מפעלי בראונד בגרמניה השותפים יחד עם כור במפעל פניקיה הירושלמי, הודיע במכתב למר מאיר עמית, מנכ"ל כור, על תרומה של 3,000 ל"י לאלמנות ולילדים של 11 חללי מינכן. „תחת הרושם של המאורעות המזעזעים במינכן אנו מעוניינים לתרום סכום של —3,000 ל"י לאלמנות ולילדים של הקרבנות..."

נהרגה בתאונה

ילדה בת 5 מהכפר יפיע נהרגה אתמול כאשר מכונית צבאית פגעה בה, בשעה שניסתה לחצות את הכביש.

נהג המכונית ניסה לעקוף את הילדה, סטה מהדרך והתנגש בקיר, ולא הצליח להימנע מפגיעה.

פקיד בנק חשוד במעילה

(ע). פקיד במחלקת מטבע זר בבנק דיסקונט מחולון נעצר על־ידי המשטרה כחשוד במירמה וזיוף.

אתמול טען רס"ר יעקב רייך ממדור הרמאויות, כי החשוד, מרסל ליאון נהון, משך 2000 דולר מחשבון תושב חוץ על־ידי זיוף חתימתו בטפסי משיכה.

השופט א. אבן ארי הורה לשחררו בערבות של 2500 לירות.

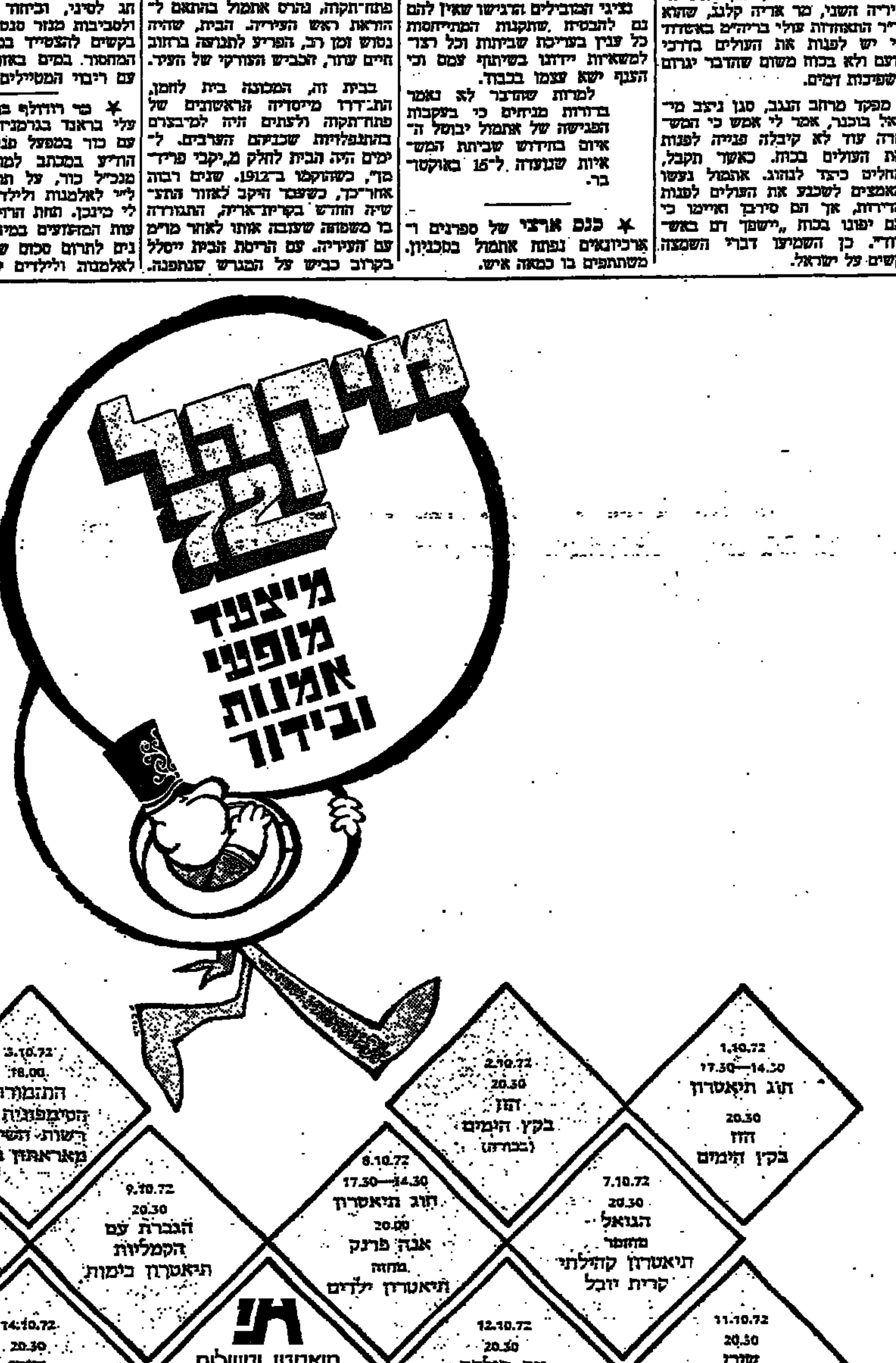

1.10.72 17.30—14.30 חוג תיאטרון 20.30 הזוז בקין הימים
2.10.72 20.30 הזוז בקין הימים (בבכורה)
3.10.72 18.00 התזמורת הסימפונית של רשות השידור מאראתון באך
4.10.72 20.30 להקת פיקוד מרכז (לחיילים בלבד)
7.10.72 20.30 הגואל מחזמר תיאטרון קהילתי קרית יובל
8.10.72 17.30—14.30 חוג תיאטרון 20.00 אבא פרנק מחזה תיאטרון ילדים
9.10.72 20.30 הגברת עם הקמליות תיאטרון בימות
10.10.72 20.30 שירי נעמי שמר (בכורה) תיאטרון בימות
11.10.72 20.30 שירי נעמי שמר תיאטרון בימות
12.10.72 20.30 יום הולדת למדינה (לתיירים בלבד)
14.10.72 20.30 שירי נעמי שמר תיאטרון בימות
15.10.72 17.30—14.30 חוג תיאטרון 17.30 ו־20.30 הגואל מחזמר תיאטרון קהילתי קרית יובל
תי — תיאטרון ירושלים — ירושלים, רחוב מרכוס 20, טלביה, טלפון 02-67167
16.10.72 20.30 שירי נעמי שמר תיאטרון בימות
17.10.72 20.30 שירי נעמי שמר תיאטרון בימות
18.10.72 17.00 דיאוגנס מחפש איש ישר תיאטרון קהילתי ק. יובל 20.30 צוואתו של כלב
19.10.72 סרטים 16.30 ספר הג'ונגל 20.00 ו־22.00 סרטי נדאר
21.10.72 20.30 הגברת עם הקמליות תיאטרון בימות
22.10.72 17.30—14.30 חוג תיאטרון 20.30 שירי נעמי שמר תיאטרון בימות
23.10.72 17.00 דיאוגנס מחפש איש ישר 20.30 יום הולדת למדינה לתיירים בלבד
24.10.72 20.30 התזמורת הסימפונית של רשות השידור קונצרט
25.10.72 17.00 דיאוגנס מחפש איש ישר 20.30 הרצאת יגאל ידין מצדה (באנגלית)
26.10.72 16.30 מלכות בעבור קנרוס סרטים: 20.00 דבר בעל ערך 22.00 יום הדין
28.10.72 קונצרט בין דני גוטפריד מל קרר ולהקת הפלטינה
רכוש כרטיס מנוי עכשיו!
החלה מכירת כרטיסי מנוי לעונת תשל"ג!
29.10.72 17.30—14.30 חוג תיאטרון 20.30 שירי נעמי שמר תיאטרון בימות
30.10.72 20.30 הזוז בקין הימים
31.10.72 20.30 התזמורת הסימפונית של רשות השידור מוסיקה ציבית
1.11.72 20.30 צוואתו של כלב תיאטרון „הבימה"
2.11.72 20.30 שלום 25 תבנית בדור לתיירים

רעננות
מבקר ועד ערב

עם ספריי דאודורנט „באק"

ספריי דאודורנט "באק" — המפורסם בעולם כולו — ימנע מגוף זיעה ויעניק לך הרגשת רעננות במשך כל היום. 4 ריחות מהדרים — לבחירתך.

באור - ורשבסקי

הידעת כי

בסטודנט באחד המוסדות להשכלה גבוהה אתה זכאי להנחה ניכרת מדמי המנוי שלך.

ראה מודעה בעמוד 6

הארץ

אילתם - האיגוד לתכנון ולמחקר

מודיע כי

הסמינר הבינלאומי על ניהול פרוייקטים של עיבוד נתונים 1972

ייפתח ביום ראשון באוקטובר בשעה 9.00 בבוקר, באולם מס' 515 בפקולטה למדעי המחשב, הטכניון, קרית הטכניון, חיפה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 3725/72

הזמנה

בענין: ירושת המנוחה חנה קניגסמן לבית קרוטר ז"ל שנפטרה בישראל ב־29 באב 1972.

המבקש: משה קניגסמן, כתל־אביב.

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם המוצא שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

ת.ע. 3721/72

בענין: חוק הירושה תשכ"ה — 1965.

ובענין: עזבון המנוח עזריאל סלוציק כתל־אביב אשר נפטר ביום 18.7.72.

והמבקשת: רחל לויטנסקי מרחוב בתן 16 תל־אביב, ע"י ב"כ עוה"ד אורי מקוב ו/או יגאל יהלומי מרחוב גרוזנברג 13, תל־אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה למתן צו ירושה לעזבון המנוח הנ"ל. על כל המוצא שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה להתנגד לבקשה להגיש התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו שאם לא יעשה כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בענין: חוק הירושה תשכ"ה — 1965.

בענין: עזבון המנוח שלום בוק־... ת.ז. 827860.

...ההחומה מטה היה בוקצין ... עזבונו הזמנית של המנוח ... בוקצין מומינה בזה את כל ... לו תביעות וטענות כלפי המנוח ... עזבונו.

... להודיע לי על תביעותיהם וטענו־תיהם בכתב תוך 3 חודשים מיום ... מודעה זו לפי הכתובת ... שדרות רוטשילד 31 תל־אביב, אצל ... ד א. לשם.

היה מקבין

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ת.ע. 3724/72

בענין: צוואת המנוחה נת גרינ־... ז"ל שנפטר בתל־אביב ביום 30.8.1...

בבקשת: ציליה גרינברג ע"י עו"ד א. פרוסט בשדרות רוטשילד 69, תל־אביב.

הזמנה

הוי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה למתן תוקף לצוואה הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם ... נגד מתן תוקף לצוואת הנ"ל להגיש לבית משפט זה את ... תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן ... בית המשפט על הקיפות הנ"ל...

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יותר מאלף ילדים ממרכזי ההר בפרוזדור ירושלים הגנו אתמול את שמחת בית השואבה בסוכה ענקית שהוקמה על־ידי המועצה האזורית מטה יהודה במושב זכריה, המאכלים יוצאי כורדיסתן (צילום: יצחק פריידין)

זה קרה בין טוקיו ללוס אנג'לס

המערב מבקש מיפן יעוץ על שיטות להגבלת הילודה

טוקיו. מספר גדל והולך של מדינות — מקנדה ועד הודו — פונה באחרונה ליפאן לקבלת יעוץ בענין הגבלת הילודה. יפאן היא הארץ המתועשת היחידה בעולם, הראשונה לטעון כי הצליחה להשתלט על בעיית הילודה.

הגלולה האמצעי המניעה האחרים, הפופולריים כל כך במערב — אסורים ביפאן. אבל מומחים סבורים כי השיטות היפאניות, הכרוכות שימוש באמצעי מניעה פרימיטיביים בצד הפלות בבקרה של הריון — הן היעילות ביותר במדינות הת מפותחות.

היפאנים טוענים כי בעיית הילודה אצלם אינה כה חריפה, כדי שידרשו לעצמם להשתמש באמצעי מניעה שטרם הוכחו בבטחונם — כמו הגלולה וכדומה.

ב־1947 היה שיעור גידול האוכלוסין ביפאן 1.99 אחוז בשנה. 10 שנים לאחר מכן ירד הגידול ל־0.9 אחוז. כמספר הלידות הקטן יותר התאפשר בעיקר הודות להפלות המלאכותיות. החוק שתוקן ב־1902 מאפשר ביצוע הפלות על רקע כלכלי או בריאותי — הגדרות שקל להשתמש בהן בעת צורך.

מחקרים העלו כי למעלה מ־40 אחוז מן הנשים הנשואות עברו הפלה מלאכותית. 17 אחוז גילו שעשו זאת בהריון הראשון. מחירה של הפלה נע בין 125 ל־420 ל"י.

מזכיר האגודה לתכנון המשפחה ביפאן, גילה עם זאת כי בארצו שיעור מקרי המוות, הגדול ביותר בקרב נשים הרות — בין המדינות המתועשות בעולם. 93 מיתות מ־100 אלף הריתות, בהשוואה ל־29 מ־100 אלף בארה"ב. מחקרים מגלים קשר כלשהו בין מקרי מוות אלה וההפלות.

מטפס הרים ששבר רגליו הורד 600 מ' בכבלי ניילון

יוהנסבורג. מטפס הרים, אשר שבר את שתי רגליו בטיפוס על צוק, הורד כ־600 מטרים באמצעות כבלי ניילון, לקרקע בטוחה, משם הועבר לטיפול בבית חולים.

האיש, ניל אולסון בן 24, הגיע לקרקע לאחר שעתיים וחצי, במבצע הצלה נועז חוסר תקדים. לעתונאים אשר התאספו במקום אמר הניצול: „גוש סלע התמוטט עלי, פגע בראשי, גבי ורגליי".

האחראי על ההצלה, אמר כי אולסון שמר על בהירות הדעת לאורך המבצע כולו. המצילים השתמשו בחבל ניילון באורך של כקילומטר אחד, אותו חיברו למשטח בו שהה אולסון וחברו לטיפוס בלילה שקדם לתקרית.

התחזה לרופא ורכש מתנות לידידותיו

מיאמי. המשטרה המקומית עצרה כאן אדם אשר נהג להרעיף מתנות יקרות על נשים, שכולן הכירוהו כרופא מצליח. הוא נהג להסתובב בבתי חולים מקומיים, על הזהר סטטוסקופ, כשהוא לבוש בלבן.

מסתבר כי הצעיר גנב את מסמכיו וזהותו של ד"ר קנט שולץ, פתח חשבונות בנקים ואשראי במקומות רבים וחי בעורו של אדם אחר. הוא נתפס לאחר שחברות אשראי התלוננו במשטרה, על שסרב לפרוע את החשבונות שהגיעו.

בחקירה התברר כי הצעיר הוא מתחביר פרטואר בן 22, יליד ג'ורג'טאון בגואיינה. ד"ר שולץ האמיתי, הוא תושב העיר ג'קסון.

זהו סמל הטיסה אפולו 17, האחרונה בסידרת האפולו. בשיגור שנועד ל־6 בדצמבר, יצאו יוג'ין ג'רנאן, רונאלד אוונס והאריסון שמיט, למסע לירח. תהיה זו טיסת האפולו הממושכת ביותר — 12 יום 16 שעות ו־31 דקות. ג'רנאן ושמיט יבלו 82 שעות על פני הלבנה — כ־12 שעות יותר מטייסי אפולו 16.

דקר את חותנו משום שאכל בשר חזיר

באנגקוק. צעיר מוסלמי תאילנדי, סאמראן שאנמיטר, נעצר בבאנגקוק משום שדקר את חותנו, על שבישל ואכל חזיר בבית אמו.

שוטר שנקלע למקום במקרה, עצר את סאמראן לאחר שפצע פצעים קטלניים את חותנו. הצעיר הואשם בנסיון להריגת אדם.

בקצרה

* לוס אנג'לס: אב בן 33 הטביע את ארבעת ילדיו הקטנים ורצח את דודם בן ה־17. גופות הארבעה — שלושה ילדים וילדה אחת, בגילים מ־2 עד 5, נמצאו באמבטיה. הדוד בן ה־17, נרצח במטיל ברזל.

אם הילדים שהותקפה אף היא במטיל הברזל, אושפזה במצב אנוש בבית החולים.

המשטרה מסרה, שהאב, קרלי לי, נמלט למספרה לאחר המעשה אך חזר לאחר מכן לביתו, שם נעצר.

6 מדענים ינסו לאתר את איש השלג בהימליה

טוקיו. המצוד אחר איש השלג המסתורי של הרי ההימלאיה — חודש באחרונה. אבל זה עדיין לא הכל: הציידים אינם מתכוונים לתרפות גם מבת זוגו השעירה של איש השלג. בצוות הציידים 6 אמריקאים צעירים, מדענים, אשר שמעו אודות נשות השלג המתרוצצות בגבהים המושלגים של הרי ההימאליה.

בני שבט השארפה הנפחדים — אותם מטפסי הרים מוכשרים — סיפרו על אשת השלג בעלת שדי ענק. לדבריהם הנקבה היא הרבה יותר תוקפנית מן הזכר. השם שבני השארפה הדביקו ליצורים אלה הוא יאטי — כלומר היצור שאוכל הכל.

ששת המדענים יבלו שנה בארצם של אנשי השלג — הלא הוא עמק נהר ארון — הנמצא בין הר האוורסט, הפסגה הגבוהה בעולם, הר מפורסם אחר — קאנצ'נג'ונגה. בצד המצוד אחר איש השלג, יחקרו האמריקאים דגמים אחרים של חיים. אבל לדעתם שהות של שנה במקום, תבטיח את גילוי היאטי — אם הוא אכן קיים.

שכן, הרף הסיפורים מספרי הסיור על המצאות יצורים אלה, טרם הוכח דבר, לגבי קיומו של איש השלג המתואר כיצור דמוי קוף. אבל נראה כי אפילו אם יתפס אחד מיצורים אלה, אין ספק שהמדענים לא ינבו להפסד. „לא נוכל לסבות יאטי, אלא אם כן נהיה בטוחים שאבדן אחד מבני מין זה, לא יפגע בבני דמותו" — אמר ג'ייבס פוסטר, מדען באוניברסיטה כל הרוורד.

אבל מסתבר כי לא רק בני השארפה סיפרו אודות היאטי. עקבות רגליים ענקיות, דכויות עקבות אדם, נתגלו ב־1967 גם על ידי מטפסי הרים בריטיים. הם סיפרו כי ראו יצור דמוי קוף, הבע על ארבע. עתה מקווים שסוף סוף תיפתר החידה.

המרכז לשירותי התנדבות מכין פניה לציבור

„כוונתנו איננה למסד את ההתנדבות, כפי שטועים רבים. להיפך — כל יפייה של ההתנדבות היא בספונטאניות שלה. לפיכך אין אנו ארגון אלא יחידת שירות וכוונתנו להכשיר וליעל את השירותים הקיימים" — אמרה גב' אסתר הרליץ, יו"ר המרכז לשירותי התנדבות, במסיבת עתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בת"א.

היא מסרה, כי המרכז לשירותי התנדבות הוקם לפני חצי שנה, לפי בקשת ראש הממשלה והוא מהווה חוליית קישור בין משרדי הממשלה, הסוכנות הרשויות המקומיות מזה לבין המתנדבים מזה.

בשנה הראשונה ייפתחו לשכות של המרכז בששה ישובים: תל־אביב, ירושלים, באר־שבע, נצרת עילית, רחובות וחבל תענך.

בימים אלה ייצא המרכז בקריאה לאזרחים להתנדב למטרות הבאות: לשעות הבוקר — חונכות בגני ילדים ובבתי"ס יסודיים, מתנדבים לעבודה בתחנות לאם ולילד. בשעות אחר הצהרים — הארכת יום הלימודים בעזרת מתנדבים שיעבדו בבתי תלמיד ובבתי נוער, אימון אישי של תלמידים בבתי"ס על יסודיים ומתן שעורי עזר, טיפול בקשישים.

מתנדבים הרוצים להציע את שירותם יכולים לפנות ללשכות הבאות:

תל־אביב
רח' החשמונאים 99, טלפונים 267193־6, בימים א', ג', ד', בין השעות 6—4 אחה"צ, בימים ב', ד', בין השעות 12—10 לפנה"צ.

ירושלים
מועדון לעולה, רח' אלקלעי 9, טלפונים 33718, 34816, 34910, בימים א'—ה' בין השעות 12—10 לפנה"צ, ביום ד' בין השעות 6—4 אחה"צ.

חיפה
בית רוטשילד, טלפון 82749, בימים א', ב', ד', בין השעות 11—9 לפנה"צ.

באר־שבע
נירים, מרכז לתרבות נוער וספורט, רח' הסנהדרין, שכ' 3, טלפון 71045 בימים: א' ג' ה', בין השעות 8—5 אחה"צ.

רחובות
בית יד לבנים רחובות, רח' הבנים, טלפון 951518, בימים א'—ד' בין השעות 6—4 אחה"צ.

נצרת עילית
בית הנוער המרכזי, רח' עצמון, בימים ב'—ד' בין השעות 6—4 אחה"צ.

שטרן ירכוש מניות המשקיעים מחו"ל במלון בים המלח

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

קבוצת שטרן עשויה לרכוש גם את חלקם של המשקיעים השווייציים במלון פאן אמריקן ים המלח, ועל־ידי כך לרכוש שליטה מלאה בו — נודע אתמול. כיום לקבוצת שטרן — פאן לון 36.5% ממניות הבעלות, למשקיעים השווייציים המיוצגים על־ידי ד"ר רוטשילד, 45%, ולמר בן צבי 18.5% מהמניות. השווייצים השקיעו עד כה במלון 2.7 מיליון ל"י במניות, מתוך 4.2 מיליון ל"י שהתחייבו להשקיע. אולם מתברר כי הם לא הבטיחו לעצמם בחוזה מניה הנהלה במלון, והדבר מחליש את מעמדם. סבורים כי מר שטרן יקנה את חלקם של השווייצים במחיר הקרן של ההשקעה או אף בסכום נמוך ממנו. מרים על כך מתנהל בין עורכי הדין שרגא בירן (המייצג את מר שטרן) לבין עו"ד קוסובסקי־שחור, בא כח המשקיעים מחו"ל.

בהמשך לידיעה מיום א' ב„הארץ" בנושא זה יש להבהיר, כי מר יהושע שפירא ימשיך להיות מנכ"ל מלון פאן אמריקן בת"ים. מר אברהם פרוני יהיה מנכ"ל חברת הניהול פאן, שתהיה חברת הניהול של המלון בת"ים, וכנראה גם של המלון בים המלח.

* בתגרה עם פורצים שהתרועה ליום ג' לדירה בתל־אביב נדקר בסכין בבטנו עזרא מזרחי בן 21 תושב אשקלון.

ועד־הורים מאיים להשבית בית ספר בהרצליה

דורש להחליף המורה

מאת סופרת „הארץ" לענייני חינוך

ועד ההורים המרכזי של בית־הספר נתי"ם בהרצליה החליט השבוע להשבית את הלימודים לאחר חול המועד, אם עד אז לא תיפתר שאלת העסקתה של מורה בכיתה ב', שגרמה השבתת הכיתה.

מהתחלת שנת הלימודים השביתו הורי כיתה ב/2 את הלימודים וריכזו את התלמידים בבית פרטי, בו כלמדת מורה פרטית לפי תכנית משרד החינוך. העילה לשביתה היא אי התאמתה — לדעת ההורים — של המורה להורות בכיתה ב' בשל השבית הלימודים הנמוכים של כיתתה הקודמת. ההורים טוענים גם כי המורה החסירה אשתקד 80 יום מתוך 200 ימי לימוד ומחמת הריונה יש להניח כי תחסר גם השנה.

עוד טוענים ההורים כי פנו למנכ"ל משרד החינוך, מר אלעד פלד, וליו"ר המועצה הפדגוגית של החינוך היסודי מר פרישמן, אך לא נמצא פתרון לבעייתם. המורה דחתה כל הצעה להסדר, כולל פיצול שעות ההוראה שלה בין כל כיתות בית־הספר, באופן שלא ייפגעו זכויותיה הסוציאליות והצדדיות לא תשבש את הלימודים.

משרד הדתות מעכב פתיחת בית הכנסת בלוד

(ע). — בית כנסת קטן, שהוכשר בנמל התעופה לוד לקראת החגים, לא נפתח, וזאת על פי הוראה של משרד הדתות.

כפי שנודע, הועד מקום כיוחד לבית כנסת זה על ידי מנהלת הנמל, ואף הוכנו עבורו שני ספרי תורה, והכל היה מוכן להפעלתו לראש השנה והחגים. נמסר כי הנימוק של משרד הדתות היה שהמקום הוא קטן ושכתוצאה מהפעלתו קיים החשש לעיכוב בניית בית כנסת גדול בשדה התעופה. אולם נמסר כי אבן הפינה לבית הכנסת הגדול תונח מיד אחרי שמחת תורה.

השאר לנו את הנהיגה — סע באגד!

ביטוח־חיים = דירה

כל הקודם זוכה...

הצטרף לתכנית המימון החדשה של הסנה המאפשרת לך לרכוש דירה בתנאים מיוחדים ונוחים.

פרטים אצל סוכני הסנה בסניפים ובמשרד הראשי בית „הסנה" רח' אלנבי 115, תל־אביב.

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
הראשונה בישראל
בגודלה, בהימנותה ובתכניותיה

מנוף 5 טון [על גלגלים]
למכירה בהזדמנות
לפנות: בין השעות 8.00 — 12.00 טל. 04—642511
14.00 — 16.00 טל. 04—84964

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללימודי חוץ
מודיע על הרשמה
ללימודי תעודה בתקשורת
בחיפה ובתל־אביב
* ספרנות מכנית
* כתיבה טכנית (בת"א בלבד)
* קורס מתקדם ליחסי צבור
* לימודי עתונאות (בת"א בלבד)
* קורס ברדיו ובטלוויזיה — טכניקות השידור, ההפקה והתכניות (בת"א בלבד)
* קורס מתקדם לפרסומת (בת"א בלבד)
פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי, הדר הכרמל, טלפון 667818, 661151
בתל־אביב: הטכניון, רחוב ליסין 14, טלפון 268126/7, 366992

רזל
צוות רזל לבניה והשקעות בע"מ
רח' מונטיפיורי 32 תל־אביב
טלפון: 615316
* בתל־אביב
רחוב פנקס 67 (ליד בית החייל) דירות 4 חדרים. המחיר: מ־195,000 ל"י עד 215,000 ל"י.
* בראשון־לציון
רחוב פינסקר ליד מספר 32
דירות 3 חדרים. המחיר: 71,300 ל"י.
* בכפר־סבא
רחוב תל חי, מול מספר 17
דירות 4 חדרים. המחיר: 73,000—82,700
(במידה ותפוס טלפונים: 726433, 773160).
קנה דירה־מתוכננת היטב

מעל לכל
KLEINMANN
BECHSTEIN • STEINWAY & SONS
העילית תמרת התזמורת. הם זולים יותר מכפי שהחשבת. הם לאין ערוך טובים יותר.
לשביעות רצון מושלמת פנה ליבואנים וביה"מ המקצועי הראשי בארץ.
קליינמן
ירושלים: כורש 2 טל' 223796
תל־אביב: זמנהוף 36, טל' 282989
יבוא ישיר לעולים ופטורים ממכס

צים חברת השיט הישראלית בע"מ
הפלגה מיוחדת של:
א.מ. „חנה"
האניה „חנה" תצא מנמל חיפה או אשדוד ביום 8.11.72 להפלגה מיוחדת לדרום אפריקה. האניה תוביל מטען לנמלי קייפטאון ודורבן וכמו כן תפקוד את לורנצו מרקס ונמלי ביניים לפי היצע סחורה.
לקבלת פרטים נוספים נא לפנות:
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ
המשרד הראשי: חיפה, דרך העצמאות 42—44 טל. 643371
תל־אביב: רח' אחד העם 9, מגדל שלום מאיר, טל. 54111
אשדוד: טל. 21581.
ZIM
צים חברת השיט הישראלית בע"מ

רשות הנמלים בישראל — נמל אשדוד
משטחי נמל אשדוד
1. משטחי הנמל הם רכוש יקר ומשמשים את הנמל ולקוחותיו לתפעולו היעיל של הנמל.
2. הננו פונים בזה לצבור לקוחות נמל ולכל אדם המחזיק משטחי נמל להחזירם לנמל עד יום 15.10.72
3. נודה לכל מי שימסור לנו הודעות על מקום הימצאם של משטחים הנ"ל בחוץ לנמל לאחר המועד הנקוב לעיל.
הכתובת להודעות:
ראש מחלקת תפעול
נמל אשדוד
ת.ד. 16 אשדוד
מס' טלפון: 055—32121

הכל בכבל בלוב
בלוח הכבוד

משטחי עץ משומשים
למכירה
לפנות: בין השעות 8.00 — 12.00 טל. 04—642511
14.00 — 16.00 טל. 04—84964

למכירה או השכרה
מכונות משופצות להנה"ח
נשיונל N.C.R. 32
במחירים החל מ־9,000 ל"י כולל אחריות, שיטות, הדרכה או מ־250 ל"י לחודש.
לביא את הלפרין בע"מ
ת"א, גורשוב 62 טל. 244180

המועצה המקומית עיר יזרעאל — עפולה

מכרז מס' 32/72

להחלפת קוי מים בעפולה ועפולה עילית

מוזמנות בזה הצעות לביצוע העבודה הנ"ל. רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודות נשוא המכרז בהתאם לחוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט 1969 ותקנותיו.

את התכניות, הפרטים, תנאי המכרז וספרי הצעות המחירים, אפשר יהיה לקבל בשעת סיור הקבלנים אשר יתקיים ביום 3.10.72 בשעה 10 לפנה"צ, תמורת 100 ל"י שלא תוחזרנה.

המציע יפקיד ערבות בנקאית בשיעור 5% מערך ההצעה בתוקף ל־30 יום מיום ההגשה אשר תגבה באם לא יעמוד בהצעתו.

את ההצעות יש להגיש למזכיר המועצה במעטפה סגורה הנושאת את שם העבודה עד יום 15.10.72 שעה 12.00 בצהריים.

הזוכה במכרז ידרש להפקיד ערבות בנקאית ופוליסת בטוח, לזכות המועצה לפי הכללים הנדרשים.

המועצה שומרת לעצמה את הזכות לבחור לביצוע את כל העבודה למציע אחד או למציעים שונים.

המציע מתבקש לכלול בהצעתו תנאי תשלום ואשראי אשר ילקחו בחשבון בעת הדיון בהצעה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
ש. שחורי, ראש המועצה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, אשקלון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשקלון הופקדה שינוי תכנית מפורטת הנקראה „שינוי מס' 10 לתכנית מפורטת מס' 104/03/4 — ברנע א' — יעוד שטח למרכז קליטה", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 1933, חלקה 55 (חלק) גוש 1938, חלקה 45, גוש 1939, חלקה 10.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנון וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. ורדימון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום
ו' בתשרי תשל"ג (14.9.72)

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים

הודעה לצבור בדבר אישור תכנית/יות בנין ערים
עפ"י הודעה ברשומות בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

1. תכנית תכנון עיר מפורטת מס' 1750 אזור המגרשים 18, 19 שכ.ת.ת.ע. 1346 באזור התעשייה גבעת שאול ב'.
2. תכנית תכנון עיר מפורטת מס' 1664 שבע מגרשים A2 בגבעה הצרפתית.
3. תכנית תכנון עיר מפורטת מס' 1613 הרחבת רח' הרב הרצוג בצדו המערבי.

הודעה בדבר אישור התכנית/יות הנ"ל תפורסם בילקוט הפרסומים בקרוב.

התכנית/יות האמור/ות בגוה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה/ן ביחד עם התשריט/ים המצורף/ים אליה/ן, הופקדו במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכן במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים וכל מעונין רשאי לעיין בהן ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ט. קולק — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים

כלכלה ועסקים

חוליה נוספת

האישור העקרוני שנתנו ראשי משרד המסחר והתעשיה להקמת המפעל למזון קפוא בעפולה, מחזק בהכרח את התחושה כי לפנינו חוליה נוספת בשרשרת הפרשיות הכלכליות שסופן הגשת חשבון מנופח למשלמי המסים.

במקום לתת את ברכתם להקמת המפעל היו ראשי משרד המסחר והתעשיה חייבים לשאול את עצמם מה מניע את מנהלי צי״ם — שייעודה המוצהר לשמש חברת ספנות לאומית — להתפשט לתחומי עסקים נוספים. הנימוק כי צי״ם הינה צרכן גדול של מזון קפוא אינו משכנע. לפי קו מחשבה זה היתה צי״ם צריכה להקים לעצמה ממספנות עד בתי חרושת לצבע.

ראשי משרד המסחר והתעשיה חייבים להיות מוטרדים מן העובדה שלא לצי״ם, ולפי כל הסימנים גם לא לשותפים מחו״ל, הידע והנסיון הדרושים להקמה וניהול מפעל לייצור מזון קפוא בהיקף המתוכנן בעפולה. כלום הנסיון שנצבר בסנפרוסט אינו מספיק? הרי המפעל באשדוד צבר כבר 8 מיליונים ל״י הפסדים והשקעות של עשרות מיליונים ל״י בסכנת אבדן בגלל ניהול כושל וחוסר ידע מספיק. גם אם משוכנעים ראשי המשרד כי לענף מזון הקפוא עתיד מזהיר, אל להם לשכוח שתכניות שנראו מצדקות ובעלות סיכויי הצלחה מרובים, הפכו לכשלונות בגלל ביצוע לקוי.

החשש מחריף כאשר מתברר כי הממשלה אמורה לספק למפעל בעפולה למעלה מ־30 מיליון ל״י באמצעות הבנק לפיתוח התעשיה. ראשי משרד המסחר והתעשיה חייבים הסבר מפורט לפשר להיטותם לאשר סכומי־ענק מקופת הציבור למפעלים גרנדיוזיים שכדאיותם נראית מפוקפקת.

משכנתאות נוחות לדיור עממי

תכניות המשכנתאות שהופעלו לאחרונה על ידי בנקים וחברות ביטוח, הן נסיון ראשון להסדרת מערכת מימון כוללת לרכישת דיור על ידי שכבות ציבור נרחבות.

הממונה על החסכון באוצר הצליח לשכנע את ראשי משרדו בכדאיות יצירת תשתית והחדרת העקרונות למימון הדיור, הנהוגים כבר זמן רב בארצות מפותחות שונות. ביסוד התכניות החדשות מונחת התפיסה כי מימון הדיור חייב להימשך על פני תקופה ארוכה, כמעט דור שלם. בארצות רבות ניתנות משכנתאות ל־25 עד 30 שנה ולעתים לזמן רב יותר. בגלל ירידת ערך הכסף ניתנו המשכנתאות בארץ ל־7—8 שנים והדבר יצר עומס תשלומים כבד על רוכשי הדירות. עתה הוארכה תקופת פרעון המשכנתאות ל־17 שנה והדבר יקל על קוני הדירות.

נתקבל העקרון שהמימון חייב להיות זול מן המקובל במשק. כאשר שמדובר במשכנתאות לדירות ששטחן עד 70 מ״ר, ברורה הנטיה לבוא לקראת אותן שכבות שאמצעיהן להשגת דיור מוגבלים מאד. הסובסידיה שהממשלה מעניקה לחוסכים בתכניות אלה, כדאית בסופו של דבר. שכן היא מדרבנת רבבות אנשים לחסכון ומקלה על תקציב המדינה את עומס המימון לבניה. הדבר גם מתישב עם המדיניות המוצהרת של ספיגת כספים מידי הציבור, כחלק מן המאמצים לבלום את הלחצים האינפלציוניים.

אם נותר היבט העלול להעיב על הצלחת התכניות, הרי הוא קשור בסירבול ביורוקראטי שבחלקו עבר בירושה עגומה מן העבר. פשוט ההליכים ומניעת התרוצצות ממשתתפי התכניות, תגביר את תחושת הסיפוק של רבבות מקבלי המשכנתאות בעתיד.

החריף המחסור בכוח־אדם באוגוסט

מאת אלעזר לוין
סופרו הכלכלי של „הארץ"

המחסור בכוח־אדם שוב החריף באוגוסט, אחרי נטיה לירידה בביקוש לעובדים בחודשים הקודמים. סך הכל ההזמנות לעובדים שהגיעו ללשכות התעסוקה בחודש שעבר היה 37,600, עליה של כ־3,500 — (10%) לעומת יולי. מספר ההזמנות לעובדים שלא סופקו היה בחודש שעבר 7,200 לעומת כ־6,200 ביולי. הממוצע היומי של המובטלים ירד מ־920 ביולי ל־800 באוגוסט.

משרד העבודה בדק את המשמעות הסטטיסטית של הנתונים בביקוש לעובדים בחודשים האחרונים. נתברר כי ההקלה במחסור בכח־אדם בחודשים קודמים היתה עונתית, וכן היתה עונתית החרפת המחסור בחודש שעבר. לפיכך סבור המשרד כי באופן כללי נמשך המחסור הגובר בכח־אדם במשק.

אולם הגידול במספר ההזמנות שלא סופקו באוגוסט נובע מן המחסור שהיה בחודש זה בפועלים לא־מקצועיים: 3200 הזמנות לפועלים אלו לא סופקו, לעומת כ־1900 ביולי. בבנין הוקל המחסור בכח־אדם: באוגוסט חסרו רק 690 פועלים, לעומת 960 ביולי במלאכה ותעשיה חסרו כ־2,100 פועלים, ללא שינוי לעומת יולי.

שכר העבודה בבניה עלה ב־32%

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

שכר העבודה הוא השנה הגורם העיקרי לעליה ביציאות הייצור בענפי הבניה והחקלאות — מתברר מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפורסמו בימים אלו.

מדצמבר אשתקד עד אוגוסט השנה עלה שכר העבודה בענף הבניה ב־32%, בעוד שהמדד הכללי בענף עלה מראשית השנה ב־19% בלבד. בחקלאות עלה השכר מראשית השנה עד סוף אוגוסט ב־30%, בעוד שהמדד הכללי של מחירי התשומה בחקלאות עלה באותה תקופה ב־17% בלבד. נתונים אלו עומדים בניגוד למדיניות הרשמית של ההסתדרות, שלפיה היה מקום לצפות השנה לעליית שכר היסוד ב־3% לתוספת יוקר של כ־8% ולעוד שיפורים מסוימים בתנאים הסוציאליים.

תכנית במינהלת חברת העובדים:

הצרכניות ימוזגו ב־3 אגודות גדולות

מאת איתן ליפשיץ

במינהלת חברת העובדים הולכת ומתגבשת בחודשים האחרונים החלטה לחסל את האגודות הצרכניות העצמאיות הפועלות באזורים שונים ברחבי הארץ ולהתארגן במסגרת שלוש אגודות גדולות — צפון, מרכז וירושלים.

כלכלני חברת העובדים רוצים להשיג באמצעות מיזוג האגודות הקטנות שלב נוסף בדרך להפיכת כל האגודות השתופיות לחברת מניות אחת, שתהא כפופה לחברת העובדים כמו קונצרן כור. המיזוג ולאחר מכן התחברה, יאפשרו לדעת הכלכלנים להשיג את היתרונות הנובעים מגדלו של הגוף המשווק בשיווק, בקניות, במימון, במבצעי קידום מכירה, במדיניות כח־אדם וכו׳.

כיום פועלות בארץ 19 אגודות קואופרטיביות בעלות 178 סניפים. בחצי הראשון של 1972 הסתכם הפדיון הכולל ב־150.7 מיליון ל״י. ישנן אגודות גדולות. אגודת תל אביב בעלת 33 סניפים בתל אביב, בת ים, חולון, רחובות, אשדוד ראשון לציון, נס ציונה וגן יבנה. המחזור הגיע בינואר — יוני ל־51.4 מיליון ל״י. אגודת „דן השרון" בעלת 32 סניפים בגבעתיים, פתח תקוה, רמת גן, קרית אונו, בני ברק, נתניה, כפר סבא, כפר יונה, אור יהודה, אביחיל ונוה מונסון.

המחזור בסניפים אלו היה 23 מיליון ל״י. „הצרכן חיפה" בעלת 26 סניפים ופדיון של 20 מיליון ל״י. „אגודת ירושלים" בעלת 15 סניפים במחזור של 18.9 מיליון ל״י. „זבולון" בעלת 17 סניפים ומחזור חצי־שנתי של 13.2 מיליון ל״י.

יש אגודות קטנות יותר. הנגב 11 סניפים. הרצליה 6 סניפים. רעננה 8 סניפים. ישנן גם אגודות שהן בעלות 1—3 סניפים כמו קדימה, קרית שמונה, הדר, עובדי חברת החשמל, תנובה רחובות, יקנעם.

כשבוחנים באופן כללי את מצבה של רשת הקואופרציה הצרכנית מתבהרת תמונה בלתי מעודדת. באגודת דן השרון הנמצאת עתה בתהליכי התמזגות עם תל־אביב, נצברו הפסדים של מליון וחצי לירות. ברחובות ההפסד הנצבר מגיע לכמה מאות אלפי לירות. באגודת הנגב המצב אינו מזהיר. באילת הגיעו ההפסדים למיליון וחצי לירות.

האגודות החזקות שאינן רוצות להתמזג הן ירושלים וזבולון. האגודה התל־אביבית שמצבה כנראה פחות טוב מהשתיים האחרות, מוכנה לכלול בתוכה אגודות מפסידות ולפי גירסה אחת הכוונה היא שהדבר ישמש לה בסיס לדרישות להזרמות כספים.

באגודות החזקות ישנה התנגדות חזקה למיזוג ה„כפוי". אנשי האגודות הללו טוענים כי את כל מה שרוצה חברת העובדים להשיג בצורת מיזוג, ניתן להשיג במצב הקיים אם יהיה ניהול רציני ואחראי. הבעיה באגודות המפסידות היא הון

150 מיליון ל״י מחזור במחצית 1972

עצמי נמוך והתבססות על מימון יקר מאד לפי שעורי הרבית בשוק ומדיניות פיתוח אגרסיבית המבוססת של „כרעי תרנגולת" וללא כל הגיון כלכלי.

בתחום הרכישות אין הרבה מקום למשחק, 20 אחוז מהיקף הפדיון נובע ממכירת בשר טרי וקפוא. את הבשר הזה קונות האגודות הצרכניות בתנאים והים למגאי כל קצב. בירקות ופירות המהווים 20 אחוז נוספים מן הפדיון, גם כן קובע מחיר השוק הממשלתי. האגודות הגדולות הן גורם מפריע בעת עמידה על המקח לקביעת מחירים עם הסיטונאים.

בקניית לחם ותוצרת חלב אין אפשרות לעשות מאומה בנוגע למשחק במחירים. לחם נמכר ונקנה במחיר אחיד ועל שוק החלב ומוצריו שלטת תנובה כמעט בלעדית. נותרים 35% מן הפדיון שניתן לשחק בהם. לדעת אנשי האגודות החזקות לא יאפשר המשחק במוצרי־סחורות אלו שיפור במצבן של האגודות המאוחדות ולכן „תרגיל המיזוג" כולו אינו כדאי.

בנושא כח אדם אין ולא יהיו יתרונות למיזוג. אולי אפשר לפעול במשותף בנושאי הכשרה מקצועית, אך לשם כך אין צורך למזג את האגודות באילת ובקרית שמונה. בפיתוח סניפים חדשים יש להתבסס על הגיון כלכלי ולא על יוקרה המביאה הפסדים עצומים. את ההגיון הכלכלי ניתן להשיג גם באמצעות ארגון־הגג הקיים כיום, אין צורך במיזוג.

עיקרי ההתנגדות למיזוג האגודות מבוססים היטב באגודות ירושלים, זבולון וכן גם בחלק מאנשי תל־אביב. באגודות אלה עומדים בפני קבלת החלטות חד־משמעיות נגד מיזוג. גם יש הצעות לפרישה מן הבעיה לקואופרציה, אך אלה הן הצעות קיצוניות שלא יתקבלו אלא אם תכתיב חברת העובדים תנאים בלתי מתקבלים על לדעתם של ראשי המתנגדים.

2,555 מיליון ל״י יושקעו בתעשיה ב־1972 — 1976

עיכוב בקבלת מלווה מהבנק העולמי בגלל האינפלציה

מאת מרדכי צבי
סופרו הכלכלי של „הארץ"

בשנים 1972—1976 יושקעו בתעשיה באמצעות הבנק לפיתוח התעשיה 2,555 מיליון ל״י, לפי הפרויקט הבא: 1972 — 385 מיליון ל״י, 1973 — 450, 1974 — 500, 1975 — 570, 1976 — 650 מיליון ל״י פרטים אלה כלולים ברחות שהוגשו למשלחת מטעם הבנק העולמי שביקרה לאחרונה בארץ.

המשלחת בת שלושה חברים שהתה בראשית ספטמבר כשבועיים. היא נפגשה עם יו״ר מועצת מנהלי הבנק, עם המנכ״ל ועם צוותים של מומחי הבנק. חבריה קיימו שיחות עם נגיד בנק ישראל, עם נשיא התעשיינים, עם מזכיר חברת העובדים וביקרה במספר מפעלים מן הסקטורים השונים כדי לעמוד מקרוב על צורת הניצול של כספי ההלוואות הניתנים לאותם מפעלים.

בדיונים הובהר כי הבנק העולמי מוכן לאשר לישראל הלוואות, בסכומים ניכרים כביטוי להערכת כומתיה על הניצול היעיל של כספי ההלוואות. אולם בקשה לקבלת מילוה חדש לא תוגש לפי שעה בגלל התנגדות אנשי האוצר ובנק ישראל, המקפידים עתה לאשר רק הלוואות בתנאים טובים במיוחד. הדבר נעשה במסגרת המאמצים לבלום זרימת כספים למשק הישראלי לשם בלימת הלחצים האינפלציוניים.

מן הנתונים שסופקו למשלחת מתברר כי חלוקת ההלוואות לפי הענפים השונים היתה בשנים האחרונות כדלקמן (מיליוני ל״י):

	1969	1970	1971	מחצית 1972
נייר ודפוס	10.7	5.7	11.6	2.3
מינרלים	9.7	9.5	80.5	17.4
מזון וטבק	26.1	19.1	28.8	32.5
כימיקלים וגומי	83.1	32.3	88.1	17.0
מתכות	66.7	51.9	109.6	26.8
טכסטיל וצד	33.0	53.3	71.3	29.7
שונות	49.0	28.8	67.6	47.9
סה״כ	278.3	200.6	457.5	173.6

מסו״ת אישר הקמת מפעל למזון קפוא בעפולה

30 מיליון ל״י יבואו מכספי הממשלה

מאת אלעזר לוין
סופרו הכלכלי של „הארץ"

החלטת משרד המסחר והתעשיה לאשר עקרונית הקמת מפעל למזון קפוא בעפולה, כשותפות בין צים לקינסון כימיטרון מארה״ב, עוררה תמיהה בחוגי הכלכלה. השבוע נודע כי בדעת המשרד לאשר עקרונית את התכנית, בה יושקעו 42 מיליון ל״י. צים תחזיק ב־67% ממניות המפעל והחברה האמריקאית ב־33%.

הביקורות על התכנית מתרכזות בנקודות הבאות:

* חברת כימיטרון אינה עוסקת בייצור מזון קפוא (כפי שאישר דובר צים מר אליהו שרגאי).
* תכנית ההשקעה מתנפחת מדי כמה חדשים. כאשר דובר תחילה על התכנית, לפני כשנתיים, נאמר כי ההשקעה תהיה 28 מיליון ל״י. לאחר מכן גדלה ההשקעה בהדרגה עד 33 מיליון ל״י. עתה מדברים על השקעה של 10 מיליונים דולר, כלומר 42 מיליון ל״י. המדינה, באמצעות בנק לפיתוח התעשיה ומענקים ישירים, תצטרך לממן כ־70% מסכום זה, כלומר לסכן קרוב ל־30 מיליון ל״י.
* אין בארץ נסיון רב במפעלים למזון קפוא. המפעל העיקרי בענף, סנפרוסט, כושל וצבר הפסדים, כאשר חלק מן הסיבות להפסד הן ניהול כושל וקשרים לא־מוצלחים עם חקלאים.
* לא ברור לשם מה לצים השליטה במפעל למזון קפוא. בשעתו דובר על שותפות בין צים לבין איש העסקים הבריטי איזור גרשפילד, ואז נאמר כי צים זקוקה לכמויות מסוימות של מזון קפוא בשביל ימאיה. כיוון שצים תהיה צרכנית של חלק מסוים מהתוצרת, סוכם כי תחזיק ב־26% ממניות המפעל, ואילו גרשפילד ב־74%. אולם לפי התכנית החדשה יהיו עיקר המניות, ומכאן עיקר הסיכון, של צים.
* לא הוכחה עדיין כדאיות הצעותיו של חבר הנהלת צים מר סדי בארי, ליצור מזון קפוא מזיות ומפירות־ים, מה גם שלא ברור מה תהיה עמדת הרבנות בשאלה זו.
* הסקרים על כדאיות ההשקעה נעשו בבנק לפיתוח התעשיה לפני כשנה וחצי, בינתיים נשתנו גודל ההשקעה והרכב המשקיעים, כך שיש לערוך בדיקות כדאיות חדשות.

מנהל חטיבת המזון במשרד המסחר והתעשיה, ד״ר משה מנדלבאום, אמר כי משרדו עדיין לא החליט באשר לתכנית החדשה, והנושא נמצא בבדיקת בנק לפיתוח התעשיה. הוא הוסיף: „המדובר באחת ההשקעות הגבוהות בענף המזון — פי שנים ויותר מסנפרוסט — ולכן דורש הנושא בדיקה יותר מרגילה. תכנית ההשקעה התיקרה בהרבה לעומת התכנית המקורית. השיטה של צים־כימיטרון שונה קצת מהשיטה של סנפרוסט, וגם מיגוון המוצרים אחר".

צים הקימה חברה ליבוא מיפן

יבואנים חוששים מתחרות בלתי־הוגנת

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

צים הקימה חברה בשם פורקום ליבוא מהמזרח הרחוק. חברה זו — מתלוננים יבואנים העוסקים באזור זה — מנהלת תחרות בלתי הוגנת. היבואנים מסבירים כי לצים מונופול בקו ההובלה אילת—המזרח הרחוק, וכל היבואנים חייבים להוביל את סחורותיהם באניות צים. מכאן שתי סכנות ליבואנים:

* לקוחות שיסרבו ליבא דרך פורקום ויעדיפו ליבא דרך יבואנים אחרים, צפויים לסחבת מכוונת ביבוא סחורותיהם על ידי צים.
* צים מקבלת מידע על המוכרים, סוגי הסחורות המחירים באמצעות שטרי־המטען שהיא מקבלת, ויכולה להעביר מידע זה לידיעת פורקום. יבואנים אמרו כי „לא יתכן שחברת הובלה תקים חברה שתתחרה בלקוחותיה".

מקורות מוסמכים בצים אישרו את המידע על הקמת והפעלת פורקום. הם אמרו כי פורקום היא חברה־בת של החברה המסחרית דיזנגוף, ואישרו כי דיזנגוף נמצאת בשליטת צים. עוד אמרו כי דיזנגוף פעילה ביבוא מאזורים שונים 15—20 שנה, ועל פעולותיה לא עררו יבואנים בעבר.

כן אמרו כי לצים מונופול בקו אילת—המזרח הרחוק לא משום שאיפתה לשליטה בקו, אלא משום שחברות אחרות מסרבות לעבוד בקו זה. אשר לתפקידיה של פורקום, אמרו המקורות המוסמכים, כי אינה עוסקת בדיוק ביבוא, אלא „משתדלת להשיג סחורות במקומות שונים ודורשת אותן אצל יבואנים".

לא ברור מה ההבדל בין הגדרה מפורפלת זו לבין יבוא רגיל.

נמשכת ההתאוששות בענף המכוורות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

בשנת 1971 נמשכה ההתאוששות בענף המכוורות לאחר המשבר בשנים הקודמות. ביבולים ובמחיר הממוצע לדבש חלה עליה, אולם יחד עם זה עלו מחירי התשומות.

החישוב של מס־הכנסה קבע, בהסכם עם נציגי הכוורנים, כי ההכנסה בסוף מכוורת יציבה שלא הועברה ממקום למקום היא 19 ל״י. סכום זה מבטא יבול של עד 28 ק״ג דבש לכוורת. בכוורת „נודדת", המועברת ממקום למקום, ההכנסה היא יותר גבוהה ומגיעה ל־27 ל״י, בהנחה שכוורת כזאת נתנה 10 ק״ג דבש יותר.

בקביעת הסכומים הללו נלקחו בחשבון כל ההוצאות הכרוכות בייצור דבש כמו סוכר, כלי אריזה, בגדי עבודה, חמרי חיטוי ורפואות, חומר רביה, הובלה, נסיעות, סמים, פחת, ציוד.

ההכנסה הסטנדרטית המוסכמת לוקחת בחשבון גם הוצאות על עזרת פועלים בטיפול בכוורת. למרות זה תותר הוצאה נוספת על העסקת פועלים אם מספר הכוורות הוא 150—250 ולמגדל הכנסה נוספת ממקור אחר הנובעת מעיסוקו האישי.

אם מספר הכוורות עולה על 250 רשאי פקיד השומה להתיר בכל מקרה הוצאה נוספת בגין השכר ששולם בעד עזרת פועלים נוספת מעל לזו שכבר נלקחה בחשבון בקביעת ההכנסה הסטנדרטית.

חברות ממשלתיות יוצעו למכירה

יצומצם חלק הממשלה בפעילות עסקית

מאת איתן ליפשיץ
סופרו הכלכלי של „הארץ"

צוותות עבודה של רשות החברות הממשלתיות הוחלו לאחרונה בהכנת רשימת החברות הממשלתיות אותן תציע הממשלה למכירה בעת הוועידה הכלכלית במאי 1973.

נראה כי האוצר יציע למכירה כ־40 חברות בהן מוכנה הממשלה לוותר על כל הבעלות או על חלקה. ההנחיות שניתנו לצוותי העבודה אומרות כי בחברות הגדולות המוגדרות חיוניות לכלכלה הלאומית, תישאר הממשלה בעלת הכרעה מחלטת ובחברות האחרות מוכנה הממשלה למכור 100 אחוז מן הבעלות.

בדיונים שנערכו בנושא זה בעבר הן בממשלה הן במוסדות הכלכליים של העבודה, שלטה התפיסה כי בכל חברה ממשלתית שהממשלה יכולה למכור בה את חלקה עליה לעשות כך. אין שום הצדקה או הכרח כי הממשלה תנהל עסקים כלכליים ותתחרה בסקטור הפרטי. באוצר מאמינים כי לממשלה חסרים הכלים לניהול יעיל של חברות עסקיות ועליה לעסוק בכך רק כשאין לה ברירה או כשהדבר דרוש מטעמים לאומיים.

בין החברות שיוצעו למכירה במלואן או בחלקן כנראה יהיו מפעלי תרבלה, אדנים, תדיראן, מפעלי ים המלח, מכרות הנחושת תמנע, מספנות ישראל, בתי הזיקוק, בנק הספנות, חרסית וחול זך, הנדסת התפלה ועוד. בין נימוקים שהועלו לטובת מכירת חברות ממשלתיות, הועלה גם הנימוק של ספיגת כספים ותוספת הכנסות לאוצר.

מקורות ממשלתיים שמסרו לי פרטים אלה גם אמרו כי בחודשים הקרובים ייעשה מאמץ מחודש להיפטר של מספר לא קטן של חברות ממשלתיות שתפקידן המוצהר כבר נסתיים לפני זמן רב ועתה הן „ארגונים הנושאים את עצמם בלבד". בעבר נכשלו נסיונות אלה בעיקר בשל התנגדותם של השרים הממונים, שהתבססה על טיעונים אישיים ושמירת האימפריות.

המקורות גם אמרו כי עתה צפויה התנגדות פוליטית למכירת חלק מן החברות, מצדם, של שרים ומפלגות.

Thio-atim תיו־אטים

שלומציון המלכה 25, תל־אביב טל. 254341

מודיעה על פתיחת

תערוכת
כיסויי רצפות וקירות
מחומרים סינטטיים

מתוצרת

FREUDENBERG & CO

החל מיום א׳ 1.10.72 עד 13.10.72
בבית המהנדס רחוב דיזנגוף 200
תל־אביב בשעות 9.00—13.00 ומ־16.00 עד 19.00.

הפתיחה הרשמית ביום א׳ 1.10.72
בשעות 18.00 עד 21.00.

הכניסה חפשית

המכון לפריון העבודה והייצור

מרכז ההדרכה / אזור ירושלים
המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי / ומערכות מידע ניהולי

השתלמות למנהלים
בעיבוד נתונים אוטומטי לניהול כח־אדם

תערך בתנאי פנימיה, במלון „המלך שאול", באשקלון בין 22.10.72 עד 26.10.72

מיועד: לסמנכ״לים למינהל, מנהלי כח־אדם; ממונים על המינהל במוסדות ובמשרדי ממשלה.

תשקיף יישלח לפי פניה בטלפון או בכתב.

● פרטים והרשמה:
ירושלים, מגרש הרוסים טלפון: 22-60-66, 22-41-41 שלוחה 72
תל־אביב, רח׳ הנרייטה סולד 4, קומה ד׳ חדר 86, טלפון: 25-31-31 שלוחות: 205, 215

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

איזור תל־אביב והמרכז

מתקיימת ההרשמה

לקורס ראשוני לתמחיר

תשקיף יישלח לפי פניה טלפונית או בכתב

● פרטים והרשמה: תל־אביב, רח׳ סולד 4, קומה א׳ — חדר 28 טלפון 25-31-31 שלוחה 315.

G.E.C.
ENGLISH ELECTRIC AEI
MACHINES

ג׳. אי. סי.

גדול יצרני המנועים באירופה מציע

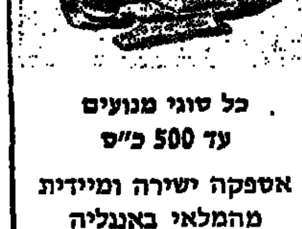

כל סוגי מנועים
עד 500 כ״ס

אספקה ישירה ומיידית מהמלאי באנגליה

ב. סופר ושות׳ בע״מ

רח׳ שאול המלך 41
בימי הדר דפנה ת״א
טלפון 262940

„משהב"
חברה לשכון בנין ופתוח בע״מ

דירות
מפוארות

בבני־ברק

רח׳ השומר — רח׳ מצדה

בנות 3 חדרים
עם פינת אוכל

בבנינים של 3—4 קומות
אדמה פרטית

מועמדים דתיים מתבקשים לפנות אל משרדי החברה ברח׳ לילינבלום 27, ת״א טל. 58144

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3654/72

בענין: ירושת המנוח יוסף (לאיש) דבוי ז״ל שנפטר בפתח־תקוה ביום ר׳ אלול תשל״ב 16.8.72.

המבקשת: צפורה דבוי כפי ת.ז. 0183071 ברח׳ אחים גיסין 6 פ״ת.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על יורשת המנוח הנ״ל והנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ירך, שופט
רשם ביתהמ״ש המחוזי

צלום ספרים
בלי לפרק דפים

פוטו אופנהיים
ת״א, רחוב טשרניחובסקי 5
טלפון 52598

שירות אמבסדור יומיומי של TWA למזרח הרחוק.

מבחר של שלש עד חמש ארוחות
רק ט.ו.א. מציעה לך מבחר של שלשה תפריטים שונים במחלקת תיירים, וחמשה במחלקה הראשונה, עם שמפניה וליקרים,* בבינות ולפתנים ממגוון התוצרת הבינלאומית. מזון כשר — לפי דרישה.

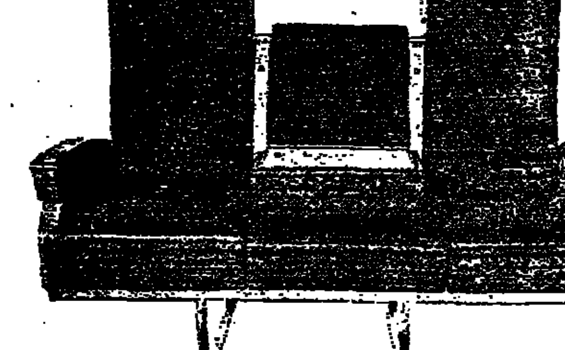

מושבים זוגיים במחלקת תיירים
רק ט.ו.א. נותנת לך מושבים זוגיים באלה במחלקת תיירים של מטוס 707. אפשר לשבת בשלשות או, אם אין המטוס מלא, בזוגות, או אפילו להפוך את המושבים לספה.

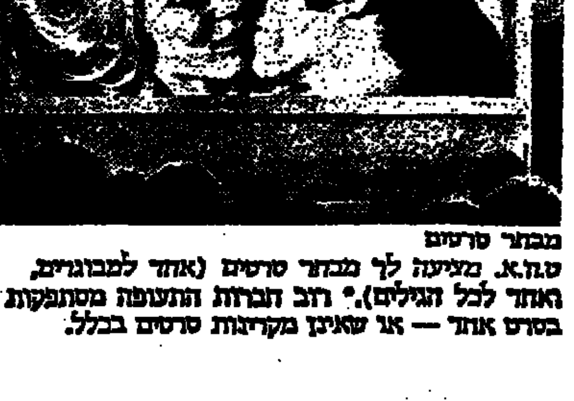

מבחר סרטים
ט.ו.א. מציעה לך מבחר סרטים (אחד למבוגרים, אחד לכל הגילים).* רוב חברות התעופה מסתפקות בסרט אחד — או שאינן מקרינות סרטים בכלל.

מדים חדשים לדיילות
הצענו לדיילות שלנו לבחור בין שלושה סוגי מדים (כולל „מכנסונים"), שתוכננו על־ידי ולנטינו. זה מוסיף נופך משלו.

מיכלי מטען
במשפט אחד: זוהי הדרך המהירה ביותר לטפל במטען. סידור זה קיים רק ב־ט.ו.א. בכל טיסה.

בומביי
707 יום־יום. ממריא 16.40

בנגקוק
707 יום־יום. ממריא 16.40

הונגקונג
707 יום־יום. ממריא 16.40

TWA

* לפי דרישות י.א.ט.א. אנו חייבים לבקש תשלום סמלי עבור הבידור בטיסות ועבור משקאות אלכוהוליים במחלקת התיירים.

مكبرا من الأصل

هكذا من الأصل

פעילות ערה במגמה מעורבת

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

פעילות ערה הוסיפה להתנהל גם אתמול בשוק המניות, אולם מגמת המסחר היתה מעורבת. המחזור היו־מי הסתכם ב־3.7 מיליון ל"י, מזה כ־2 מיליון ל"י בשלב השערים ה־משתנים. הדולר נתי"ד משאר שוב יציב — 4.24 ל"י, המחזור 90,000 דולר. בשוק השחור נסחר הדולר לפי 4.38—4.40 ל"י. הזהב לפי 9,500 ל"י הק"ג. מחזור אגרות החוב הס־תכם ב־2 מיליון ל"י.

במוקד עמדו הפעם הזכויות ומ־ניות הכשרת הישוב. בפתיחה הופיע היצע של כמיליון זכויות ושערן ירד מן המחיר הבסיסי של 48 ל־37. כלו־מר מחיר המניות החדשות הועמד על 217 : 37+180=217 שער הזכות. על 217 עמדו גם המניות פ"ש, בעוד ש־המניות למוכ"ז ירדו ל־220. במש־תנים עלה שער הזכויות ב־2.5 נק' ל־39.5. בסך הכל הסתכם מחזור הזכויות ב־370 אלף. מחזור המניות למוכ"ז הסתכם ב־135 אלף ל"י ע"נ.

המסחר בזכויות יימשך גם היום. למעשה יכול לרדת שערן רק עד 30, כלומר לשער של 210. בשער זה קיימת התחייבות המסובבות לרכוש 1.5 מיליון מניות.

מניות נוספות שבלטו במהלך ה־מסחר:

✱ רסקו, רגילות — ירידה 2.5 נק' ל־83.5 המחזור 125,000 ל"י ע"נ.

✱ אתא ג' — עליה 4 נק' ל־184 המחזור 73,000 ל"י ע"נ.

✱ טבע, למוכ"ז — עליה 150 נק' ל־1250 המחזור 3,900 ל"י ע"נ.

✱ כלל השקעות — עליה 4 נק' ל־176 המחזור 85,000 ל"י ע"נ.

4.5 מיליון ל"י רווח נקי בארגמן

חברת ארגמן סיימה את שנת 71/72 ברווח נקי לפני מס בסך 4.5 מיליון ל"י, לעומת 2.1 מיליון ל"י בשנת 70/71.

לאחר ההפרשה למסים, להפסדים של חברות בנות (400 אלף ל"י) ו־להפחתת שדה רכוש (45 אלף ל"י) נותר רווח נקי של 2.6 מיליון ל"י לעומת מיליון ל"י שנה קודם לכן. הוו גידול של רווח נקי בשעור 160%.

מדד שערי המניות בבורסה התל-אביבית
100 — 31.3.67

	26.9.72	25.9.72
כל המניות	283.85	283.70
כספים וביטוח	217.55	218.34
מקרקעין	260.22	263.09
תעשיה ומסחר	456.62	454.53
חברות להשקעה	228.09	241.41
חברות נפט	228.09	227.70

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית
26.9.72

מניות תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	67		67.5
אליאנס ב' (ש)	785	+1	785
אלקו 1 (ש)	122		121
אלקו 2.5 (מ)	120	+0.5	120.5
אלקטרה 1 (ש)	283		286
אלקטרה 5 (ש)	285.5	—2	290
ארגמן (ש)	484		486
ארגמן (מ)	490		490
ארגמן (ר"מ) (מ)	488		490
אתא ב' (ש)	184	+3.5	184
אתא ג' (ש)	185	+5	184
אתא משנה (ש)	171		173.5
בית הרכב (מ)	82.5	—3.5	84.5
דובק ר"מ (מ)	369	—2	370
קרור 1 (ש)	493		
קרור 10 (ש)	389.5		
כבלים (מ)	191	—0.5	189
סה"ב ר"מ (מ)	175		173.5
ספנות (ש)	218		215
כימיקלים (ש)	65		65.5
לאיס ר"מ (מ)	98.5	—0.5	98.5
בולר (ש)	227	—8	
נחושתן ר"מ (מ)	365	+5	360
טבע (ש)	1200	+120	
טבע (מ)	1250	+150	
פיניציה ר"מ (ש)	125.5	—4	127
מפעלי ניר (ש)	679		688
עסיס ב' (ש)	304		300
שמן ר"מ (מ)	138	—1	140
תעל ב' (מ)	340	—5	345
ערד (ש)	128	+1	
כספים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	172.5	—3	171
א.ה.ה. (מ)	295		
אוצר לתעשיה (מ)	459	—4	456
אי. די. בי. ר"ג (ש)	230.5	—1.5	230.5
אי.די.בי. ב' (ש)	268	+3	
בנק אגוד (ש)	282	—5	280
אפותקי (מ)	217	—1	217
אי' בריטי' ר"מ (מ)	287	+2	286
אי' בריטי' (מ)	271	—3	272
דיסקונט א' (ש)	500		
בנק להקלאות ר"מ (ש)	99	—1	99
בנק מזרחי (מ)	169		170
פועלים (מ)	289		289
פועלים ר"מ (מ)	304		304
בנק כרמל (מ)	179		179
לאומי רגיל (ש)	333		334
לאומי חדשות (ש)	330.5		331
משכ' בנין (מ)	179		
סחר חוץ (מ)	350	—10	
פ' תעשיה 8% (ש)	89.5		
פ' כשכ' (מ)	229		230
משכ' טפ' (מ)	192.5	+0.5	192.5
כלל העשיות (ש)	202	—1	203.5
מרכזית ב' (ש)	261	—2	260
הסנה (מ)	197		195
ו.ק.מ. 1.— (ש)	200	+3.5	195
ו.ק.מ. 10.— (מ)	112		113.5
טפחות (ר"מ) (מ)	218.5	—4	219
טפחות (מ)	213.5	—1.5	214
סהר ג' (מ)	210		209
צור (מ)	155	+5	
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	194.5	—1	195.5
אפריקה 1 (ש)	328.5	—1	320
אפריקה 10 (ש)	280.5	—2	280
הכ' הישוב (ש)	217	—6.5	220
הכ' הישוב (מ)	220	—8	220
מטעי הדר (ש)	103.5	—0.5	103.5
ישרס (ש)	168.5	+0.5	168.5
ג' הבנין (ש)	32.5		232.5
נכסים חדשות (ש)	227		228
מהדרין (ש)	181	—4	
פרי אור (ש)	160	+2	162
אנג' — ישר' (מ)	124.5		125.5
נאות אביב (ש)	88.5	—1.5	88.5
ריאלקו (ש)	147.5		147
רסקו ר"מ (ש)	119		117
רסקו (ש)	85.5	—0.5	83.5
דלק ונפט			
דלק ג' (מ)	219.5		
דלק (ש)	194		193
ירדן א' (ש)	90	+1.5	
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	113		113
אלרן (מ)	239.5	—0.5	240
פועלים (מ)	243	—1	243
יצוא (מ)	97		97.5
פז (מ)	117	—5	115
אמפא א' (ש)	145	—4	147
דיסקונט (מ)	261		260
דיסקונט חדשות (ש)	244.5	—0.5	242
עוז (ש)	210	+3	212
לאומי (ש)	226.5	+0.5	227.5
סחר חוץ (ש)	115		114
מזרחי ב' (מ)	124	—2	125
פרוז ב' (ש)	98.5	—1	99
כלל (ש)	172		176
שוק חופשי			
נפטא (ש)	73.5		73
לפידות (ש)	156.5	—0.5	156.5
לפידות (מ)	176		
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	242		246
אמישר (ש)	69.5	—0.5	
6% בנק משכי לשיכון (מ)	158	—1	158
6.5% כור (ש)	186	—9	190
6% צים (מ)	246		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	84	+0.5	85
8% אוניקו (מ)	109.5	+2.5	109
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	164		
6% פ' תעשיה גג (ש)	99		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	99.5	+0.5	
גזית (ש)	67		

אגרות חוב

	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% חוצא ים המלח (ש)	208.1	+0.1
5% אגית ים המלח (מ)	119.6	+2.1
6% חשמל חכיבה ב' (ש)	131	—0.3
וולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	88.1	
הולליס 5	115.3	
הולליס 6	116.9	
הולליס 7	120.5	—0.1
הולליס 8	105.6	+0.3
הולליס 9	107.5	—0.1
הולליס 10	106	
הולליס 11	אין מחזור	
הולליס 13	108.3	
הולליס 14	110.3	+1.3
הולליס 15	105	—1.1
הולליס 16	108	+0.4
הולליס 17	106.5	
הולליס 18	107.4	+0.1
צמודות למדד (קרן הריבית)		
מלוה במחזן 1967		
סדרה יג	176.3	
סדרה טו	174.6	—0.2
סדרה יט	171.1	—0.6
מלוה במחזן 1968		
סדרה א	154.6	
סדרה ה	152.5	
סדרה מא	151.3	—0.2
מלוה במחזן 1969		
סדרה א	147	—0.2
סדרה ם	142.2	
סדרה כא	140.4	
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	155.3	+0.2
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	220	+0.2
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	200.4	+0.3
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	181.1	+0.1
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	152.8	+0.2

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות; א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלוה מסומנות — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

התפטרות מזכיר הסוחרים — בלחץ הסניפים הגדולים

מאת אלעזר להיך, סופרו הכלכלי של „הארץ"

התפטרותו של מר דוד שיפמן מ־תפקיד מזכיר התאחדות הסוחרים, בשבוע שעבר, שמה קץ למאבק ממושך בינו לבין כמה מהסניפים המרכזיים של ההתאחדות. סניפים אלו, ובראשם ירושלים ורמת־גן, תבעו ממנו להתפטר. הם טענו כי מר שיפמן מתרכז ביבוא והיטים לבתי מלון (בין היתר יבוא באחד רונה ריהוט ב־800 אלף לירות למ־לון פאן אמריקן בים המלח), ולכן אינו מסוגל להתרכז בעבודתו ב־עסקי ההתאחדות. סוחרים רבים הת־לוננו כי מר שיפמן אינו פעיל למע־שה בעסקי ההתאחדות, ממעט לבקר ולעבוד במשרדים, והעבודה המע־שית נופלת ממילא על סגנו מר משה פרלוק.

כבר לפני שנה היתה אפשרות שמר שיפמן יפרוש מתפקידו, נוכח מלחצים של חברי ההתאחדות. אולם לאחר שהידיעה על הסכסוך דלפו לעתונים, נאלצו חברי הנהלת ההתאחדות להכחישו ולהודיע כי מר שיפמן „רק יצא לחופשה ממושכת כדי להתמסר לעניני עס־קיו". ידיעות שלא אושרו מסרו אז כי מר שיפמן דרש לקבל פיצויים בסכום ניכר על 15 שנות עבודתו בהתאחדות, וכי פרישתו משתהה בשל מחלוקת על גובה הפיצויים.

התפטרותו הנוכחית של מר שיפ־מן היא בחלקה הגדול תוצאה של לחצים מצד סניף ירושלים. נמסר כי סניף זה, שהוא אחד הגדולים בהתאחדות, איים לפרוש ממנה אם לא יוחלף מר שיפמן. רמז לכך אפ־שר למצוא במודעות שפירסם ה־סניף ב„הארץ" ביום ו' האחרון. ב־מסגרת ברכה למזכיר החדש, משה פרלוק, נאמר עליו כי „סוף סוף יש לציבור הסוחרים בארץ מנהיג לו הכישורים והרצון לעמוד בראש מאבקיו ולהגן על זכויותיו". מזכיר ההתאחדות בירושלים, מר אברהם בירנבאום, סרב להכנס לפרטי ה־סכסוך. הוא הסתפק באמרו כי „אין צורך להוציא את הכביסה המלוכ־לכת שלנו החוצה".

בתקופת שירותו האחרונה של מר שיפמן ניכרו סימני התפוררות ב־התאחדות הסוחרים, ולעומתה עלה כוחו של הארגון המתחרה, האיגוד למסחר בישראל. באחרונה עברו מ־ההתאחדות לאיגוד ארגונים כגון ארגון הקיוסקים ואגודת הקצבים. 300 בעלי העסקים בתחנה המרכזית החדשה בתל אביב החליטו להתאגד במסגרת האיגוד.

מתוך 8,500 בתי עסק הרשומים בתל אביב, יש לאיגוד למסחר 4,500 משלמי מס, כלומר רוב מו־חלט במרכזו המסחרי של המדינה. אף שהתאחדות הסוחרים מזוהה עם גח"ל, עברו עסקנים של גח"ל מה־התאחדות לאיגוד.

ביקשתי לשמוע את תגובת מר שיפמן, ונעניתי כי הוא נמצא באי־טליה לרגל עסקים.

הואט קצב גידול צריכת החשמל

האטה בקצב הגידול של צריכת החשמל בתעשיה נרשמה בחדשים האחרונים. ביוני־יולי היתה הצריכה גבוהה ב־10.1% מאשר ביוני־יולי אשתקד. באפריל־מאי היתה הצריכה גדולה ב־11.6% לעומת אותם חד־שים אשתקד, ובפברואר־מארס היתה הצריכה גדולה ב־15.4% לעומת או־תם חדשים בשנה קודמת. אשתקד היה מקובל גידול של 15—17 אחוז בצריכה בכל חודשים, לעומת אותם חודשים בשנה קודמת.

כלכלה ועסקים

114 אלף טונות פרי סופקו לשוק באפריל־אוגוסט 1972

מאת לידי איזיק, סופרת „הארץ"

האספקה הכללית בפירות שבמד־פולה של מועצת הפירות הגיעה ב־5 החודשים אפריל־אוגוסט 1972 ל־114,000 טונות, לעומת 90,000 ט' ב־1971 ו־95,000 ב־1970.

אספקה בסדר גודל זה לא הושגה אף פעם בעבר. עד כה נחשבה 1968 לשנת שיא בפירות הקיץ, בה הגיעה האספקה הכללית באותם החודשים ל־98,000 ט'. נוצרו עודפי פרי גדו־לים, (8,500 ט' ב־1972 — 6,500 ט' ב־1968). הגידול באספקה הכ־ללית בשנה זו מגיע ל־27% לעומת התקופה המקבילה אשתקד ו־20% לעומת 1970.

הצריכה למאכל עלתה בקירוב ב־20% לעומת אשתקד. בהספקה לתע־שיה לא חלו שינויים חשובים, פרט לכמות המשמש שקלטה התעשיה. עליה של 45% לעומת אשתקד — 4,350 ט'. לא נמצא פתרון לבעיות שנוצרו בעקבות היצע העודף. ה־סיבות לכך נעוצות בחלקן ביבוא ה־מתורה של שימורי פירות, וכן ש־מפעלי התעשיה עסקו בעונת הקיץ בעיבוד מוצרים חקלאיים אחרים. ב־סה"כ הסתכמה האספקה הכללית ל־תעשיה ב־11,624 ט', לעומת 9,203 בתקופה המקבילה אשתקד — עליה על 26%.

גידול בכמות עודפים

הומרת המצב בשיווק באה לביטוי מוחשי בעליה הדרסטית בכמות ה־עודפים מ־1,000 ט' בעונה הקודמת ל־8,500 ט' בעונה זו. מהם 4,300 ט' אגסים, 1,500 ט' כ"א משמש וא־פרסקים וכן כמויות יותר קטנות של שזיפים, תפוחים וענבים.

היווצרות העודפים הינה תוצאה מהמצב בשווקים שעמדו במשך כל אותם החודשים בסימן של היצע עו־דף.

המועצה לפירות עשתה פעולות נר־חבות כדי להגדיל את צריכת הפי־רות למאכל, החל ממבצעי פרסומת עד מכירות הוזלות בישובים חקל־איים, במוסדות ובעיירות פיתוח ו־עוד. אך בכל הפעולות האלו לא היה ד־י כדי למנוע עודפים נוספים שלא היה מנוס אלא להביאם להאבסה או להשמדה.

המחסור בכוח־אדם אף הוא היה גורם היווצרות עודפים. חלק ממג־דלים לא היה מסוגל להתגבר על קטיפו של היבול הרב במועדו ה־אופטימלי או הכנתו הטובה לשיווק. פרי מסוג זה אינו עמיד ואם אינו נמכר מהר דינו נחרץ לעודפים.

ירידת מחירים דרסטית והפסדים למגדלים

לפי הנתונים הארעיים שבידי המו־עצה לפירות אפשר לכנות את ירידת המחירים „מפולת". הירידה נעה, ב־השוואה לממוצע משלוש השנים ש־קדמו, באגסים ובאפרסקים בחודשים מאי־יוני־יולי 20%—30% ובשזיפ־ים היפנים 30%—50%.

בתקופת השזיפים האירופיים היתה ירידת המחירים קיצונית ביותר. מר־ביתו של המשמש שווק ביוני בו ירדו המחירים ב־18% מהממוצע מ־שלוש השנים שקדמו, מחירי התפו־חים בחודשים מאי—יוני, תקופה בה רוב הפרי סופק מאיסום, היו ירודים ב־20%—25% ; בענבים היתה הי־רידה בתחילה עונתם ב־10%—15% ובאוגוסט הגיעה לשיעור גבוה ב־הרבה. דו"ח המועצה קובע כי ירידת מחירים זו בצת ייקור הוצאות היי־צור בשנים האחרונות, יגרמו לכך שמגדלי הפירות הגלעיניים יסכמו חשבונם בהפסד וודאי. כן מדגישה המועצה כי אין כמעט תקווה שמגד־לי האגסים יפוצו על ידי ההכנסה הצפויה ממכירת המלאי המאוחסן ש־הוא כ־40% מהיבול הכללי. מחירי כל הפירות ירדו בקיץ זה ונוצר מצב מסוכן להמשך קיומו של הע־נף.

המועצה לייצור ולשיווק פירות פנתה לממשלה בבקשה לאפשר פ־עולות מיוחדות לגבי ענף האגסים. חלק מההצעה שהתייחסו לענף זו נתקבלו ואילו הנושא של עתיד הע־נף נמצא בבדיקה יסודית על ידי משרד החקלאות. כן בחרה מועצת המנהלים של המועצה צוות מקרב חבריה, אשר הוטל עליו לדון בענ־פים שבקלקלו לכבכר ולגבש המל־צות.

אנשים ועסקים

אורי רפאלי מונה משנה למנכ"ל רסקו

במסגרת שינויים ארגוניים שחלו לאחרונה בהנהלת חברת רסקו מונה מר אורי רפאלי מישנה למנכ"ל ה־חברה. קודם לכן היה מר רפאלי סגן למנכ"ל. לרסקו הצטרף לפני שלוש וחצי שנים. לפני כן היה היועץ ה־פיננסי של חברת אל על.

בוסלו שלוש החטיבות : לבניין, שיכון והחזקת נכסים. כעת מרוכזים התפקידים בידי שני סגני מנכ"ל : מר מנחם פירט לביצוע ומר שמואל דבר לענינים פיננסיים.

פרישות מפאן־לון

המישנה למנכ"ל פאן־לון, מר יו־סף גולן, פרש מתפקידו והחל לב־נות שכונת דירות ברעננה. יחד עמו פרש המהנדס הראשי של החברה, מר מורג. כן פרש מר אמנון ברנע, מנהל פרסום ויחסי ציבור של ה־חברה.

תמסורת הידרוסטטית
התמסורת החדישה שכולה אוטומטית

התמסורת ההידרוסטטית של קטרפילר הנה בלעדית למלגזות טאומוטור קטרפילר
V-SERIES, T-SERIES
ומקנה להן יתרונות רבים :

★ שנוי מיידי של כווני נסיעה מאפשר שינוע מהיר של מטענים — הודות לתגובה המיידית של התמסורת.

★ הפעלה באמצעות הרגל ע"י דוושה יחידה מאפשרת חופש לידיים להנהגה ולהפעלת מערכת ההרמה, דבר המקנה יעילות יתר למלגזה תוך נוחות מירבית למפעיל.

★ אפשרות נסיעה במהירות נמוכה ועם זאת הפעלה מהירה של המנוע ומערכת ההרמה.

★ בתמסורת ההידרוסטטית אין מצמד — אין גלגלי שיניים — אין ממיר מומנט (טורקונברטר). אין כל צנורות לחץ גבוה חיצוניים - ולכן :

★ אמינות מוחלטת בפעולה

★ אחזקה פשוטה וקלה.

אמינות שאפשר לבטוח בה!
אחריות קטרפילר
ל־ HYDROSTATIC TRANSMISSION
6000 שעות עבודה או 36 חודשים.
כל החלף מהולה?

* העתק פרטי כתב האחריות ניתן להשיג אצל הספק אליעזר סקר בע"מ.

YOUR TOWMOTOR-CATERPILLAR LIFT TRUCK DEALER

Towmotor is a trademark of Towmotor Corporation. Caterpillar and Cat are trademarks of Caterpillar Tractor Co.

פרטים נוספים אצל מפיצי מלגזות טאומוטור קטרפילר בישראל:
אליעזר סקר בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 33, ת. ד. 91, טל. 04-641704

פרסום שמי

ביתחנו שיטות חדשות למבני תעשיה
נבנו בארץ לפי שיטותנו עשרות אלפי מ"ר

כיום בבניה- 12,000 מ"ר, מפעל אלקטרה החדש בראשל"צ במחיר 230 ל"י/מ"ר
4,400 מ"ר. באזור התעשיה בראשל"צ במחיר 200 ל"י/מ"ר
3,000 מ"ר, חב' כלכלית לירושלים במחיר 250 ל"י/מ"ר
ועוד אלפי מ"ר למערכת הביטחון ולאחרים.

היתרונות - (1) כלכליותם (2) מהירות הקמתם (3) מפתחיהם הגדולים (4) תאורה צפונית (לפי פטנט מיוחד) (5) הוצאות התקנה מינימאליות (6) צורה נאה

השימושים- לתעשיה הקלה והכבדה, לתעשיות נקיות לאחסנה וכו'

אנו מקימים מפעלים ב"מחיר מפתח"- "TURN KEY"

אבמן בע"מ
אנו משקיעים בביתחון- זה טוב לך ולנו.
החברה להנדסה ולפיתוח, רחוב פרץ חיות 5 תל-אביב. טל. 28 85 21.

המחירים צמודים לאינדקס הבניה

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
אזור תל־אביב המרכז
קורסים לניהול
ייפתחו בחודש אוקטובר 1972

✱ מינהל עסקים — דו שנתי
✱ ניהול תעשייתי — (ניהול הייצור) דו שנתי
✱ ניהול כח אדם (מתקדם)
✱ ניהול השיווק
✱ ניהול קניות
✱ ניהול מחסן
✱ ניהול משא-ומתן קיבוצי

ההרשמה תתקיים בתחילת חדש אוקטובר. מספר המקומות מוגבל. תשקיפים יישלחו לפי פניה טלפונית או בכתב.

● פרטים והרשמה : תל־אביב, רח' סולד 4, קומה א' — חדר 27, טלפון 25—31—31 שלוחות 317, 324.

Rollei
המוצרים המפורסמים
✱ מצלמות הדיוק המובחרות
Rolleiflex • SL 66
Rollei 35 • מצלמות כיס
✱ מקרני שקופיות P35 • P35A
✱ מבזקים אוטומטיים הפועלים ע"י מחשב מתוצרת Rollei
COMPUTER FLASH
E17 • E17C • E15B • E19BC
קטלוגים מפורטים תקבל בחנויות צילום או מהסוכנים
להשיג בחנויות הצילום המוב־חרות. לטולים חדשים ותיירים המכירה ללא מכס.
סוכנים: א. ברנר ובניו בע"מ
שד' רוטשילד 30, ת"א
BERNER

המכון לפדיון העבודה והייצור ● מרכז ההדרכה
המגמה להשתלמות מנהלים
לימודי מינהל — עסקים   לימודי ערב דו-שנתיים למנהלים
ההרשמה לשנת הלימודים השלישית תפתח בתחילת אוקטובר   מיועד : למנהלים בחברות וארגונים עסקיים בענפי המשק השונים
תשקיף יישלח לפי פניה בטלפון או בכתב

פרטים והרשמה : ירושלים — מגרש הרוסים, טל. 66־60־22, 41־41־22 שלוחה 72. חיפה — דרך העצמאות 82 א' טל. 88־63־66, 35־76־66.
תל־אביב — רחוב סולד 4, טל. 31־31־25 שלוחה 324. באר־שבע — בית הציב, רח' העצמאות 7, טל. 54־42.

טקס חלוקת תעודות "גמר לימודי מינהל־עסקים" במחזורים 2 ו־3 בתל־אביב
יערך ביום ה', 12.10.72 בשעה 18.00 במלון „מגדל", מגדל שלום, תל־אביב

במקום ישאו דברים : מר דוד הורוביץ — יו"ר המועצה המיעצת — בנק ישראל. בנושא : „המשק הישראלי בשעה זו"
מר ישראל מידן — מנהל המכון לפריון העבודה והייצור. בנושא : „הניהול בתנאי כלכלה משתנים"

לימודי מינהל עסקים

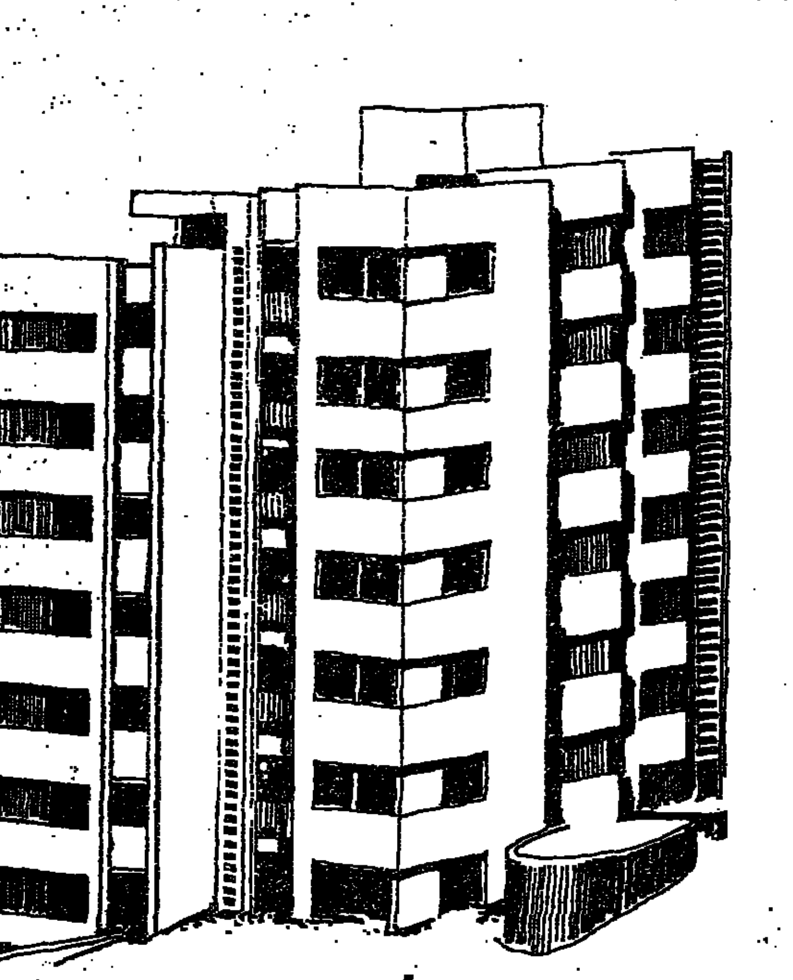

"דניה חברה לפתוח" בשתוף עם "צור הכרמל" בונים בהוד הכרמל צפון
דירות לוקסוס בנות 4-5 חדרים

• הסקה מרכזית • הספקה מרכזית של מים חמים וגז • חלונות אלומיניום מאולגנים • שרותים צמודים נוספים לחדר שינה הורים וחדר הלבשה • ארונות מטבח דנאר • מעלית אוטומטית • מקומות חניה צמודים • טלפון פנימי למשלוח מעלית • ציפוי שיש בכניסות.

בדבר פרטים נא לפנות אל : „דניה" חברה לפתוח בע"מ חיפה, שד' וודג'ווד 8, טל' 86883, 86884 ומשעה 4 אחה"צ מול אתר הבניה, רח' אבא חושי 124, טל' 254160.

פרסום שבי

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מיפגן דל — במעמד השיא

מאת יחיאל ארזי

הפועל ירושלים החמיץ אמש הזדמנות היסטורית לזכות לראשונה בתולדותיו בגביע המדינה בכדורגל — לא משום שהיה ראוי ברגע כלשהו לפרס היקר, לא מפני שלא עשה יותר ממאמץ שיגרתי כדי להשיגו, להוציא התעוררות מאוחרת בחמש דקות הסיום.

הוא מצא את הפועל תל־אביב לא ביומו המוצלח ביותר, אבל מסתבר שגם היכולת הבינונית למדי הספיקה לתל־אביבים להשגת הכרעה בדקה ה־40, בשער עשוי היטב שהבקיע יהושע פייגנבוים — שער שהקנה לקבוצתו את הגביע השביעי, וראשון מאז שנת 1960.

פחות משתי רבבות צופים טרחו למגרש לאיצטדיון רמת־גן למה שנחשב אחד מאירועי השיא של עונת הכדורגל, אבל יש להקדים ולומר — עם כל האכזבה למראה הביצועים הריקים — כל אלה שבחרו לא הפסידו, בסופו של דבר, כלום. ההתמודדות דמתה למשחק ... רע, הרבה יותר מאשר למיפגן גביע טוב — משום שחסרה בו ... אותה רוח נלהבת, הצריכה לאפיין משחקים כאלה.

היכן הימים הטובים

במצב שלא חשת, אף לא באחת מ־90 הדקות, כי מאחורי שתי הקבוצות ניצבים מחנות של אוהדים ...יעים, מן הסוג המקובל במשחקי גביע בכמה ארצות, שבהן בשאר אי... כה חוויה לשנים רבות, אולם ... רק היעדר אוירה כזו ביציעים ... במעמד; צירה גם העובדה, ...לק מן הקהל שלנו — אמנם רק ...סים — לא התאפק אף בדקה ...מית לזכור חללי מינכן, וקולו ... למרחוק בצורה מרגיזה.

...עקדת מבט ספורטיבית צריך ...ר בגלוי, כי הקבוצה היציבה, ...נוסה והמוחות נרגשת יצאת לב... כשידה על העליונה — אבל ... היה זה אותו הפועל תל־אביב, ... שהורגלנו לראותו בשיאו בימיו ...בים. הקבוצה איבדה מן התנופה ...שר ההבקעה שלה, ואם כי ש... בבטחון יחסי בעורף, לא הו... על ההגנה עבודה רבה, כדי ...תן יהיה להעמידה במבחן במשך ... דקות.

...שהוהדים הירושלמים ודאי שאלו ...צמם, אם יהיו שחקניהם מסו... לחולל הפתעה שניה תוך שבוע, ...י שהודיחו בחצי־הגמר את מכבי ...אביב. בלי חלוץ תוקפן מסוגו ... אלי בן־רימוז' היה זה מיבצע ...י אפשרי, אם כי בדקה ה־84 ... שלמה מהטבי על סף שוויון, ... לגבוה כנראה להארכת המש... ואולי להכרעתו רק לאחר 120 ...

קיפוח קהל ירושלים

...ה קשה לזכור, כי אחת משתי ...בוצות הכתיבה דרך קבע את ה... ..ב, או שגילתה יתרון מכריע.

ירושלים סבלה מהתרגשות גלויה ב־מחצית הראשונה, נטתה להפקיר ש־טחים לחסרי היריב והותירה את התחום ממרכז המגרש לעבר שע־רה לשליטת התל־אביבים, שנהנו מסיוע רחב גבית השיגו את היתרון שביקשו.

המחצית השניה התנהלה, לעומת זאת, בעדיפות ירושלמית קלה — גם בשל נטיה מכוונת של התל־אביבים — אבל יתרון זה לא נוצל על ידי כדורגלני הבירה בשל חוסר תנופה ואף באיטיות מסוימת, שגב־לה באיטיות ובמשחק שקוף. ה־מיפנה החלקי חל בשלבים המאו־חרים מאד של המאבק, כאשר החלה ירושלים להפעיל גם את האגפים, אבל גם אז הוברר, כי מלבד במקרה בודד, לא הגיעה מערכת ההתקפה שלה לכלל סיכון ממשי של השער התל־אביבי.

העובדה שהיה זה משחק כמ־עט ללא בעיטות לשער, ללא נגיחות וללא נסיונות הבקעה בודדים — מעידה על אופיו ה־כללי הגרוע. היו בו מעט מאד שחקנים הראויים לציליישים, ו־עוד פחות מן השחקנים שניתן לומר עליהם ללא היסוס, כי אמ־נם הפגינו בו את כל מה שהם יודעים.

השלוה של השוער בודרנו ושל הבלם פרימו בהגנת הפועל תל־אביב הספיקה בהחלט, כדי להדוף את ההתקפות הירושלמיות המק־ריות, שהוכנו ללא שום נסיון לנ־צל את גורם ההפתעה. כמה שחק־נים משני עברי המיתרס גילו חרי־צות בעמדות הקישור, אבל כל הע־מל שהשקיעו ירד כראש לטמיון מהטעם הפשוט, שהחלוצים לא נעו ביעילות לעבר הכדור או לא התמק־מו כהלכה, כדי לקבלו ולהשתמש בו כראוי.

התרוצצות מיותרת

עבודה זו גררה את החלק המשע־מם של המשחק: הרבה התרוצצות מיותרת ללא תכלית או מטרה ברו־רה, להוציא כמה פריצות מצויינות של הקיצוני התל־אביבי זליקובס־קי, החלוץ המבריק במגרש, שמא־מציו נשאו פרי פעם אחת בלבד בגלל רשלנותם של חבריו. האיטיות וחו־סר הריכוז של פייגנבוים ורוזמינ־ביץ הותירו את תל־אביב ללא מחץ מאיים, אך גם מן העבר השני לא היה המצב מעודד יותר, כי סיגל איבד מתנופתו ורוב חבריו העדיפו לפעול הרחק מן השער.

נסיגתו המוקדמת של הפועל תל־אביב לאחור, בעיצומה של המח־צית השניה, כאשר היתרון עדיין לא שימש ערובה מוחלטת לזכיה בגביע, היה הימור מסוכן. המאמן הירושלמי אמציה לבקוביץ — שגים רבות מ־כוכבי הפועל תל־אביב — לא הצ־ליח לנצל פירצה זו, על אף הכרח היריב, משום שלא עמדו לרשותו שחקנים המסוגלים להתגאש ... כללו את הצלשה במגר־רש. זה היה, ככלות הכל, אחד מ־גורמי הנצחון התל־אביבי — היכו־לת לשמור על יתרון בן שער בודד בדקות מביכות, שבהן נשמטה מ־ידיה היזמה וניכרה אפילו אדישות מסוימת במשחקה.

אבל יותר מכל, אם להתעלם מ־כמה פרטים טפלים, חסרה לנו אמש לאור זרקורי רמת־גן צהלת מנצחים אמיתית הפורצת מאליה, כאשר מס־תיימים בדרך כלל טכסים שיגרתיים של הענקת הגביע והמדליות למנצ־חים. גם מעמד זה, בהשתתפות נשיא המדינה זלמן שזר, היה שיגרתי מכדי להלהיב ולהרשים. אפשר היה רק להצטער שהקפת נצחון של כ־דורגלני תל־אביב, עם מלוא הגביע שמפניה, עוררה קול ענות חלושה — אבל זו כבר תעודת עניות לאוהדים, הרבה יותר מאשמת השחקנים ש־נאבקו בכל יכולתם עד לנצחון ה־סופי.

אופיינית לחוסר התגיגות ולהיע־דר תודעה ספורטיבית, עמוקה ומ־סורתית, היתה אותה כרזת בד — „הגביע לירושלים!" — שנרמסה ב־יציע שמתחתנו ברגלי עוברים וש־בים. בארצות רבות מריעים, מעוד־דים ומעניקים תשואות — גם למפ־סידים. אצלנו מפקירים אותם אפילו אוהדיהם המושבעים ביותר, שבאו במיוחד מירושלים ושכחו, בעצם, לשם מה באו.

במשחקי רבע הגמר על גביע המדינה בכדורסל: (לגילאי 16): ה־פועל בת־ים — הפועל תל־אביב 2:5; לגילאי 14: הפועל גבעת ברנר — רמות השבים 3:8.

זכיה שביעית בגביע במשחק הגמר ה־33

לאחר 12 שנה — שוב הפועל ת"א

שער של פייגנבוים בדקה ה־40 הכניע את הפועל ירושלים במאבק מאכזב לעיני נשיא המדינה בר"ג

מאת יהושע שגיא

שער הנצחון: פייגנבוים (אינו בצילום) בעט — והכדור שחסף את גודל המשחק חדר לרשת הירושלמית.

לאחר הפוגה של 12 שנה חזר אתמול גביע המדינה בכדורגל לארון הפרסים של הפועל תל־אביב, שניצח במשחק הגמר — שלא ייזכר בקרב צופיו זמן רב — את הפועל ירו־שלים בשער יחיד שהובקע על־ידי יהושע פייגנבוים בדקה ה־40.

חרף המעמד הנכבד, בנוכחותם של נשיא המדינה זלמן שזר ומנן ראש הממשלה יגאל אלון, נוהרו פחות מ־20 אלף צופים אדישים וקרירים כמעט לכל אורך 90 הדקות שהפגישו שתי קבוצות, אשר במקרה הטוב הפגינו יכולת פחותה מזו שהן מסוגלות לה.

הפועל ירושלים, שהגיע לגמר ל־ראשונה בתולדות הקבוצה, היה רחוק מרמתו הבינונית והותיר את יריבו בדקות ארוכות אדיש ובוטח בעצמו, כאילו אין שום אפשרות אחרת מלבד נצחון תל־אביבי ברור. הגם שבחלק ניכר התנהל המשחק בעצלתיים, תוך שחיוון כהות, נטוש עיקר המאבק במרכז השדה, מבלי ששני השוערים ייאלצו להפגין את כוחם האמיתי. התנועה האיטית, המשחק המסורבל, חוסר הדיוק והיעדר ההתלהבות, הפכו את 90 הדקות לעוד מאבק שיגרתי ואפור.

הזנחה ועזובה

דרכי הגישה לאיצטדיון הרמת־גני המוזנח, שוב הפכו את המעמד ל־חוויה מעייפת ואפרורית, כאשר שברי הבקבוקים והפסולת מלווים את הצופה מרגע בואו בשער הכניסה עד למקומו התפוס על ידי פרחחים, שאיש לא טרח לדרוש מהם מעט משמעת וסדר.

דומה היה, כי הכל ישתנה כאשר יעלו שחקני שתי הקבוצות על משטח הדשא לתרגילי החימום, לפני ה־מאבק המכריע. מקהלה רועשת של אוהדים ירושלמים נלהבים, נושאי כרזות עידוד, קידמה את השחקנים בהתרגשות אמיתית שהפגינה את עליונות אוהדי הקבוצה מהבירה על אוהדיו המפונקים של הפועל תל־אביב, שחלקם הנכבד נותר כנראה בבית. אבל הרף עידוד קולני זה, שנוגע והלך ככל שנתברר, כי התל־אביבים יותר בשלים לזכיה שביעית בגביע, גילו שחקני ירושלים מעט מאד רוח לחימה. ההתרגשות הגדולה מעצם המעמד מנעה מהם את המשחק השוטף והתנועה הבוטחת, בזכותם הצליחו לעלות למאבק הסופי על הגביע.

תרגילי החימום — שחקני שתי הקבוצות במכנסיים לבנים, התל־אביבים בחולצות אדומות והירושל־מים בלבנות עם פסים כחולים — לא רמזו לצופים על הצפוי בהמשך, ועדיין היו כאלה שציפו לקרב מרתק ומהנה, עשיר באירועים ורצוף ב־דקות מרתקות של גמר גביע אמיתי, גם אם היה ברור, ששני היריבים אינם מצויים בכושר הנרשה לצפות מהם לגדולות.

יתכן שהיעדרם של שניים מכוכבי הפועל ירושלים — אלי בן־רימוז' וציון תורג'מן — היכלו בכושרו הכללי, אבל אם כך הדבר, קשה להבין מה הפריע להפועל תל־אביב, שהופיע במלוא הרכבו, להפגין יותר משהפגין.

על סף שוויון

משום שהתל־אביבים פתחו את המאבק באפאטיות, המשיכוהו באי־טיות, עד שרכשו את שער היתרון ברגלו של יהושע פייגנבוים. לאחר מכן שיחקו באורח טבעי כמי שכבר ניצח, וכל נסיונם היה לשמור על יתרונם. תוך כדי כך הכתיבו לירו־שלמים קצב איטי, שהפך את המשחק למשעמם, להוציא את דקות הסיום בהן עשו המנוצחים מאמץ עליון להשוות. הם היו קרובים לכך בדקה ה־84, כאשר שלמה מהטבי הפתיע את השוער התל־אביבי אריה בודרנו בבעיטה מסוכנת, אבל השוער הדף את הכדור בזינוק אינסטינקטיבי נפלא, וגם נגיחה חוזרת של מהטבי מצאה את המערך התל־אביבי העור־פי עירני מספיק, כדי למנוע שער משווה. בכך מנע בודרנו אפשרות של הארכה, שהיתה כנראה מטרתם של הירושלמים בדקות הסיום, אולי בנסיון נוסף להגיע להכרעה בבעי־טות 11 מטרים.

דקות הסיום הלוהטות, שמצאו את הירושלמים משוחררים יותר, כאילו השלימו עם הפסדם, אילצו את ה־תל־אביבים להתגונן. אלא שהעורף התל־אביבי היציב, בו בלט משכמו ומעלה הבלם דוד פרימו, שהסתייע במגינים הוותיקים שמעון בן־יהונתן והמגן קאסטרו, ובעזרתו של הצעיר ישראל גולדשטיין, איפשר לקבוצה המנוסה יותר למנוע את הבלתי צפוי ולסיים את המיפגש בנצחון, כדי לתת פורקן לשמחת התל־אביבים במזיגת שמפניה לגביע, שנמסר לקפטן בן־יהונתן מידי הנשיא שזר.

קודם למסירת הגביע טכס קצר, בו בירך הנשיא את שחקני שתי הקבו־צות בחלקו „ברכה וכבוד למנצחים, שגילו אומץ ויופי לכל אורך המשחק הזה". הנשיא הוסיף עוד, לקול תשו־אות הצופים: „נעלה את ירושלים על ראש שמחתנו — אבל יום יבוא וירושלים תנצח".

כמו בימים הגדולים

אבל עד שהגיע הנשיא לברכות ו־למסירת הגביע, היה שותף גם הוא ל־90 דקות ארוכות ומתישות, שרק לעתים רחוקות עוררו את היציעים להתרגשות אמיתית. כך היה הדבר בדקה ה־40, כאשר שחקן הרכש ה־תל־אביבי יונה זליקובסקי פרץ ב־אגפו הימני, ביצע תרגיל מרשים שהותיר את הירושלמי חדד שרוע על הדשא ולופת את ראשו באכ־זבה. או מירכז הקיצוני את הכדור אל תיבת החמש של שער ירושלים, שם המתין לו יהושע פייגנבוים, ה־מתקשה לתאושש מפציעה מכוש־כת, כדי לבעוט בעצמה כ־4 מטרים לרשת הירושלמית הבלתי־מוגנת, להניף את ידיו אל על כמו בימי ההבקעה הגדולים שלו, ולרוץ ב־מהירות לעבר זליקובסקי הצעיר, כדי ללחוץ את ידו על מיבצע מוצלח.

היה זה רגע השיא של המיפגש, שהשתיק לחלוטין את האוהדים ה־ירושלמים שעדיין האמינו אולי, ב־סתר לבם, כי קבוצתם מסוגלה ל־חולל את הבלתי צפוי. אלא שלאחר שער זה נשתתקו גם האוהדים הנל־הבים, שקיפלו את כרזותיהם ו־נצרו את לשונותיהם, עד לדקות הסיום הנרגשות בהן התעוררו שוב לחיים — לפני שנוכחו לדעת, כי היתה זו התעוררות שווא, שמותירה את הגביע בידי התל־אביבים.

זליקובסקי רמז כבר בדקות פתיחה, כי יהיה אחד הכדורגלנים הבולטים בתוך קבוצתו, כאשר הרים כדור מימין בדקה ה־2, כדי לאפשר לפייגנבוים לזנק לנגיחה מול ידיו המושטות של השוער הירושלמי הנ־בל שקלט את הכדור. כעבור שתי ד־קות ניסה חזום להיפטר מכדור ב־בעיטה מפתיעה לשער מטווח בינו־ני, אלא שהכדור חמק החוצה.

עדיין ניכר יתרון לתל־אביב, ש־ניצלה היטב את הפקרת מרכז ה־שדה הירושלמי, כדי שחזום יבעט כדור מסוכן שקפץ על הקרקע אבל נעצר בזוהו של תובל. בדקה ה־27 אירעה מהומה ליד השער הירושל־מי, בסיומה זינק תובל מעל לפקעת שחקנים כדי לתפוס את הכדור, אלא שזה חמק מידיו, ולבסוף הורחק על־ידי ההגנה כדי למנוע הכרעה מוק־דמת.

כדור במשקוף

אט־אט השתחררו הירושלמים מ־התרגשותם והחלו משיבים מלחמה שערה. כדור של בראשי אף נהדף במשקוף התל־אביבי ויצא לחוץ. א־חר־כך הגיע סיגל לעמדת הבקעה טובה, אבל לא ניצל אותה. מנגד זינקו תובל ופייגנבוים לכדור גבוה שהתרם לרחבה הירושלמית, א־בל החלוץ התל־אביבי גבר על השו־ער הירושלמי ונגח את הכדור מעל למשקוף.

כאשר דומה היה כי לא יובקעו שערים עד להפסקה, פתר זליקובס־קי הצעיר את התעלומה הבלתי פר־סקת, כאשר שלח את חברו פייגנ־בוים למיבצע, שבסופו של דבר נתברר כי העניק את הגביע לקבוצה שכבר זכתה בו בעבר.

לאחר ההפסקה דומה היה כי ירו־שלים תחזק את מערך התוקפני ש־לה בהרגשה שאין לה עוד מה להפסיד, אבל מי שסבר כך גילה כע־בור זמן מה, כי היוזמה ... שווא. סיגל אמנם ניסה לפרוץ (ב־דקה ה־55), אבל פרימו הצליח ל־הרחיק את הכדור מאיזור הסכנה. כעבור 9 דקות ניסה המגן התל־אביבי קאסטרו לשלוח את יעקב רוז־מינוביץ, שהיה הפעם רחוק מאד מכושר ההבקעה והניידות שלו, לע־בר השער הירושלמי — אבל תובל הקדימו ותפס את הכדור. עתה ניצ־לו הירושלמים את הרוח שנשבה בגבם, כדי לנסות ללחוץ את יריביהם אל הקיר, אולם פרימו וחבריו בעורף חיסלו את התקפותיהם הרבה לפני סיכון השער התל־אביבי באופן ממשי.

לאחר שירושלים לא ניצלה את ה־הזדמנות הגדולה להשיג שוויון בד־קה ה־84, כאשר בודרנו הדף כדור קשה של מהטבי, היתה לה עוד הז־דמנות טובה שלא נוצלה. היה זה בדקה ה־78, כאשר לוי — שהחליף את אלקובי — הקשית כדור קרן מ־ימין ממש על פי השער התל־אביבי. בודרנו זינק אליו, אבל נראה כי ה־כדור נשמט מידיו ועשה דרכו ל־רשת, עד שנשמעה שריקתו המוזהרה של השופט קליין, שפסק לעבירה נגד ירושלים בשל דחיפת השוער.

בדקה האחרונה עוד נאלץ בודרנו לזנק מעל לפקעת של חלוצי היריב כדי לתפוס כדור שנועד לסכן את שערו, לפני שנשמעה השריקה הגו־אלת, שסיימה את המיפגש ושיחררה את הצופים מהמיסורת.

הפועל תל־אביב: בודרנו; בן־יהונתן, פרימו, גולדשטיין, קאסטרו; כהן, שגי; זליקובסקי, פייגנבוים, רוזמינוביץ, חזום. הפועל ירושלים: תובל; אלקובי, אולאי, חוסיין, חדד; ואכיאשמע, מהטבי, מזרחי; בראשי, סיגל, בוזלו. שפט: אברהם קליין. בסיום: ... יוסף בכר ופנחס מגדלי.

בן־רימוז' לא שיחק בגלל מחלה

20 אלף הצופים באיצטדיון רמת־גן הופתעו אתמול לראות שכוכב קבוצת הפועל ירושלים אלי בן־רימוז' נעדר מהרכב קבוצתו במש־חק הגמר על גביע המדינה, וזאת למרות שיישר עמו ההדורים והוא הביע את רצונו לשחק.

אותה שעה ישב בן־רימוז' בביתו בירושלים וחזה במשחק באמצעות השידור הטלוויזיה. הוא היה כאוב ועצבני משום שלא יכול היה ליטול חלק במעמד החגיגי של משחק הגמר בשל מחלתו.

אמש סיפר מזכיר הפועל ירוש־לים אריה ברוכיאלי את השתלש־לות המאורעות: „אחר שבן־רימוז' חזר בו מדרישותיו, צרך לו המאמן אמציה לבקוביץ אימון אישי ביום א' אחה"צ. שלשום לפנה"צ חש ה־שחקן ברע וחומו עלה. בשל כך לא הצטרף לחבריו שיצאו למלון בתל־אביב בו שהו עד מועד המשחק. בן־רימוז' סיכם עם באמנו שביום ג' לפנה"צ יצטרף לחבריו, בטרם צאתם לאיצטדיון ברמת־גן, אולם כל התרופות והזריקות שקיבל לא סייעו לו לשוב לאיתנו והוא נאלץ לוותר על מעמד הגמר".

אמש היה המוראל בקרב שחקני הפועל ירושלים ירוד. הם קיוו להביא לביתם, לראשונה בהיסטוריה, את הגביע — וחזרו לירושלים בקול דממה דקה. המאמן אמציה לבקוביץ אמר אמש: „עתה הגביע פה — יש להתכונן היטב לליגה".

נשיא המדינה זלמן שזר מעניק את הגביע לראש קבוצת הפועל תל־אביב, שמעון בן־יהונתן, אמש ברמת־גן.

הערב ערעור מרמורק בבית־הדין העליון

... הקבוצה למחות „בצורה שקטה"

בבית הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל יישמע הערב ערעור קבוצת הפועל מרמורק על החלטת הוע־דה לחקור שהחליטה להפחית ממאז־נה 8 נקודות, אחרי שנמצאה אשמה בנסיונות להטות משחקים בליגה א' בעונה שעברה.

חברי בית הדין העליון יהיו עוה"ד ריטרמן וסלנט, ומר יעקב קנר. הדיון יחל בשעה 7 במשרדי ההתאחדות לכדורגל.

אתמול הפיצו אנשי הפועל מרמורק כרוזים באיצטדיון רמת־גן, בעת מש־חק הגמר על גביע המדינה. בכרוז נאמר, בין השאר: „אל תזקו את מתגלי מינכן. ליבנו זה מתאים ל־מזיגות ערב. קבוצתנו היא נשמתנו, ועליה נגן בכל האמצעים".

הם קראו לכל אוהדי הקבוצה להתרכז הערב ליד משרדי ההתאח־דות בתל־אביב להבעת מחאה „בצו־רה שקטה, עד אשר נזכה".

הודעת ההתאחדות

דובר ההתאחדות לכדורגל, יעקב אראל, מסר אמש: כדי למנוע שיבו־שים בהתהלכה התקין של הליגה ה־לאומית, מעוניינת ההתאחדות לכדו־רגל בקיום הדיון בעניין הפועל מר־מורק בביה"ד העליון בהקדם האפ־שרי. אולם, ההתאחדות לא תקיים דיונים תחת לחץ האיומים של מנהלי הפועל מרמורק ואוהדיו. לאור הצה־רת הנהלת הפועל מרמורק, כי אם לא יתוקן העונש, ינקטו אמצעים החור־גים מאמצעים משפטיים, דורשת ה־התאחדות מהנהלת הפועל מרמורק לחזור בה מהצהרות אלה לפני קיום הדיון בביה"ד העליון של ההתאחדות לכדורגל.

„ההתאחדות פונה אל אנשי הפועל מרמורק ואוהדיהם להתנהג בריסון ובאחריות עצמית, ולאפשר קיום דיון סדיר בביה"ד העליון. לאור התנהגות הנאשמים וקהל האוהדים, בעת דיוני ועדת החקירה, ביקש התובע עו"ד שמואל הרציג להתפטר מתפקידו, אך נענה לבקשת יו"ר הנהלת ההתאח־דות להמשיך בתפקידו. ההתאחדות תבקש מביה"ד העליון לקיים את ה־דיון שלא בנוכחות קהל, כדי לקיים דיון ענייני ללא לחץ הפרעות".

היום רבע גמר באליפות הטניס

רוני לרנר הצליח לגבור אתמול במערכה הראשונה על אלוף ישראל, יהושע שלם, במסגרת משחקי שמינית הגמר של אליפות הטניס הבין־לאומית במגרשי מכבי בתל־אביב. לרנר ניצח במערכה זו 3:6, אולם נוצח לאחר מכן 3:6, 2:6.

ישראלי נוסף, ראובן פורגס, נאבק במערכה שלמה עם האמריקאי ג'ורג' קרס, אולם נוצח לבסוף 5:7 ו־2:6. בשלב זה ניצח ד"ר איאן פרומן את אריאלי 3:6, 4:6.

ברבע גמר לזוגות: בול וברטלס — פרמט וגולדברג 3:6, 2:6; קרס וקורגל — אברמוביץ ומאלן 6:3, 4:6, 4:6; גולדמן וארליך — שטבהולץ ושלם עם קרס.

החל שיוט הערים

16 לוויתניות ו־180 שייטים פת־חו אתמול בשיוט הערים המסורתי, הנערך זו הפעם ה־22 לזכרו של זיאמה חייקין ז"ל. בקטע הראשון, כיתו למכמורת, ניצחה בין הלוית־ניות הגדולות המפרשיה „רינדמילר" של צופי ים, ובין הלוויתניות הקט־נות — „טלבי" של שדות ים. היום יסתיים השיוט בקטע ממכמורת ל־חיפה.

פינת הנהג האדיב

הנהגים ששמותיהם מופיעים להלן הצטיינו במעשי אדיבות וזכו בפרס כספי בסך 25.— ל"י כל אחד.

1. מר משה כהן מירושלים. אפשר להולכי רגל שהמתינו לחצות את הכביש בבטחה.
2. מר חיים אלבוחר, ממושב גנות. עצר את רכבו והגיש עזרה לנהג רכב אחר ע"י הבאת כלים מיוחדים שנעצר עקב קלקול.
3. מר יצחק שפיל מחיפה. אפשר לנהג רכב שבא מדרך צדדית להשתלב בזרם התנועה.
4. מר שאול זהב מעמק. עצר את רכבו וסייע לנהג רכב אחר שנעצר עקב תקלה.
5. מר אפרים גאלים מנהריה. נתן אפשרות לנהג רכב אחר לצאת ממפרץ חניה ולהשתלב בתנועה.

כל הכבוד לנהג האדיב!
זכור:
תן זכות קדימה לחיוך...!

המועצה הלאומית למניעת תאונות. חברת סונול

בילוי מושלם – הנאה לכל המשפחה!

שייט

הספורט שלך!

אם אתה מחפש בילוי ספורטיבי המשלב התמודדות באיתני הטבע, או התפרקות רוגעת בים כחול ושקט עם כל המשפחה.

בוא אלינו!

עשר שעות בחברת מדריך אישי מנוסה יכשירו אותך בשייט!

* הדרכה
* מכירה
* השכרה

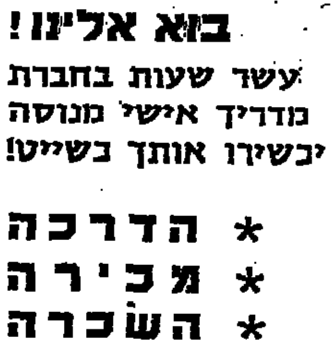

Snapir סנפיר

סנפיר — מפרץ חיפה — טל. 726014
סנפיר — חוף הילטון תל־אביב — טל. 220100—224079

לאה מבית רובינפלד ואלברט וויס
שמחים להודיע על הולדת בנם
איטיקה, קורנל, ארה"ב, 24.9.72

קרא את הארץ בבתי ההבראה והפנסיונים הבאים:

הארץ מוגש ללא תשלום כחלק מהשרות לאורחים ולנופשים

אשקלון	
מלון „אשקלון"	2188
מלון „גני שמשון"	2454
מלון „המלך שאול"	4124—5124
באר־שבע	
מלון „הנגב"	2026
מלון „זהר" בע"מ	2335
מלון „נאות מדבר"	4931
חיפה	
מלון „בן־יהודה"	83515, 85715
סנטוריום „יערות הכרמל"	221131
מלון „ציון"	64311
מלון „שולמית" — אחוזה	242811
מלון „שושנת הכרמל"	81046
זכרון־יעקב	
בית הבראה „בית דניאל"	99001
טבעון	
פנסיון „בית אילה"	931313
פנסיון „גבעת חן"	931418
טנטורה	
חוף דור כפר נופש	9121
ירושלים	
פנסיון „רייך"	53121
נהריה	
מלון „זילברמן"	920094
נתניה	
מלון „בית עמי"	91226
מלון „מרגוע"	25021
צפת	
ב"ה ע"ש ג'וני גרוסינגר	30157
מלון „נוף הגליל"	30395
מלון „פרידמן"	30036
מלון „פסגה"	30105
מלון ופנסיון „רוקנשטייך"	30060
מלון „תל־אביב" בית ברנזון	30049
שבי ציון	
פנסיון „בית חוה"	922292/91
בתי הבראה והארחה בקיבוצים	
קיבוץ אילת השחר — בית הארחה	37164
קיבוץ גבעת ברנר — בית הבראה	952113
קיבוץ חניתה — בית הבראה	968040
קיבוץ חפץ חיים — בית הבראה	91214
קיבוץ לביא — בית הארחה	21477
קיבוץ מעלה החמישה — בית מרגוע	521545
קיבוץ נוה ים — קמפ נוה ים	942016
קיבוץ ניר עציון — בית הבראה	942078
קיבוץ עין גדי — בית הארחה	96070/71
קיבוץ קרית ענבים — בית הבראה	52291
קיבוץ שפיים — בית הבראה	938071

בבית המשפט המחוזי בירושלים

ת.ע. 478/72

בענין: צוואת המנוחה אולגה אוברלנדר לבית שילר ז"ל מהעיר קלן, גרמניה, שנפטרה ביום 8.5.45.

המבקש: מנפרד שטורמן, מרחוב משודלה 10, ירושלים.

להווי ידוע כי הוגשה בקשה ל־מתן צו קיום צוואת המנוחה אולגה אוברלנדר לבית שילר, מיום 10.11.40.

הריני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה ל־התנגד למתן הצו הנ"ל, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה רייס, שופט
רשם בית המשפט המחוזי ירושלים

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

ת. ע. 3710/72

בענין: חוק הירושה תשכ"ה — 1965.

ובענין: עזבון המנוח חיים קלר ז"ל, ת.ז. 501720 אשר נפטר ביום 3.7.72, בבי"ח „אסף הרופא".

המבקשת: מילי קלר ע"י ב"כ עוה"ד אורי מקוב ו/או יגאל יהלומי מרחוב גרוזנברג 13 תל־אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל. על כל הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לבקשה ל־הגיש התנגדותו תוך 15 יום מיום פירסום הזמנה זו, שאם לא יעשה כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

תיק עזבונות 3704/72

בענין: ירושת המנוח יוסף אטיאס ז"ל מרחוב אחיי דקר 33 יד־המעביר בת־שורת תל־אביב, שנפטר בתל־אביב ביום 8.8.72 (כ"ה באב השל"ב).

המבקשת: סולטנה אטיאס, ת.ז. 6858600 מרחוב אחיי דקר 33 יד־המעביר בת־שורת תל־אביב, ע"י ב"כ עוה"ד שמואל מ. תמיר (כצנלסון) ו/או יהודה י. מוריץ ו/או צבי מ. הכהן ו/או גבריאל לוי ו/או דן ניורא ו/או נילי אבינרי משד' רוטשילד 15, ת"א.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד להכ־רזה, להגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוק־שת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

3164/72 תיק עזבונות

בענין: צוואת המנוח מאיר ב־נבסון ז"ל (ת.ז. 744478) שנפטר ביום 17.7.72.

ובענין המבקשים: 1. תמרה רוי־טבליט; 2. ד"ר דן בנור; 3. אלעזר בנבסון, ע"י ב"כ עוה"ד ח. דינשטיין, ו/או י. רוטנברג ו/או ד. אלפרין ו/או נ. מכנס, שמענם להמצאת כתבי בית־דין הוא: שדרות רוטשילד 2, תל־אביב.

להווי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בתיק הנ"ל בקשה ליתן צו קיום צוואה ומינוי מנהל עזבון של המנוח הנ"ל, והנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון לפי הכרזה זו והרוצה להתנגד לה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

21 נעצרו בהפגנת אלפי חרדים בבירה

שוטרים דחקו המפגינים למאה שערים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

21 חרדים נעצרו אתמול בהפגנה שקיימו אלפי דתיים במחאה על מעצרם של שני האברכים שמואל וייסשטרן וישראל ברנס, החשודים בהצתת בוטיק המיני ארום בתל־אביב.

למרות החלטת „הועד להגנת קדושי ישראל" לבטל את ההפגנה שאמורה היתה להקהיל יותר משתי רבבות חרדים כדי למנוע שפיכות דמים, התכנסו אתמול כארבע אלפי חרדים, רובם צעירים, ברחבה ליד בתי ורשה סמוך לשכונת מאה שערים.

כעבור שעה קלה געו המפגינים לעבר כיכר השבת (במורד רחוב שטראוס) והחלו חוסמים את התנועה. אחד המפגינים טען כי הדבר נעשה משום שהמשטרה לא נתנה להם רשיון לעריכת הפגנה חוקית.

כוחות משטרה מתוגברים, שכללו פרשים, שוטרים חבושים באלות, מגינים וקסדות, החלו לפזר את המפגינים בכוח. נזרקו עליהם אבנים אחדות.

סגן מפקד מרחב ירושלים, סגן ניצב אברהם תורג'מן שפיקח על פעולת המשטרה, הורה להפעיל את מכונת המים.

למשך שעה קלה הופסקה התנועה ברחובות שטראוס, גאולה ומאה שערים ונוצרו פקקי תנועה.

שר המשטרה, מר שלמה הלל והמפכ"ל בפועל ניצב שאול רוזוליו, עקבו מקרוב אחר ההפגנה שנמשכה יותר משלוש שעות.

בשעה 7.30 בערב לערך דחקו כוחות המשטרה את המפגינים לעבר שכונת מאה שערים. התנועה החלה לזרום כתיקנה.

מתגבש הרכב מטה הבחירות של המערך

10 חברים ✶ חוששים מיוסי שריד

מאת סופר „הארץ"

הרכב מטה הבחירות (לכנסת ולהסתדרות) של המערך הולך ומתגבש. בראש המטה יעמוד ח"כ אברהם עופר, ולצידו נציגי מפא"י היה דוד קלדרון (מנכ"ל בנק לחקלאות) ויוסי שריד (מנהל המרכז לתעסוקת אקדמאים). נציג אחדות העבודה יהיה ח"כ משה כרמל. נציג רפ"י יהיה סגן שר התחבורה גד יעקבי. חברים נוספים במטה יהיו מזכיר עבודה ח"כ אהרן ידלין ושני סגניו ה"ה סורקיס וגיבלבר. לשמונה אלה יתוספו שני נציגי מפ"ם — כנראה המזכיר המדיני נפתלי פדר והמזכיר הארגוני נפתלי בן־משה. אולם כיון שהאחרון מתנגד להמשך המערך, יתכן שבמקומו יהיה חבר המטה ח"כ מאיר יערי.

מורגשת תסיסה בחוגי עבודה בעניין צירופו של מר שריד למטה, מתוך כוונה ברורה שיטול חלק מרכזי בריכוז מערכת הבחירות, כיון שיש לו נסיון משתי מערכות בחירות קודמות. ראש מחלקת ההסברה, דב צמיר, שאינו בעל נסיון בניהול בחירות, חושש כי שריד ידחוק את פעולות מחלקת ההסברה לקרן זוית. נמסר כי מובטח מקומו של שריד במקום ריאלי ברשימה לכנסת, כיון שהוא נהנה מתמיכת השר ספיר וח"כ עופר.

100 התארגנויות של מחבלים נחשפו משנת 1969

האלוף זאבי מסביר: הצלחת המלחמה במחבלים

מאת יהודה אריאל סופר „הארץ"

מספר הפיגועים בשומרון קטן מאשר ביהודה — הידוע או שינוי לגבי המוכר לנו בהיסטוריה של הלאומנות הערבית, אמר אתמול אלוף פיקוד המרכז, רחבעם זאבי, בהרצאה על התפתחות הלאומנות באיזור שומרון במשך עשרות שנים.

מתחילת 1969 נחשפו בשומרון 100 התארגנויות של מחבלים. ב־1969 נחשפו 19, בשנת 1970 — 32, ב־1971 — 40 ובשנה זו תשע בלבד. לדעת האלוף זאבי הצליח צה"ל בחיסול הטירור בשומרון (כמו ביהודה) בגלל הגורמים הבאים:

✶ ההצלחה בהטילה מוחלטת של בקעת הירדן בפני חדירות ממזרח לירדן. כתוצאה מכך נסתם צינור החיים של הטירור וחדלה אספקת נשק ואנשים;

✶ פריסת מחנות צה"ל, בעיקר בסיסי־הדרכה, במחנות הנטושים של הלגיון הערבי. נהגה הוצאות מוכחות של נוכחות בכל מקום בלי להפריע לאוכלוסיה המקומית;

✶ שיתוף פעולה נאמן ויעיל של כל זרועות הבטחון שהביא לחשיפתם ולחיסולן של מרבית ההתארגנויות החשאיות;

✶ מדיניות נבונה של הממשל הצבאי שהביאה עמה פיתוח ושגשוג לאיזור;

✶ מדיניות של שכר ועונש: שכר לאוכלוסיה השקטה ועונש לאלמנטים העויינים.

האלוף זאבי דיבר בכנס של החברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה באכסניאטורון במהגה שבעמל בקעת הירדן. לדבריו הקשיבו 1300 באי הכנס אחר יום סיורים שני בשומרון.

בדברו על התישבות בשומרון ציין האלוף כי לצערו הצטמצמה ההתנחלות מאז ששת הימים בשומרון בתחום בקעת הירדן בלבד.

✶ משטרת חיפה הוציאה אתמול בטירת הכרמל, לאחר שמשפחת עולים מגרוזיה פלשה לדירה שהיתה מיועדת למשפחה אחרת מגרוזיה. המשפחה הפולשת מנתה שמונה נפשות ורק לאחר שהמשטרה התערבה שוכנעה לעזוב את הדירה.

אלוף דן לנר ערב פרישתו:

שיטת ההגנה שנקט צה"ל בסיני — הוכיחה את עצמה

אין כמעט נסיונות חדירה מצריים

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

„מהסואץ ועד לרחובות אין לישראל כל קו הגנה פרט לסואץ. זה הקו היחיד המאפשר לנו שלא להתרגש מאיומי המלחמה של המצרים. הודות לו אפשר לשבת שם עם כוחות קטנים יחסית כאשר המצרים נוקבים בתאריכים לחידוש האש" — אמר אלוף דן לנר, מפקד הכוחות המשוריינים בסיני בפגישה עם הכתבים הצבאיים ערב פרישתו מתפקידו.

אלוף דן לנר

האלוף לנר שרת בסיני מאז מאי 1970, חדשים מספר לפני שנכנסה הפסקת האש לתקפה. בהתייחסו לעבודות הביצורים בקו בר־לב, אמר כי בתחילה הוחלט לבנות קו זה בשלבים מאחר שההערכה האופטימית ביותר לא הניחה כי הפסקת האש תימשך יותר משלושה חדשים. הקבוע של הקו נעשה על סמך לקחים של צה"ל. יש לו עומק של מספר קילומטרים. מבחינת היקף העבודה היה זה אחד ממבצעי הבניה הגדולים ביותר של ישראל. העבודה העיקרית בקו אמנם הסתיימה, אך תמיד יש עבודות נוספות. אם המצרים מקימים, למשל, סוללות לירי, צריך תשובה לכך ואסור לפגר אחריהם.

שיטת ההגנה

אשר לשיטת ההגנה שנקט צה"ל בסיני, (שלגביה הועלו השגות בקרב פרשנים) אמר האלוף כי זו הוכיחה עצמה, הראיה — העמידה בקו הבצחון במלחמת ההתשה. בינתיים לא קפא צה"ל על שמריו ופיתח מחשבות חדשות. יש שינויים שונים, טקטיים ואסטרטגיים כאחד, כיצד להגן על התעלה במקרה של מלחמה. עם זאת אמר האלוף לנר כי עליו להדגיש כי מי שסבור כי בצורת קו בטון יגנו על המדינה, אינו אלא טועה. המגינים הם הבחורים היושבים בקו, הטנקים והארטילריה.

לגבי גודל הכוחות של צה"ל בתעלה ובסיני אמר האלוף לנר כי צה"ל קבע לעצמו קו אדום שאין הוא יורד מתחתיו. קו זה אינו סטטי והוא משתנה בהתאם לתנאים ולמצב, וכך יהיה גם בעתיד. בינתיים עוסק חלק ניכר מהכוח בסיני באימונים אינטנסיביים. לגבי החלק הנותר הנמצא בכוננות, הבעיה היא למצוא לו תעסוקה ובידור. לכוחות אלה עורכים סדרות חינוך ומקפידים על שיפור תנאי חייהם. למעונים סיפקו מקררים ושיפרו את האיוורור. כן מספקים לחיילים מיתקני ספורט. יש גם ליבראליות יותר במתן חופשות.

בצד המצרי

בעמדו על הנעשה בצד השני של התעלה אמר האלוף לנר כי המצרים מבצרים בצורה רצינית את קוויהם. בקו הראשון שלהם עובדים כל יום עשרות טרקטורים. עבודות הביצורים שלהם נושאות אופי דו־תכליתי: הגנתי מחד ואפשרות ליציאה לתקיפה מאידך. לדברי האלוף ניכר כי המצרים מנסים לחקות את עבודות הביצורים של צה"ל, לפעמים בצורה מוצלחת ולעיתים לא כל כך. גם בצד השני נראה כי היציאה לחופשות מסודרת יותר.

על הפעילות המצרית אמר האלוף לנר כי בחודשים הראשונים אחרי הפסקת האש החדירו המצרים חוליות כוחיים רבות. צה"ל תפס עשרות חודרים, ביניהם חיילים, אנשי קומנדו ובדווים. כיום אין כמעט נסיונות חדירה. הפסקת האש נשמרה בדרך־כלל על ידי המצרים: „התנועה אין־מעבר" נובע לא בגלל משמעת גבוהה אלא קודם כל מפני שקיימת אצל המצרים תחושה של חוסר סיכוי לנצח ומכאן גם אי־רצון להתמודד עם צה"ל. תחושה זו ירדה עד לדרג הנמוך ביותר בקו החזית.

כך מצטברת האשפה מחוץ לביתני בית החולים אסף הרופא — מחמת הסנקציות שנוקטים העובדים. (צילום: מ. דקל)

המימון ליצוא הוגדל ל־4.20 לירות לדולר

מאת סופר „הארץ"

המימון הניתן למשלוחי יצוא הוגדל ויועמד מעתה על 4.20 ל"י לדולר במקום 4 ל"י לדולר עד עתה. החלטה על כך נתקבלה על ידי נגיד בנק ישראל מר משה זנבר, בהמלצת משרד המסחר והתעשיה.

מר עמוס מר חיים, סגן מנכ"ל לעניני מימון במשרד הסביר כי במסגרת הקרנות למימון היצוא פועלת קרן מיוחדת למימון משלוחי יצוא המסייעת ליצואן לתת אשראי ללקוחותיו בחו"ל. היקפה של הקרן מגיעה ל־450 מיליון ל"י. המימון ניתן על ידי הבנק עם הצגת רשמון היצוא. מימון זה ניתן בשיעור קבוע לכל דולר יצוא המצוין ברשמון ותוקפו עד קבלת התמורה בעד היצוא ולא יותר משישה חודשים, אלא באישור מיוחד. האשראי צמוד למטבע בה מתקבלת התמורה ונושא ריבית של ששה אחוזים. האפשרות להעניק אשראי ללקוח בחו"ל היא חיובית לקידום היצוא שכן מתיחת באשראי הוא חלק מהותי מהסחר העולמי.

מר מר־חיים ציין כי הודות לאשראי מהקרן מקבל היצואן למעשה את החלק הארי של תמורת היצוא מיד עם המשלוח והדבר מאפשר לו לממן את הייצור הדרוש ויצוא נוסף. לאחר הפיחות באוגוסט 1971 עמד שיעור המימון על 3.85 ל"י לדולר, בחודש מארס 1972 הועלה שיעור המימון ל־4 ל"י לדולר ועתה הועמד על 4.20 ל"י לדולר.

ההסדר החדש יכנס לתוקף על הלוואות שיינתנו החל ממחר.

יועלו הקנסות על זיהום הים

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

שעורי הקנסות על זיהום הים התיכון, ים סוף ואילת על ידי שפיכת שמנים מאניות ומיתקני נפט — יועלו.

הכנסת עומדת לדון בכנס החורף בסיכומים שנתקבלו בועדת הכנסת לאיכות הסביבה שדנה באחרונה ב„חוק לתיקון פקודת שפיכתם של שמנים לתוך הים — תיקון מס' 2 — תשל"ב 1972". חברי הועדה החליטו לקבל את הצעת שר התחבורה מר שמעון פרס, להעלות את מכסימום הקנס על שפיכת שמנים לים על ידי מיתקני נפט וספינות תובלה (מיכליות ואחרות) ל־100 אלף ל"י. הקנס המירבי עד כה היה 10 אלפים ל"י. לגבי ברירת קנס העלו חברי הועדה לאקולוגיה את הקנס מ־5,000 ל"י ל־25,000 ל"י במקרה של עבירה ראשונה. כל עבירה נוספת צפויה לקנס של 50,000 ל"י.

סקר לקביעת ריכוז הזיהום בים

מאת סופר „הארץ"

סקר רב־שנתי, שנועד לבדוק ולקבוע את ריכוז הזיהום בים לאורך חופי הארץ, ייערך בקרוב על־ידי החברה לחקר ימים ואגמים.

במבצע הסקר שיבדוק את כמות המתכות הרעילות שבים, יאפשר לחברה לקיים מעקב מתמיד אחר המקומות בהם מצוי ריכוז גבוה ולהזהיר בעוד מועד על הסכנה בדבר לפני היווצר מצב קריטי, כדוגמת זה ביפאן בו קיפחו את חייהם המונים אנשים בשל אכילת דגים שהכילו ריכוז גבוה של כספית.

מתוך סקר שנערך לאחרונה הסתבר כי כמות השפכים המוצאת דרכה לים, מגיעה בשנה ל־1.7 מליון מ"ק, כשיותר משליש של כמות זו בא ממפעלי התעשיה הכימית.

לא יועלה מחיר החלב

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מחיר החלב לצרכן לא יועלה — סוכם אתמול בפגישה בין יו"ר מועצת החלב מר איתן ישראלי לבין יושבת ראש הרשות ההסתדרותית לצרכנות גב' נחמה קצב. סוכם כי הקמעונאים יקבלו תוספת של רבע אגורה לרווחיהם על כל שקית של חצי ליטר (בנוסף לתוספת של חצי אגורה לשקית שהם מקבלים כבר עתה), אולם הדבר ייעשה מבלי להעלות את המחיר לצרכן.

התברר כי כאשר הועלו לפני כחודשיים מחירי הגבינות הקשות והחמאה, כפיצוי על התיקרויות בהוצאות הייצור שהיו למחלבות, היתה עלית המחירים גדולה יותר מדי ונתנה למחלבות פיצוי מעל מה שהגיע להם. אתמול שיכנעה הגב' קצב את מר ישראלי כי אכן קיים עודף כזה, והוא יאפשר למחלבות להגדיל את הרווחים לקמעונאים המשווקים חלב מבלי לדרוש העלאת המחיר לצרכן.

✶ העצרת המרכזית לציון חג היובל לבנימינה תתקיים הערב בהשתתפות סגן ראש הממשלה ושר החינוך, מר יגאל אלון. באותו מעמד תוענק למר אלון אזרחות הכבוד של בנימינה.

50 שנה לתל־נורדאו

לפני 50 שנה החליטה קבוצה של מורים, סופרים ופקידים לקנות שטח אדמה על שפת הים של תל־אביב להקמת בתים למשפחותיהם.

אותו מקום היה שקט ושומם, רק חולות סביב, המית רוח הים שנשבה ורחש הגלים אלה הקולות שנשמעו...

סללנו כביש צר על החולות והעברנו צנור מים וכך התחלנו לבנות את בתינו. עתה מלאו 50 שנה להוסדה של „תל־נורדאו", לדאבוננו מהמתישבים הראשונים נשארו רק בודדים.

אנו מבקשים בזה מבני משפחות המתישבים הראשונים הגרים בשכונה או מחוצה לה להמציא כתובותיהם, למר חיים ליבוביץ, רח' הירקון 92, תל־אביב, על־מנת שנוכל להזמינכם לטקס — למלאות 50 שנה להוסדה של „תל־נורדאו".

חתום: מרדכי אפשטיין
חיים ליבוביץ

גם בעלי שמיעה מצויינת לא יופרעו מהמזגן השקט SILENTAIR
שותף נאמן שעמד במבחן אלקטרה

מדי שמפ
שמפו רפואי
נגד קשקשים
plantex
המפעל הישראלי בעל המוניטין הבינלאומי
שאל בעצת הרוקח שלך
להשיג רק בבתי מרקחת

WOMAN'S DAY
Issue August 1972
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה · נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

McCALL'S
Issue August 1972
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה · נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

NEW PAPERBACKS
DELL
★ The Gift Horse-Hildegard Knef
POCKET BOOKS
★ Painless Childbirth: The Lamaze Method — Fernand Lamaze
FAWCETT
★ Vice Avegend — A moral Tale By Lolah Burford
★ War Of The Dons — Peter Rabe
LANCER
★ The Adventures Of Private Faust — Hans Helmut Kirst
★ Doorway To Death — John Creasey
POPULAR LIBRARY
★ The Affair Of Gabrielle Russier
PYRAMID BOOKS
★ Dictionary S — By Amy Brown, John Downing, John Sceats.
★ The Motorcycle & Trail Bike Handbook — Bob Behme & Malcolm Jaderquist
★ Some Buried Caesar — Rex Stout
★ Talk Show — Noel B. Gerson
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה · נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

אחים אלעזר
הדקלים
חברה לבנין והשקעות בע"מ
בונים למכירה בצפון ת"א
מבחר דירות אקסקלוסיביות
2½, 3, 4, 5½ חדרים
ברח' יהודה המכבי 37
ברח' שמעון התרסי 23־25
ברח' ישעיהו 52־54
כמרכן מבחר דירות גג (פנטהאוז)
לפנות במשרד:
רחוב נוה ישראל 4 פינת כפר מסריק ת"א בין 08.00—13.00 ובין 16.00—19.00 טלפון 221331

הגרלת מפעל הפיס
2 זכיות של 150,000 לירות בכל שבוע
✶בנוסף אחרות, ביום ההגרלה, לדראות המפעל
רחוב הפסגה 3 ת"א, עד 6.55 בערב
מחר בשעה 6 בערב יוקרנו סרטונים לפני ההגרלה. הכניסה חופשית.

מקצוע פרושו בטחון
פרטים
בכל לשכות הגיוס
בלשכות המודיעין העירוניות בת"א
ובגידעון
בית הספר הטכני של חיל האויר בחיפה

הלוח הכפול
עמודים: 21, 22, 23
הכל בכל כלול בלוח הכפול

הרשת הירוקה בסופרמרקט
בימים ד', ה', ו'
גזר 1 ק"ג .88
פלפל בהיר 1 ק"ג 1.08
אשכוליות 1 ק"ג .68
אגסים ספדונה גודל 5 1 ק"ג 1.15
ענבים 1 ק"ג 1.25
תפוחי־עץ „מוזהב" גודל 7 1 ק"ג 1.98
תפוחי־עץ „סטרקינג" גודל 7 1 ק"ג 2.48

אגודה צרכנית שיתופית המאוחדת תל־אביב־גן השרון
שרשרת סופרמרקטים:
תל־אביב, בתים, חולון, רמת־גן, גבעתיים, פתח־תקוה, בני־ברק, קרית־אונו, אור־יהודה, כפר סבא, נתניה, ראשון־לציון, רחובות, אשדוד, קרית־גת, אילת.

ירושלים
מפעל מנויים לתיאטרון, מוסיקה, מחול
בשיטה מהפכנית
פרטים בעתון יום ששי

THREE LATEST BEST—SELLERS:
ODESSA FILE
Frederick Forsyth
MY NAME IS ASHER LEV
Chaim Potok
AUGUST 1914
Alexander Solzenitsyn
להשיג ב־ חנויות סטימצקי

נוה יתרו
אבו־רודס
מלון ומסעדה
אנו שמחים להודיע לכל החברות המארגנות טיולים לסיני כי מעתה עומדים לרשותכם המוטל והמסעדה החדשים והמשוכללים
נוה יתרו—אבו רודס
הזמנות
תל־אביב טל' 224414

אגמון
הכי טוב בבית

הארץ

יום רביעי, י"ט בתשרי תשל"ג
27 בספטמבר 1972

ירושלים: רח' החבצלת 2, טל' 224243-6, ת.ד. 273
חיפה: רחוב עירוני 20, טלפון 8—661166, ת.ד. 5259
בתל־אביב: המערכת והמנהלה מזא"ה 56, ת.ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת.ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' ההפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311, ת.ד. 233. מס' מיקוד: 61000

מו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, דפוס "הארץ" מזא"ה 56 תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: בנימין סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

שביתה פראית בנמלי התעופה

גל חדש של שביתות בשירותים הציבוריים עומד לפגוע במשק הישראלי. המשותף לכל השביתות הללו — השביתה חסרת הסיבה שהתקיימה בנמל חיפה, שביתת עובדי המכס, השביתה בגלל תביעתם של 8 עובדים בבית חולים ממשלתי (אשר זכתה לסיקור מעבר לכל פרופורציה בטלוויזיה), שביתת הימאים הצפויה ושאר השביתות שבדרך — הוא כי בכל המקרים הן פוגעות לא במעביד אלא בציבור הרחב ותכליתן להשיג בדרך זו שהיא קלה ויעילה תביעות שמימושן בדרך הרגילה של תיווך, בוררות והתדיינות דורש זמן, סבלנות וריסון עצמי.

מכל השביתות האלה הכבדה ביותר היא זו של למעלה מ־1000 עובדי התעופה האזרחית בנמל התעופה לוד ובשאר נמלי התעופה. עובדים אלה אומנם לא הפסיקו את העבודה כליל, אך נקטו סנקציות המשבשות את סדרי התעופה ופוגעות קשה באלפי ישראלים ותיירים. סנקציות מסוג זה הן בגדר שביתה גם מבחינה מעשית וגם על פי תיקון שהוכנס בתשל"ב בחוק ליישוב סכסוכי עבודה, הקובע, כי נראים כשביתה גם „הפסקת עבודה מאורגנת, מלאה או חלקית, של קבוצת עובדים, לרבות שביתת האטה והפרעה מאורגנת אחרת למהלך העבודה התקין" בשירות ציבורי.

קשה לתאר שביתה פוגעת יותר והרסנית יותר מזו שהכריזו עליה עובדי התעופה האזרחית. היא באה בימים של שפל בתיירות, והתנכלות טרוריסטים בתנועה לישראל, ואם תימשך — תפגע יותר במשק התיירות הישראלי ותתרום להגברת בידודנו. העובדה כי ציבור שלם של עובדים אינו נרתע מצעדים כה קיצוניים מוכיחה זו ואינו נזקק כלל למנגנון המשפטי הרגיל הקיים כדי לממש זכויות עובדים, מעידה לאן התדרדרו יחסי העבודה במשך השנים האחרונות. אין גם לשחרר את הממשלה מאחריותה להתדרדרות זו, שכן שיטת הסחבת במשא ומתן מקצועי שנוקטים משרדי הממשלה דוחה אולי פרוץ סכסוכי עבודה אך יוצרת אווירה של תמרמורות ותיסכול בקרב עובדי המדינה.

יש להפעיל לגבי השביתה בנמלי התעופה את התיקון לחוק יישוב סכסוכי העבודה ולתבוע לדין את השובתים על קיומה של שביתה בלתי מוגנת. החוק עצמו היה שנוי במחלוקת, אך מרגע שנתקבל יש להפעילו. האנרכיה וההתדרדרות ביחסי העבודה במשק נובעות בין השאר מאוזלת ידה של הממשלה, שאינה מוכנה להשתמש באמצעים שהחוק הפקיד בידיה.

נורווגיה הצביעה נגד השוק

בישראל, המנסה זה שנים ללא הצלחה להתקשר עם השוק המשותף המקורי, אולי קשה להבין כי יש ארצות שבהן רוב האוכלוסיה מתנגד להצטרפות אל הקהילה האירופית הכלכלית. אך כנראה המצב בנורווגיה, כפי שנתברר השבוע במשאל־עם. הצביעו כ־54% נגד ההצטרפות. ואם כי ההחלטה הרשמית תיפול בעוד זמן־מה בפרלמנט, קשה להניח שבית המחוקקים יכריע נגד לדעה שהובעה במשאל־עם.

אין ספק כי תוצאות המשאל הן מתנה מן השמים לברית־המועצות — גם אם אין מקבלים את הסברה שהנורווגים הצביעו כפי שהצביעו בגלל תעמולה קומוניסטית יעילה. אך השארת נורווגיה מחוץ לשוק תאיט את התגבשות הישות המערב־אירופית הכוללת מצד אחד, ותחליש את התקשרות סקנדינוויה אל באט"ו, מצד אחר.

ממשלת טריגווה בראטלי, הסוציאל־דמוקראטית, שניהלה את המגעים להצטרפות אל השוק, הודיעה שתתפטר אם ההצטרפות תידחה במשאל בנורווגיה. צפויה עתה ממשלת מיעוט חסרת סמכות עד הכרעה — עד ספטמבר 1973, הוא המועד בו יתכנו (לפי החוקה) הבחירות הקרובות.

אך לא כל אלה שהצביעו נגד הצטרפות לשוק היו קומוניסטים (גם כי היו ביניהם אנשי האיגודים השמאלניים), אלא להפך: עיקר ההתנגדות באה מהאיכרים ומהדייגים אשר חששו לא פחות משינוי אורח החיים כתוצאה מהצטרפות לשוק מאשר מהשפעתה על מחירי תוצרתם. אנשי המסחר, התעשיה, הביורוקראטיה האיגודים המקצועיים היו בעד ההצטרפות לשוק. לכן, היה המשאל במובן מסוים עימות בין העיר, התיעוש והשערים הפתוחים, לבין השמירה על הישנה שהתחברה עם השמרנות הבדלנית המודרנית, כשלטניהן ותחף המזור מטמיעה בסדום ועמורה של אירופה המערבית.

יתכן מאד שהתוצאות בנורווגיה ישפיעו לא מעט על ההצבעה בדנמארק, שם ייערך משאל על אותו נושא בשבוע הבא. אם גם הדנים יכריעו נגד הצטרפות אל השוק, צפויה לסקנדינוויה תקופה של בדלנות שעלולה להביא לנייטרליזציה, אם לא ל„פינלנדיזציה" של כל צפון־אירופה.

מי מצא את דעת הקהל

המשטר הפוליטי יוצר ניתוק בין בוחרים לנבחרים

מאת אמנון רובינשטיין

שיבתו של השר יעקב שמשון שפירא לממשלה הצלוה מחדש את הוויכוח לגבי דעת הקהל והשפעתה על מעשי השלטון. השר עצמו מדען כי הוא חזר אל משרתו כשהוא מלווה ברכות ודברי עידוד מישראלים רבים. (בניגוד לישראלים שהתנגדו לשיבתו, ושעשו זאת בשמם המלא וכתובתם, נותרו תומכיו הרבים של השר שפירא אלמוניים). ראש הממשלה דחתה בתוקף את הטענה כי דעת הקהל מתנגדת למינויו של מר שפירא ואמרה כי דעת הקהל תבוא לביטוי ביום הבחירות. השר אבא אבן קבע כי שני מאמרים בעתונים אינם משקפים את דעת הקהל.

איש אינו רשאי להיות אפוטרופוס לאחרים ואין מי שיכול לומר: „הציבור זה אני". כל מה שאני יכול לומר לגבי פרשת השר שפירא הוא שבין האנשים שאני מכיר לא מצאתי אף אחד שתמך בשיבתו לממשלה. בין אלה שהביעו התנגדותם ויאושם נוכח מעשה זה, היו חברי מפלגה שהצביעו ואף כתבו מאמרים בזכותו. אין ספק כי מכריו של אדם אינם יכולים לשמש מידגם לדעת הקהל. יתכן כי אותם אלמונים שתמכו בהחזרתו של מר שפירא בממשלה מייצגים את רוב הציבור.

השאלה המכרעת והעקרונית אינה מי משקף דעת הקהל בויכוח סביב מר שפירא, אלא העובדה המכרעת היא כי בשיטה הפוליטית הישראלית אין דרכים יעילות לוודא מהי תגובת דעת הקהל למעשה זה. החסרון הוא שלא ניתן לבחון באורח שוטף את תגובתו של הציבור למעשי השלטון. הדבר החמור הוא כי הויכוח נשאר מילולי, חסר מסקנות — ואין לו ביטוי פוליטי.

*

כדי לדעת כמה נואש, כמה קיצוני הוא המצב הפוליטי בישראל, צריך לעשות מאמץ מחשבתי קטן, להשתחרר מהמציאות המקומית ולנסות לחשוב מה היה מתרחש בפרשת שפירא בארצות דמוקרטיות. בכל הארצות המתוקנות הדמוקרטיות היתה ניתנת הזדמנות לציבור — שבארצנו כל אחד מדבר בשמו — להביע את דעתו באורח פעיל על פרשת שפירא. דעה זאת היתה מובעת בדרכים שונות: בכמה ארצות היה צורך להציב את מר שפירא במבחן בחירה וציבור הבוחרים באותו מחוז יצביע בעדו; בארצות אחרות היו מתקיימות, תוך זמן קצר לאחר צירופו לממשלה, בחירות־משנה או בחירות מקומיות, שבהן ניתן היה, לפחות בעקיפין, להביע שביעות רצון או מורת רוח מהמינוי; כמעט בכל הארצות היה חייב מר שפירא לעמוד לבחירות לפחות בתוך מפלגתו. בארצות אחרות, בהן מציגות המפלגות רשימות מועמדים מטעמה, ניתן לבוחר למחוק שמות מהרשימה ובכך להביע מורת רוחו מהכללת מועמד מסויים ברשימה.

בישראל אין שום דרך מסוג זה. אין בחירות למפלגה ואם מתקיימות בחירות כאלה, יש רשימה של מיוחסים — מעין גבירים־פוליטיים — שאינם עומדים לבחירה אישית ורואים בעצם העמדתם לבחירה פגיעה בכבוד גבירותם. אין בישראל לא בחירות־ביניים ולא בחירות־מוקדמות. אין אפשרות לפסול מועמד. אין כל כלי שבאמצעותו ניתן לתרגם את רצון הציבור לשפת המעשה.

אומרת ראש הממשלה: דעת הקהל תבוא לביטוי ביום הבחירות ובקלפי. ברור שכך הדבר. אך עם כל הכבוד לראש הממשלה, דמוקרטיה הבאה לביטוי רק פעם אחת בארבע שנים, כאירוע חד פעמי, היא דמוקרטיה פורמאלית, חסרת תוכן וחסרת ממשות. בדמוקרטיה כזו, ההנחה היא כי בין יום בחירות אחד לאחר, אין הציבור יכול להשפיע בדעותיו על מעשיו של השלטון.

לעומת זה, הדמוקרטיה הפעילה מניחה כי אחד הגורמים במערכת היחסים הסבוכה שבין שלטון לקהל ובין נבחרים לבוחרים מחייבת קיומה של הענות מסויימת לשאלות ציבוריות גם בין בחירות לבחירות.

גורם זה חשיבותו מרובה בארצנו דווקא משום שאין אצלנו משטר של בחירות־ביניים. בארצות הברית הולך האזרח לקלפי לפחות פעם בשנה — לבחור את נציגיו למפלגה, לרשויות המקומיות, לסנאט, לבית הנבחרים, למושל, לנשיא, לענות על משאלי־עם, לבחור פקידי ציבור, להביע באורח פעיל את דעתו — ואילו עמיתו הישראלי הולך פעם בארבע שנים לבחור בכל: בהסתדרות, ברשויות המקומיות, בכנסת.

אך גם פעם בארבע שנים — ועל פי תכנית המתוקנת אפילו במעט זה, תוארך התקופה לחמש שנים — אין הישראלי יכול להביע את דעתו. הוא ניצב בפני רשימות מועמדים שנקבעו בסדר קבוע ע"י ועדות מינויים מנימיות, הקובעות למעשה את הרכב הכנסת. הוא עומד בפני הסדרי חבילה ענקים שנעשו בחדרי חדרים. אם הוא רוצה, למשל, במדיניות החוץ של מפלגת העבודה — הוא חייב להצביע גם בעד אנשים ומעשים להם הוא מתנגד. הוא עומד בפני הכרעה בין רשימות שעל הרכבן אין לו שום השפעה: אין שום ארץ דמוקרטית בה קיים מצב דומה.

*

מבחינות רבות דומה השיטה הישראלית למשטר סמכותי הנשען פעם במספר שנים, על משאל־עם: האומר „כן" או „לאו" לשלטון, בלא שתהיה לציבור השפעה על תכנו והרכבו של השלטון. כדי להיווכח בחומרת המצב, הבה נניח לרגע כי, כדברי ח"כ מאיר אביזוהר, בפרשת שפירא יש לנו מפלגה מאוחדת נגד ציבור מאוחד; המפלגה אומרת „כן" ב־99% המקובלים עליה לאחרונה, הציבור, ברובו המכריע, מתנגד להחלטה.

הבה נניח כי אין רובע, שכונה, או בית משותף אחד בכל ישראל שבו יוכל מר שפירא לזכות ברוב. גם אם הנחה זו נכונה, לא תיפגע מפלגת העבודה בשל החלטתה. לכל היותר תפסיד מקום אחד או שניים בארץ. רוב תומכיה לא יפנו למפלגה אחרת בשל מעשה זה. שינויים קיצוניים מסוג זה אינם מתרחשים בשום ארץ, ובישראל לא כל שכן. ראש הממשלה צודקת, איפוא, בהשקפתה כי החלטתה בפרשת שפירא לא תשפיע על הבחירות הכלליות לכנסת. מפלגת העבודה לא תאבד את בכורתה. מעשים קיצוניים יותר לא יביסו אותה.

אך השאלה אינה מה יקרה לעבודה אלא מה יקרה לנו. הרגשת חוסר האונים, התסכול, הייאוש מפוליטיקה ומפוליטיקאים הגיעה לשיא חדש, חסר תקדים. התרחקותם של צעירים מפוליטיקה היא, כמדומני, עובדה שאין חולק עליה. אין כמעט פעולה פוליטית על בסיס התנדבותי — לא תרומות, לא פעילות, לא כלום. כך נוצר מעגל קסמים: ככל שגדל התסכול — לו אחראית הנהגת העבודה — כך גדלה הרתיעה מפוליטיקה וכך הולכת זו ומתעבת. התוצאה היא ניתוק מפחיד בין נבחרים לבוחרים.

ניתוק זה, כשלעצמו, מגביר את התסכול ומחליש את הזיקה האזרחית — ולא רק הפוליטית — שבין הישראלי לבין כל המערכת הפוליטית שלו.

זה הנזק האיום הצפוי לנו — זה ולא התוצאות הידועות, פחות או יותר, של הבחירות לכנסת הבאה. השאלה היא מה יקרה למדינת ישראל ואיזה תוכן יהיה לחייו הציבוריים ולא מה יקרה למפלגת העבודה, לשכה שלה, לשרינו, חברינו, שליחינו, פקידינו ושאר סוגינו, „גו'".

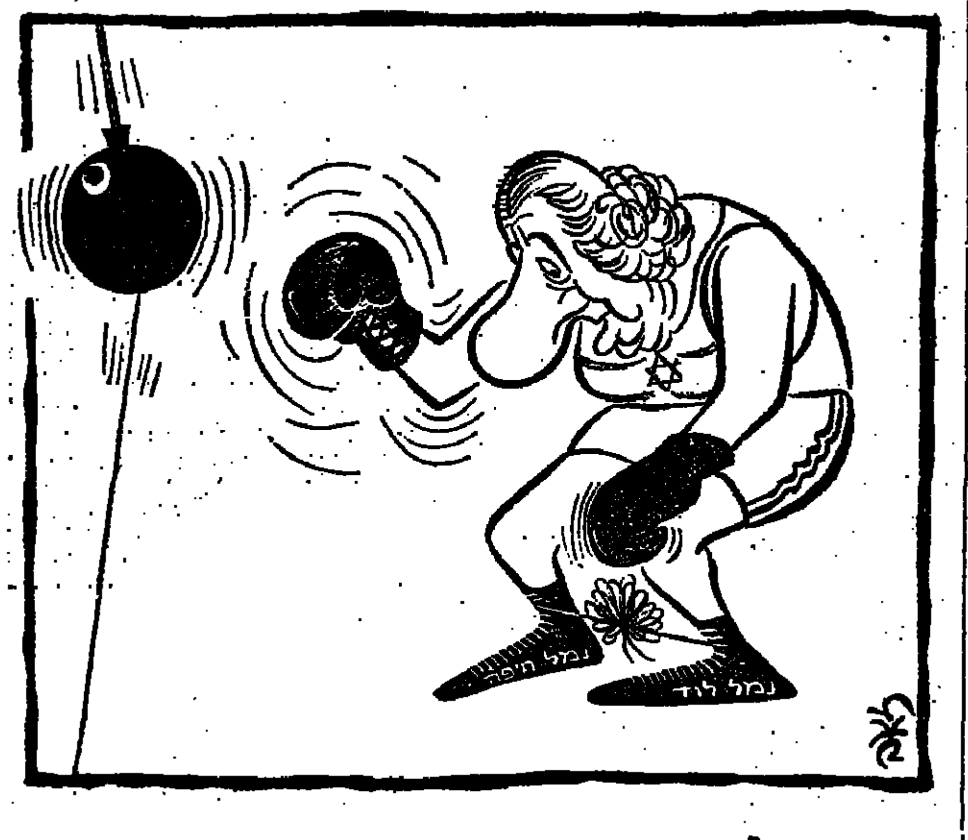

מהתלת ההוצאות העיסקיות

מאת ירון ליואי

אחד הלהיטים המצליחים ביותר של ירח אוגוסט הוא חוברת „התקנות בדבר ניכוי הוצאות מסויימות בצירוף דברי הסבר מטעם נציבות מס הכנסה". לכאורה העובדה שהחוברת מופצת חינם, הרי יש בה כל הסממנים הבסיסיים של שובר קופות: הנושא (הכיס) המרתק, המונים, המוצר (נציבות מס הכנסה) שמו בלבד מרטיט לבבות. הייר המשובח, המרבה נחת לסלטול, ההופכה מצירת העיניים. וחשוב ביותר — הצחוק עד כדי כאב שמעוררת החוברת המופלאה הזאת, בה חברו יחד אבסורדים מדהימים עם שגיאות מוגחכות המצמיתות בספק את עצם הנשמת התקנות שעוררו גל של ויכוחים.

לא ראה אזמייל הוריה (משרד האוצר, ירושלים) בחוברת רק מהדורת קיץ לבידור הנישומים, אפשר היה לדפדף בה להתגלגל מצחוק נוכח הקביעה הרצינית בעמוד 4: „הוצאות לארוחות יוכרו אם... ארוחת הבוקר (היתה) לפני שעה 8.00 בבוקר" ולהשליכה לסל. אבל כשהנציבות מתיימרת להציג את דברי ההסבר כתקנות של ממש — יש להתייחס לבסס סלר זה במלוא הרצינות ולשאול: כלום באמת רשאית הנציבות להעניק לחוברת הפרשנות ההלוגנטית, גושפנקא חוקית? התשובה לכך היא שלילית.

בהוללות האוצר

הטעם שאין לחשוש מאימת החוברת, נעוץ בתקנה 6 לתקנות בדבר ניכוי הוצאות מסויימות, בה נאמר בלשון ברורה: „לא יותרו לניכוי ההוצאות המפורטות... אלא אם כן הגיש הנישום... הוכחות אחרות כפי שיקבע הנציב". פקודת הפרשנות מפרשת שפקים שנאמרה מלת הקסם נקבע, משמע נקבע בתקנות ותקנות בעלות תוקף חוקי חייבות להתפרסם ברשומות, אפילו, אין זה נוח למדי הדרין של „בעל... הסבר" שהמצא בין משלמי המסים (על חשבונם); מה גם שבפקודת מס הכנסה נאמר חד וחלק כי „שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להתקין תקנות במיוחד בדבר... דרכי הוכחת ההוצאות".

שר האוצר, שביוזמו להמלצות ועדת אשר הבריח מהוכה בר סמכא חריף־מוח כשמעון אלמן ואחרים, התעלם מהמלצות הועדה האומללה גם לגבי הצד הפורמאלי של הגשת חזון חניקת ההוצאות העסקיות. מומחי הועדה המליצו לתת לנושא הכואב מסגרת של חקיקה ראשית, אולם פנחס ספיר הצדיק את המסגרת הגמישה של תקנות, כנראה מן הטעם הפשוט שהדרך לפרסום חוק זרועה כבה מהמורות: הצעת חוק, שלוש קריאות ודיונים פרלמנטריים ואילו תקנות... גלות את הטיפול האמתי של ועדת הכספים של הכנסת באווירה רגועה, הרחק מאזני המוני משלמי המסים.

בהילולתם של ראשי האוצר להפעיל את צייד ההוצאות העסקיות מהר ככל האפשר, הצבירה אותם על דעתם והם עקפו את מלמדי ועדת הכספים על ידי פרסום דברי הסבר בארצקלא של התקנות. חברי ועדת הכספים, כשאר נישומי ישראל, ראו וקיבלו את החוברת. גישתה האדישה למהתלה זו אינה מעידה על מומחיות או רגישות לעוולות בנושא המיסים. הקטנה בנוכחת של שעורי המסים לרגל הבחירות היא מקרה משגבה כשלעצמה, אבל אין במאורע זה כדי להתיר התעלמות הבוטה של גביית המסים.

אין זכויות־יותר לפקידי שומה לחטט בהוצאותיו של הנישום על סמך ספר לבן של דברי הסבר ופרשנות למינונים וכבתינות הבועסים בדעת אשר, עוקפים את ועדת הכספים, את ההוראות השתולות בחוק וצבם הפצתם בין חושבי המדינה מטעם השלטונות, מוליכה שולל את הנישומים, המקבלים כדבר אלוהים חיים כל פיסת נייר שחותם מס הכנסה מוטבע עליה.

ההיכל ירום הודו

החוברת פותחת בהוד מלכותו המלכ"ר, הוא המוסד־ללא־כוונת־רווח. גוף זה השטף הבצאות מוגמגמת, היה אחד הגורמים ליצירת מערכת ההוצאות העסקיות, חנה דולקה המלכ"רים — אוניברסיטאות, עיריות, מועצות — עשויים לחמוק בקלות מבוך הדין של תשלום מקדמה בגין הוצאות עודפות. מוסדות אלה ברמה הכנסה בהם עוררה זעם, ימשיכו לבונן כרגיל על ידי שינוי עורם ממוסד־ללא־כוונת־רווח למוסד־שכוונתו־רווח תדורות למסעדה העבודה, כוסר השכפול או חנויות צרכי כתיבה וספרים. שינויי־מין קל זה, ימחסט את כוונת חכמי האוצר. למשל, עירית רמת גן, ההופך כהרף עין לגוף בעל־כוונת־רווח תדורות לעבודה הגיאוגרפית שהפארק הלאומי מהוה חלק מפרדס שהינו מקור הכנסה. כך ייעלמו מגוף המדינה המלכ"רים.

הסתערות על הנישומים

הפרק המרכזי המרתק ביותר בספר הלבן מהדורת קיץ 1972 עוסק בכיבודים, אש"ל ונסיעות. בפרק זה מרקיע דמיון המחברים ומתעלה על כל מה שנכתב עד כה בשטח ההוצאות העסקיות. דוגמה להמחשת נפלאותיה של מסכת זו הכתיזמורת לנגיראות כזבה המפוקק: (ואין היא כזו) היא הכפיה, על נוהליו הגסטרונומיים של הנישום. לדעת אבותיה הרוחניים של החוברת, הרי ארוחת בוקר חייבת להתרחש לפני 8 בבוקר ונישום המעז לסעוד פת ערבית לפני 7 בערב: מסתכן בכך שהוצאה זו לא תוכר; המחברים מפליגים בפרטי פרטים לגבי החזקת רכב ונסיעות ומתקינים כללים וטפסים דיישגים בולכהיה שלמה, אשר אין לה תוקף חוקי.

אף כי החוברת רבת־ההפרעה אינה צפויה להפקיד איש מחמת היחד נסולת חוקיות, הרי היא טומנת בחובה כמה סכנות שהגדולה שבהן היא השימוש שיעשו בה המפקחים ופקידי השומה אשר יפתחו בקרוב באינפוביגת הוצאות, שלחם ויסתערו על אלפי נישומים, הרואים בהוצאות העסקיות חלק בלתי נפרד מדרכי השנה הנבנסת במדינה אשר לא נערכה בה אלוהי־פקידת מסים — היו זוכים ששערי המס הישראליים במדליית זהב.

על ועדת הכספים של הכנסת להתעורר ולהודיע לציבור כי חוברת דברי ההסבר היא האמור אינה מחייבת איש. לאחר שדברי ההסבר ייבדקו במיקרוסקופ של הועדה ויקבלו את חותם התקנות, רק אז יוכל צבא המפקחים לכפות על הנישומים את הרעיונות הרמוניים הכלולים בחוברת.

מפקד חדש לסיני

האלוף אלברט מנדלר יוצא מאלמוניות

מאת זאב שיף

המינויים האחרונים בצה"ל הוציאו מתחום האלמוניות מספר קצינים בכירים שעד כה לא שמע עליהם הציבור. אחד מאלה שאור הזרקורים יופנה אליו, ונראה כי לזמן ניכר למדי, הוא האלוף החדש אלברט מנדלר. הוא מקבל עתה על עצמו את פיקוד השדה החשוב ביותר — מפקד הכוחות המשוריינים בסיני, מי שאמור להדוף ולהביס את המצרים במקרה שיבקשו לצלוח את התעלה.

אלברט מנדלר נחשב כאחד מקציני השריון המעולים ביותר. הוא היה איש המעשה האסור שמאחורי הקלעים בהרבה הצלחות ומבצעים. מלבד רמתו המקצועית דומני, כי אחת התכונות החשובות ביותר המאפיינות אותו הוא השקט הנפשי שלו, השלוה שהוא משרה על סביבתו. מבחינה זו הוא מזכיר איש שריון אחר — רב־אלוף חיים בר־לב.

אלברט מנדלר „עלה על המפה" בעיקר במלחמת ששת הימים, כאשר פקד על חטיבת השריון שהובילה את ההבקעה ברמת־הגולן וכבשה את קוניטרה. כשנתיים קודם לכן, בהיותו סגן אלוף, קבל את הפיקוד על חטיבה זו. היתה זו חטיבתו המהוללת של יצחק שדה במלחמת העצמאות. לאחר מכן עברו עליה גלגולים שונים. היחוד שלה היה גיבושה החברתי הרכבה האנושי המעולה. שרתו בה בני קיבוצים ומהגרים באו אליה אנשים מכל שדרות הציבור, החל מסבלים ופועלים שחורים וכלה בפרופסורים ובעלי מקצועות חופשיים רבים.

כיבוש כונתילה

התחילה נועדה לחטיבה זו משימה דמונסטרטיבית מובהקת. היא נפרשה באגף השמאלי של פיקוד הדרום והמתינה לבאות. שם גם מצאה אותה המלחמה. כוח טנקים מן החטיבה כבש את כונתילה ואז, ביום רביעי בשבוע, קבלה החטיבה הוראה לנוע במהירות צפונה. יומיים לאחר מכן כבר תקפה ברמת־הגולן. היתה זו עוצבת השריון הראשונה שהגיעה לשפת הרמה לקראת ההתקפה שהחלה ביום שישי בבוקר. המעבר מחזית לחזית היכולת להכנס לתקיפה מיידית, כאשר תחת פיקודו זה כוחות שצורפו אליה מחטיבת שריון אחרת, הצידו על רמה גבוהה.

כאמור היתה זו חטיבתו של אלברט שהובילה את ההבקעה ברמת־הגולן. כוחותיו תפשו את זעורה וקלע ומשם נעו לגב ההר ופתחו את הרמה להמשך פעולות השריון. למחרת היום, בשבת, התארגנה החטיבה מחדש והשתלטה על קוניטרה. אחרי המלחמה נראה היה, כי דרכו של אלברט מובטחת, וכי הוא אחד המועמדים המבטיחים לדרגת אלוף בצה"ל. תחילה נקרא למלא תפקיד של סגן מפקד גייסות השריון. לאחר מכן יצא ללימודים באוניברסיטה עד שמונה לתפקידו הנוכחי.

דומני כי האלוף אלברט מנדלר הוא היחיד מהפורום הבכיר של צה"ל שסבל בילדותו מרדיפות הנאצים. הוא עלה ארצה כאשר מלחמת העולם השניה היתה בעיצומה. הוא נולד בלינץ שבאוסטריה ב־1929. אביו עסק שם בסחר. אמו היתה פעילה במפעלי היין. ב־1938 חשה משפחתו לראשונה את כובד ידם של הנאצים. עוד קודם לכן היו הטרדות וקטטות עם ילדים, אך הפעם גורש אלברט מבית הספר.

אניית פחם

ביום שמלאו 50 שנה להיטלר החליטה מועצת העיר, שבה למד הפיהרר בילדותו, להגיש לו תשורה — עיר נקיה מיהודים. משפחת מנדלר גורשה מביתה, ויצאה לנדודים. תחילה, ישבו בוינה בביתם של מכרים ונעזרו ביהודים וגויים שסלדו מהוראות גזעניות. משם יצאה משפחת מנדלר מאוסטריה לאוניה... שהמלחמה פרצה. היה זה למעשה המשלוח האחרון של יהודים שנצלו מהשואה. ... בית"ר הוצא באניה שהובילה קודם לכן פחם. היא יצאה לדרכה לארץ המובטחת. בים האגיאי ירוה ע"י אניית מלחמה בריטית שליווה אותה עד לנמל חיפה. בנובמבר 1940, אחרי תלאות רבות, הועברו המעפילים למחנה ההסגר בעתלית. אלברט מנדלר היה אז בן 11. משחרר מהמחנה האיר מלום וכאן שתקלו במי שהיה מנהל המפעל בו עבדה אם המשפחה בלינץ. תלה סייע לקליטתם והאם מצאה אצלו עבודה, במפעל שוק בישראל.

הרגיעה תופר

אלברט למד בבית הספר לילדי עובדים בגבעת בנים ואחר בבית־הספר המקצועי ע"ש מקס פיין. אחד ממוריו הציע לו לעבר שמו לאברהם, אך השם החדש לא נקלט בין חבריו. הוא נשאר אלברט עד היום, מבלי שרבים מחבריו ופקודיו

אלברט מנדלר

נוכחות סובייטית מסוג חדש

מאת יעקב בר סימן טוב

המחבר הוא בוגר האוניברסיטה העברית, העוסק במכון האנד"ליר במחקר מדיניות מעצמות־העל במזרח־התיכון.

סילוק היועצים הסובייטיים ממצרים, ואפשרות סילוקם גם מבסיסיהם הימיים והאוויריים, עשויים לגבש דוקטרינה נוכחות אסטרטגית סובייטית חדשה במזה"ת. השינוי בדוקטרינה עשוי להביא לשינוי מדיניות של בריה"מ באיזור.

עיקר השינוי עשוי להיות הסתלקות הדרגתית מהתבססות יבשתית והעברת הדגש על נוכחות ימית.

הידיעות האחרונות על התמקמות סובייטית גוברת בסוריה אינן נוגדות התהליך אלא מהוות שלב־ביניים לתקופה הדרושה עד לפיתוח המערך החדש עליו תתבסס הצורה החדשה של הנוכחות.

מהלכם של המאורעות באזור ביחסי בריה"מ—מצרים, מוכיחים במידה רבה את הגורמים שהביאו לשינויים בנוכחות האסטרטגית האמריקאית במזה"ת בתקופה שלאחר המהפכה בעיראק ב־1958. למרות שאין דמיון מוחלט בין שני המצבים, קיימת מידה רבה של הקבלה ביניהם.

האסטרטגיה הנוכחית האמריקאית החדשה במזה"ת, התבצעה לאחר שינויים כמותיים, הן בזירה הגלובאלית הן בזירה המזרח־תיכונית. השינויים במערכת היחסים האסטרטגיים בין שתי מעצמות־העל, לקראת סוף שנות החמישים, ואמצעיהן של שנות השישים, על רקע החתירה להשגתו של שוויון במאזן האסטרטגי הגרעיני. הכוונה היא בעיקר הסטרה שחלה במלחמה הקרה והנכמה מעשית של עקרונות הדו־קיום בשלום מצד אחד, וירידת חשיבותה של קונצפציית מערכת הבריתות באסטרטגיה של שתי מעצמות־העל.

שינויים אלה במערכת היחסים האסטרטגיים בין שתי המעצמות הם שהולידו למעשה גם את השינוי בהפיכת הנוכחות האסטרטגית האמריקאית במזה"ת. המהפכה בעיראק ב־1958 וחיסולה של „ברית־בגדד" סייעה לגיבושה של תפיסה זו, אם כי לא יצרה אותה.

השינויים העיקריים של דוקטרינת הנוכחות האסטרטגית, האמריקאית באזור התבטאו בשנות השישים בביטולה של קונצפציית הבריתות במזה"ת, בחיסול הבסיסים האמריקאיים (סילוק טילי יופיטר מטורקיה), השלמה עם המגמות החדשות של טורקיה ואיראן להסתגל לתנאים החדשים של כללי הדו־קיום בין שתי המעצמות, קבלת ארה"ב על עצמה לספק נשק למזה"ת (הדברים אמורים בעיקר להספקת נשק אמריקאי לישראל, ירדן וסעודיה).

הביטוי המהותי החשוב ביותר של השינויים היה בעיקרו התבססות על נוכחותו של הצי השישי בים התיכון כגורם הבלעדי להבטחת האינטרסים האמריקאים באיזור. מכאן שהמעבר מנוכחות של „בסיסים רביוניים" להסתמכות כמעט בלעדית על נוכחותו של צי המשמש מקבלת שירותים בבסיסים במזה"ת, נעשה הביטוי הדיפלומטי העיקרי של ההשפעה האמריקאית במזה"ת.

החששות שנבעו בעקבות חיסול ברית בגדד לאינטרסים האמריקאיים במזה"ת לא התאמתו, כפי שנתברר בשלושה משברים באיזור, בהם זכתה ארה"ב בהצלחה ללא נפילת מיקומים גדולים: משבר לבנון ב־1958, מלחמת ששת הימים, והמשבר בין ירדן למחבלים בספטמבר 1970.

הצלחתה של דוקטרינת הנוכחות המשוחררת מבסיסים מקומיים הסתייעה בעיקר ביכולת גבוהה של הספקת שירותים לצי ועל נוכחותן של נושאות המטוסים. השילוב שבין כח ימי קונבנציונאלי, לכת אחרי צמד, הוא שהביא להצלחתה של אסטרטגיית הנוכחות החדשה.

נראה כי מוסקבה למדה מהנסיון האמריקאי. הצלחת דוקטרינת הנוכחות הימית האמריקאית בשלושת המשברים במזה"ת תרמה הרבה לגיבושה של אסטרטגיית הנוכחות הסובייטית באזור, שהתבטאה בעיקר בהכנסתו של הצי הסובייטי לים התיכון ובמאמץ להשגת בסיסים ימיים במצרים ובסוריה.

אך האובדן הצפוי של הבסיסים הימיים והאוויריים של בריה"מ במצרים, אינו כה חמור כפי שנראה במבט ראשון. דומה שאובדן הבסיסים עשוי רק לגרום להאצה של אסטרטגיית נוכחות סובייטית חדשה במזה"ת, אשר המדינאים הסובייטיים ניסו לעבד בשנים האחרונות.

אין כוונת הדברים להפחית את חשיבות הצעדים המצריים האחרונים, אלא להדגיש שהשינויים הצפויים בנוכחות הסובייטית במזה"ת היו מתחוללים גם ללא סילוק הסובייטים ממצרים.

השינויים במערכת היחסים הבין־מעצמתיים בעקבות ביקורו של ניקסון במוסקבה ובבריה"מ ותמיכת ההסכם סאלט, הם משמעותיים ויסודיים יותר בגיבוש האסטרטגיה הסובייטית הצפויה במזה"ת, מאשר סילוק הסובייטים ממצרים. התגבשותם של כללי התנהגות חדשים במערכת היחסים הבין־מעצמתיים עשויים היו להיות מחוללי השינוי בתפיסת הנוכחות הסובייטית במזה"ת. יתכן שתהליכים אלו יגובשו עתה בצורה מהירה יותר בעקבות סילוק הסובייטים ממצרים.

הביטויים העיקריים של השינויים הצפויים כנראה יהיו הן בתחום הנוכחות האסטרטגית הסובייטית באזור הן בתחום המדיניות הסובייטית באופן כללי.

יש להניח כי הצי הסובייטי יתגבר בנושאות מטוסים ומסוקים ויקבל את כל שירותי הצי מנמלים סובייטיים. בשלב־ביניים תנסה בריה"מ לשמור על בסיסיה בסוריה ובעיראק עד לכינונו של צי סובייטי מתגבר. השינויים הצפויים בתחום האסטרטגי עשויים לחולל שינויים מהותיים במדיניות הסובייטית במזה"ת. הפיכתה של בריה"מ למעצמה ימית אווירית, בשחרורה משירותים של בסיסים באיזור, עשויה להשפיע בכיוון מגמות מתונות יותר במדיניות הסובייטית באזור. אי־התלות בבסיסים באזור עשויה להביא במשך ארוך לגיבוש מערכת יחסים חדשה גלובאלית האזורית בין שתי המעצמות באזור. ביטויים נוספים למגמות אלו עשויים להיות: השלמה עם מגמותיהן החדשות של מצרים, סוריה, עיראק ואלג'יריה להתקרבות מסויימת למערב, חידוש היחסים עם ישראל, מדיניות מאוזנת יותר בסכסוך באזור באמצעות תיווך אמריקאי־סובייטי.

אינטלקט בכבלים

מאת אברהם קארליקוב
מיוחד ל„הארץ" ו„ניו־יורק טיימס"

פאריס — בנסיון לעצור בעד הדרישה הגוברת של יהודים סובייטים להגר, הוציאה ברית המועצות צו המחייב את כל האזרחים הסובייטים בעלי השכלה על־תיכונית לשלם מס יציאה.

הטלתו של מס הגירה חדש על השואפים לעזוב, הפרופורציונלי להשכלתו הגבוהה של המבקש להגר, פעלו למעשה שלטונות ברית המועצות כדי לעשות את יציאתם של היהודים לבלתי־אפשרית.

פובליציסטים ועתונאים סובייטיים, ושגריר ברית המועצות בצרפת אבראסימוב במכתבו מ־31 באוגוסט למנהיג הסוציאליסטי הצרפתי פרנסואה מיטראן וכתב גנובוסקי ולאיר קאסין, מנסים „להצדיק" צעד זה. הם מתבססים על הטענה שהצו חל על כולם, ומשום כך אינו מהווה אפליה לרעת היהודים. דיכוי שווה, „צדק" שווה.

התשובה הראשונה לכך חייבת להיות שאסור כי יצור אנוש כלשהו, יהודי או אחר, יהיה כפוף לסוג זה של שיעבוד כספי.

איזה שם אחר אפשר לתת למס זה שהוא שווה לשכרו הכולל של אזרח סובייטי במשך 5—7 שנים. משכורתו המלאה של רופא במשך שש שנות עבודה ועל מדען במשך שמונה שנים? כל זה נוסף ל־1,1 דולר בעד דמי יציאה שבהם חייב כל מהגר מגיל 16 ומעלה. מי יכול לצאת בתנאים כאלה?

עובדה שניה היא, שעל אף השוויון התיאורטי של הצו החדש בו כל האזרחים הסובייטים הוא בפלה כבלתי אובייקטיביות את היהודים לרעה, שכן למעשה הוא פועל רק ל...; היהודים הם היהודים המבקשים כרגע להגר.

ידוע לכל כבשנה וחצי האחרונות עזבו למעלה מ־30,000 יהודים את ברית המועצות. עשרות אלפים נוספים נרשמו להגירה, על אף הקשיים הכרוכים בכך (אובדן עבודה, הצקות, משפטים ועונשי מאסר).

מר קאסין טוען שפחות מ־600 יהודים בחמש ערים גדולות ביקשו להגר; כיצד יכול מספר זה להיות מדויק נוכח זרם היוצאים הידוע? איך אפשר להתיחס ברצינות לטענתו, שרק חלק „זעיר" של כלל האוכלוסיה היהודית בבריה"מ הביעה רצון לעזוב בשנים שלאחר מלחמת העולם השניה, כאשר נאסרה הגירת יהודים כמעט כל אותן שנים? מדוע לאמתו של דבר הוצא צו זה, אם לא בגלל הרצון העז כל כך של יהודים לצאת?

מצדיקי ברית המועצות כותבים כי רוסיה זכאית לקבל את השקעתה בהשכלה הגבוהה הניתנת חינם למהגרים עתידיים, והם מביאים כדוגמא את צרפת ואת שוודיה כארצות נוספות המחייבות החזרתן של הוצאות הלימוד. דברים אלו הם בגדר הוצאת דיבה הן על צרפת הן על שוודיה.

כמה ממצדיקי המדיניות הסובייטית משתמשים בהחלטת אונסקו משנת 1970 היוצאת נגד בריחת מוחות, ומפעילים אותה כדי „להצדיק" את הצו החדש. בעשותם זאת הם מתעלמים מכך, שכוונתה הברורה של ההחלטה היתה לסייע למדינות מתפתחות. כלום טוענת עתה ברית המועצות שהיא מדינה מתפתחת?

וכאן מגיעים לנקודה המרכזית. באמנת זכויות האדם של האומות המאוחדות סעיף 13 פיסקה 2 נאמר: „לכל אדם יש הזכות לעזוב כל ארץ..." אמנם ברית המועצות, בצוותא עם דרום אפריקה וערב הסעודית, נמנעה כאשר העצרת הצביעה על האמנה: אולם אין זה דבר הפוטר אותה מאחריותה להינתה.

יתר על כן, ברית המועצות חתמה על ההסכם הבינלאומי לחיסול כל צורות האפליה הגזעית ואישרה אותו; לפי סעיף 5 של הסכם זה חייבת בריה"מ, בהתאם לחוק הבינלאומי, לכבד את זכות התנועה בחופשיות.

זאת היא הדרך. התרבותיה כלל ברית המועצות, כמדינה גדולה, לבקות: לא בהנהגתו של שעבוד החוות, שהוא בבעיה לא פחות מכל צורה אחרת של שיעבוד אנושי שהיתה קיימת בעבר.

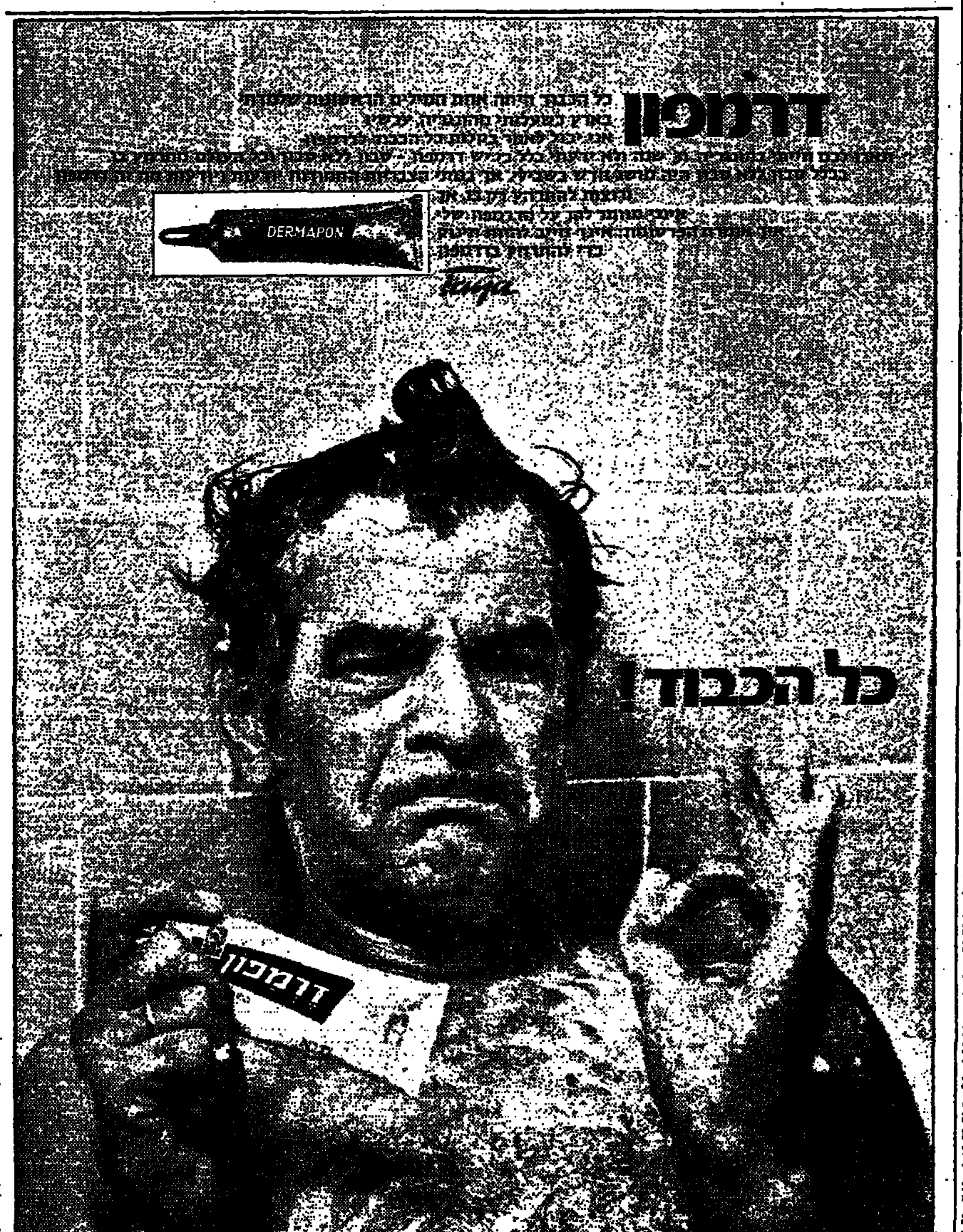

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

כורדים גאים

היום מתכנסת המועצה הארצית של יוצאי כורדיסטאן

מאת גדעון אלון

בכפר זכריה, בעמק האלה שב־פרוזדור ירושלים, יאמרו היום „אנא כורדי" בגאווה. 300 חברי המועצה הארצית של ארגון יוצאי כורדיס־טאן יתקבצו מטבריה, חיפה, ירו־שלים וישובים חקלאים תחת הסיס־מא: „הבלטת יחוד העדה לשם מ־ניעת התבטלות ולהגברת המיזוג ב־ישראל".

אומר מזכיר הארגון חביב שמ־עוני: אחת המטרות העיקריות ש־לנו בהקמת הארגון, לפני ארבע ש־נים, היתה לסלק את הדעה הקדומה על בני עדתנו. כשהגיעה לישראל העליה הגדולה מכורדיסטאן היו מר־בית העולים עובדי־אדמה מסורים וכנים, אך מוזרים בשפתם ובלבו־שם. הם נעשו סמל של בורות בעיני הציבור. הגענו למצב בו בני ה־עדה התביישו במוצאם. נערים כור־דים היו מכנים את עצמם פרסים ועיראקים. הם הפסיקו לדבר בשפ־תם וכל המסורת הססגונית של ה־עדה החלה להעלם. אנחנו שואפים להחיות את המנהגים, לשמור על מסגרת ולזקוף את קומתו של ה־יהודי הכורדי.

אמרה אשתקד ראש הממשלה גולדה מאיר בכנס הארצי של בני העדה: „כל אימת שמדברים אתי על יהודי כורדי, אני רואה אותו עמל בחציבה או בסתות אבנים. אני נזכרת בילדה בת ה־11 ממושב ירד־נה המאוכלס יוצאי כורדיסטאן ש־כתבה לי בעיצומם של ימי הקרבות הקשים: 'אל תדאגי, אנחנו איננו פוחדים'. וראש המועצה אמר לי בשיחות טלפון לאחר הפגזה קשה של הסורים: 'אל תתרגשי, אל תד־אגי, הכל בסדר'".

*

בשנת 1812 הגיעו ראשוני הכור־דים לארץ־ישראל. הם היו חלוצי העליה של עדות המזרח. התיישבו בצפת, בירושלים ובטבריה, עסקו בעבודת כפים ונחשבים עד היום חלוצי החציבה באבן, ראשוני סו־ללי הכבישים ופועלי הבנין.

להקת מחול של בני העדה

מיד לאחר קום המדינה ב־1951 באו רבבות כורדים גולי עיראק, איראן, טורקיה וסוריה, שהקימו עש־רות מושבי עובדים וכפרים חקל־איים. כיום מונה העדה הכורדית ב־ישראל כ־90 אלף נפש. שליש מהם מרוכזים בפרברי ירושלים (נחלאות, קטמונים, שמואל הנביא ומעוז ציון) 20 אלף מיישבים כפרים חקלאיים והשאר בעיקר בחיפה ובטבריה.

ראשי העדה גאים שהרבי הסב־עי בקרבם הוא מן הגדולים בישר־אל. כ־22 אלף נפש נולדו למש־פחות כורדיות מאז קום המדינה. הם גם גאים שבני העדה מעולם לא נדחקו במרפקים ולא גימגו עם „הפנתרים השחורים":

אנשינו מנהלים את חייהם בצנ־יעות ובעמל כפיים, אומרים ראשי העדה, מרבית הקבלנים הגדולים ב־ירושלים הם מבני העדה הכורדית, הם נקלטו היטב בארץ. עבדו בח־ריצות רבה ועלו מפועלי בנין פשו־טים למעבידים, למקימי בתי מלון, לסוחרים גדולים. אך נטמעו בתוך הציבור הישראלי מבלי לשמור על צביון העדה.

*

„אנא כורדי" אומר בגאווה עו"ד ברוך גבעתי. בכוחות עצמו, כשהיה אב למשפחה, השלים את לימודיו התיכוניים והחל ללמוד באוניברסי־טה העברית. היום הוא עורך דין עצמאי בירושלים.

מר גבעתי אומר: דמות הכורדי כאדם המוגבל ביכולתו, חסר השכלה ואינטליגנציה, דבקה בבני עדתי ב־של קשיות ערפם, עקשנותם ודבקו־תם במטרה. הכורדים הם ציבור מ־גובש של עובדי כפיים בעבודה ה־קשה המפרכת ביותר. משום העדרם המוחלט כמעט מעיסוקים של צווא־רון לבן, ניתן להם ללא הצדקה די־מוי שלילי בציבור.

*

מזכיר הארגון חביב שמעוני מס־פר כי מעט מאד מהיסטוריית יהודי כורדיסטן, מנהגיה ותרבותה, מצויים בכתובים: המסורת הססגונית שלנו כבר החלה להעלם. אם לא נבצית את הדברים, הם ימחקו לחלוטין תוך דור עד שניים. לכן החלטנו לפעול לשמירת נכסי תרבותנו והכללתם במסורת ישראל.

ברצוננו להקים מוזיאון של בני העדה, ליסד מרכז פולקלור בו יאו־חד שמח למושב זקני העדה; מהם ייאסף מידע על מנהגים מסורתיים, שירים, תפילות, לבוש וכו׳. כן נב־נה בית־תרבות לנוער שיוכלו לס־פג את מורשת העדה וערכי תרבו־תה. לא יבושו במוצאם ויעלה בידם להשתלב ברקמת החיים הציבוריים בארץ כשווים בין שווים.

*

לכנס המועצה הארצית של אר־גון יהודי כורדיסטאן יבואו היום מר דוד בן־גוריון, שר המשטרה שלמה הלל, יו"ר הקואליציה ח"כ משה ברעם, סגן יו"ר הכנסת יצחק נבון, מנהל מחלקת העליה בסוכ־נות עוזי נרקיס ואחרים.

כפי שדוד בן־גוריון קיווה ליום בו יהיה רמטכ"ל תימני, צריך ל־קוות ליום בו יהיה חבר־כנסת כור־די.

שני אבזמים בסיגנון כורדי

אנחנו נשארים כאן

פגישה עם אנשי שלהבת במלאת שנה לשובם באבו־רודס

מאת אבי ולנטין

לשלהבת, הישוב העברי באבו רו־דס, מלאה בימים אלה שנה. בדי־רות עובדי חברת הנפט האיטלקית השתכנו ישראלים מנתיבי נפט. הב־עיות העיקריות המעסיקות את 54 המשפחות בשלהבת, קשורות לרמת בית הספר במקום והזנחתם — לדב־ריהם — ע"י המוסדות מאז פרישת נתיבי נפט.

בבית הספר שש כיתות — מכתה א׳ עד כתה ו׳ — ו־33 תלמידים. בגיל גן וחובה — 21 ילדים. עם תחילת שנת הלימודים מקווים הכל בשלהבת שרמת בית הספר השנה תהיה טובה יותר.

אומר רכז הישוב, יהודה קוסאי בן ה־33: את השנה שעברה הפ־סדנו. הילדים לא הגיעו לרמה ה־דרושה בעיקר מפני שהיו לנו מו־רות חיילות. גם השנה חסרה לנו מורה, אחת מתוך השש הדרושות לנו. אחרי מאמצים רבים הצלחנו להקים מועדון במקום, אך אין לנו אנשים שיפעילו אותו.

אנחנו מרגישים שיש הזנחה מצד המוסדות. הילדים גומרים ללמוד ב־שעה 12 בצהרים ולאחר מכן אין להם כל תעסוקה. מפקח משרד ה־חינוך אישר לנו 135 שעות לימוד שבועיות. אולם הוקצבו לנו רק 94 שעות. אנחנו רוצים ליצור לילדים מסגרת רחבה יותר, שילמדו גם ב־שעות אחרי הצהרים ויכינו במרו־כז את שעורי הבית.

אתגר החינוך

מנהל בית הספר משה שירין היה קצין במשטל. הוא „קפץ" לתפקיד זה אחרי שנודע כי המועמד של המינהל האזרחי לתפקיד זה ביטל את הגעתו ביום בו עמד לרדת ל־אבו־רודס. משה שירין לקח על עצ־מו את התפקיד כאתגר, וביטל את החוזה שלו לעוד שלוש שנים ב־משטל.

מר שירין אומר: בית הספר הוא נשמת הישוב שלנו. אם ייכשל בית הספר יעשה כל אחד מהמתיישבים את חשבונו ובעלי המשפחות ישובו לצפון. אך משרד החינוך אינו עוזר. התנאים במקום קשים. אנחנו צרי־כים לעשות הכל בעצמנו. יש לי כ־40 אחוזים תלמידים בעייתיים ה־מצריכים טיפול אישי. אם בית ה־ספר יקבל את התמיכה הדרושה ויעבור לפסים נכונים, יצטרפו א־לינו בקרוב עוד 10 תלמידים.

המנכ"ל לא בא להגיגה

אמנון פרידמן מחצב. בנו, הלו־מד בכתה ה׳ אינו נמצא בשלהבת. הוא לומד בצפון כאחר ולא נמצאו לו חברים באבו רודס.

שיעור בבית־הספר המקומי

עובדי נתיבי נפט אינם מתגעגעים לתקופת מוסי פרידמן עד כדי ש־היו רוצים לראות אותו שוב מנכ"ל החברה. אולם הם אומרים כי ועדת ויתקון השאירה משקע של תסכול בקרב אנשי נתיבי נפט.

אמר אחד מהם: יחלוף זמן רב עד שנעבור זאת ונחזור לחיים סדי־רים. הדבר משפיע על הפורה ש־אנחנו מקבלים מהמוסדות. למוסי לא היתה בעיה להרים טלפון לכתו־בת המתאימה כדי להסדיר את בעיית הישוב. מוסי גם התלהב יותר מ־רעיון הישוב העברי באבו־רודס. חברי ההנהלה הנוכחיים חושבים כי כל עבודתם היא הפקת נפט ואינם נותנים לבם לישוב.

מרירות המתיישבים גדלה כאשר ביום השנה למקום — ובחגיגה ש־התקיימה בשלהבת — לא בא איש ממנהלי החברה. אריה קנר, בן 32 אחראי על ציוד אמר לי: זו הפגנת זלזול מצד ההנהלה. אנחנו מתמר־מרים מאד על שהמנכ"ל לא מצא לנכון לבוא לטכס והסתפק במברק ברכה. רק בולדחור או הצלב האדום יוכלו להוציא אותנו מכאן, אבל היינו מעדיפים להיות כאן תוך ידי־עה כי יש גוף התומך בנו בצורה פעילה.

הוסיף אריה פלבר: המנכ"ל ה־חדש אינו מעודד את הישוב בשל־הבת. הוא מגלה לכל הענין יחס צונן מאד. וחבר אחר אומר: כל הרעש של ועדת ויתקון יצר לנו תד־מית רעה. מי שקופצת בסופו של חש־בון זה אנחנו, העובדים. לפני ה־ועדה היה סרוב ביחסי העבודה — את זה לא ניתן לתקן בשנה.

בישוב שלהבת 60 דירות־פאר של האיטלקים ששופצו לפני שנה. במ־קום עוד 60 דירות שעדיין לא שו־פצו. שכר הדירה הוא 125 ל"י או־לם בפועל משלמים המתיישבים רק 60 ל"י ו־15 ל"י בעד שרותי…

בפי התושבים תלונות על… לא התקינו להם טלפון שבו להזעיק לצפון; על שמחיר הירקות שמביא שקם גבוה פי כ…; על שעדיין לא נטעו… אחד באבו רודס בגלל בעית… לים... המתולים בעצים… לנטיעת העצים היה הקמת מז… לישוב אולם הגדר עדיין לא (…תה).

קוסאי חולם על ישוב עברי… רודס שאינו מתבסס רק על… הפרנסה היחיד — נתיבי נפ… אומר כי ניתן לפתח את המ… אתר תיירות וכמקום פרנסה… דים רבים במרבצי אבן הח… קיז, לא הרחק מהישוב.

קסם המקום

גם אם שומעים פה ושם… על החיים באבו רודס, במים… רשמתי כי גרים שם אנשים… ודיהם יפה, אך זה לא הכל… אים עצמם חלוצים לישוב ע… אבו־רודס.

מיכאל גור אומר המקום… הענין: הייתי בחופשה בצפון… תי מכל המחלות הישנות ש… ירדתי מהמטוס באבו רודס… כל הכאבים ונעלמו כאילו ל…

נעמי אשתו של יהודה… אומרת: טוב לי כאן. זה… כיוון שאני קרובה לבעלי… בו טוב לו — טוב גם לי.

ואיך הגיע לכאן בעלה:… לאבו־רודס בטיול. התעודד… תו זמן בערך. ראיתי את… את הים, ההרים וזה מצא חן… שלחתי מכתב לאשתי: „בוא… נשאר כאן". ומאז אנחנו כ…

ISTITUTO ITALIANO DI CULTURA

שנת הלימודים 1973 — 1972

שעורי ערב לאיטלקית

שפה ותרבות

שלבים: יסודי, ביניים, מתקדם

קורסים בתולדות האמנות

קורסים בתולדות התרבות האיטלקית

השעורים יתחילו ב־15 באוקטובר 1972

ההרשמה החלה!

תל־אביב: מזכירות המכון האיטלקי לתרבות, רחוב פרישמן 50 טלפון 234544 בכל יום 9 — 13 ובימים שלישי וחמישי 9 — 13, 4.30 — 7 בערב

חיפה: מרכז תרבות איטליה: רח׳ מאיר 12 טלפון 523934 בכל יום 9 — 12, 5 — 7 בערב.

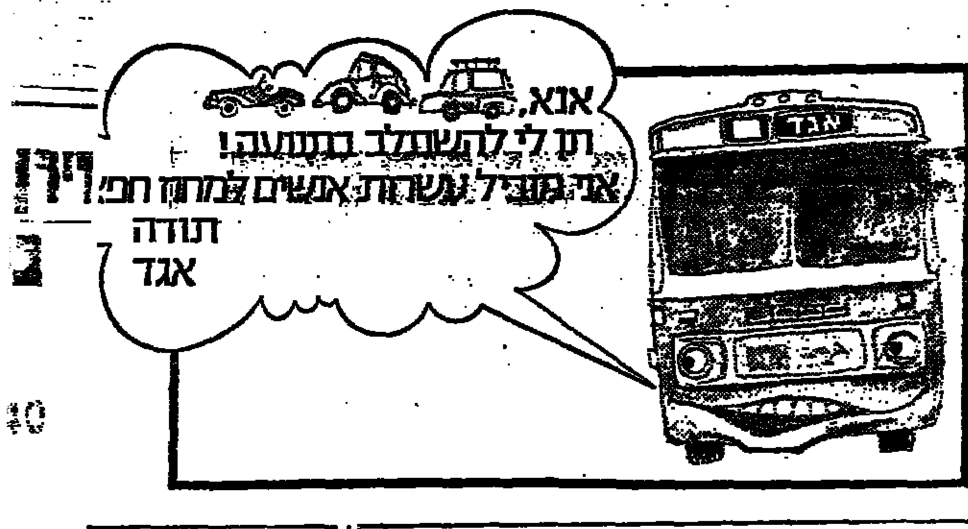

המת, המשפחה והנתוח שלאחר המוות

דין וחשבון נפש

מאת נתן דונביץ

זה עתה סיים שופט השלום ה־ותיק ישראל דב זוהר שמיעת ה־בקשות לנתיחה… עתה בתורו… אולם, קבוצה קטנה של אנשים… אשה מלאת־גוף, שמחזיקה בידה תעודת־זיהוי תפולה; גבר בבהיקו־מה וצנום, חובש כיפה סרוגה; וגבר שליסי, מבוגר מהם. היו גר־גשים והתלהטו ביניהם. הם אינם חשודים ולא הובאו על־ידי המש־טרה. הענין שונה בתכלית.

כאשר שואל השופט מי הם, מסביר שוטר, הניצב על הדוכן, כי זו מש־פחתו של פלוני שמת לפני שלושה ימים, בנסיבות לא ידועות. המש־טרה עומדת על כך שתיעשה בגופה נתיחה שלאחר המוות, כדי שיוודע הגורם המדוייק למותו. המשפחה מתנגדת, ובינתיים אין מביאים את המת למנוחתו האחרונה. על כן מב־קש השוטר צו מבית־המשפט לבי־צוע הנתיחה.

שואל השופט מה בפי המשפחה.

האשה מלאת־הגוף קמה ממקומה ו־אומרת בעברית, במיבטא שקשה היה להבינה, כי היא אחות המת. הם, המשפחה, מתנגדים לניתוח מ־סיבות כצפון, ואין להכריחם למה שאינם מסכימים. והמת הוא שלהם. ונוסף לכך, הכל פשוט. אין שום סיבה לאי־ודאות למותו. הוא, המת, היה חולה… לא יכל לאכול ולשתות… וזה הכל. לא צריך שום ניתוח.

שואל השופט את האשה אם הי־תה ליד מיטת אחיה ונענה בחיוב. אך לשאלות נוספות היא משיבה שבעצם לא היתה לידו כל העת, וגם לא בסמכות. מדי פעם היתה מבקרת אצלו, מביאה מאכל ומשקה. גם א־חיו הבכור, זה היושב כאן, היה בא אליו. וביום ו׳ שעבר, לפני מו־תו, לקחו אותו לביתה, אבל כבר כשמש שלא אכל ולא שתה. „הוא היה רק עצמו", מוסיף הגבר ה־מבוגר, השליסי.

ממשיכה האשה: „לפני שלושה ימים בא האח שלי, זה שכאן, ל־דירה של האח שלנו — וראה אותו מת. זהו. עכשיו אנחנו רוצים לע־שות לו לויה, ולא נתוחים".

פונה אליה השופט ושואל: „מ־בין לנו שלא עזרו לו למות?"

האשה: „לא עזרו".

השופט: „את זה, אולי, את יו־דעת — אבל אני איני יודע, וחו־בתנו לבדוק. ואני אסור לדעת רק בניתוח שלאחר המוות".

חותם השופט על הצו, כפי ש־ביקשה המשטרה, והמשפחה מתקו־ממת. האח הבכור קם ממקומו, קרב אל דוכן השופט וצועק: „אנחנו דתיים. אנחנו רוצים לקבור אותו כמו שצריך. שלא יפתחו אותו".

עוזב השופט על הניחה השלוחה בדבריו, ובאותה נימה קורא לאח שלא יבצע בבית־המשפט. זה מש־פיע, האח נרגע כלפי חוץ, לפחות. ואז אומר לו השופט כי גם לו היו קרובים שצריך היה לעשות בהם נ־תיחה שלאחר המוות; הוא מבין לרוחו, אך את הנתיחה צריך לעשות וכך יהיה גם הפעם.

ההתנגדות פגה והם יוצאים ל־פרוזדור. הבינו שיבצעו, כנראה, או שראו כי אין ברירה בידם.

היוצאים מן הכלל

מדוע, בעצם, עמד השופט על הנתיחה? משום שזה הנוהג בכל פעם שאדם מת בנסיבות מסתוריות, כמו הפעם. נכון שהמת היה חולה מאד, אם נאמין לדברי המשפחה. אך יתכן — וזו הנחה בלבד — שמישהו רצה לעזור לו, בדרך זו או אחרת, להיגאל מיסוריו. אם אכן כך היה בטייק כזה (ושוב, הדב־רים הם הנחה בלבד), הגלה הב־דיקה כיצד „עזרו" לו.

במקרה אחר, אולי משגיחת בע־לת הדירה להיפטר מן הדייר. יש לה אפשרות טובה להשכיר את ה־דירה לאחר והחולה מפריע לה ב־כך. אולי מישהו מבני המשפחה מ־עוניין — מבחינה חומרית — ב־הסתלקותו המהירה מן העולם. כבר היו דברים מעולם.

בודאי כלל מאשרות הנתיחה כי אכן מת האיש ממחלתו, או מהתק־ף לב פתאומי, כשאין קרוב או מודע ליד מיטתו. אך היו גם יוצאים מן הכלל. ובגלל „יוצאים־מן־הכלל" מנותחים בכל מקרה.

לא קל להגביר נאת למשפחה אב־לה. אך בנימה הנבונה אפשר לרכך את ההתנגדות ולהסביר לקרובים את אשר אינו ידוע להם.

HANOMAG HENSCHEL

הטנדרים המעולים לכל מטרה

אחריות למנוע 50.000 ק"מ (או 12 חודש)

היבואנים והמפיצים הבלעדיים:

רכב ניר בע"מ

ת"א, רח׳ נירים 6, טל. 38777

המפיצים:

ירושלים: „הרכב", א. ברקוביץ, רח׳ יפאי 3, טל. 225522, חיפה: „רכב העצמאות", דרך יפו 130, טל. 526544, ב"ש: „מכוניות הנגב", רח׳ החלוץ 124, טל. 4533, ק. שמונה: „מוסך דבי", טלפון 40205, נצרת: האגי, א. דאהר, כפר המעיין, טל. 56664, לאחור השרון: אוטו רץ, סיבוב רעננה.

LA CONCORDE

COMPAGNIE D'ASSURANCES CONTRE LES RISQUES DE TOUTE NATURE — PARIS

(In French Francs)

(A) CONDENSED HEAD OFFICE BALANCE SHEET AS AT 31 st DECEMBER, 1971

1970			1970		
59,526,939	Share Capital, Reserves and Surplus	65,685,102	557,033,595	Securities	607,632,754
143,850,270	Unexpired Risk Reserve — General Insurance	161,068,960	1,248,893	Fixed Assets	1,648,410
371,794,373	Outstanding Claims — General Insurance	416,629,008	147,552,177	Other Assets	189,369,895
130,663,083	Other Liabilities	155,267,989			
705,834,665		798,651,059	705,834,665		798,651,059

STATISTICAL INFORMATION IN RESPECT OF GENERAL INSURANCE REVENUE AND PROFIT & LOSS ACCOUNT FOR YEAR 1971

1970		
323,399,157	Premiums	380,976,782
14,799,842	Loss on Insurance	16,710,714
18,782,010	Interest not Credited to Revenue Account	23,552,046
4,011,084	Profit on Realisation of Investment	3,296,139
7,993,252	Profit for the year	10,137,471

STATISTICAL INFORMATION IN RESPECT OF GENERAL INSURANCE REVENUE AND PROFIT & LOSS ACCOUNT
ISRAEL AGENCY FOR YEAR 1971

1970		(In Israel Pounds)
726,051	Premiums and Registration Fees	1,032,747
176,652	Loss on Insurance	9,135
8,400	Interest on Investment	9,240
(2,036)	Capital Profit/(loss) on Realisation of Investments	892
(170,288)	Profit/(Loss) — transferred to Head Office	997

INVESTMENTS POSITION IN ISRAEL AS AT 31 st DECEMBER, 1971

692,000	Liabilities in Israel	679,000(*)
165,000	Admitted Investments in Israel	394,000
527,000	Deficiancy of Investments in Israel	285,000
—	Non Admitted Assets in Israel	—

(*) Includes liabilities arising from Policies in Foreign Exchange of IL. 302,000 (1970 — IL. 455,000).

Note: Complete and detailed financial statements, together with the Directors' report and also Auditors' report thereto, are available at the Office of the Principle Agents — Standard Insurances Ltd. 120, Allenby Rd. Tel-Aviv.

The Above Publication is made by virtue of the Law for the Supervision of Insurance Business, 1951.

Tel-Aviv, August 13, 1972

AGENTS OF THE COMPANY IN ISRAEL

STANDARD INSURANCES LTD.

מדינת ישראל
משרד הפנים
הממונה על מחוז ירושלים

ירושלים 6.8.72
מס׳ תיק 11/2032

לכבוד
מר ב. ארגוב עו"ד
רח׳ רמב"ן 23, ירושלים
א.נ.,

הריני מתכבד לאשר בזאת קבלת מכתבכם מיום 28.5.72 בצרוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות על יסוד אגודה כדלקמן:

1. שם האגודה: האגודה למגרשי משחקים שע"י מרכז ספפורד לילדים.
2. כתובת האגודה: בית ספפורד, שער דמשק, ת.ד. 249, ירושלים.
3. המשרד הראשי של האגודה: כנ"ל.
4. מטרת האגודה: א. לתכן, להקים, לנהל, להפעיל, לפתח, לשפץ ולטפח מגרש משחקים ומועדון לנוער ולמבוגרים ליד מרכז ספפורד לילדים וכן מגרשי משחקים ומועדונים במקומות אחרים. ב. ליזום, לארגן ולפתח ולקיים פעילויות חברתיות, אומנותיות, ספורטיביות ואחרות לנוער. ג. להפיץ, לפרסם, לפעול ולעשות כל פעולה אשר תשפיע והקרב נוער ירושלמי לפעילות חינוכית ותרבותית. ד. לפעול למען קרוב לבבות בין עמים ועדות שונות ולמען פעילות משותפת בין נוער האוכלוסיה מכל חלקי ירושלים.
5. המנהלים הראשונים:
הה׳ השיח, רח׳ סוקולוב 18, ירושלים, חברה; כלה גואללה, עירית ירושלים רח׳ יפו 22, ירושלים, חבר; נשיב הורי, גזבר; ד"ר ברנרד רזניקוב, רח׳ המבשים 9, ירושלים, חבר; פרופ׳ צבי ורבלובסקי, רח׳ הצורים 4, ירושלים, חבר; רובלד בק, כנסית סנט ג׳ורג׳, ירושלים, נשיא; אהה בריים לינד, מרכז ספפורד, ירושלים, חבר; כמיר סייקאלי, ת.ד. 20190, ירושלים, חבר.

בהתאם לסעיף 6 לחוק העותומני לאגודות, הנך מתבקש לפרסם הודעת־קבלה זו בעתון מקומי. נא לשלוח לי העתק אחד מהפרסום לידיעתי.

כן אבקש להודיעני בקביעות על שינוי כלשהו בתקנותיה של האגודה או בהרכב הנהלתה.

בכבוד רב,
ר. לוי
הממונה על מחוז ירושלים (בפועל)

עירית חיפה
מכרז עירוני מס. 74/72

1. עירית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לתכנון ובצוע שכון להזוגות צעירים ברוממה הצפונית — בהמשך רח׳ פלמ"ח.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס. 105 בהיכל העיריה תמורת 50 ל"י.
3. פרטים הסברים נוספים אפשר לקבל — במשרד מהנדס העיר — המחלקה לבנית שכונים — רח׳ החלוץ 27, קומה ב׳.
4. את ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה, לאחר השלשת ערבות בסך 60,000.— ל"י.
5. המועד האחרון להגשת ההצעות שעה 12.00 ביום החמישי 2.11.72.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. צירזל — מ"מ ראש העיר

הועדה המקומית לתכ… ולבניה „המרכז"
רח׳ עליה שניה 2, פ"ת, טל. 916547

ניתנת בזה הודעה כי הוג… לועדה המקומית לדיון, בנ… להקמת בית מגורים — חדרים + שרותים + מס… בגני־עם — תיק בניה 28/202 בגוש 6449 חלקה … על־ידי שמואל גולדשמ… והמהווה חריגה, היינו: מ… שני על חלקה.

כל המעונין, אם כבעל ו… מבחינה אחרת, בקרקע, בב… נים או בנכסים אחרים, ש… תכנית משפיעה עליהם, י… לציין בהעתקי התכנית במ… רדי הועדה המקומית, בשע… העבודה הרגילות, ולהגיש ה… נגדויות לתכנית תוך 14 י… מתאריך פרסום זה.

ע. לאלו
יו"ר הועדה המקומ… לתכנון ולבניה „המרכ…
26.9.72

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—… מרחב תכנון מקומי, פתח־תקו…

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, ת… כ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המ… כז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, פתח־תקוה, הופ… תכנית מפורטת הנקראת „תכ… מפורטת מס׳ פת/682" — שטח: בורי פתוח, בניני ציבור ודרכ… ביחד עם התשריט המצורף אל… ואלה הם השטחים הכלולים… תכנית: גוש 6714 חלקות 43, 15…

כל מעונין בתכנית, רשאי לע… בה ללא תשלום בימים ובשע… שהמשרדים האמורים פתוחים… קהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או ב… פרט תכנוני אחר, הרואה את עצ… נפגע על־ידי התכנית וכן מהנד… ועדה מקומית שמרחב התכנון ש… כלול בתחום או גובל אותו, רשא… תוך חדשיים מיום פרסומה ש… הודעה זו ברשומות, להגיש התנג… דות לתכנית במשרדי הועדה המק… מית האמורה.

א. היון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המר…
תאריך: ג׳ תשרי תשל"ג, 14.9.72

המטוסים שלא יהיו לשווייץ

מאת ארתור כהן
סופר „הארץ" בשווייץ

באזל

אה היה כאילו נסתיים מאבק כשש שנים על סוג המטוס שיש ...ך בשביל הצבא השווייצי. הוחד לבסוף לקנות את הקורסייר הר יקאי — אך אחר־כך ביטלה ממ־ שווייץ את ההחלטה, ועדיין אין ים מה יהיה.

...מת מטוס צבאי בשביל שווייץ ענין גדול. ראשית, שווי ההז־ הוא 1.3 מיליארד פראנקים (כ־ ל"י לפראנק). אך יש כאן גם ה של יוקרה. מומחים בינלאו־ מייחסים להחלטה הסופית ה־ יצית חשיבות רבה, כי בשום בעולם אין זורכים למטוס מב־ כה רציניים כמו בשווייץ.

כן כדאי לחברות המתחרות ל־ הרבה מאד על הקלף השווייצי. ת ל.ט.ו. מטכסאס, המייצרת את סייר, פעלה לפי שיטת השיווק ריקאית של התקפה חזיתית. הם ן את סחורתם ביושר ובשעת גים באפריל ובמאי השיג הקור־ תוצאות טובות כמעט כפליים ה שהובטחו.

מסת זה נראה היה שיש לאמרי־ הרבה פחות קשרים אישיים ם למתחריהם הצרפתים. בעל ז חשוב היה לאנשי ל.ט.ו. שב־ במשרדי צי ארצות־הברית ב־ אגון, כי לוא נפלה ההכרעה ל־ הקורסייר היה הזוהר נעשה ל־ ל.ט.ו., אלא עם חיל הים האמ־ י: הוא שהיה מזמין את ה־ סים אצל ל.ט.ו. באותם תנאים ם כמו את מטוסיו שלו, והיה ומוכר אותם לשווייץ, בתוספת 2% לכיסוי הוצאות מינהליות. הגם שתמך חיל הים ביל.ט.ו., לא יכול היה לעזור לחברה ה, חוץ מאשר במישור הטכני יגתי, שכן למעלה בצמרת הת־ ה וואשינגטון באדישות ולא היתה יעת בניצול פוליטי של העסק.

„חלקלקים כנחש"

יטות השיווק של הצרפתים הי־ ת תכלית שינוי מאלה של ה־ יקאים. עתון אחד בציריך כתב, בעוד שהאמריקאים הם מוכרי טים, מתקבל אצל הצרפתים רו־ שמוברים עם רוכלים המבקשים צא אתם לקנות משחת־נעליים ה. שוני השיטות התבטא כבר החיצוני: באופן רשמי אין ות דאסו משרד מכירה בשווייץ ...יה מבקרים בשווייץ לפי הצור...

נקטו הצרפתים, בניגוד למת־ הם האמריקאים, את שיטת „ה־ יה בחודרי חדרים". הכל התנהל הצנעה מודגשת. בעוד של.ט.ו. שה לשכנע בעובדות, יצרו ה־ וקים של מטוס מילאן אווירה — , היזכים, בלי להתחייב. בבקר־ שבהם הבטיחו הבטחות שכנו־ ו אתר כך כחסרות בסיס מספיק, ...הז הצרפתים פנים של נעלבים, ע שהמהנדסים והטייסים ה־ יצים עוסקים בתחבולות.

...ה לכך היתה הופעת הנציגים פתים לפני המוסדות השווייציים, ...ור לפני צוות הכרעה. בשי־ ...טכניות הם היו, לדברי מומחה סים שווייצי, „חלקלקים כנחש,"

האמריקאים הציעו את הקורסייר, הצרפתים — את המילאן

עד שלעהים קרובות כלל לא יכלו לתפשם", הם נמנעו זמן רב ככל האפשר מהסכמים מחושיים. כל אלה היו מלווים נסייה של התגשאות מצד נציגי דאסו ביחסיהם עם המוסדות

מטוס מדגם קורסייר

השווייציים. במקרים שונים לא קיימו את מה שהוסכם (למשל בשאלה ה־ מועדים) או שפסחו מתוך שרירות על המוסדות המוסמכים בדברים ענ־ יניים.

הדוהר הסקייהוק

יחד עם זה ידעו מאין כמוהם ל־ השפיע על דעת הקהל, אך בתחום זה נהגו בשיטת „יד לפה". גם מדיניות ההסברה הצרפתית שונה לגמרי מן האמריקאית: חוץ מאשר הודעות כלליות, כמעט ולא נמסר דבר מן המשרדים בפאריס, לכל היותר תצ־ לומי מאמרים מכתבי־עת מקצועיים — ואלה היו מכוונים ברובם לא בעד המילאן, אלא נגד הקור־ סייר.

באביב 1971 נערכו מבחני הערכה לששה טפוסי מטוסים, והמילאן יצא מהם במקום השלישי בלבד. אך פגה מיניסטריון ההגנה הצרפתי בכתב ובתוקף אל ממשלת שווייץ הדרש שהמילאן לא יוצא מן התחרות. כ־ תוצאה מכך עבר המטוס הצרפתי אל „סיבוב הגמר", במקום הסקייהוק ה־ אמריקאי, שתפש במבחנים את ה־ מקום השני.

שיחות שווייץ עם השוק המשותף זימנו כמה פעמים הזדמנות להעיר באופן דיסקרטי, וכמובן „בלתי־ רשמי להלוטין", עד כמה תועיל עיס־ קה במטוס המילאן ליחסים בין שווייץ לצרפת. מיניסטר החוץ השווייצי קיבל מכתב מעמיתו הצרפתי שבו מיחה שומאן בתוקף נגד החלטות השופטים השווייצים במבחני המטו־ סים ועשה תעמולה ל„פתרון אירו־ פי" של הבעיה. כתוצאה מכל אלה וחזמים להם הורזה ברן באופן בל־ תי־רשמי על „שביתת האטה" קטנה: הדחיה הסופי של הערכת המטוסים נשאר מוגבל על שולחנות הכתיבה של מיניסטריון הצבא השווייצי זמן רב קצת יותר מן הדרוש. כך יכלה שווייץ להצהיר ש„בהעדר מסמכים" תיתכן הכרעה רק אחרי פגרת הקיץ — כלומר, אחרי השיחות המדיניות שלה עם השוק המשותף. הרי דחיה זו היתה הדבר שצרפת רצתה בו.

מומחים שווייצים לשוק המשותף סוברים שצרפת לא הטילה על שווייץ שום לחץ פוליטי; ואכן נראה שהיו כאן רק רמזים דיפלומטיים דקים מאד. אך דיפלומט זר מנוסה אמר בראיון עם עתון שווייצי: „הצר־ פתים פיתחו את הדיפלומטיה לאמ־ נות עדינה מאד."

לבסוף הכריעו לכאורה לטובת ה־ קורסייר. תוך כדי כך יש להזכיר שהמערכות הצבאיות עלו ביותר מ־ 25 מיליון פראנקים שווייציים עד שהוחלט לקנות מטוסי קורסייר ב־ 1.3 מיליארד פראנק.

אולם השווייצים זלזלו במה שמסו־ גלים הצרפתים לעשות. חברת דאסו הפעילה את הממשלה הצרפתית, הנ־ שיא פומפידו טיפל בענין באופן אישי. הצרפתים הצהירו מחדש, כי בשעת ההערכה הצבאית נהגו ב־ מטוסי המילאן יחס בלתי־הוגן. כן אמרו, שאמנם על שווייץ להחליט בעצמה איזה מטוס־קרב ברצונה ל־ קנות, אלא שמטוס זה צריך להיות מתוצרת אירופית, אחרת יפגע הדבר בהצטרפות השווייצית לקהיליה ה־ כלכלית האירופית, ולשווייץ ייגרם נזק כלכלי.

מר שולטהס, הממונה על ה־ חימוש השווייצי, הגיש את הת־ פטרותו באות מחאה על ש־ מתחשבים יותר מדי בנסיונות של לחץ צרפתי.

בגלל מדיניות החימוש שלה הגיעה שווייץ אל סף משבר ממשלתי. גם מיניסטר החוץ פיאר גראבר, האוהד את צרפת, ומיניסטר ההגנה גנאגי, שרצה לקיים את ההחלטה לטובת הקורסייר, נגררו לתוך הוויכוח.

לבסוף, אחרי ישיבה רצופה של 14 שעות, הודיעה ממשלת שווייץ כי לא יקנו לא את המילאן ולא את הקורסייר. כיוון שהמילאן יצא ל־ מעשה מן המירוץ, הרי פירוש הה־ לטה השווייצית צעד חד־צדדי נגד קניית הקורסייר שכבר הוחלט עליה. לשון אחרת, יש כאן הצלחה רבה לטקטיקה הצרפתית. שטודר, מפקד חיל האוויר השווייצי, דיבר על יום שחור ועל גל הרסים של כלים שבו־ רים, ואיים בהתפטרותו.

תחת הכותרת „מדראמה לפארסה" כתב העורך הראשי של „באזלר נאכ־ ריכטן" אוסקר ארצק: „בברן צרי־ כים היו לערוך גם מבחן למושג האמינות, כדי לקבוע עד כמה יכו־ לים לטלטל מושג זה".

דיפלומטיה של פצצות

מאת טאד שולץ
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

ארה"ב מזרימה לדרום וייטנאם 5000 טון אספקה — נשק, דלק, מזון — מדי יום ✶ האנוי נערכת למיתקפה חדשה ✶ שיחות השלום בפאריס הן רק מסווה למלחמה

וואשינגטון

כל בוקר, שבעה ימים בשבוע, מקבל הבית הלבן דו"ח מפורט, בחתימת מיניסטר ההגנה מלווין ליירד, על הפצצת צפון וייטנאם ב־24 השעות האחרונות. בקרב אנשי הבירון בוואשינגטון מכונים דו"חות אלה בשם „ליירדגרמים" והם מסו־ כנים „סודי ביותר" — לקריאה בל־ בד." מצורפים להם מפות צבעוניות שבהן מסומנות בריבועים אדומים פגיעות על־ידי מפציצי ב־52, ובנקו־ דות אדומות פגיעות על־ידי מטוסי קרב הפצצה. מאז התחילה ארצות־ הברית באפריל בהפצצותיה המאסי־ ביות, נראות מפות אלה כאילו הֻעלתה צפון־וייטנאם תפרחת. למשל, ב־17 בספטמבר היו 320 פגיעות, ול־ מחרת אותו יום 300.

תצלומי אוויר ודו"חות של טייסים המוגשים אף הם לוואשינגטון, מעי־ דים על הדיוק הנפלא של ההפצצות תודות לקרני לייזר, מכ"ם, הכוונה בטלוויזיה ובמחשבים העומדים ל־ רשות הטייסים האמריקאים. בעזרת כל אלה דהרים הם מעל לצפון וייט־ נאם, מן האיזור המפורז בדרום ועד לרצועה ה„מוגבלת" בצפון שגבו־ לה הדרומי מרוחק 40 קי"מ מגבול סין בצפון. אך בשבועות האחרונים גילה ממשל ניכסון הוך אי־נחת ד־ דאגה גוברים, כי היחס בין ההפצצה המושלמת מבחינה טכנית ובין הש־ פעתה למעשה על כושרה הקרבי של האנוי בדרום וייטנאם, רחוק הרבה יותר משניתן היה לחשוב לפי מפ־ ות של ליירד.

הגבורות והאספקה

אל הבית הלבן מגיעים דו"חות אחרים מדויים ביותר, מרשות הביון המרכזית, משרות הביון של הפנטגון ומחיל האוויר. הללו מוכיחים שעל אף ההפצצה הבלתי־פוסקת של מסי־ לות ברזל, כבישים, גשרים ומחסנים צבאיים, ועל אף מיקוש הנמלים של צפון וייטנאם, לא רק מצליחים ה־ קומוניסטים להמשיך בהבאת די אס־ פקה לכוחותיהם בדרום וייטנאם, אלא גם שלחו שמה דווקא בששת השבועות האחרונים 20,000 חיילים חדשים, כך שהסך־הכל מגיע ל־ 100,000.

דו"חות אלה נמסרו בימים אלה לפרסום על־ידי פקידי ביון. הם מד־ גישים שלפי האומדן הנוכחי המבוסס ביותר נכנסים לדרום וייטנאם מדי יום כ־5000 טונות אספקה, כולל נשק, תחמושת, דלק, תמרי סיכה ומזון.

אספקה זו מסייעת למאמץ ה־ צבאי הנוכחי של האנוי עד כדי כך, שהיא מסוגלת עתה להכין מיתקפות חדשות. מצפים שמית־ קפות אלה ייערכו בסוף ספטמבר ובאוקטובר, שעה שנמשך התיקו הדיפלומטי בפאריס.

על פי ריכוזים של כוחות צפתיים באיזור העשיר באורז של דלתת הנהר מיקונג, דרומית־מערבית ל־ סייגון, סבורים קציני ביון שיהכן ועומדים לפני פתיחת חזית גדולה חדשה, יחד עם פעולה מוגברת ב־ מחוזות הצפוניים. כוחות האנוי ב־ איזור הדלתה גדלו מאז מארס פי עשרה — והדלתה היתה במשך שנים האיזור השקט ביותר של דרום וייטנאם.

אומדן של שנתיים

רשות הביון המרכזית ושרותי ה־ ביון של הפנטאגון מסכימים בהער־ כתם, שהקומוניסטים מסוגלים להמ־ שיך בקרבות בהיקפם הנוכחי שנ־ תיים נוספות, ללא התחשבות בהפ־ צצות. מצד אחד סבור חיל האוויר, כי דרושות לפחות שנתיים נוספות כדי לשבור את גבה של האנוי מבחינה צבאית — תוך הנחה, כמובן, שצבא דרום וייטנאם יוכל להחזיק מעמד.

פקידי ביון מדגישים שהאומדן של שנתיים אינו בהכרח האומדן הכי־ סימלי, אלא שהוא מייצג את הגבול האחרון של תחזיות סבירות שאפשר לערכן בשעה זו. פקידים אלה גם מד־ גישים שהפצצות „מקיזים את דמם" באופן הדרגתי.

„סקפטיקת הנמלים"

מצב ענינים זה מעמיד את וא־ שינגטון לפני שלוש שאלות בסי־ סיות:

✶ כיצד מצליחים הצפון וייט־ נאמים לחזק את מערכם הצבאי על אף ההפצצות?

מומחי ביון מוסרים שהקומוניסטים מנטרלים את ההפצצות במידה רבה על־ידי „סקטיקת הנמלים" שלהם: הסתייעות מכרעת בכוח־אדם כדי ל־ העביר ציוד לאורך קטעים מופצצים ומקולקלים של מסילות ברזל וכבי־ שים, ומעבר לנהרות שהגשרים מ־ עליהם הושמדו. נראה שבכל מקום צועדים חיילים בלילה, כך שמטו־ סים מלמעלה אינם יכולים לראותם.

דלק נשאב דרך צנורות תת־קרק־ עים חדשים הנמשכים מסין להאנוי ומשם דרומה. עדיין אין הצפוניים סובלים באופן רציני ממחסור בתח־ מושת. מעידות על כך הכמויות שהם יורים — כמויות הנמדדות באופן שיטתי על־ידי האמריקאים. מלבד זה מגלים בלי הרף מטמוני תחמושת חדשים. עם זאת טוען הצבא כאן שלולא ההפצצות, היתה אספקה כגי־ עה לדרום וייטנאם בכמות גדולה פי שניים מקיעורת הנוכחי.

לחימה תוך כ"ים

✶ כיצד מחזקים הקומוניסטים בשלב זה את כוחם הצבאי?

פקידים בכירים בוואשינגטון — מן הביון, מן הצבא ומתחום הפו־ ליטיקה — מנחשים שבדוחה לאר־ צות־הברית מאכינה גם צפון וייט־ נאם בלחימה תוך כדי ליחה. שום פרשן פוליטי רציני אינו מאמין כיש לצפון וייטנאם כוונה כלשהי לקבל את הצעת ניכסון להפסיק את האש, ואחר כך לערוך בחירות בדרום וייט־ נאם ולבצע פינוי מוחלט של הצבא האמריקאי. אדרבא, ההודעות האח־ רונות של האנוי ושל הוייטקונג ב־ פאריס מדברות בצורה בוטה יותר מאשר אי־פעם על הסדר פוליטי בעת ובשעה אחת עם הפסקת הקרבות — הסדר שיתחיל בהדחת הנשיא תיאו (שניכסון התחייב בפומבי להתמך בו) והקמת קואליציה זמנית בדרום וייטנאם.

אין אשליות רבות שהפגישות ה־ חשאיות בין ד"ר קיסינג'ר ובין לה דוק תו, חבר הפוליטביורו של האנוי, יביאו בעתיד צפוי מראש להתקדמות דיפלומטית. כרגע משמשות הן כסווה דיפלומטי ופוליטי מועיל לשני הצ־ דדים.

✶ מה יכולה ארצות־הברית ל־ עשות כדי לשנות את המצב?

אין לכך תשובה ברורה. הצבא טוען שההפצצות האמריקאיות כבר הגיעו לשיאן מבחינה יכולתו של חיל האוויר. הסיכויים הם איפוא, מנקו־ דת ראותה של וואשינגטון, של דו־ קרב ממושך בו יופגן כוח־רצון פו־ ליטי ועוצמה צבאית, וכן של נקודה ודיבועים אדומים נוספים על מפות ה„ליירדגרמים".

מנופקטשורס לייף

החברה הקנדית לבטוח החיים

לנוחות בעלי הפוליסות של חברתנו עומדת גברת מירלה בר־זמרה, מנהלת החברה, לרשותם לשם ייעוץ.

בחיפה

דן כרמל, טלפון 86211

1 באוקטובר, 2 באוקטובר
16 באוקטובר, 17 באוקטובר
מ־9.00 לפנה"צ — 1.00 אחה"צ
מ־4.30 אחה"צ — 6.00 אחה"צ

בירושלים

רחוב בן־יהודה 10, טלפון 223261

9 באוקטובר, 23 באוקטובר
מ־9.00 לפנה"צ — 1.00 אחה"צ
מ־3.00 אחה"צ — 6.00 אחה"צ

בתל־אביב

מגדל שלום, טלפון 50201

יום יום מ־9.00 לפנה"צ — 2.00 אחה"צ.

(חוץ מהתאריכים הנ"ל).

הלקוחות מתבקשים לנוחיותם לקבוע פגישה מראש.

עירית חיפה — משרד הקליטה בחיפה
מועצת פועלי חיפה

מתכבדים להודיע כי

ביום רביעי (היום) י"ט בתשרי תשל"ג — ד' לחוה"מ סוכות בשעה 7.30 בערב יתקיים בגן „בית רוטשילד", (27.9.72)

מפגש רעים בין עולים אתיקים

ברכות:

יוסף אלמוגי — שר העבודה
משה פלימן — ברכת ראש העיריה
אליעזר מולק — מזכיר מפ"ח
ברוך זבולון — מנהל משרד הקליטה, חיפה

דברי פתיחה — גב' רחל אדיב, יו"ר המועצה

תכנית אמנותית

המועצה הציבורית לקליטת עליה — חיפה

הכניסה לפי הזמנה

עולים חדשים

פטור ממיסים מסקנדינביה

רהיטים ✶ שטיחים ✶ מנורות ✶ ואהילים
יעוץ אדריכלי ללקוחות

בקרו בשלושת קומות התצוגה שלנו

רהיטי נוחיות בע"מ

רחוב שלומציון 4 ירושלים טלפון 224064
(מול בנין ג'ורלי)

משרד התחבורה

הודעות אגף הרישוי

בחינות נהגים ובדיקות כלי רכב

בתקופה אוקטובר—דצמבר 1972 יתקיימו בחינות נהגים ובדיקות כלי רכב במקומות ובתאריכים הבאים:

1. **בדיקות כלי רכב ומבחנים באזור ירושלים**

א. אשקלון

1.10.72 (ר) 2.11.72 3.12.72
(מ)+(מא)+(ר) 5.11.72 (מ)+(מא)+(ר)
2.10.72 (מ)+(מא)+(ר) 4.12.72
(מ)+(מא)+(ר) 6.11.72 (מ)+(מא)+(ר)
5.10.72 (ר) (מ)+(מא)+(ר) 7.12.72 (ר)
8.10.72 (ר) 9.11.72 10.12.72
(מ)+(מא)+(ר) 12.11.72 (מ)+(מא)+(ר)
9.10.72 (מ)+(מא)+(ר) 11.12.72
(מ)+(מא)+(ר) 13.11.72 (מ)+(מא)+(ר)
12.10.72 (ר) (מ)+(מא)+(ר) 14.12.72 (ר)
15.10.72 (ע) 14.11.72 17.12.72
(מ)+(מא)+(ר) 16.11.72 (ר) (מ)+(מא)+(ר)
16.10.72 19.11.72 18.12.72
(מ)+(מא)+(ר) (מ)+(מא)+(ר) (מ)+(מא)+(ר)
17.10.72 (ע) 20.11.72 19.12.72 (ע)
19.10.72 (ר) (מ)+(מא)+(ר) 21.12.72 (ר)
22.10.72 (ר) 23.11.72 24.12.72
(מ)+(מא)+(ר) 26.11.72 (מ)+(מא)+(ר)
23.10.72 (מ)+(מא)+(ר) 25.12.72
(מ)+(מא)+(ר) 27.11.72 (מ)+(מא)+(ר)
26.10.72 (ר) (מ)+(מא)+(ר) 26.12.72 (ע)
29.10.72 (ע) 28.11.72 28.12.72 (ר)
(מ)+(מא)+(ר) 30.11.72 (ר) 31.12.72
30.10.72 (מ)+(מא)+(ר)
(מ)+(מא)+(ר)
31.10.72 (ע)

הערה: בדיקות רכב מתקיימות במוסך „הבוחן" על יד המשטרה, בין השעות 09.00—12.30.

ב. אשדוד

5.10.72 (מ)+(מא) 2.11.72 (מ)+(מא) 7.12.72 (מ)+(מא)
12.10.72 (מ)+(מא) 9.11.72 (מ)+(מא) 12.12.72 (מ)+(מא)
18.10.72 (מ)+(מא) 15.11.72 (מ)+(מא) 14.12.72 (מ)+(מא)
19.10.72 (מ)+(מא) 16.11.72 (מ)+(מא) 20.12.72 (מ)+(מא)
24.10.72 (ע) 21.11.72 (מ)+(מא) 21.12.72 (מ)+(מא)
26.10.72 (מ)+(מא) 23.11.72 (מ)+(מא) 27.12.72 (ע)
29.11.72 (ע) 28.12.72 (מ)+(מא)
30.11.72 (מ)+(מא)

2. **בדיקות רכב במוסכים מורשים**

א. באר־שבע — מוסך „מזלל מזרח"? בימים א'—ו' — בין השעות 07.00—08.30.

3. **במחוזות תל־אביב והמרכז**

א. נתניה

בנתניה הופעל צוות קבוע, בכל ימות השבוע, המבצע כל פעולות הרישוי.

ב. פתח־תקוה

2.10.72 (מ)	1.11.72 (מ)	4.12.72 (מ)
3.10.72 (מ)	6.11.72 (מ)	5.12.72 (מ)
4.10.72 (מ)	7.11.72 (מ)	6.12.72 (מ)
9.10.72 (מ)	8.11.72 (מ)	11.12.72 (מ)
10.10.72 (מ)	13.11.72 (מ)	12.12.72 (מ)
11.10.72 (מ)	14.11.72 (מ)	13.12.72 (מ)
16.10.72 (מ)	15.11.72 (מ)	18.12.72 (מ)
17.10.72 (מ)	20.11.72 (מ)	19.12.72 (מ)
18.10.72 (מ)	21.11.72 (מ)	20.12.72 (מ)
23.10.72 (מ)	22.11.72 (מ)	25.12.72 (מ)
24.10.72 (מ)	27.11.72 (מ)	26.12.72 (מ)
25.10.72 (מ)	28.11.72 (מ)	27.12.72 (מ)
30.10.72 (מ)	29.11.72 (מ)	
31.10.72 (מ)		

ג. רחובות

1.10.72 (מ)	2.11.72 (מ)	1.12.72 (מ)
5.10.72 (מ)	3.11.72 (מ)	3.12.72 (מ)
6.10.72 (מ)	5.11.72 (מ)	7.12.72 (מ)
8.10.72 (מ)	9.11.72 (מ)	8.12.72 (מ)
12.10.72 (מ)	10.11.72 (מ)	10.12.72 (מ)
13.10.72 (מ)	12.11.72 (מ)	14.12.72 (מ)
15.10.72 (מ)	16.11.72 (מ)	15.12.72 (מ)
19.10.72 (מ)	17.11.72 (מ)	17.12.72 (מ)
20.10.72 (מ)	19.11.72 (מ)	21.12.72 (מ)
22.10.72 (מ)	23.11.72 (מ)	22.12.72 (מ)
26.10.72 (מ)	24.11.72 (מ)	24.12.72 (מ)
27.10.72 (מ)	26.11.72 (מ)	28.12.72 (מ)
29.10.72 (מ)	30.11.72 (מ)	29.12.72 (מ)
		31.12.72 (מ)

ד. אילת

לפי הסדר עם עירית אילת.

4. **בדיקות טרקטורים**

בדיקות טרקטורים ובחינות לנהגי טרקטורים בתאום לתאום עם המועצות המקומיות.

מקרא: (ע) מבחן נהיגה עיוני בלבד; (מ) מבחן נהיגה מעשי בלבד; (מא) מבחן נהיגה מעשי לאוטובוס וקטנוע; (ר) בדיקת רכב בלבד.

5. **במחוזות חיפה והצפון**

הערה: הרוצה להבחן על רכב שבבעלותו מתבקש לפנות אישית או באמצעות מכתב למשרד הרישוי חיפה כדי להרשם ולקבוע מועד למבחן. לבקשה יש לצרף טופס רש/18 והמחאת דואר על סך של 25 ל"י. (אין לשלוח שטרי כסף).

א. עפולה

2.10.72 (מ)+(מא) 3.11.72 (מ)+(מא) 4.12.72 (מ)+(מא)
9.10.72 6.11.72 (ע)+(מ)+(מא)*
(ע)+(מ)+(מא)* (ע)+(מ)+(מא)* 5.12.72 (מ)+(מא)
13.10.72 (מ)+(מא) 10.11.72 (מ)+(מא) 11.12.72 (מ)+(מא)
16.10.72 (מ)+(מא) 13.11.72 (מ)+(מא) 15.12.72 (מ)+(מא)
17.10.72 (מ)+(מא) 20.11.72 18.12.72
23.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* (ע)+(מ)+(מא)*
24.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 21.11.72 (מ)+(מא) 19.12.72 (מ)+(מא)
24.10.72 (מ)+(מא) 27.11.72 (מ)+(מא) 25.12.72 (מ)+(מא)
30.10.72 (מ)+(מא) 28.11.72 (מ)+(מא) 29.12.72 (מ)+(מא)

הערה: * מבחן עיוני לכל סוגי כלי הרכב בין השעות 08.30—10.00.

ב. טבריה

1.10.72 (מ)+(מא) 1.11.72 (מ)+(מא) 3.12.72 (מ)+(מא)
4.10.72 (מ)+(מא) 5.11.72 (ע)+(מ)+(מא)*
8.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 6.12.72 (מ)+(מא)
11.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 8.11.72 (מ)+(מא) 10.12.72 (מ)+(מא)
11.10.72 (מ)+(מא) 12.11.72 (מ)+(מא) 13.12.72 (מ)+(מא)
15.10.72 (מ)+(מא) 15.11.72 (מ)+(מא) 17.12.72
18.10.72 (מ)+(מא) 19.11.72 (ע)+(מ)+(מא)*
22.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 20.12.72 (מ)+(מא)
22.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 22.11.72 (מ)+(מא) 27.12.72 (מ)+(מא)
25.10.72 (מ)+(מא) 29.11.72 (מ)+(מא) 31.12.72
(ע)+(מ)+(מא)*

הערה: * מבחן עיוני לכל סוגי כלי הרכב בין השעות 09.00—10.30.

ג. חדרה

3.10.72 (מ)+(מא) 2.11.72 1.12.72 (מ)+(מא)
5.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 7.12.72
(ע)+(מ)+(מא)* 7.11.72 (מ)+(מא) (ע)+(מ)+(מא)*
6.10.72 (מ)+(מא) 9.11.72 8.12.72 (מ)+(מא)
12.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 14.12.72
(ע)+(מ)+(מא)* 16.11.72 (מ)+(מא) (ע)+(מ)+(מא)*
19.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 21.12.72
(ע)+(מ)+(מא)* 17.11.72 (מ)+(מא) (ע)+(מ)+(מא)*
20.10.72 (מ)+(מא) 23.11.72 22.12.72 (מ)+(מא)
26.10.72 (ע)+(מ)+(מא)* 26.12.72 (מ)+(מא)
(ע)+(מ)+(מא)* 24.11.72 (מ)+(מא) 28.12.72
27.10.72 (מ)+(מא) 30.11.72 (ע)+(מ)+(מא)* (ע)+(מ)+(מא)*
(ע)+(מ)+(מא)*

הערה: * מבחן עיוני לכל סוגי כלי הרכב בין השעות 08.30—10.00.

ד. בית־שאן

10.10.72 (מ) 14.11.72 (מ) 12.12.72 (מ)
29.10.72 (מ) 26.11.72 (מ) 24.12.72 (מ)

6. **מתן הסברים בדבר כלי רכב**

הסברים כלליים ובירורים בענין בדיקת רכב, העברת בעלות רכב, תשלומי אגרות, היתרים להסעת נוסעים, שינויי כהובה וכו', יינתנו על ידי עובדי משרד הרישוי בימים ובמקומות כדלקמן:

א. טבריה — משרד הרישוי
בין השעות 09.00—12.15 בימים:
1, 8, 15, 22, 29 באוקטובר 1972
5, 12, 19, 26 בנובמבר 1972
3, 10, 17, 24, 31 בדצמבר 1972

ב. חדרה — משרד הרישוי, רח' הרצל 48
בין השעות 09.00—12.00 בימים: 6, 13, 20 באוקטובר 1972; 3, 10, 17, 24 בנובמבר 1972; 1, 8, 15, 22, 29 בדצמבר 1972.

ג. צפת — מוסך „מבוא הירדן"
בין השעות 09.00—11.00 בימים:
4, 11, 18, 25 באוקטובר 1972
1, 8, 15, 22, 29 בנובמבר 1972
6, 13, 20, 27 בדצמבר 1972

ד. תל־יוסף — מוסך „בית שאן הרדי"
בין השעות 08.30—12.00 בימים: 2, 9, 16, 23, 30 באוקטובר 1972; 6, 13, 20, 27 בנובמבר 1972; 4, 11, 18, 25 בדצמבר 1972.
בין השעות 12.30—14.30 בימים: 5, 12, 19, 26 באוקטובר 1972; 2, 9, 16, 23, 30 בנובמבר 1972; 7, 14, 21, 28 בדצמבר 1972.

ה. מזרע — מוסך „המגורי"
בין השעות 12.30—14.30 בימים 2, 9, 16, 23, 30 באוקטובר 1972; 6, 13, 20, 27 בנובמבר 1972; 4, 11, 18, 25 בדצמבר 1972.
בין השעות 08.30—12.00 בימים: 5, 12, 19, 26 באוקטובר 1972; 2, 9, 16, 23, 30 בנובמבר 1972; 7, 14, 21, 28 בדצמבר 1972.

ו. קרית שמונה — מוסך „הגליל העליון"
בין השעות 09.30—11.30 בימים: 3, 10, 17, 24, 31 באוקטובר 1972; 7, 14, 21, 28 בנובמבר 1972; 5, 12, 19, 26 בדצמבר 1972.

ז. קרית שמונה — המועצה האזורית
מבחן תיאורטי בכתב בין השעות 09.30—10.30:
10 באוקטובר 1972; 14 בנובמבר 1972; 12 בדצמבר 1972.
מבחן מעשי לנהגי טרקטורים בין השעות 11.00—12.00:
3, 10, 17, 24, 31 באוקטובר 1972; 7, 14, 21, 28 בנובמבר 1972; 5, 12, 19, 26 בדצמבר 1972.

ח. מוסך קואופרטיב „הגליל המערבי"
בין השעות 08.00—10.00 בימים:
6, 20 באוקטובר 1972; 3, 17 בנובמבר 1972; 8, 22 בדצמבר 1972.

7. **בדיקת טרקטורים**

א. המועצה האזורית גליל התחתון ב־29.10.72
ב. המועצה האזורית בנימינה—אלונה ב־31.10.72
ג. המועצה האזורית מנשה ב־24.11.72
ד. המועצה האזורית חוף הכרמל ב־24.12.72
ה. המועצה האזורית נעמן ב־29.12.72

יהודה איזנשטרק
הממונה על יחסי ציבור של האגף

דירון מתכנן דירתך באופן מושלם
אבן גבירול 30 תל־אביב 1200 מ"ר תצוגה.

סוכנויות „דירון":
ירושלים־שמש
נתניה־רח' שמואל הנציב 12
פתח תקוה־רח' ההגנה 10
ראשון לציון־שד' רוטשילד 29

ובסוכנויות בארץ:
4 גררים־בן יהודה 124 תל־אביב
רח' מאפו 26 תל־אביב

המפעל: דוד חמו ושות' בע"מ
אזור התעשיה קרית אונו טל. 04-724556

בית ספר לפקידות של הסתדרות הפקידים

„בית הפקיד"

חיפה, רח' מאיר 44־46, טל' 524103

בתאריך 22.10.72 יפתח

הסמינר למנהלי חשבונות

מדופלמים

בתאריך 3.10.72 יפתח הקורס

לחשבי משכורת ושכר עבודה

פרטים והרשמה במזכירות ביה"ס יום יום
בין השעות 8.00 — 19.30

עירית חיפה

מכרז עירוני מס. 75/72

1. עירית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים התבנון ובנין שבון להוצאת צעירים ביה"ס מדרגות 30—32.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס. 105 בהיכל העיריה תמורת 50 ל"י.
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל — במשרד מהנדס העיר — המחלקה לבנית שכונים — רח' החלוץ 27, קומה ב'.
4. את ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה, לאחר השלשת ערבות בסך 50.000— ל"י.
5. המועד האחרון להגשת ההצעות שעה 12.00 ביום התמישי 2.11.72.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. בייה — מ"מ ראש העיר

هكذا من الأصل

אילה גליקסברג – דיוקנה של רבנית מודרנית

אשת רב העיר גבעתיים משלבת תפקידיה כרעיה ואם עם עבודת הוראה, לימודים באוניברסיטה ופעילות ציבורית

מאת לאה פורת

המחלקה לתרבות תורנית שליד משרד החינוך מקיימת בימים אלה כינוס בשלוש הערים הגדולות, הדן בנושא: המשפחה בתפישה היהודית. באחת הפגישות ידונו באי־הכינוס ביעודה של האשה במשפחה ובחברה בימינו. המדובר הוא כמובן, במשפחה הדתית.

להיות משפחה דתית בחברה של ימינו, פירושו לקיים אורח חיים דתי מלא מצד אחד ולהיענות מהתמורות שעשתה היהדות הדתית עם ה־מציאות מצד אחר. כיצד חיה משפחה כזאת? כיצד היא מתמודדת עם הסביבה החילונית שבה היא חיה? ובעיקר, איך היא מצליחה לשלב מסורת בת אלפי שנים עם המציאות של ימינו?

בבית הרב יוסף גליקסברג, רבה של העיר גבעתיים, מצאתי משפחה כזאת. רעייתו, הרבנית אילה גליקס־ברג, היא דוגמה של אשת חיל, כפי שודאי היה רואה נגד עיניו מחבר משלי, לוא חי במאה שלנו.

ללא רבב

כשבאתי לביתה הנאה של משפ־חת גליקסברג בגבעתיים, היתה הר־בנית לבושה בחצאית ארוכה בצבע סגול וחולצה פרחונית ארוכת שר־וולים. לרגליה נעלה סנדלים בצבע כסף ולראשה חבשה פאה נכרית קצרה בצבע חום בהיר, שהלמה היטב את עיניה החומות. איפורה היה צנוע מאד, כמעט בלתי מורגש.

פגשתי באשה צעירה, יפה ומלב־בת. יש להניח שאנשים רבים ה־פוגשים בה לראשונה מופתעים כמו־ני. שונה התדמית של רבניות בעי־נינו. הגב' גליקסברג יודעת זאת ויש לה לכך הסבר: יש חוגים חרדים שמזלזלים במקצת את הוד־יות העולם הזה, ומכאן אולי הזלזול בלבוש ובהופעה חיצונית. אף על פי שהרמב"ם אמר ש„תלמיד חכם אשר נמצא רבב על בגדו — חייב מיתה".

אולם, מוסיפה הרבנית, בגולה היו שכבות דתיות רחבות שמצבן הכל־כלי היה ירוד, דבר שהשפיע על הו־פעתם החיצונית של הילדים והורי־הם. על עצמה היא מעידה שהוריה הקפידו כתמיד על הופעה חיצונית נאה, כך שאצלה זה חלק מהחינוך שקיבלה.

שלימה עם עצמה

הרבנית גליקסברג, היא אם ל־ארבעה — שלושה בנים בגילים 17, 13, ו־3 ובת בגיל 9. היא עצמה עו־סקת בחינוך, בפוליטיקה ובפעילות ציבורית תנועתית: היא מורה, יו"ר תנועת האשה הדתית־לאומית בגבע־תיים, נשיאת בנות־ברית בגבעתיים, עוסקת בבעיות סוציאליות שונות ה־מופנות אליה מחוגים שונים, מרצה ואף מסייעת לבעלה כאשר פונים אליו בשאלות.

כיצד מתיישבת פעילותה הענפה בחוץ עם האימרה „כל כבודה בת מלך פנימה"? אומרת הגב' גליקסברג: „אני קודם כל אשת רב ואם. וכל הדברים האחרים שאני עושה הם רק השלמה, לא במקום ולא על חש־בון הבית. שאני פעילה בחוץ? הרי מאז ומתמיד היו בנות ישראל ידו־עות בפעולות ציבוריות וסיוע לזולת. גם אני רואה בעבודתי ובעיקר ב־פעילותי הציבורית משום צורך. אך שוב הדגשה היא על כך שהבית לא ייפגע מפעילותי".

ביהדות, ממשיכה הרבנית החינו־כית, האשה איננה מקופחת שהיו. ביהדות יש במשפחה היררכיה, כש־ברורה חלוקת התפקידים בין הבעל והאשה. הרי יש לכל אחד מבני ה־זוג תפקידים ביולוגיים, פסיכולוגיים ופסיכולוגיים והמתאם לזה בתורה ה־יהודית חוקים ומצוות. למשל האי־שה אינה חייבת לקום בשעה בבו־קר לתפילה, כי בשעה זאת היא מט־פלת בילדיה. ככל שהרבנית הצעי־רה ממשיכה לדבר, כן משתכנעת את כי לפניך אשה השלמה עם עצמה, מאושרת, חדורת אמונה ו־בטוחה בכל מעשיה.

אידיאולוגיה נהדרת

הגב' אילה גליקסברג נולדה בתל אביב להורים דתיים מאד, אך לא רבניים. הם שלחוה ללמוד בבית יעקב החל מגן הילדים. היא גם סיימה שם את הסמינר. היא מספרת, כי בנערותה הרבתה לחשוב על הדת היהודית והגיעה למסקנה שליהדות יש אידיאולוגיה נהדרת. היא הח־ליטה שהיא רוצה שביתה יהיה בית של תורה, שהשיחות בו יהיו על תלמוד ולא על המשכורת החודשית (אם כי גם זה חשוב). ידידיה ידעו זאת והבינו שאילה האות להינשא רק לרב. ואכן אם של חברתה הכיר לה את יוסף גליקסברג שהיה אז תלמיד בישיבת חברון בירושלים.

כשסיימה את הסמינר, נישאו ב־שעה טובה. הבעל למד עוד שלוש שנים עד שהוסמך לרב. היא לא הז־ניחה את לימודיה. אחרי שנולדו שני ילדיה הגדולים, הלכה לאוניברסיטה ללמוד היסטוריה יהודית ופילוסופיה יהודית. היא סיימה ארבע שנות לי־מודים ועתה, אחרי שנולדו לה עוד שני ילדים, היא מתעתדת להמשיך בלימודיה ולקבל את התואר אם.־אי. היא מלמדת בבית ספר תיכון לב־נות של פועלי אגודת ישראל ובבית ספר תיכון דתי צירוני ח' בתל אביב.

הילדים מנגנים

היהדות עשתה פשרות רבות עם המציאות, אומרת הרבנית גליקסברג. אחת הפשרות היא עצם עבודתה מחוץ לבית. אך גם בחינוך ילדיה, אולי יש כשום פשרה. למשל, בתה לומדת בבית ספר ממלכתי דתי, אף על פי שבית ספר זה איננו ממלא את ציפיותיהם בחינוך ליראת שמים ו־לאהבת תורה בצורה אופטימלית. ה־בנים לומדים בבתי ספר דתיים יו־תר. הגדול בישיבת קול תורה בירו־שלים, והצעיר בת"א. כל ילדיה מנ־גנים בכלי נגינה כלשהו ונהנים מכך מאד. אולי יהיה מי שיחשוב שזה בזבוז זמן, אבל הזוג גליקסברג סבור שטוב שיהיו לילדים תחביבים ויהיו עסוקים תמיד. פגשתי את ה־ילדים, ושוב שלא כמקובל בחוגים חרדים, הם בלתי מסוגרים, חבר־תיים ומתמצאים בתרבות המודרנית.

גם הבית שבו מתגוררת משפחת גליקסברג ממחיש שילוב של בית מודרני עם כל הסממנים המיוחדים למשפחה דתית. הבית שתוכנן על ידי המשפחה כולל: חדר דיור מרווח במבנה החדר, חדר עמוס ספרים ל־רב; מרפסת ללא גג, בה אפשר יה־יה לבנות סוכה, חדר אוכל גדול (אצלם בית פתוח, וכמעט תמיד יש אורחים המסובים לשולחנם), ומטבח למטבח באה ושלושה חדרי שינה.

חדריהם של הילדים מקושטים ב־צלומים כמו בכל בית אחר, אך את הנקודה היהודית כבאהי גם כן: על הקיר למראשותיה של הבת הנר־אם ואב, אחר כך ביתה או־אהבה לרעך כמוך, ובאהרי חינוך הילדים: ושננתם לב־ניך ודברת בם.

אצל משפחת גליקסברג באה לידי ביטוי, אלא גם בא מ־האהבה שבה מדברת האם מכבדי הכבוד והאהבה שבין לאשתו והכנסת האורחים. שהם נוהגים בכל מי שנכנס

סח של קריאת שמע. בהכב הגב' גליקסברג בו שולטים האחים הלבן מצוים שני להפרדה בין כלי בשר וחלב.

נגד התנועה לשחרור האשה

על שני הנושאים הבלתי תכונת המשפחה והתנועה האשה, ענתה לי הרבנית יש ללא היסוס: אם מותר ל באמצעי מניעה — פוסק הר מקרה באופן ספציפי ול קה כוללנית. אם קיימת סכנ אות בשעת הריון או לידה, ניח שהרב יתיר אמצעי אך אני נתרמת כאשר מתכ המשפחה כדי להוציא תואר ברסיטה. הנה, אני למדתי שנולדו לי ילדים.

על התנועה לשחרור האשה אומרת: אינני חושבת שלא לקראת מה להשתחרר. אין מה מחכה לה בחוץ. כמוב מה היא בונה לעצמה — קן אם זה קן, מדוע שתברח? יש הרבה כלי התבטאות בתו ועכשיו הטכנולוגיה הקלה עוד נשאר לה פנאי להביע שיותה.

אני בעד הכרה בזכויותי אבל לא בעד שוויון עם הגב. אינני רוצה להיות כמו גב מים מתחשק לי לבבות ולסב עם זאת מכירה היהדות בזכ האשה להגיע למכסימום מבח חנית, אם יש לה הנתונים לכך. נבואה היא הדרגה הגבוהה ביותר. והיו לנו דעתי על משכורת שווה? שיבה יותר זכויות אחרות, ר רה בימי מחלה של הילד משכורת שווה לגבר.

לפני שעזבתי את ביתה ממני הגב' גליקסברג לא לכתוב עוד דבר אחד: אהב לם היא לא המצאת הנוצ המצאה היהדות. זה מתחיל

משפחת גליקסברג בסוכה. מימין לשמאל: הבת צפורה, הרבנית אילה ובנה איתיאל, הרב יוסף והבנים אפרים ונפתלי.

הרבנית אילה גליקסברג עם שניים מילדיה בחדר המגורים שתוכנן כמו שאר חלקי הבית על ידי המשפחה כולה. (צילומים: קאמרה 13)

לאשה ולבית

מטעמים לשמחת תורה

התפריט

אלתית מעושנת
ברווז בטעם תפוז
אורז עם שקדים
רסק תפוחים בטעם חריף
גביע שבעת המינים
מרק פירות

אילתית מעושנת

(הכמויות ל־8 מנות)

16 פרוסות אלתית מעושנת (כל מנה: שתי פרוסות), בצל לבן גדול קצוץ דק, 2 ביצים קשות מגוררות, 2 כפות צלפים, 8 טוסטים (לחם קי־לוי), מרגרינה למריחה, פטרוזיליה קצוצה, רבע לימון.

סדרי את פרוסות האלתית בצורת מניפה על צלחת הגשה. בקעריות קט־נות תני את הבצל, הפטרוזיליה וה־מרגרינה למריחה. קשטי את האלתית ברבעי לימון ועל מנת לשמור על חום הלחם הקלוי, עטפי אותם במ־פית.

ברווז בטעם תפוז

2 ברווזים, כל אחד במשקל של שני קילו עד שניים וחצי קילו. (צריך לקחת בחשבון שהברווז מפסיד כדי חצי קילו ממשקלו בשעת הבי־שול), כפית מלח, כף חרדל, כף סוכר, כף קמח, קורט אגוז מוסקט, חצי כוס שמנת פרוה, 2 כפות קו־ניאק, 6 כפות ריבת תפוזים, כוס שימורי מיץ תפוזים מרוכז.

ממטבחה של אביבה גולדמן

נקי היטב את שני הברווזים. קשרי כנפיים ורגליים. הכיני רוטב מהמלח, החרדל, הסוכר, המיץ המשומר ורי־בת התפוזים. מרחי ברוטב את תוכם של הברווזים וחלקם החיצון. הניחי אותם בכלי פיירקס. אם נשאר עוד רוטב — צקי על הברווזים. אפי כש־עה בתנור חם, הפכי ואפי עוד כשעה עד שהברווז כולו יקבל גוון שחום. צקי מדי פעם מהרוטב, בעזרת כף גדולה, על הברווז. הוציאי את ה־ברווזים מהתנור. סנני את הרוטב. ערבבי הקמח במעט מים והוסיפי לרוטב. הוסיפי גם את שמנת הפר־וה, אגוז המוסקט והקוניאק. הרתיחי ובשלי על אש קטנה כעשר דקות. דאגי שלא יווצרו גושים. אם נוצרו בכל זאת — העבירי הרוטב בעד מ־סננת. טעמי. לפעמים צריך להוסיף מעט מלח או סוכר. צקי את הרוטב על הברווזים, וחממי בתנור חם כע־שר דקות לפני ההגשה. קשטי עם גבעולי פטרוזיליה רעננים.

הערה: לפני הכנת הרוטב עם הקמח, יש להוריד ממנו שכבת ה־שומן שנוצרה בעת האפיה.

אורז עם שקדים

2 כוסות אורז, 3 כפיות אבקת מרק עוף, כפית מלח, 2 כפות בצל מטוגן, 4 כפות שמן, 3 כוסות מים, חופן שקדים, מרגרינה.

ברירי האורז, רוחצי אותו והשרי למשך כשעתיים. סנני היטב. הרתי־חי את המים עם המלח, השמן, בצל מטוגן אבקת מרק עוף. הוסיפי את האורז הרתיחי, בחשי עם מזלג. הק־טיני את האש והמשיכי לבשל את האורז על פלטת אסבסט עד שיתרכך לגמרי. העבירי לכלי חסין אש. צקי מים רותחים על השקדים. קלפי או־תם, קצצי וטגני במעט מרגרינה. פזרי מעל האורז. שמרי חם בתנור.

רסק תפוחים בטעם חריף

זוהי תוספת לברווז ההדרים דלעיל.

4 כוסות רסק תפוחים, 4 כפיות חזרת מגוררת טריה, כפית טבסקו, 4 כפות קטשופ, ערבבי היטב את כל החומרים והגישי ליד הברווז והאורז.

גביע שבעת המינים

עלי גפן, שתי כוסות ענבים מכל המינים, 4 תמרים קצוצים, 4 תאנים חתוכות, כוס גרגרי רימון, חצי כוס אגוזים קצוצים, חצי כוס צימוקים, 2 תפוחים מקולפים וחתוכים לקוביות, 3 כפות סוכר, כפית תמצית וניל, 3 כפות מיץ לימון, חצי כוס יין מתוק.

ערבבי כל החומרים על ידי ניעור בתוך כלי סגור. רפדי כל גביע בעלי גפן רחוצים, מלאי והגישי קר.

מרק פירות

2 תפוחים גדולים לבישול 2 אגסים, 2 אפרסקים, חופן ענבים ירוקים, 8 כוסות מים, 2 כפות פו־דינג וניל, 6 כפות סוכר, קליפת לי־מון התוכה, מיץ משני לימונים, כ־פית תמצית שנף, 4 ביצים, חצי כוס שמנת פרוה.

הרתיחי המים עם הסוכר, מיץ ה־לימון, קליפת הלימון, התמצית השי־נף. הקציפי את הביצים עם שמנת הפרוה. לאחר שהמרק רתח כעשר דקות, הוסיפי לקציפת הביצים מה־מרק הרותח, תרוד אחר תרוד, עד שיוותר בסיר רק חצי מכמות המרק. ערבבי את פודינג הוניל במעט מים והוסיפי למרק שנותר בסיר. המשי־כי לבשל על אש קטנה. קלפי את הפירות, חתכי לפלחים, הוסיפי לב־רק הרותח. בשלי כעשרים רגע על אש קטנה. צנני הוסיפי את קציפת מרק הפירות. קררי היטב. יש להכין מרק זה יום לפני ההגשה.

הסרת כתמי פירות

כיצד להסיר כתמי מיץ פירות מבגדים — זוהי בעיה בה מתלבטות רבות בעיקר אמהות לפעוטים. להלן אנו מביאים את אופן סילוק הכתמים, כפי שמציעה המחלקה לכלכלת בית שליד משרד החקלאות:

בגד שהוכתם במיץ פרי, זה עתה, יש לשטוף מיד במים קרים ולספוג את הלחות הנותרת במטלית או מגבת מאריג מרוקא.

אם הכתם ישן, יש כמה דרכים לנסות להסירו: אם האריג שהוכתם הוא מכותנה, יוצקים מים רותחים מגובה של כמה סמ"ר, כשהאריג מתוח מעל לקערה. מורחים מיד דטר־גנט יבש על הבד הרטוב, ממתינים כ־20 דקות, ומכבסים. אם הכתם בכל זאת לא ירד, מלבינים את המקום במי הכבין (בריכוז של 3 אחוזים).

אך זהירות: אם האריג צבעוני, עלול המקום מסביב לדהות. אם הבד הוא סינטטי, משרים במים קרים, מורחים בדטרגנט יבש ומשפשפים כ־עבור 20 דקות. שיטה נוספת: מטפ־טפים מי אמוניאק (להשיג בבית מר־קחת) בצד השמאל של האריג המוכתם (באיזור הכתם של הבד) ומשפשפים קל במטלית. שוטפים את הבד במיץ לימון עם מלח. אם לא ירד הכתם — טובלים במי הכבין. ועוד שיטה: משרים את הכתם בגליצרין למשך כמה שעות וקופצים במים קרים.

מרכז לספרות ילדים — באונ' חיפה

מאת סופרת „הארץ"

באוניברסיטת חיפה הולך ומוקם מרכז לספרות ילדים, שיעסוק ב־נושא מכמה בחינות: חינוכיות, פסיכולוגיות, אסתטיות ועוד. המרכז יטפל במחקר ההתעניינות בקריאה, של הקריאה המופעית, ויקיים סמי־נרים לסטודנטים בספרות ילדים.

לצורך זה מוקמת ספריה עשירה של ספרות־ילדים, בה ירוכזו כל אמצעי העזר בתחום זה, כגון סר־טים, תקליטים, סרטונים, פלאקא־טים. כן יוקם ארכיון לספרות יל־דים בעברית. בארכיון, שהעדרו הורגש עד כה בין העוסקים במחקר ספרות־הילדים, ירוכזו מסמכים, כתבי יד, תוים, ציורים ועיטורים.

בראש המרכז יעמוד ד"ר אדיר כהן.

לראשונה בנוזל לנוחיות וחסכון

לאריגים עדינים - בדים סינטטיים - דברי צמר

מיוצר על בסיס מדעי חדיש — ללא סבון וללא אלקליות.

מגן על עור הידיים ושומר על טיפוחן.

לנוחיותך! פקק פלסטי שישמש לך כאמת מידה.

לכל ליטר (4 כוסות) כמות פקק אחד.

זה נהדר-זה יצהר

פרסום אדמון בע"מ

מאירופה
לאשה
שאיבבת לה

vionell

הספרי האינטימי המיוחד המשחרר אותך מריחות ורגשות בלתי נעימים.
VIONELL מבית BAC, גדול
יצרני הדיאודורנטים המובחרים באירופה.

כל-בו שלום מציג את

אפנת ה-„Le Trottier" מוור"

הידועה ברקמתה העשירה ובמבחר גווניה!

בבוטיק „מווה" בקומה ג׳- אפנת 2000-כל בו שלום

מווה MOVE

פרסום פ.ב.ס

גרמנים רוצים
טייל בארץ

מאת צ'ארלס ריצ'י
סופר „הארץ" בגרמניה

פראנקפורט

בית הנסיעות הגדולה במערב־גרמניה נאקארמן הודיעה ב־20 ב...מבר שאנית הטיול שלה. אנית הוד אירפיניה, תבוא לחיפה ב־ אוקטובר ותעגון בה יומיים, לפי ...נית. קודם לכן הורתה החברה ... השייט לא להיכנס לבירות ו... בשל סיבות בטחוניות. ה... היתה אמורה לבוא לחיפה ב־ בספטמבר.

...צול הנסיעות של נאקארמן ב...קפורט רודלף פאגניה, הודה ש... כי החברה הפריזה בתגובתה ... דיווחי צוות האניה ורב החובל ..., אשר קלט הודעות מאניות מל... באזור. פאגניה הורה אישית על ...ול הביקור בחיפה.

...וא אמר: הפרזנו בתגובותינו. היו לנו כמעט 700 נוסעים ב...ה ולא רצינו להסתכן. נעגון ב... ב־6 באוקטובר כמתוכנן, אלא ...כן תהיה סכנה ברורה ונראית ... שאין לחזותה כרגע. הוא אכן ...א מצטער על המהומה שעוררה ...שה, שבחלקה נבעה מהדרך בה ...ל סוכן החברה במצב.

...ברת הנסיעות נאקארמן, המש...כת לחברה מכירות צנקית בעלת ...רב שגם מיבאת בכמויות ניכרות ... צמינים, מוצרי טכסטיל וסחור...ות אחרות בישראל (על אף איומי ...ים הערבי), מעוניינת מאד בהמ... קשרי העסקים עם ישראל וב...חבתם.

המכשול העיקרי

פאגניה אמר שקיים פוטנציאל ג... של תיירות לישראל ממערב־...ניה, יותר מאשר מכל ארץ אי...ית אחרת. המכשול העיקרי להתר...בות העסקים הוא סרוב השלטונות ...ראליים להתיר טיסות־שכר, על־... מבססת החברה את עסקי הנסי...ה שלה. החברה מטפלת בשנים ... מליונים נוסעים ב„חופשה ...יולה", כל שנה, היוצאים בעיקר ...זור הים התיכון, לאיים הכנריים ...ואפריקה. כרגע היא מטפלת ב... ות מ־1000 נוסעים לשנה היוצאים לישראל בטיסות רגילות, במחיר גבוה יותר משל טיולי־השכר של החברה.

טיול בן 14 יום בישראל בקו תער־פה רגיל ובמגורים בבית מלון בנ־תניה, עולים בין 990 מארקים ל־1,260 מארקים. מחיר זה היה מצ־טמצם בהרבה לוא הירשה ישראל טיסות־שכר. פאגניה אומר שהגר־מנים יכולים ליהנות משהות של שבוע בבנגקוק, כולל טיסה במטוס ג'מבו תמורה פחות מ־1,200 מאר־קים.

פאגניה יודע שקיים מחסור בבתי־מלון בישראל, וטוען שהשלטונות ואל־על רוצים לשמור את עסקי ה־תיירות בידיהם. כרגע יש לחברת נאקארמן חוזה עם 25 מלונות ביש־ראל. הם אינם מרוצים ממספר הל־קוחות שהם מקבלים.

אין זאת רק שאלה של מלונות, אומר פאגניה. אלטרנטיבה אחרת יכולה להיות כפרי־נופש ומחנות ש־יספקו את שרותיהם לתיירי טיסות־שכר. החברה מסרה לי ב־20 בספ־טמבר הצהרה האומרת: „נ.ג.ר. („נאקארמן אונד רייזן") מצטערת מאד על שעד כה לא היה אפשרי להרחיב את התיירות מהרפובליקה הפדראלית של גרמניה לישראל.

יסכימו לממן הקמת מלונות

„קיים ענין רב בקרב הציבור הגרמני, ואפשרות זאת להרחבת ה־תיירות יכולה להתממש רק אם יורשו השלטונות הישראלים לקיים טיסות־שכר, ויסכימו לצמצום ניכר במחי־רם של הסיורים שאורגנו קודם על בסיס סיורים כוללים. נ.ג.ר. בטוחה שבתנאים הקיימים אפשר יהיה לגייס מימון מספיק כדי ליצור יכולת קלי־טת תיירים בבתי מלון כדי לאפשר טיולי נופש מסוג מהודר יותר.

פאגניה הטעים שנאקארמן תהיה מעוניינת להשתתף במימונם של בניית בתי מלון בישראל, אם יורשו השלטונות טיסות־שכר. החברה ניס־תה לארגן טיולי נופש בישראל ב־שנתיים האחרונות, ואם היו התנ־אים מתאימים, היתה יכולה להבטיח מייד את בואם של 3,000 תיירים בשנה. כרגע טיולי הנופש בישראל מסובסדים במידה רבה על ידי ה־חברה, אולם היא מעוניינת בישראל.

למה לטפח אשליות?

מאת משה קול

במיפגש מחוז איחוד הקבוצות והקיבוצים, שנערך בקבוץ כפר־השרון, אמר מזכ"ל מפלגת העבודה, כי „הוא רוצה מערכת בחירות קצרה ומהוגנת" והוסיף, ש„גם בתוך המפלגה אפשר לנהוג ביושר ובהגינות". אולם בהמשך ההרצאה באמרו דברים, הסותרים לחלוטין כללים אלה. אהרן ידלין אמר שם „כי הוא נרתע משתי דרגות נשואים ואינו מאמין, כי יהיה עם יהודי, שמחציתו יתחתן אצל רבנים ומחציתו אצל פקידים".

אכן, דברים תמוהים ביותר. מזכ"ל מפלגת העבודה יודע יפה, שהליברלים העצמאיים אינם מציעים נשואין אזרחיים לכל. הוא יודע, שהצעת ל"ע באה לפתור את מצוקתם של יהודים, שהמדינה והרבנות אינן מאפשרות להם כיום להקים משפחות בישראל ועליהם להזדקק לשרותי ממשלת קפריסין או לשרותם של עורכי־דין פרטיים. האם לא נעלם מעיני מזכ"ל עבודה שנשואין אלה (קפריסין ו„פרטיים") תופסים בישראל כיום וילדיהם של זוגות אלה מוכרים כיהודים כשרים.

האמנם תוכל מפלגת העבודה להמשיך להתחמק מסבל אנושי בתקופה זו של קבוץ־גלויות, כשעולים לישראל יהודים שלא ידעו כלל נשואין דתיים, ובחלקם התחתנו והתגרשו ונישאו שנית אצל שלטונות ארצות מוצאן?

האומנם מאמין מישהו בין מנהיגי מפלגת העבודה, שרבנים ראשיים בישראל, שבה יש מתנופלין לזרם אחד ביהדות, יתירו נשואין של כהן וגרושה ויעשו למען פתרון יתר המקרים הטרגיים של מנועי חיתון?

למה לטפח אשליות בצבור?

הבחירות לרבנות הראשית — אף אם תתקיימנה במועד הנקוב עתה לא תביאנה ישועה לכל המקרים הרבים של סבל אנושי.

כיום, יש בתחום הדת שוויון זכויות בישראל רק לנוצרים ולמוסלמים, אולם לא לכל היהודים. ישנם יהודים, שהמדינה אינה מאפשרת להם להקים משפחה בישראל. האמנם יתכן מצב כזה? התוכל מפלגת העבודה, הדוגלת באידיאלים הומניים, להמשיך באדישותה לנושא כאוב זה גם בשנת ה־25 לעצמאות ישראל?

אנו מקוים, שגם מפ"ם תשאר נאמנה להחלטותיה (והיא הרי מרחיקה לכת מל"ע בדגלה בעיקרון של נשואין אזרחיים לכל) ולא תסתפק באיזו החלטה מעורפלת או בסעיף במצע „המערך", שאין בהם תשובה אמיתית ונכונה לפתרון בעית מנועי־החיתון היהודים.

אנו לא נרפה ממפלגת העבודה ונתבע תשובה ממשית לבעיות, שהעלינו בהצעת החוק שלנו. לא יתכן לדבר על מערכת בחירות מהוגנת, על יושר והגינות, ולהתווכח אתנו לא לענין, ולסלף הצעתנו כאילו דורשים אנו נשואין אזרחיים לכל.

כשותפים קואליציוניים במשך רוב שנות המדינה, הננו נתווכח ביושר ובהגינות, כמשאלתו של מזכ"ל עבודה ובלי איומים, בלי סילופים ובלי התחמקויות.

מפלגת העבודה נכנעת ללא הפסק ללחצים של המפלגות הדת־יות. הסטטוס־קוו שבק חיים ע"י שינוי תכוף ורצוף לטובת המפד"ל. בעוד, שעם המפלגות הדתיות, מחפשת מפלגת העבודה פתרונות במשותף, מנסה היא להכתיב לל"ע ולמפ"ם תכתיבים, תוך איומים בסנקציות קואליציוניות ובבחירות מוקדמות.

הליברלים העצמאיים יפעלו בהווה ובעתיד לפי השקפתם ומצ־פונם. הוכחנו לא אחת את נכונותנו לפשרות במשטר קואליציוני. אולם פשרות מחייבות כל השותפים בקואליציה, ביחוד נוכח קיום מציאות עגומה שיש להתמודד עמה ולא לברוח מפניה.

שאלות נוקבות נציג בריכוז עקרוני זה בבחירות לכנסת השמי־נית ונתבע תשובות וגם נציע אותן. מי יתן ותהיה זו מערכת בחירות מהוגנת והגונה.

בעיות קשות במדיניות פנים וחוץ מחייבות מענה.

גדעון האוזנר בכנסת:
העולם חייב להסיר חסותו מהמחבלים ומאירגוני הטירור

האחריות לפשעי המחבלים על מצרים, סוריה, לוב ולבנון

השאלה המעיקה שאינה נות־נת מנוח היא: כיצד קרה שהמש־לחת הספורטאים למינכן לא קיב־לה אבטחה הולמת נוכח זרם ה־מידע על התבוננות המחבלים. כיצד זה לא נכללה המשלחת הישראלית לאולימפיאדה בין מ־קבלי האבטחה, כשהיותה מטרה ברורה וגלויה לפגיעה. השאלה הראשית היא: כיצד לא ניתנה להם אבטחה. הרי אנחנו יודעים שכאשר ניתנה אבטחה למטרות ישראליות מותקפות, היא סיכלה לעתים קרובות את ההתנקשויות ואת המזימות — אמר ח"כ גד־עון האוזנר, יו"ר סיעת ל"ע בכ־נסת, בדיון על התקפת הדמים על שליחי ישראל באולימפיאדה במינכן.

ראש הממשלה הודיעה לכנסת, שכוונתה לברר את הנושא לכל עומקו. מובטחני כי היא תמצה אותו עד תום. אנחנו חייבים זאת לעצמנו, אנחנו חייבים זאת לציבור, אנחנו חייבים זאת למשפחות השכולות.

מדוע היו הישראלים אבודים מלכתחילה?

מועקה כבדה רובצת עלינו גם כשאנו חושבים על כך שאפשר היה להציל שם, על אדמתה של גרמניה, בביצוע הילוץ מתוכנן ובביצוע י־עיל. שהיה רצון לגרמנים לחלץ את בני הערובה — בזה לא יכול להיות ספק. הם עצמם נתנו קורבן בביצוע הזה. שיש תמיד אלמנט של סיכון ושל מזל בפעולה כזאת — גם זאת אמת. אבל קודם כל צריך להיות תיכנון. כאימתי יחידת ביצוע של שוטרים גרמנים מוליכה בעצ־מה על דרך ביצוע של פעולה כל כך עדינה ומסובכת, והיא מוליכה על־ידי הצבעה של חמישה אנשים.

שמענו מפי שר הפנים הבר־ווארי, כי מלכתחילה היו בני הערובה הישראליים אבודים. מדוע? מי נתן רשות לשלטו־נות הגרמניים לראות את שבוי־ינו, את בני הערובה שלנו, כאבודים מראש?

נציג ישראלי לחקר כל האמת

אני מניח כי בגרמניה רוצים ע"י חקר הפרשה והאומללה לברר ולמ־צות את הלקחים. ישראל היא צד לחקירה כזאת, ואנחנו צריכים לד־רוש שנציג ישראלי ישתתף באופן פעיל, עם רשות להציג שאלות, בבירור כל הפרטים בכל הפרשה בגרמניה. אסור שמשהו יכסה את הדם הנקי שנשפך.

גבורת המחבלים — התקפת ישראליים בלתי־חמושים

המאבק במחבלים הוא גלובאלי. הם בוחרים את המטרות, שמשתרעת כיום על פני ארצות רבות, ועלינו לעמוד בה. מעולם לא ברחנו מ־מאבק שכפו אותו עלינו. נזכיר לעצמנו ולהם, כי בכל מיפגש ח־מוש וגלוי היתה ידם של המחבלים על התחתונה, וכי גבורתם הצ־לוחה היו תמיד כאשר התנגשו בישראלים בלתי חמושים.

האחריות של שותפות נופלת כ־מובן על אלה שנותנים כיסוי, גיבוי, נשק, כסף, הוראה בידי המחבלים. הליגה הערבית כולה הזדהתה, ור־בים ממרכיביה עשו זאת אחד אחד — כמצרים, סוריה, לוב, ואפילו לב־נון. ממצרים שמענו דברי תהילה ושבח למעשה שפיכות הדמים בכל אמצעי התיקשורת.

חבלנים נהנים מחופש פעולה ב־ארצות רבות ברחבי תבל. מחייב פעולה מיידית בארצות ידידותיות. נות להם יותר מדי. יש להם מסווה ליגאלי במשרדי תעמולה וארגונים. צריך להסיר מהם את המסווה הזה. העולם חייב לעצמו ולישראל להסיר מהם את החסות הנעותות הזאת שב־הן הם מסתובבים היום בבירות, בארצות ובחוצות ערים. ואנחנו נ־אסור את המלחמה בשטח המדיני והצבאי בכל האמצעים שבידינו.

סיכול הסתננות

עלינו לבחון מחדש את המדיניות של הטלת עונש מוות למחבלים וב־עיקר בבקרים המורים. לא יתכן שאנחנו נקל על הסתננות החבלנים, בתפסם בני־ערובה ובדרשם את שיחרור הבריות שפשעו פשעים המורים, ואנחנו עומדים מדי פעם בפעם כחסרי־אונים בפני אותה סחיטה.

עם כל הרתיעה שיש לנו כעם, בפני עונש־מוות — כאשר הסנהד־רין היתה מטילה עונש מוות פעם בשבעים שנה, קראו לה „קטלנית" — אנחנו חייבים לחשוב עתה על שינוי מדיניות בשאלה זו, על בט־חון האומה ועל בטחון המדינה.

מובטחני שהממשלה תעשה חוב־תה לכל אורכה ועומקה של החקי־רה החדשה.

חברי המשלחת הישראלית לאולימפיאדה במקום אזכרה בדאכאו

אין להשלים עם הפקרות בנמלים

ה. זיידל: בוררות־חובה בשרותים חיוניים

הנהלת המפלגה הליברלית ה־עצמאית (ל"ע) סבורה, כי מן ה־הכרח לשים קץ לשביתות בנמל חיפה ובאיומי־שביתות והפגנות סולידאריות של נמל אשדוד, ה־חוזרים ונישנים זה שנים מספר בניגוד להסכמים חתומים ובניגוד לעמדת הסתדרות העובדים ומוס־דותיה המוסמכים — החלטה זו נתקבלה לפי הצעת ה. זיידל, בישיבת הנהלת ל"ע, שנערכה בראשותו של מר זאב אסטרייכר, בתל־אביב.

הנהלת ל"ע רואה בשיתוק הספי־נה האפריקה של 14 אוניות משא, שעגנו בשבוע שעבר בנמל חיפה, בעוד שאוניות אחרות עוגנות ומח־כות לתורן מחוץ לנמל, מעשה חמור ואות־אזהרה למגמת הלהיטות של עובדי הנמל להכריז על שבי־תות חדשות לבקרים, לפי שיקולי־הם וראות־עיניהם בלבד. נוכח מצב זה, החוזרים הדורשים הל"ע חקיקת חוק בוררות־חובה בשרותים חיו־ניים, שיחול על נמלי הארץ.

הגיעה העת, שעל הממשלה והה־סתדרות לא להשלים יותר עם מג־מות פתיחתם או סגירתם של שערי הארץ, לפי שיקולים של קבוצות־לחץ ולנקוט צעדים הולמים להב־טחת העבודה התקינה בנמלים, כדי למנוע נזקי ממון רב וירידת יוק־רת ישראל ושמה הטוב בזירה ה־מסחרית הבין־לאומית. — מסכמת ההודעה.

יבוטל „המספר הלבן"

יש לברך על הסיכום שעשוי להתקבל בין שלטונות המכס, משרד התחבורה ומשרד הקלי־טה, בדבר ביטול „המספר הל־בן", שהיווה סימן־היכר מיוחד של מכוניות עולים פטורות ממס — הגיב ה. זיידל, יו"ר מחלקת הקליטה והפיתוח של הסתדרות העובדים.

זיידל ציין, כי זמן ממושך נאבק הוא על מימוש הצעתו ב־נידון, בהוכיחו כי על־ידי אמ־צעים מינהליים שונים אפשר לוודא אי־ניצול לרעה של מכו־ניות עולים הפטורות ממס, וב־מקביל לכך לסלק את „התווית הלבנה", שעוררה לא אחת רגשי מתיחות בין ותיקים לעולים ח־דשים.

בראשית הישיבה מסרו עו"ד א. בן טוב יו"ר ועדת הבחירות לועידת ל"ע, ומר א. פסטרנק, מנהל מחלקת הארגון, דו"ח על ההכנות בסניפים לקראת ועידת ל"ע, עריכת המפקד ובחירת ה־צירים.

מר צבי שניצר, מראשי סניף ל"ע בחיפה, ביקר קשות את ה־תופעה, שנסתמנה בסניפים אח־דים, להתארגן לפי חוגי ארצות־מוצא וללחוץ ע"י כך על הגד־לת הייצוג הסניפי בועידה.

יחסי שלום ללא שלום

י. שערי מציע גיוס הון בין־לאומי לפתרון בעיית הפליטים

למרות ההידרדרות בחזית ה־סיזור, מן הראוי לקבוע כי הגענו למעשה למצב של יחסי שלום ללא שלום. ישנה תנועה כמעט חופשית של ערבים מארצות ערב לישראל ומישראל לארצות ערב. מספר מבקרי הקיץ הגבה הגיע ל־180 אלף. ביקורי קיץ אלה שינו את דימוי מדינת יש־ראל בעיני הערבים והשאירו משקע חיובי בקרבם. אפשר לד־בר כעת עם הרבה ערבים בשט־חים בלי שנאה, אם כי ניגודי העמדות לא נעלמו — אמר סגן שר התיירות ח"כ יהודה שערי בדיון על סקירת ראש הממשלה גולדה מאיר, על פעולות משר־דה.

פי ערביי השטחים השתלמה, לד־עתי, ועלינו לעשות כעת צעד נוסף ע"י שינוי העמדה שלפיה בעיית הפליטים תמצא פתרונה רק עם בוא השלום. על ישראל להצהיר שאנו מוכנים לתת גם כעת יד לפ־תרון בעייה כאובה זו, כדי להסיר אבן־נגף להבנה יהודית־ערבית ו־מכשול במדיניות בין־לאומית וכן כדי להוציא את קלף התעמולה מי־די הערבים, בו הם משתמשים בכ־שרון רב — הקלף של המושג „הפליט חסר הבית" — הזוכה לה־דה בין־לאומית נרחבה. לדעתי, פתרון בעיית הפליטים השוהים בש־טחים הנמצאים בשליטתנו — הוא בהישג ידינו.

ביהודה ושומרון אין למעשה פלי־טים. כולם עובדים ומשתכרים הי־טב. יש רק סלאמס בסביבות הע־רים, שהעתונות הבין־לאומית מוסי־פה לקרוא להם „מחנות פליטים". הנה תבנה בעזרה בין־לאומית, ש־לדעתי אפשר להשיגה, שיכונים ושכונות לפליטים אלה, וייעלמו ה־מחנות. הבעיה הקשה יותר היא ברצועת עזה. אך גם כאן חלה רגיעה, יש תעסוקה, אפשר לבנות שיכונים ולעזור באמצעים קונ־סטרוקטיביים לערבים, הרוצים בכך, לעבור לגדה.

טיפוח מנהיגות חדשה

זאת ועוד. לדעתי, יש להצהיר שאנו מוכנים, יחד עם גורמים בין־לאומיים, לעזור לפתרון בעיית הפ־ליטים הנמצאים בארצות־ערב ל־התיישב בארצות אלה ולכונן בהן חיים מסודרים וקונסטרוקטיביים. פתרון בעיית הפליטים אינו צריך לחכות עד להשגת השלום. מימוש הפתרון כשלעצמו יקרב את השלום. עלינו גם לעשות צעדים נוספים להידברות עם ערביי ארץ־יש־ראל. היה ויכוח אם צריך לפתח הקמת מנהיגות חדשה, עם מי צ־ריך לדבר, עם מי אפשר לדבר, אם יש משהו לדבר אתם. הנה באו הבחירות המוניציפליות, שע־לו יפה והוכיחו כי אפשר לעזור להתהוות מנהיגות חדשה.

שילוב־יתר של ערביי ישראל

ומכאן לערביי ישראל. שיפור ה־מצב בשטחים, הרגיעה, הפריחה ה־כלכלית והנכונות לשיתוף פעולה נתנו אותותיהם גם במחנה ערביי ישראל. ערביי ישראל נהנים משג־שוג כלכלי כמו כל תושבי המדינה, אך טרם גיבשנו תכנית כוללת וה־פיסה מתאימה לשילובם הכלכלי־חברתי־ציבורי. יש ליצור גשרים פתוחים בין החברה היהודית וה־ערבית. יש לנו, למשל, עיר מעו־רבת חשובה כמו עכו, והיא כשלון בעוד שהיתה צריכה לשמש דוגמה של שיתוף פעולה ואחוה.

יש לנו ארגונים מקצועיים, כמו ההסתדרות, ארגונים כלכליים או ארגונים אקדמאיים. היכן האינטג־רציה, איפה הפעילות וההופעה ה־ערבית בתוכם? כמה ילדים יהו־דים לומדים ערבית בבתי־הספר? ראש הממשלה רגילה, ובצדק, לצ־יין את הסכנה הצפויה לאופי החב־רה היהודית אם נהפוך את הערבים לחוטבי עצים ושואבי מים של החב־רה היהודית. זה עשוי בוודאי לפ־תח במרוצת הזמן מתיחות בין העי־מים, כפי שזה כבר פיתח במידה מסויימת מתיחות בין־עדתיות. לכן יש לפעול בכיוון של יתר שילוב הערבים בחברה ובמשק הישראלים, ומסתבר כי יוזמות נרצות בתחום זה נהגו תוצאות, ויש להמשיך בהן וגם לחדש בהן.

המדיניות הליברלית השיגה תוצאות

המדיניות הליברלית הנרעות כלי־

שנה לדי־זהב

בימים אלה חגג המושב השיתופי של העובד הציוני (ל"ע) שנה להתנחלותו בדי־זהב שעל חוף ים־סוף. כשי למאורע חגיגי זה, זכו המתיישבים הצעירים לבשורה משמחת: הממשלה ומוסדות המיישבים יכירו בדי־זהב כהתנחלות קבע. בתמונה: מזכיר היישוב, שלמה ראם, מטפח יחסי־שכנות טובים עם ילדי הבדווים המתגוררים בסביבת דהב.

תורת ישראל לא היתה מעולם כה מאובנת

מאת ח"כ ג. אליעד

אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה,

בפעם המי יודע כמה, מא־ריכים את תוקף כהונת הרב־נות הראשית? האם יש הדאוות, הבר־הכבות סודקים, שזו תהי־יה הארכה אחרונה? שמא דרושות עוד מספר הארכות כדי שסוף סוף יחוש מי שצריך לחוש לאיזה דרג הגיעה הר־בנות הראשית בישראל ביחי־סה עם האורה בה.

אומר בכל הצער שהתנהגותם של הרבנים הראשיים ואלה שעומדים אחריהם הן בקנאותם, הן בניתוקם מהמצוי־הם וצרכיהם, הן בהתערבות־הם בעניינים החורגים מסמ־כותם, הן ביחסים האישיים שבינם לבין עצמם, והן בריב המביש בדבר המועמדים לב־חירה לרבנות הראשית — אינם מוסיפים כבוד למוסד הרבנות הראשית.

✶

היתה לי הזדמנות לבקר בכמה קהילות יהודיות בגולה. בקרתי בבית־כנסת אורתודוכ־סי, נפגשתי ושוחחתי עם רבנים אורתודוכסים. נוכחתי לדעת שלא במקרה אחד מתקיים בית־כנסת אורתודוכסי — לא רפורמי ולא קונסרבטיבי — כאשר המתפללים באים במכ־וניותיהם לתפילה בשבת. הם אינם מחנים את מכוניותיהם ליד שבה ברחוב רחוק מבית־הכנסת, אלא במגרש החנייה של בית־הכנסת. הרב — לא. הרב הולך ברגל, ומרחק גדול.

שאלתי את הרב: כיצד אתה מעלים עין מחילול שבת בפר־הסיה? הוא ענה לי בשקט ובצניעות: ואם לא אשלים, הם יבואו ברגל? הרי הם לא יבואו בכלל. המשכתי ושא־לתי: ומה אתם עושים בבע־יית הגיור? והתשובה היתה: מי שואל? אם ישאלו, לא יהיה מי שיבקש אותנו לערוך חופה וקידושין.

את האמת הזאת צריך לד־עת.

לרבני הקהילות היהודיות בגולה יש הבנה שונה מזו של הרבנים בישראל. הם חוש־בים שאם יקפידו על יישום הוראות ההלכה, לא רק שלא ישמרו על אחדות ישראל — הנימוק הגדול והכבד המשקל שמתגופפים בו בכל עת שמבק־שים לקיים הוראות שאי־אפ־שר לחיות אתן — הם מבינים שההקפדה ויישום דווקני של הוראות אלו, שאינן עונות לצרכים היום יומיים של היי־הודים בגולה, יביאו להתפו־ררות הקהילה ולהדחת היהו־דים לכל עבר.

✶

בישראל הרבנים הראשיים ואלה שעומדים מאחוריהם פטורים מדאגה זו. החוק, ה־רשות החילונית במדינת יש־ראל, הסגירה את הקהילה ה־ישראלית לשבטם ולחסדם. הם אינם חייבים בשום תובנה לש־מור על כך שהקהילה היהודית לא תתפורר. לרשותם עומד חוק המחייב כל אחד להזדקק להם. ואם לא יזדקק להם, לא יבנה משפחה בישראל.

בגולה שואב הרב את סמ־כותו מרוח היהדות, וכל עוד הוא מהלך עם רוח היהדות, יש קיום לו ויש קיום ליהדות. בארץ שואבת הרבנות הראשית את סמכותה מהרשות החילו־נית. ואולי כאן סוד הקשיים שאנו נתונים בהם בארץ ה־זאת. ולכן הרבנות הזאת יכו־לה שלא לחפש פתרונות לצר־כי החיים של היהודים, אלא לנהוג כמנהגו של כל שליט שנראה לו כי המוני העם הוס־גרו לידיו.

תורת ישראל בעולם לא הי־תה מאובנת כמו שרבנים מסר־בים באבנים אותה היום.

שלמה יעקב גרוס: (אגודת ישראל)

מה אתה מציע?

נסים אליעד: (המפלגה ה־ליברלית העצמאית)

אני מציע שתפסיקו להיות בעלי המונופולין על תורת ישראל. אין לכם שום זכות לכך. אינכם יודעים יותר טוב מאחרים את תורת ישראל. אין לכם סמכות בלעדית לפרש אותה.

סינים עולים לרגל לכפר של מאו

מאת האריסון סליסבורי
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

שאושאן

שאושאן היא מקום הולדתו של ...שב ראש מאו טסה טונג. בתור ...זה הוא כמעט מקום קדוש, וביקרו ...בשנה האחרונה 1.6 מיליון איש. ...ם באים בכל קצות־סין, רבים ...ם באים במסגרת סיורים שאורגנו ...ידי קומונות, בתי־חרושת או אר...ים מפלגתיים. רבים מהם ביום־...ם, כשהם עוברים דרך ארוכה ...את אבק במשאיות, או יושבים ...לה אחרי לילה בקרונות רכבת בל... נוחים. יש העושים את מסע ...לינות ברגל, בלכתם מאות קי...מטרים כדי לבלות שעות בכפר ...ר בו נולד מאו טסה טונג ב־...18, ושבו חי בנעוריו.

...מקום מקודש מאבד שאושאן מהר ... אופיו הכפרי. יש בו שני בתי ...ן גדולים למדי, כדי לאכסן את המשלחות האחרונות הרים: ב... ה האחרונה ביקרו בו 4000 זרים ...60 ארצות. עד עתה באו לשם ה... ה אלפיים איש. האמריקאים מת...לים לבוא לשם בודדים או בקבו...ת.

...נבנתה מסילת ברזל נאה המובילה ...אושאן, עם תחנת רכבת מרשימה ...יא באותה הכפר ומסלול ברזל של ...ער הכפרי לשעבר בשאושאן. ב... ר יש מוזיאון מוקדש לקריירה של ...שב ראש, אך כרגע הוא סגור. ...מוזיאונים רבים אחרים בסין, וה... גים עוברים רביזיה וסידור מ...ש.

אפשר לראות את שאושאן כמיק־רוקוסמוס של אותה סין, אשר הו־לידה את מאו טסה טונג ואת ה־תנועה המהפכנית שאחרי כן עמד בראשה. שאושאן מרוחקת כ־40 ק"מ מצ'אנגשא, בירת המחוז. פעם היה זה מרחק גדול דיו כדי לבודד אותה כמעט לחלוטין מהזרמים העיקריים של החיים הסיניים.

מיקרוקוסמוס של סין

אביו של מאו טסה טונג היה אכר עני שנעשה אמיד בסחר תבואה. או־לם חיי הנער היו כשל שאר נערי הכפר: הוא טיפל בחזירים וב־בופאלו־מים, ועבד בעבודות אחרות המהוות חלק מחיי הכפר.

היה זה אזור שופע במחלות. חו־לירע היתה תופעה רגילה, כמגיפות רבות אחרות. הבצורת הביאה למותם של אנשים ברעב.

המושג המטושטש הראשון שקיבל מאו על ההליך המהפכני היה כאשר הוא וחבריו לליסודים בבית־הספר העממי הבחינו שסוחרי קטניות ל־בים חוזרים לשאושאן. הם אמרו שב־צ'אנגשא פרץ מרד בגלל הרעב.

אספקט בולט של הסגנון הקומ־וניסטי הסיני צומח מהתמסרותו של מאו הצעיר לשיפור באמצעות לי־מוד. בבחינה מעשית מתבצע הדבר בשיטה המאואיסטית של לימוד על־ידי הוראות וצווים ווכוחים עם ה־מתנגדים, או עם אלה שסטו מהקו השליט — זהו סימן ההיכר של כל תהליך „תיקון מחשבה" של המפ־לגה.

בכרוזה בבית־הספר בצ'אנגשא שם לימד מאו נאמר: „כדי להיות מו־רה לתלמידים חייב אתה תחילה ל־היות תלמיד העם".

עקבות תעשיות ברזל מתקופת ההתנחלות נתגלו ברמאללה

מאת אבינועם חיימי,
סופר „הארץ"
לעניני ארכיאולוגיה

עקבות תעשיה מהבה בכפר כ...שית תקופת ההתנחלות (התקופה ה...ל א') נתגלו בחירבת רדנה שליד ...די משטרת רמאללה, אתר שהיה ...עתו כפר קטן שהתפרנס כתוק...ות. היתה זו העונה השלישית של ...ירות־הצלה באתר, בניהול החוקר ...מריקאי ג'וזף קאלאווי ובמעט ק... מטה לארכיאולוגיה ביהודה ו...מרון זאב ייבין. על כך נמסר ...החוברת האחרונה של פרסום אגף ...עתיקות „חדשות ארכיאולוגיות". ...נמצאו באתר כמה שברים של ...יתורס גסים וכבדים שבתוכם ...רידים של סיגי נחושת, וכן שבר ...ראש עשויה ברזל, ושני גושי ...ל, במקום שונה במקום גילוי ...נחושה. גרזן ברונזה נאה נתגלה ...ר בעונת 1970.

בריח בתקופה קדומה מאד

...אלפת מציאת שרידי הבריח, בג... קומות הכפר. ב־1970 נמצאה ... חרותה על ידיה, כתובת פרוטו־...אית בת שלוש אותיות. החוקרים ...אריקאים קרוס ופרידמן שפירס...ן, קובעים את זמנה ב־1200 לפ...ס בערך, ויוחנן אהרוני מאד...הכיסה היא מקדימה אף ל־1300 ...הים. קלאווי עצמו קובע את ... הכפר — על סמך הממצא ה... ארכיאולוגי — בב־1230: ואת חור... ב־1050 לפנה"ס, כלומר, זוהי ...ופה שלגבי חלקה האחרון בספר ...שמואל על מחסור בברזל אצל ... ישראל — ולא עוד, אלא שבאת...זה נמצא שבר מחרשת הברזל ...קא בקודם יותר בשני שלבי... בנייה הניכרים בבנייני הכפר.

...בין שני השלבים מפרידה שכבת ...ס, ובקודם שבהם טובה עבודה ...בנייה יותר: במאוחר שבהם אין ... צות ישרות, והחדרים אינם סדו...ם באופן מתוכנן.

בתי עמודים

העונה נחשף בכפר בנין עמודים שבחפירות החל ב־1970, והתברר שהוא שייך למערכת שלושה בתים סביב חצר משותפת. בבנים כהם נחשפה שורת עמודי אבן לתמיכת הגג. בגדול שבין הבתים מורכבת השורה מארבעה עמודים רבועיים של 50 על 50 ס"מ, עמודים גוה אחר, ובקצה השורה יש בכל צד זוג אומנות עשויות אבנים הסדורות זו על גבי זו.

אורך החדר 10 מ' ושורת העמו־דים מחלקת אותו לשני מרחבים לא שווים. ברצפתו, בין העמודים, נמצ־אים שני בדולי סיד, לכן יש להניח שבשעת הבנייה בשלב הראשון של בנין העמודים נמצא שבר מחרשת הברזל. לא נכתבו החלילים.

בקיר המערבי פתח המוביל אל חצר מאחורי הבית, וזו נועדה כנראה למלאכות שונות. יש בה בור בית שלייו. מבנה השני של החצר בית קטן יותר, ובחצר שורה על שתה עמודים. הם עשויים שני חלקים (כלומר לא מונוליתיים כמו בבית הראשון) וגובהם מעל לריצפה כ־1.6 מ'. בבית השלישי שלושה חדרים הסדורים לאורך הקיר האחורי של שני הבתים האחרים. בבית העמו־דים, בכניסה לבית שלישי זה מצ־פון, שם נמצאים בורות וכבשנים ... נוספים.

על כל פנים נראה שהכפר הוא אחד מאתרי ההתנחלות בתקופת ה־ברזל א'. קדם לו כנראה ישוב מת־קופת הברונזה הקדומה א' (ראשית האלף ה־3 לפנה"ס). הפעם נמצאו חרסים בודדים מתקופה זו בכל שכבת החפירה, אך לא מבנים או שרידים אחרים, לעומת זה נחשף מתקופה זו בעונת 1970 בנין עמודים גדול של 10 על 5 מ'. יש בו שורה אחת של עמודים מרובעים, העומדים כ־2 מ' מן הקיר הצפוני, ובכל אחד מקי־צות השורה קבועה אבנת אבן ה־תומכת בגג. גג זה היה כנראה מכוסה שכבה עבה של אדמה, ובתוך אדמה זו נמצאו כלים המעידים שהגג שי־מש גם למגורים.

כופר התעודה — הפרת זכויות האדם

הנהלת המפלגה הליברלית העצמאית (ל"ע) פונה אל כל המפלגות הליברליות בעולם, למנהיגיה ולפעיליה באשר הם שם, להיאבק נגד „כופר נפש", שהוטל על יהודים אקדמ־אים בברית המועצות, הרוצים לעלות לישראל.

הנהלת ל"ע פונה לכל הגורמים הנאורים בעולם בקרי־את, שלא להשלים עם שיטת־כופר שהועלו מחדש, מחשכת ימי־הביניים, אשר פוגעות בזכויות יסוד של האדם ומפירות קבל עם ועדה את עקרונות מגילת זכויות האדם ויתר אמנות בין־לאומיות.

מסיבה לי. וישליצקי עם פרישתו לגימלאות

מסיבה רבת־משתתפים לכבוד מר יצחק וישליצקי, ששימש במ־שך עשרות שנים מזכיר תנועת העבודה הליברלית בסניף תל־אביב, נערכה לאחרונה במועדון מפלגת ל"ע בת"א, לרגל פרישתו לגימלאות.

בקרב קהל החברים המגוון ניכרו רבדים־רבדים של פעילי התנועה החל מתקופת יסוד העובד־הציוני וכלה בפעילים שהחלו את פעילו־תם התנועתית בשנים האחרונות. רבים מבאי־המסיבה השיטו יד־הודה מלבבת ליצחק וישליצקי, ב־זכרם לו את מאמציו הבלתי־נלאים להשיג למעגב יום עבודה בשנים ההן כאשר שררה עדיין אבטלה ומ־צוקה וחלוקת העבודה נעשתה לא אחת בהשראת פנקס חבר מסוים.

רבים ציינו בדברי־ברכתם תוך הבעת רגשי־הערכה את „המוסד וישליצקי" בתל־אביב, שפיתח מעין יוזמה פרטית־תנועתית לקליטת ע־ליה וסידור בעבודה — משימות שהתמסר להן במשך שנים רבות לעזור לחבר בצר לו.

לזכותו של וישליצקי — הדגישו מברכיו — יש גם לזקוף התודות התודעה של איגוד מקצועי בקרב סניף תל־אביב האזור, כאשר הוא היה בין ראשוני המאורגנים של בחי־רות האגודות המקצועיות למיניהן וברוב המכריע של המקרים הושגו תוצאות משביעות־רצון, שקידמו את התנועה ובחוריה.

דברי הערכה לפועלו המבורך של חתן־המסיבה השמיעו השר מ. קול, ח"כ י. שערי, א. שץ, ח"כ ג. אליעד, י. באורי, פ. אוניקובסקי, י. לבדז, א. פסטרנק ואחרים.

י. וישליצקי הודה למברכיו, בהע־לותו זכרונות ממאבקי־התנועה וי מבהגיה המרובים.

י. ליפשיץ מתריע בעירית נתניה:
העלאת מיסים ותקציב גרעוני בשל ניפוח מנגנון וחוסר יעילות

דברי ביקורת חריפים השמיע מר יוסף ליפשיץ, נציג המפלגה הליברלית העצמאית (ל"ע) במועצת עירית נתניה נגד ההעל־אה התלולה של המסים המוניצי־פאליים בעיר זו.

לפי חישוביו של מר ליפשיץ, תוסיף העלאת המיסים העירוניים בנתניה הכנסה נוספת של מיליון ל"י לשנה (גזבר העיריה אף הי־שב את ההכנסה המצופה מהעלאת המיסים בשבע מאות אלף ל"י בל־בד).

לכן תוספת זעירה זו לתקציב ה־עיריה אינה מצדיקה לדעת מר ליפ־שיץ הטלת עול נוסף על שכבות הציבור, ביחוד כאשר קיימות אפ־שרויות רבות לצימצומים רבים ב־הוצאות העיריה ולייעול יסודי של פעילותה ושלוחותיה השונות.

כדוגמה מאלפת לצדקת ביקורתו מביא מר ליפשיץ את העובדה, ש־בעירית נתניה מכהנים 6 סגני־ראש עיר בשכר! לא זו בלבד שהצי תוריסר סגנים אלה בשכר מנוחים כמעט תופעה הסות־תקדים בנישור המוניציפאלי, אלא שמחלקותיהם ש־הם עומדים בראשן רחוקות מאד מ־ניהול תקין ויעיל.

ניפוח מנגנוני הוא אחת הסיבות הן להעלאת המיסים והן למדיניות של תקציב גרעוני של עיריית נתנ־יה — מתריע מר ליפשיץ.

ל"ע נגד כפייה לחיסול העבודה השכירה

קיבוצי הנוער הציוני ומושבי העובד הציוני מתנגדים להצעת־חוק, שנועדה בעצם לאסור את העבודה השכירה בהתיישבות ה־עובדת — נאמר בהודעה שפור־סמה ע"י מיפגש נציגי היישו־בים של ל"ע, שנערך בתל־אביב.

בהודעה נאמר להלן, כי הל"ע רוצים לשמור על ערכי ההתיישבות העובדת, אולם מטרה זו לא תושג ע"י כפייה באמצעות החקיקה. עש־רות איסורים, היתרים, רשיונות וק־נסות של ישובים קבועים חברי משקים בשל הפעלת עבודה שכי־רה, אינם אמצעים הולמים להדברת תופעה זו. אמצעים כגון אלה יש־עבדו גם את האדם העובד בהת־יישבות למנגנונים מסורבלים, ש־ישלטו על אנשים החקלאים תופ־שיים.

„הערכים הנעלים של ההתיישבות הקבוצית והמושבית יישמרו בקפ־דנות־יתרה ע"י הדרכים וההתיישב־תיים עם הגברת הביטחון, הגדלת מקורות כוח אדם ההתנדבותי ופ־עולת הסברה פנימית רציונית־חינוכית של הזרמים וההתיישבותיים עצ־מם ולא ע"י כפיה ממלכתית — מכ־שלהית.

במידה שיש הכרה בנקיטת צע־דים נגד המתכחשים לעקרונות הק־בוץ והמושב יבוצע הדבר ע"י הד־רכים ההתיישבותיים עצמם — נאמר בהודעה לפי.

✶ 2000 חברים בקירוב הת־פקדו עד היום בסניף תל־אביב של ל"ע במסגרת מפקד־חברים, לקראת ועידת המפלגה. המפקד עומד להס־תיים בקרוב.

✶ קרית טבעון — נציגי ל"ע במועצה המקומית, י. אהול וא. קבדל הולו במאבק נגד פתיחת מפעל תע־שייתי באזור מגורים של הקריה, ה־מבריך את בנוהת הדיירים.

תנועת היוזמה החפשית של ל"ע מגבירה פעילות עיונית

סימפוזיונים וערבי־בירור על דרכי ה־כלכלה בארץ, נערכו לאחרונה ע"י תנו־עת היוזמה החופ־שית של ל"ע.

בתמונה (משמאל): פ. בר־קאי, מזכ"ל ל"ע, השר קול, שר האוצר, פ. ספיר, ד"ר פ. קפלינסקי, מנחה הסימפוזיון, פ. לוימן, סגן יו"ר תנועת היוזמה החופ־שית ומר אברהם קליה, מבעלי „אורמן". למטה: חלק מפעילי התנועה.

מוגש כפרסום ע"י המפלגה הליברלית העצמאית

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ציוד ומערכות לחימום, קירור ומיזוג אויר

הטיפול במערכות מי קירור בתעשיה

שיעור התעצמות והגידול של התעשיה בישראל הוא גבוה ביותר והעלה את המדינה לפסים של מדי־נה תעשייתית מתפתחת. התעשיה מנצלת טכנולוגיות חדישות ביותר תוך ניצול כוח האדם המדעי והטכני המעולה של האוכלוסיה בישראל.

יחד עם פיתוח מהיר זה יש לזכור שמסורת האחזקה היא קצרה ביותר וכדי להפעיל באורח תקין מערכים תעשייתיים מסובכים דרושים צוותי אחזקה בעלי נסיון וידע ובמספר מספיק.

מסתבר שאחזקת רכיבים קונוונ־ציונלים ביותר, אך חשובים, כמו מערכות מי קירור, אינה נעשית כראוי במספר רב של מפעלים מת־קדמים בישראל. וללא כל ספק יש לכך השפעה רבה על היקף הייצור ועל רווחיותו. הסיבה לכך היא כנראה היעדר מסורת, חוסר תשומת לב ל„מערכות עזר" לתהליכי הייצור העיקריים, וחוסר התודעה בדבר ה־קשר הישיר שבין פעולתן התקינה של „מערכות עזר" אלו להיקף ה־ייצור.

מערכות הקירור נוצרו למטרה אחת בלבד והיא הרחקת חום ממתקני יצור ומתהליכים שונים, שבהם ה־התחממות לא רצויה ומזיקה. פעולה לא יעילה של מערכות קירור, או תקלות בפעולתן, גורמות לנזק למת־קני הייצור ולתהליכים, ומשפיעות בכך על היקף הייצור.

מאחר שאחוז ניכר של מערכות הקירור בתעשיה מבוסס על המים, יתייחס מאמר זה למערכות קירור במים. ההפרעות לפעילותן התקינה של מערכות מי קירור בתעשיה מתבטאות במספר תופעות:

א) הקטנת ספיקות מי הקירור, שיש לייחס לסתימה חלקית של התכי הצינורות על־ידי אבנית, בוץ באק־טריולוגי, משקעי קורוזיה וזיהומים אחרים המצויים במי הקירור, וכן להקטנה ביעילות המשאבות עקב שחיקה וקורוזיה של המאיידים.

ב) הקטנת כושר העברת החום של מחליפי החום. נובעת משיקוע אבנית באזורים החמים של המע־רכת, כלומר על־גבי מחליפי החום; כתוצאה מהצטברות משקעים של בוץ בקטריולוגי ואצות מתות על צנורות מחליפי החום והכניסות למח־ליפי החום.

ג) הקטנת פרשי האוורור של מגד־לי הקירור — כתוצאה מהתפתחות אוכלוסיה עצומה של אצות ירוקות, שבירה והרס של קרשי המילוי בעק־בות פעולת בקטריות שונות ופיזור לקוי של המים כתוצאה מסתימת פתחים ותעלות על־ידי אותם גידולי אצות.

ד) הפסקות בפעולה המערכת כ־תוצאה מתקלות קורוזיה; הקורוזיה, הידועה כתופעה של איכול מתכות (בתהליך אלקטרוכימי), גורמת לאי־כול חריף של דפנות הצינורות וה־מתקנים המתכתיים השונים במערכות מי הקירור עד ליצירת חורים. הנזי־לות של מי הקירור עלולות לגרום לנזקי הרטבה של חומרי גלם ומוצ־רים, לתקלות במערכות פיקוד חשמ־ליות ואף להתחשמלות של פועלים.

בתהליכי הקורוזיה נוטלות חלק חשוב בקטריות שונות המתפתחות יפה בתנאי הטמפרטורה הנוחים של מערכות מי הקירור.

בסיכומו של דבר קיימת ירידה ניכרת בתפוקת הקירור של מערכות מי הקירור המתבטאת בעשרות אחו־זים.

ירידה בתפוקת הקירור גורמת למספר רב יותר של תקלות והפס־קות ייצור ומחייבת השקעות נוספות בהתקנת אמצעי קירור חדשים. את נזקי הקורוזיה העקיפים קשה להע־ריך, אך ללא כל ספק הם גדולים ביותר. זאת פרט לעובדה, שתיקון הנזילות והחלפת חלקי צנרת פגו־מים עולה בכסף רב ובהוצאות עבו־דה גדולות.

הטיפול במערכות מי קירור יכול להבטיח יעילות גבוהה, לצמצם את מספר התקלות וההפסקות למינימום ולהבטיח בכך ייצור רצוף והעלאה הריווחיות של המפעל כולו.

הטיפול המונע במערכות מי הקי־רור מכוון למנוע את התפתחותם של התהליכים שגרמו הפרעות, ש־ניתן לסכמם כדלהלן:

א) גידולים ביולוגיים במערכת (אצות, פטריות, בקטריות ובעלי חיים זעירים אחרים);

ב) תכונות המים לשקע אבנית;

ג) תכונות הקורוזיביות של ה־מים;

ד) זיהומים שונים ונקלטים מ־אויר הסביבה.

הטיפול למניעת גידולים ביולוגיים נעשה על־ידי מינון של חומרים המתנכלים להתפתחות החיים במים הנקראים „ביוסידים". רצוי להש־תמש בחומרים שאינם רעילים לבני אדם, שאינם תוקפים את החומרים שמהם בנויה המערכת ואשר אינם גורמים תוצאות לא נעימות, כמו גירוי עור ולאנשי האחזקה האח־ראים לטיפול. אחד החומרים המוצ־לחים ביותר למטרה זו בעולם הוא ה„פנאסיד" ויש לשער שבעקבות ה־צורך יגיע החומר גם לישראל.

ראוי להדגיש שעצם הטיפול ב־גידולים הביולוגיים מביא לשיפור ניכר הן ביעילות הקירור והן בהק־טנת היקף הקורוזיה והאחזקה. עם זאת, כדי לקבל את האפקט האופ־טימאלי, הכרחי לטפל גם בגורמי ההפרעות האחרים.

הטיפול במים למניעת שיקוע אבנית

בארץ נוהגים לרכך את המים כדי למנוע שיקוע של אבנית במערכת, על־ידי כך הופכים את המים לקורו־זיביים ויש צורך לטפל במים למניעת קורוזיה. קיימת אפשרות טובה להש־תמש במים הגולמיים ללא ריכוך ולהוסיף למים חומרים כמו פוליפוס־פטים או פוליאלקטרוליטים אשר מונעים שיקוע של אבנית. שיטה אחרת למניעת שיקוע האבנית היא תוספת של חומצה שבנוכחותה הופ־כים מלחי הקשיות למלחים מסיסים שאינם נוטים לשקוע. מובן, שגם במקרה זה הכרחי השימוש בחומרים למניעת קורוזיה.

הטיפול במים למניעת קורוזיה

כדי למנוע את תהליכי הקורוזיה במערכות מי קירור נהוג להשתמש בחומרים מונעי קורוזיה הנקראים „אינהיביטורים". קיימים שני סוגים עיקריים למטרה זו, והם הפוספטים והכרומטים. לאחרונה החל בשימוש הולך וגובר בתערובת של כרומטים ופוספטים וזאת בגלל העובדה שמי הניקוז הנפלטים לתוך השפכים היו גורמים זיהום רציני של כרומטים, שהם רעל לאדם.

אפשרות השימוש באינהיבטורים אחרים, כמו סיליקטים או ניטרוטים, היא מסובכת יותר בגלל תופעות של שיקוע שלא ניתן להורידו (סי־ליקטי) או של בעיות רציניות של זיהום וגידול ביולוגי שהניטריט המצוי בריכוזים גדולים יכול לגרום (בהיותו מזון מצוין לבקטריות וכד').

לסיום ראוי להזור ולהדגיש, שהי־עדר כל טיפול הוא סימפטום אופייני להרבה מפעלים, וכדי להגביר היעי־לות והפריון יחד עם אלה גם את הריווחיות, הכרחי להתחיל לפעול בכיוון זה.

המכון לפריון העבודה והיצור עורך פעולות הדרכה שונות כמו ימי עיון וקורסים שמטרתם החדרת התודעה של טיפול נכון במערכות קירור ונראה, שלאחרונה חלה תזוזה מסוי־מת בכיוון זה.

ביום העיון בנושא „מערכות מי קירור בתעשיה" שנערך ב־8.5.72 על־ידי המכון לפריון העבודה וה־יצור, השתתפו קרוב ל־100 אנ־שים — עובדה המאשרת את חריפו־תה של בעיה זו.

אינג' ג. בוזה

תנור חדש של פוגז

לקראת חורף תשל"ג פיתחה חב־רת „פוגז" תנור־חימום חדש בשם „סנפו" המצטיין בשני חידושים מיוחדים:

* התנור ניצב על רגלית מסתו־בבת, כך שאפשר לכוונו לכל צד רצוי ועל־ידי כך למקד את החום במקום המבוקש.

* התנור מצויד בשסתום־בטיחות מיוחד, הסוגר אוטומטית את זרימת־הגז במקרה שהאש כבתה, למניעת דליפה.

במבנים גדולים וקטנים
מתקני מזוג אויר משוכללים
THE FIRST NAME IN
Carrier
AIR CONDITIONING

אנו ספקנו והרכבנו את מערכות מזוג האויר גם בבנינים הבאים:

מגדל שלום מאיר
בורסת היהלומים הישראלית
בנין הדר דפנה
בנין מעיא
מפעלי טקסטיל גבור
מרכז הספורט
שדה התעופה בלוד
מפעלי בדק אוירונים
מצודת זאב
מלון המלך דוד
בנין אלאיטליה

וכן מערכות מזוג אויר בבנינים רבים אחרים בהיקף הנע בין 2 עד 2,200 טונות קרור.

אוירם בערבון מוגבל

תל־אביב, דרך פתח־תקוה 14, טל. 611866

VALOR ENGLAND

תנורי חימום נפט וגז

* ללא ארובה
* ללא התקנה

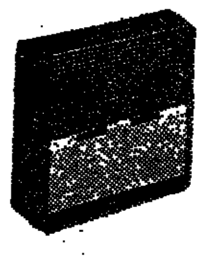

בטיחות מלאה לבית ולמשרד.
תנאים מיוחדים לפטורי מס.
פרוספקטים ומחירונים

י. וימלר האשכול 4 אשדוד טלפון 855—23991

הפתרון המושלם...
Amana
מיזוג אויר מרכזי
50 CYCLE
לבתי עסק ולמשרדים

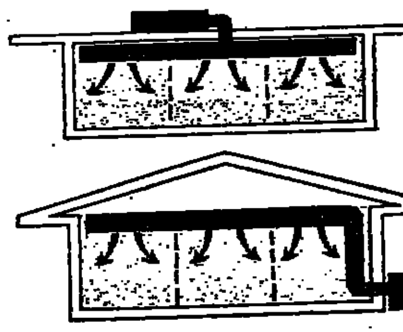

לדירות ווילות

יחידות מתאימות לכל גודל המבנה
שקט לחלוטין • הוצאות הרכבה ואחזקה קטנות

Amana המזגן האמריקאי שהוכיח את עצמו בארץ, במשך 15 שנה.

מהנדסינו לשרותך בייעוץ מקצועי

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ
רמת־גן, רח' גלעד 2, (פינת אבא הלל 12) טל. 733251 – 737626

YORK
AIR CONDITIONING
DIVISION OF BORG-WARNER CORPORATION
BORG WARNER

יחידות צנטריפוגליות
„TURBOPAK"
למתקני מיזוג אויר מרכזיים
הגדולים בעולם.

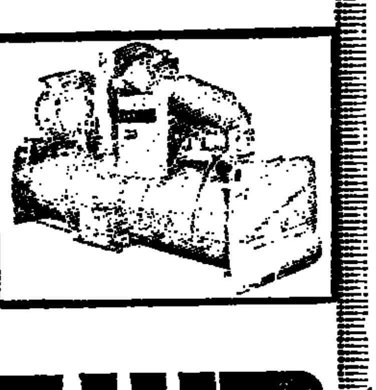

משב הנדסת מיזוג אויר
רח' האוניברסיטה 91
תל־אביב טל. 414591

PENN CONTROLS INC.
SPORLAN VALVE COMPANY
BILLMAN REGULATOR AB
HARTMANN AND BRAUN AG

מכשירים ומערכות פיקוד ובקרה אוטו־מטיות למתקני קירור, חימום ומזוג אויר

„קונטאל"
הנדסת מיכשור ובקרה בע"מ
דרך פתח־תקוה 44, ת"א, ת.ד. 36005, טל. 38352

למי שאין פרווה...

יש אלקטרה

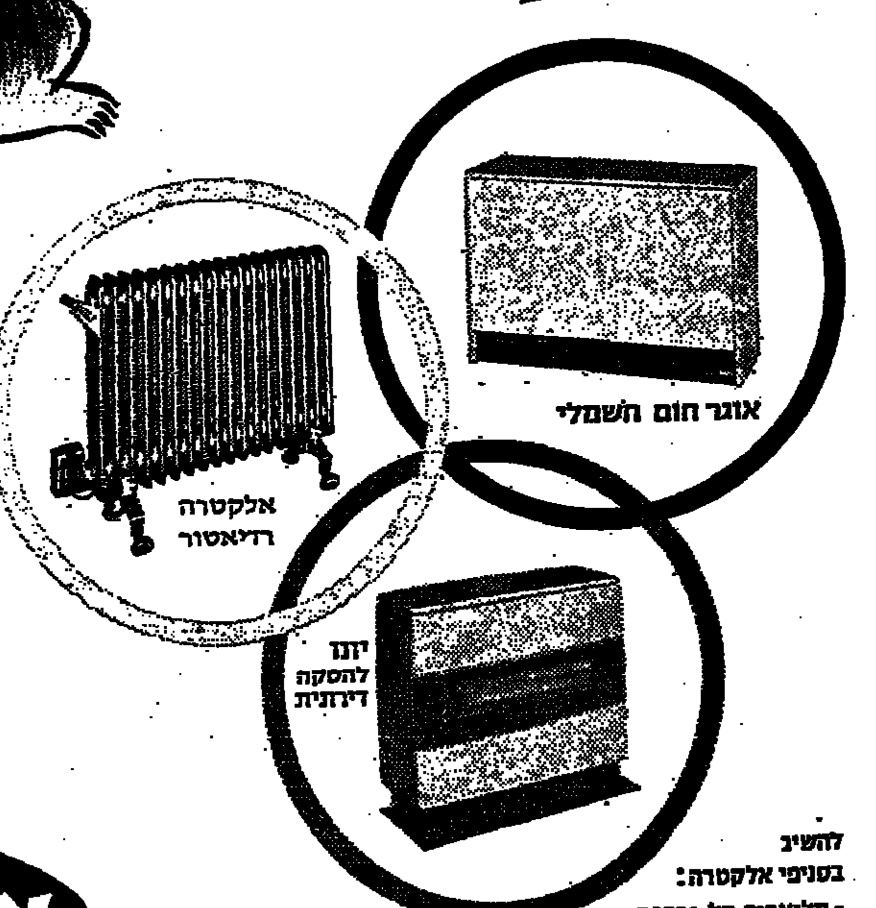

מבחר תנורי החימום של אלקטרה יספק לך את התשובה המתאימה לחימום הדירה או המשרד:
אוגר חום חשמלי לפי תעריף מוזל של חברת החשמל.
יונו פועל בדלק ומשמש כהסקה מרכזית לדירה.
אלקטרה רדיאטור נייד ובטוח.

להשיג בסניפי אלקטרה:
• תל־אביב טל. 39721
• חיפה טל. 524940
• ירושלים טל. 224750 • באר שבע טל. 72211
ובכל חנויות החשמל סוכני אלקטרה ראה רשימה ב"דפי זהב"

אלקטרה
שרות נאמן שעמד במבחן

להסקת דירתך!
רכוש עוד היום
אוגר חום חשמלי
AEG

הנמכר ביותר באירופה ובישראל

האוגר היחידי בישראל, שהוכיח עצמו בארצות אירופה הקרות. סומלץ ע"י חברת החשמל.
מופעל ע"י זרם לילה זול במיוחד
מאושר ע"י מכון התקנים הישראלי.
אולימפיה (ישראל)
תל־אביב: שפע טל 10, טל. 253930
תצוגה, הדגמה ומכירה: "כרומון" זמנהוף 15, טל. 244640.
חיפה והצפון: יותי בע"מ, שד' הסנינים 1, טל. 664294.
ירושלים: ליבסיג, אגריפס 10 טל. 221031
פרטים גם בכל החנויות המוכרות מכשירים חשמליים. ייעוץ מקצועי חום בביתך.

כלון – חמום אוורור צנון
ייצור ייבוא שרות

• מגורים • מבנים • תעשיה • חקלאות

כלון בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 51, טל. 521224. ת"א שדרות דוד המלך 1 טל. 268065

השתוללות מחירים באיטליה

מאבק הממשלה והרשויות נגד האמרת מחירי מזון

מאת **חולדה ליברנומה**
סופרת „הארץ" באיטליה

פירנצה

סוחרי מצרכי מזון שובתים בעריה הגדולות של איטליה. מאז סוף אוגוסט נאבקים סוחרי מצרכי מזון בעריה הגדולות של איטליה נגד מושלי המחוז וראשי העיריות על בעיית פיקוח המחירים.

כאשר אלפי איטלקים שבו לבתיהם בסוף אוגוסט, עם תום חופשתם, נוכחו שמחירי מצרכי מזון עלו בצורה מסחררת. אומנם האמרת המחירים אינה מיוחדת לאיטליה ד־אף העלאתם באחרונה בישיבת מיניסטרי האוצר של עשרת ארצות השוק המורחב, ברומא בראשית ספטמבר, אך באיטליה המצב חמור במיוחד. כי באיטליה קיים מבנה מיושן של סקטור הסחר הקימעוני, המפוצל הרבה יותר מאשר במערב אירופה. לבעיה לא נמצא פתרון למרות המאמץ לצמצם את מספר החנויות על ידי רשיונות ומבחנים לקימעונאים.

על קושי זה יש להוסיף את המונופול השחיתות בסקטורים השונים של שוקי המזון ובראשם שוק הירקות והפירות. שלמאפיה יש שליטה גדולה והולכת. כן קיימת בעיית האספקה ומדיניות המכס של ארגון השוק, שנועדה עד כה בעיקר כדי לעודד את החקלאות ההולנדית והצרפתית בעוד לגבי איטליה עיקר ההעלאה שבה היא בסקטור הפירות.

חמורה מכולן בעיית אספקת הבשר שמחירו עלה באוגוסט בלבד ב־10%—12%. בשנה האחרונה עלה בלמעלה מ־20%. הדבר קשור במצב האספקה בשוק העולמי וכן בעובדה שאפילו גדלה צריכת הבשר באיטליה בשנות 1967—1971 (מ־22.5 ק"ג לנפש בשנה ל־24 ק"ג) ירד מספרם של ראשי בקר מ־9.5 מיליונים ראש ל־8.7 מיליונים המחירים האמירו ללא כל יחס לעליית הכללית של מחירים באיטליה. באיטליה בערך מו"מ לחידוש חוזי העבודה של כששה מיליונים פועלים הדורשים לא רק הטבות בשכרם ובתנאי עבודתם אלא מדיניות כלכלית שתבטיח את ערך הכסף ויציבות מסויימת של מחירי מצרכים עצמיים. כבר נערכו מספר ישיבות משותפות של נציגי ההסתדרויות הפועלים הגדולות, נציגי ההתאחדויות הרשתנים ונציגי המשרדים הכלכליים, אך עד כה טרם גובשה מדיניות ברורה.

בממשלה יש פניה פוליטית ימינה שהתאחדויות הרשתנים והסוחרים מסכימות אתה לרוב בעוד ההסתדרות הפועלים מתנגדות לה. במציאת פשרה ביניהם תלוי במידה לא מעטה גורל מדיניות המחירים של הממשלה בטווח הקצר.

להאמרת מחירי מצרכי מזון השלכות פוליטיות חשובות שכן מרירתם של מיליוני איטלקים בעלי הכנסות קבועות והכנסות נמוכות משמשת למטרותיהם הפוליטיות של המפלגות האנטי־ממשלתיות ובראשון הקומוניסטית והניאו־פאשיסטית. כי לומר אלה הרוצים בשינוי המשטר. למידות המשבר הכלכלי השפעה אפשרית של המשטר לאחר שנים של חיכוכי המפלגות הדמוקרטיות שהביאו לירידת קרנה של הדמוקרטיה עד לשפל, בעוד שהמפלגה הניאו־פאשיסטית הולכת מחיל אל חיל המפלגה הקומוניסטית נתמכת ע"י קרוב לתשעה מיליונים בוחרים.

שאלת המחירים קשורה קשר הדוק ליכולתה של איטליה ליצא לשוקי־חוץ.

עידוד לפעולת הרשויות המקומיות

בנסיבות אלה, כלכליות ופוליטיות הבאנו לכך שמיד עם תום פגרת הקיץ נתבעה ממשלתו התלתית של הדמוקרטי־נוצרי אנדריאוטי לטפל בבעית מחירי מצרכי מזון כשהיא מעודדת את הרשויות המקומיות, ובעיקר את העיריה ואת מושלי המחוז, לנקוט ביוזמה מקומית.

הראשונה לפעול היתה רומא בה הטיל מושל המחוז פיקוח על מחירי מצרכי מזון וקבע להם גבול ה־קשור במחירי המוצרים בחנויות העיריה. המחירים השיבו בשורה של שביתות שעשו לזאת המחירים יותר מאשר לצמצום וכן להפנית אספקה (בעיקר של בשר) לערים אחרות בהן פיקוח כזה, אינו קיים.

בערי הצפון נעשה נסיון להקפיא את המחירים בשיתוף פעולה עם הסוחרים שקיבלו על עצמם שלא להעלותם עד סוף ספטמבר, כדי לתת שהות לשלטונות לגבש מדיניות מחירים סבירה. אף על פי כן שבתו הקצבים המתקשים במציאת מקורות אספקה במחירים סבירים ואינם מצליחים למכור כמויות דומות לאלה שהורגלו להן בשנים קודמות.

ממשלת איטליה דוחה פתרון מקיף של הבעיה. בישיבתה ב־15 בספטמבר החליטה להטיל על ועדת המחירים הבין־משרדית לאסוף מידע על מחירי מזון ליצרן וליבואן, לסיטונאי ולקימעונאי ולקבוע את אחוז הרווח המותר לקמעונאי. לפי שעה הבהיר מיניסטר המסחר, בשם הממשלה, כי יש לקבוע מחירוני מצרכי מזון כדי להקל על הצרכן.

הממשלה נקרעת בין אינטרסים של סקטורים מצומצמים ושל לקוחות פוליטיים רבים, (בעיקר מפלגת הרוב של הדמוקרטים־נוצרים), לבין אינטרסים לאומיים שעל כה־לא נמצא להם שופר רב השפעה שכן רק לאחרונה נטלו על עצמן הסתדרויות הפועלים את תפקיד הגנה חלקית על הצרכן.

יותר על כן, הפיקוח על מחירי המזון. קשור קשר הדוק לא רק בפיצולו הבלתי סביר של הסחר אלא גם בשחיתות פקידותית המאפשרת למאפיה ולארגונים דומים, פחות איתנים ורבי מסחר, לחלוש על שוקי מצרכי מזון שונים. הממשלה לא פתחה במאבק נגדם.

בינתיים המחירים עולים, המחירים מאמירים והאיטליה עומדת בסימן אבטלה גדלה, שביתות וציפיה רבה לועידה של המפלגה הסוציאליסטית שתיערך באוקטובר ותקבע את תנאי המפלגה לחזרה לקואליציה. דומה שרק אחרי כן יש סיכויים כל שהם ליוזמה ממשלתית בשאלת המחירים.

גידול דל בפריון העבודה בבריה"מ

לא נתמלאו התקוות לשפע במוצרי תצרוכת

מאת **סטיבנס ברונינג**,
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה

המשק הסובייטי מגלה חולשה באותם סקטורים שאמורים היו להכניס את המדינה לתוך עידן הצרכנות. העתון „אקונומיצ'סקיה גאזטה" (העתון הכלכלי) פירסם סקירה על ההשגים הכלכליים בשמונה החודשים הראשונים של השנה, ולא היה הרבה בסקירה זו שיביא על סיפוקן את הציפיות הענוגות של הצרכנים הסובייטים. נמסר על פיגורים בייצור אריגים, הלבשה, נעלים, מוצרי סריגה, מקלטי טלוויזיה ומכונות כביסה.

כשגילה ברז'נייב בשנה שעברה את הקווים הכלליים של תכנית החומש ל־5/1971 הבטיח עליה „ניכרת" בייצור דווקא לגבי מוצרים אלה. ובעוד שתכנית החומש התשיעית המתקרבת עתה לסוף שנתה השניה הבטיחה „לרוות" את השוק בסחורות תצרוכת, הבהיר ראש הממשלה אלכסיי קוסיגין, כי הדבר יהיה תלוי בעלייה של 36% — 40% בפריון העבודה עד סוף תקופת תכנית החומש. „השגת מטרות אלה היא בעלת חשיבות מכרעת לכל תכנית הפיתוח הכלכלי שלנו", אמר קוסיגין באפריל אשתקד מעל במת הקונגרס ה־24 של המפלגה.

באופן מיוחד התאונן „העתון הכלכלי" על הפיגור בעליית הפריון. הוא לא מסר על כך מספרים כלליים, אך הביא חלוקה לפי מיניסטריונים, שמתוכה התברר, כי בתי החרושת הכפופים למיניסטריון התעשיה הקלה תופשים את המקום האחרון כמעט. נתברר מן הנתונים, כי במשך השנה האחרונה (ההשוואה לתקופה של שבעה חודשים) היתה העלייה בפריון העבודה 3% בלבד — וזאת במיניסטריון בעל תפקיד חשוב בייצור סחורות תצרוכת.

בתנאים אלה לא באו כהפתעה למומחים זרים, שכבר שמו לב קודם לכן, כי נעלמו כן הנאומים הרשמיים הבטחות כפי שהושמעו לפני כן, לתת לצרכן הסובייטי את מה שהוא רוצה. המפלגה אמרה בשעתה על התכנית שזוהי תכנית אשר הקדם „עלייה ניכרת ברמת החיים, כתפקידה העיקרי." באופן בלתי־רשמי שיבחה התכניה המציינת נקודה מפנה בעדיפויות הכלכליות של ברית־המועצות — מתעשיות כבדות הדואגות בעיקר להגנה, לתעשיות קלות הדואגות בעיקר לצרכן. מן העובדים עתה, וכן מבהירה אחרת, כשתבר שלא חל כשינוי הזה.

רשימת הפריטים שייצורם אינו משביע רצון, כוללת מכונות קציר. זוהי ידיעה מאלפת נוכח יבול הדגנים הגרוע שכבר אילץ את הסובייטים לשריין מיליארד דולר במטבע קשה לקניית דגנים בחוץ־לארץ. מזג האוויר הקיצי הלוהט עשה שמות ביבול הדגנים של רוסיה האירופית, כך שפקידים סובייטיים נאלצו לתלות את תקוותיהם בדגני סיביר המבשילים מאוחר יותר. אך המקומות כך, בוודאי נדהמו קשות למקרא דו"ח בעתון „סובייטסקאיה רוסיאה" (רוסיה הסובייטית) על היבול באזור אלטאי העצקי שמעבר להרי אוראל.

דו"ח זה ציטט את א. גיאורגייב, המזכיר הראשון של המפלגה. באומר שעל אף יבול טוב באופן פוטנציאלי, העמדו הקוצרים „לפני הפתעה בלתי־נעימה — סתיו קר וגשום." לדבריו יש לקצור את החיטה תוך מירוץ נגד הקרה. הוא המשיך וכתב, כי באזורים נרחבים „נתקפה" החיטה, משהרבבת כמו שיער פרוע, וקשה יותר לקצור אותה.

על־פי התכולה הגבוהה של רטיבות האפשרות הקלושה — שמדים בקלישותה — לייבש את הדגנים ביבוש מלא, יש שעור של פחת גבוה במידה בלתי־רגילה — מסתבר מתוך הדו"ח. לאחר שגיאורגייב סקר את „התנאים הקשים במיוחד" של איסוף היבול, הוא אמר, בצורה מידתרת כלשהי, כי „אין שום סימן לפאניקה או בהלה."

מודעה בניו־יורק טיימס

יש להעמיד לדין את ניכסון

מאת **פראד גרהאם**
מיוחד ל„הארץ
מ„ניו־יורק טיימס"

ואשינגטון

מיניסטריון המשפטים האמריקאי הודיע שלא יגיש כתב אישום פלילי, בהתאם לחוקי־הבחירות הפדרליים, נגד „ניו־יורק טיימס" על שפירסם מודעה על שני עמודים של קבוצה הדורשת הגשת תביעה נגד הנשיא ניכסון. דובר משרד ההסברה של המיניסטריון אמר ש„העניין הועבר אלינו ולאחר שעיינו בו החלטנו שתביעה משפטית לא תהיה במקומה". פקידים של מיניסטריון המשפטים סירבו לתת פירושים להחלטה.

מקרה זה, שהיה הראשון ביחס לעתון בהתאם לחוק מסע הבחירות ב־1971, לא ישמש איפוא תקדים ברור לטיפול במודעות בעתיד. התקרית נולדה מתוך פרסומה ב„ניו־יורק טיימס" של מודעה בשם „החלטה להגיש תביעה נגד ריצ'ארד ניכסון כנשיא ארצות הברית". משרד החקירות של הקונגרס פירסם ב־28 ביוני דו"ח, בו האשים כי פרסום המודעה בניו־יורק טיימס ב־31 במאי הוא „כנראה הפרה" של החוק החדש בדבר מסע הבחירות. המשרד העביר את העניין למיניסטריון המשפטים כדי לקבוע אם יש להגיש האשמה פלילית.

משרד החקירות של הקונגרס טען שהעתון לא השיג ולא פירסם הצהרה ממפרסמי המודעה שתקבע כי שום מועמד לתפקיד פדראלי לא אישר הוצאה לפרסום. נאמר שהצהרה כזאת דרושה משום שהמודעה „מתנגדת למועמד פדראלי, או דורשת את תבוסתו, או משפיעה את מעמדו בבעיות הקשורות במסע הבחירות".

הוראות אדמיניסטרטיביות שפורסמו בהתאם לחוק מחייבות שמודעות כאלה יכללו הצהרה ששום מועמד אינו שותף למודעה, או שתביא את שמותיהם של כל המועמדים שהיו שותפים לה, כדי שאפשר יהיה לשקול את הוצאות המודעות על רקע הגבלת ההוצאות של המועמד.

„ניו־יורק טיימס" טען שהפקיד הממונה בעתון לא חשב שהמודעה נוגעת למועמד לנשיאות או למסע הבחירות. כן הביע העתון ספק אם חוק הבחירות מסמיך את הממשלה לפרסם את ההוראות הדורשות את פרסומה של ההצהרה. אולם אחרי כן פירסם „ניו־יורק טיימס" הצהרה כזאת, באמרו שהושמטה בהיסח הדעת. ומאחר שהעתון פירסם את ההצהרה. משאירה החלטת מיניסטריון המשפטים שלא להגיש תביעה משפטית נגדו, קצת אי־וודאות באשר לסוגי המודעות החייבות לכלול את ההצהרה כדי להישאר במסגרת החוק.

מיניסטריון המשפטים השיג ב־5 בספטמבר בבית משפט פדראלי בניו־יורק צו מניעה מוקדם נגד איסוף כספים נוסף בידי „הועד הארצי לתביעות" האחראי למודעה. צו מניעה זה עומד בתוקפו עד לערעור.

אלימות טבעית כנגד לא־טבעית

ספר חדש
מאת **הדה בושם**

SOMMER OF THE
RED WOLF /
MORRIS WEST

(הוצאת ניו־אינגליש ליברר, 220 עמ', 6.95 לירות)

מוריס וסט אינו סופר גדול, אבל הוא סופר מקצועי, והספרים המקצועיים מסוג עלולים להוות סכנה לקורא ואפילו הוא קורא אינטליגנטי. וסט עושה עבודתו את המלאכה קלה וגם חושב עבודתו הוא מגיש לנו את הדברים מבהלים מיופים ככו היו פרי מחשבתנו.

בשום כך ספריו קריאים ביותר, הקורא המצוי גולל ברשת ורואה עצמו לפתע בדיבית בעולם של מחשבה הגונה, אולם לא באלה עיקר כוחו של וסט. ליכותו ייאמר כי הוא מספר פרופסיונאלי, המצליח להחיות ולממש דמויות ונופים ולקנות את לב קוראיו.

קראתי את הספר בסקרנות ולמרות הסתייגויותי הרבות היתה הקריאה בו הנאה, אם כי הנאה שטעמה אינו נשאר ועומד.

זהו אחד מספריו הטובים של וסט. גיבורו הוא סופר רגיש הבואש בברבריות של העולם בימינו. וכך הוא כותב: „הייתי חולה מכל־חמות ומהרג, בעליותם של משטרים עריצים חדשים ומעודתם של הישנים, משקרים והפוליטיקה, הרבות הסמים והפורנוגרפיה הצחיחה, מכרוזן האשפתות של ערים, באימת השחור. הייתי שדוי ביאוש שחור משחור. פחדתי, התביישתי הייתי עצוב על היותי אדם". גיבורו של וסט שיש לו בלי ספק נתונים אוטוביוגראפיים, מחליט לברוח מהציוויליזציה וככל הגיבורים הניאו־רומאנטיים הוא בורח מאדם אל הטבע הפראי, זה שלאדם אין עדיין שליטה עליו. החזות לתוכנתו של יקיר וותיק שפגש במקרה, רופא סקוטי קשיש, הוא מגיע לסקוטלנד ההררית, הערפלית, הגשומה והמנותרת, הרוחצת סיפורים על שדים ורוחות, על אנשים נוקשים ופראיים, על נשים הרואות באוב, ועל פראות ואלימות. אלא שכמו כל הניאו־רומאנטיקאים רואה סקוט את הפראות והאלימות של סקוטלנד ההררית המהותית כאותנטיות, אלימות ופראות שהם חלק כן הטבע ולא בניגוד גמור ומחולה לו. זהו יחסו גם לאנשים.

מוריס וסט משלב בכישרון סיפור אהבה, סיפורי הרפתקאות וסיפור של ידידות מהורה עם גבר צעיר, נועז, אלים ויוצא־דופן, שהוגו גם דמות סמלית גם האלטר־אגו של המספר. הלה מוצא את כוחו כאותו הזאב בודד המשמש גם מוטו לספר („הזאב חייב למות בעודו שלו").

המספר מוצא את אהבת חייו בדמותה של נערה סקוטית, רופאה צעירה, אולם הוא נקרע בין אהבתו לבין רתיעתו מן הסקוטי הצעיר המשבש את אורח חייו וההשכבתה הפגישה הגורלית איתו על כל השילכותיה משאירה את חותמה על חייו לאחר מכן.

וסט הצליח לכתוב ספר ברחק אך בינוני, ספר מלוטש עם כמות מספקת של סמליות לכל נברך. אמנם אין זה ספר מלהיב, אבל בימינו גם ספר קריא הוא בבחינת מציאה.

חוג ידידי בית החולים „אסף הרופא"

מביע בזה את רחשי הוקרתו ותודתו לכל, המפעלים והאישים המפורסמים מטה, אשר תרמו פרסים להגרלה שהתקיימה ביום 24.10.72 ושהכנסותיה מוקדשים להתקנת מזגנים ומיכשור רפואי בבית החולים „אסף הרופא". הנהלת החוג מודה לכל חבריה ואוהדיה המסייעים בהפצת כרטיסי ההגרלה הנ"ל ובמיוחד לראשי הערים — רחובות, ראשון לציון, רמלה, באר יעקב, לוד ונס ציונה, למנהלי בנק לאומי ונציגים של ועדי העובדים ומאחלת לכולם שנה טובה ומבורכת, שנת שלום ובריאות, שנת שגשוג כלכלי ובטול גזירות הרשע בארצות המצוקה.

מפיצי הכרטיסים מתבקשים לזרז פעולתם זו ולהעביר את התמורה לחשבון החוג מס. 21650 בבנק לאומי לישראל בע"מ, סניף רמלה.

להלן רשימת תורמי הפרסים:

הצייר ראובן רובין
בית"ר הרטי „אלפאי" — מושב ניר צבי
בית"ר הירדאן
גב' מיכל לוין — עין גד ת"א
בית"ר נויקם — מושב ניר צבי
בית"ר אריאן — מושב ניר צבי
בית"ר עמיכה — מושב ניר צבי
בית"ר „הארגז" — צריפין
מלון דן קיסריה
מלון הילטון ת"א
מלון ארבע העונות — נתניה
מלון שרתון ת"א
מלון השרון הרצליה
חברת „דלק"
הנהלת כותרשל ת"א
בית"ר „אלדי"
חברת תעופה „ארקיע"
חברת „רבלון"
בית"ר „ענב"
בית"ר „הלנה רובינשטיין" „אמבאי"
הגלה יצרני „לילי" ו„אירוס"
איזנו בית"ר לבשר מבומר
חברה הרוכשת לשווק
בן־צור דרויאגב — הרצליה
גב' ד"ר ספירא
גב' יודסין
מר ש. גוטמרב
„אגדי"
עתון „הארץ"
מוטל צפת
ציירת גב' א. בריל
צייר מר לאון שגור
„ג'רוזלם פוסט"
בית"ר „יסמה"
בית"ר „בית הסיפה"
מר נתן דביב
בית"ר ר.פ.ו. — רמלה
יקב „כרמי ציון" — רמלה
„קליאוי" העשיה כימית — רמלה
המועצה הציבורית לעבודה קהילתית — רמלה
בנק לאומי — רמלה
בנק לסחר חוץ — ת"א
בנק הספנאות — ת"א
בית"ר למוצרי פלסטיקה — רמלה
בן־צור
הצייר מר צבי גורן — חולון
בית"ר יצהר
בית"ר שמן

האגודה הישראלית
למדעי הגרעין
כנס בנושא:
תחנות כח גרעיניות

האגודה הישראלית למדעי הגרעין תקיים ביום ד' 25 באוקטובר 1972 כנס בנושא „תחנות כח גרעיניות".

הכנס יתקיים באולם ההרצאות במשרדי הועדה לאנרגיה אטומית, רח' האוניברסיטה 26 רמת־אביב.

פרטים אפשר לקבל במרכז למחקר גרעיני נחל שורק, המחלקה לפיסיקה עיונית ומטימטיקה שימושית, טלפון 952075 קו פנימי 366 או 055/95426.

עירית ירושלים

מכרז מס' 65/72

עירית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים עבור: הקמת מבנה שתי קומות (גרילים זכוכית) ומבנה מקלט (תוספת לבית הספר גאולים א').

פרטים וחומר לגבי הצעות אפשר לקבל במשרדי מהנדס העיר אגף הבניה, ברח' הלל מס' 10, החל מיום ראשון כ"ג בתשרי תשל"ג (1.10.1972), תמורת תשלום בסך — 75 ל"י אשר לא יוחזרו.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במזכירות הכללית חדר מס' 317, בבית העיריה, רחוב יפו מס' 22, ביום ראשון כ"ח בחשון תשל"ג (5.11.1972), עד שעה 12.00 בצהרים.

תבואנה בחשבון הצעות מקבלנים העוסקים בעבודה מאורגנת בלבד והרשומים לפי חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט—1969.

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של ארבעה חודשים, או צ'יק בנקאי לפקודת עירית ירושלים בסכום של — 30,000 ל"י. המחאות פרטיות או שטרות לבנק לא יתקבלו כערבות.

אי מילוי תנאי זה ישחרר את העיריה מלדון בהצעה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המנהל הכללי

ירושלים, י"ג בתשרי תשל"ג 21.9.72

מועצת הבירה
עירך היא ביתך שמור על נקיונה

חוק התכנון והבניה — 1965
מרחב תכנון מקומי זמורה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זמורה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. זמ/42/571 שינוי החלוקה הקייכת בקריה עקרון ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 3801 חלק מחלקות 39, 41, 42.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך החדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך — ר' תשרי תשל"ג — 14.9.72.

א. הירן
יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה — 1965
מרחב תכנון מקומי זמורה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זמורה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' זמ/43/571 חלוקת השטח מחדש — קריית עקרון ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 3807 חלקי חלקות 6—11 גוש 3814 חלקי חלקות 11—14, 16, 18, 19, 33—31.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך החדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך — ר' תשרי תשל"ג — 14.9.72.

א. הירן
יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

תרגיש כמו בבית

מדור פרסומי

ציוד ומערכות לחימום, קירור ומיזוג אויר

מגרדי השחקים גורמים לאויר סוער

…ות הבעיות המעסיקות את …ימטולוגים, היא מזג האויר …ז השורר תכופות למרגלותי־ …של מגדלי־מגורים או בכלל …רדי שחקים. נוצר מעין מיקרו־ …ים, שונה בתכלית מהסביבה …רובה, האופייני לבניינים גבו־ …אלה, השוכנים במרכזי מט־ …לין. מיפלס הקרקע „מסוא־" …ממש על ידי זרמי אוויר ע־ …ופתאומים, מבלי שמישהו …מהי סיבת התופעה המשו־ …וכיצד לתקנה.

…כמה מערי אירופה זכו בניי־ …כאלה למוניטין שליליים. הולך …שנקלע למרגלותיהם „מו־ …ממש על ידי רוח סערה. …ימון רוחות" מודרני זה אף …אינו יוצא שלם מהתקפת …ות הפראיות. החלונות בו …רים ולפעמים עצם יציבותו …גורד השחקים נתונה בסכנה. …י שנים מספר התמוטטו באנ־ …ה כמה וכמה מגדלים של בית …שה, שלא הצליחו לעמוד ב־ …קפתה של סערה דמויית טור־ …ו, שחיתה עזה במידה בלתי …לה.

…עבר מתרחש כאילו הבונים …מנגנ, על ידי „נסיעת" בור־ …שחקים בלב עירנו, שיתקו ב־ …ליית הקוסט" ושיחררו כוחות …ין להשתלט עליהם — כוחות …אים ואינם נראים. בכל העולם …נים מאמצים ללמוד את הבע־ …של התערבלות האוויר ומש־ …לים „לאלף" את הרוח על ידי …וד תכונותיה הדינאמיות.

…גבה בניין, מיקומו, קרבתם …מיבנים אחרים, משפיעים על …הירות על תנועת הרוח. אולם …מקרה מעמיד בפני המתכנן …ות מיוחדות המומחים הבינ־ …מים אינם יכולים פלא לב־ …את השפעת הנשיבה — לפ־ …הבנייה — על דגם הבניין, ו־ …התהשבות בסביבתו. ההס־ …לות מאפשרת לקבוע את ה־ …רים הקריטיים, לחזק את ה־ …ינים ומקומות כסודיים ולה־ …מערכת מסכי מגן (מטעי …ים ושיחים, מסכים מזוגגים) …זמה.

…יסויים אלה, הנעשים בדגמים …בניינים העומדים לקום, מ־ …עורים את השאלה שכבר נשא־ …לעיל: כיצד אפשר לראות …הרוח?

מסתבר כי בדרום אפריקה פתרו בעיה זו מזמן. המדובר ב„מכון הלאומי לחקר הבנייה", שליד „המועצה הדרום אפריקנית למחקר מדעי ותעשייתי". הם מפעילים מכשיר זעיר המאפשר להם „לראות" את התנהגות הרוח, ליד מגדל.

צורת הגגות של הבניינים, מיקומם וצורת הארובות — ממלאים אף הם תפקיד לגבי עוצמתם של זרמי האוויר וגורמים תכופות לירידתו של העשן אל מרגלות הבניינים.

באירופה מתנהל המחקר של תופעה זו במכון הנסיוני במרכז א רוד־סט.־דנז. מוסד זה מסובסד בעיקר על ידי 15 המדינות החברות בנאט"ו; הוא התמחה במיוחד בחקר הדינאמיקה של הנוזלים ויש בו מחלקה לנשיבות עליה הוטל לחקור את תוצאות השפעת הרוח.

כימצאי החוקרים אישרו את העובדה של היווצרות אקלימים שונים בזעיר אנפין במיפלס הקרקע שליד בניין־מגדל. הם הצביעו על קיום נקודות קריטיות אשר עם עולה מהירות הרוח. ב־10% על המהירות המי־רבית ה„תקינה". מידביות זו נר־שמה בגובה של 300 מטר.

הפתרונות שהוצעו — מסבים או מטעים — מסוגלים, בין היתר, למנוע אי־נעימות מצד זרמי אוויר צוננים להולכי הרגל, העוברים למרגלות הבניין.

ואולם המכון לא יעץ דבר לקבלנים הפרטיים, החוששים מהמחיר שבו כרוך מחקר ממושך בנושא זה (שנה שלמה לגבי בניין־מגדל). ואמנם בנייתו של דגם של המגדל והיחזור בקנה מידה של סביבתו וכן עבודת ההחוקרים המומחים ביותר בשטח האמור, אינם זולים; אולם אינם צריכים לעלות על פרומיל אחד מערך הבניין. והגדלת ההוצאה באלפית אחת, כדי למנוע אכזבה מהבנתה ואי נוחות רבה מתושבי העיר הגדולה — כדאית לכל הדיעות.

הנדסה **פנאוליפט** בע"מ וייצור

הספקה והתקנה של:

* מערכות בונדר ודגריזינג
* תאי צביעה
* תאי התזה ומתקני איסוף לציפוי באבקת אפוקסי
* תנורי יבוש וקליה

רח' הפטיש 6, חולון טל. 848625

אנרגטיקה

הנדסה בללית ומערכות חום בע"מ

רח' אופנהיימר 12, תל־אביב, ת.ד. 39144 טלפון 415951

* תנורי אויר חם לחמום אולמות ומפעלים
* דודי שמן חם לטמפ' עד 310 מעל' צ'
* מחוללי קיטור
* שסתומי פיקוד ויסות

יבוא • שיווק • ייעוץ • תכנון

ליקלימט קונטרול

חברה למזוג אויר

אחולים לבביים
לרגל הכניסה למשרדים החדשים
בגבעתיים, רח' גורדון 15, טל. 733010

מאחלים:
מגן
חברה לשרותי משרד והנהלת חשבונות בע"מ

* קירור ומזוג אויר מרכזי
* מזגני אויר לרכב פרטי ורכב כבד.
* שרות והתקנת מערכות חימום לרכב.
* קירור בהובלה.
* מזוג אויר לחדרי מחשבים.
* ייעוץ מומחים.
* התקנה.
* שרות.

אויקור

רח' שבח 3 ת.א. טל. 38906,37157

תרמאויל בע"מ

רח' המסגר 60 תל־אביב

שיטת תרמאויל להספקת מים חמים

התקשרות ישירה ואינדיבידואלית עם כל צרכן

מים חמים 24 שעות מעת לעת

אין הגבלה בכמות המים.

מתקני תרמאויל מרכזיים להספקת מים חמים והסקה מרכזית מתאימים לכל סוגי החימום: במחליפי חם לאויר, ברדיטורים, בנחשונים תת־רצפתיים.

לענייני חם וחמום - תרמאויל לשרותך

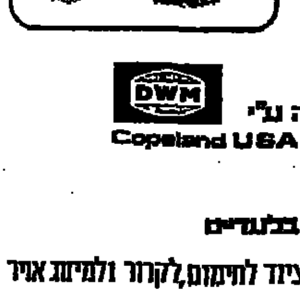

מדחסים
סוגי־הרמטיים

לקירור ולמזוג אויר
מ 1/3 — 35 כ"ס

מיוצרים בגרמניה ע"י
DWM
Copeland USA ברשיון מטעם

סוכנים בלעדיים

שמואל ויין ציוד לחימום, לקירור ולמיזוג אויר
רח' אחוזת בית 6, ת"א, טלפונים 52878, 53338

הטוב מכולם
טמפרה
TEMPERA

פטור ממס לעולים חדשים

هكذا من الأصل

מקורות מים * זיהום * טיהור והשבחה

פיתוח מקורות המים בישראל בשנות השישים

מאת איג׳ ז. שוהם,
נציבות המים

השנים 1960 — 1969 נחשבות כתקופה רבת תנופה בפיתוח מקורות המים במדינת ישראל. קדמה לה תקופה בה נכנס לפעולה מפעל הירקון (1955), על שתי שלוחותיו המערבית והמזרחית, תקופה בה טובו מפעלי המים הקיימים בדרום הארץ ובמרכזה.

בעשור הנסקר בוצעו קידוחים רבים בשכבות אבן החול, הדולומים של הקנומן העליון והתחתון ובשכבות החול הנובי של הקרטיקון התחתון (בכמות כוללת של 90,000 מטרים). פעולות אלו בוצעו הודות למחקרים מעמיקים בשטח הגיאולוגיה וההידרולוגיה, שעסקו בו מיטב המומחים של המכון הגיאולוגי, השרות ההידרולוגי והיכנון המים לישראל כשביצוע התוכניות נמצא בידי חברת „מקורות".

כגולת הכותרת של התקופה הזאת נחשבת הקמתו והפעלתו של מפעל המים הארצי בקיץ 1964. מפעל זה המעביר את מי הכנרת לאורך המדינה עד למפעל הירקון ועד לנגב, מסוגל לספק בשנה 350 מיליון מטרים מעוקבים מים, באיכות מי שתיה. עורק מים חשוב זה קשור לשורה של מפעלי מים אזוריים היכולים להשפיע בטיב ובכמות על המים המועברים.

למרות האמצעים הכספיים המרובים שהושקעו במפעל המים הארצי לא הוגבלו פעולות המחקר לחיפוש מקורות מים נוספים באזורי הארץ האחרים. יצויין, כי בעשור החולף היו הישגים ניכרים בפיתוח מקורות המים באיזור ירושלים, איזור הגלבוע ובית־שאן, הגליל המערבי התחתון, הגליל העליון, שפלת החוף, איזור באר־שבע, הערבה ואילת.

בסקירה זו לא נכללו פעולות הפיתוח לגילוי מקורות מים בגולן, יהודה ושומרון, רצועת־עזה וסיני. ראויות הפעולות המרובות לסקירה נפרדת שלא במסגרת זו.

איזור ירושלים

איזור זה, שנחשב במשך אלפי שנים כעני במים, כאשר בורות המים העתיקים שימשו מקור אספקה בעת המצור בשנת 1948 — שינה צורתו בעשור האחרון.

בדיקות הידרולוגיות וגיאופיזיות הראו קיום של אופק מים שעון, שכמפלסו כ־500 + מ׳ מעל פני־הים. הדברים הואמתו ע״י קידוחי עין־כרם בשכבת הקנומן. 17 קידוחים בוצעו עד כה הם מורימים לבירה המאוחדת כ־20 מלמ״ק מים בשנה.

יצויין, כי ירושלים המזרחית, תחת שלטון ירדן, היתה צמאה למים כל השנים. לא בוצעו בה קידוחים לאספקת המים לירושלים וסביבתה הקרובה. העיר המזרחית קיבלה מים מעין פרעה בצורה בלתי היגיינית (מאגרים פתוחים ללא פיקוח תברואי) עם 4 החנות עור. רק 4 ימים בשבוע סופקו מים לעיר המזרחית. לאחר איחודה של ירושלים חוברה גם העיר המזרחית על פרבריה למפעל המים של החלק המערבי וכל האוכלוסיה מקבלת מים מבוקרים, הראויים לשתיה בכל ימות השבוע. הקידוח האחרון, ירושלים 1, בוצע לאחר מלחמת ששת הימים (עומק 600 מ׳, פני מים 212 מ׳) והוצא להפקה בקיץ 1969. מבחינת המיבנה הגיאולוגי יש לציין כי שכבות הדולומים באות כאן בסדרות מפורדות עם שכבות חוריות, המקטינות את כושר תפוקה הבאר ורק לאחר פעולת חימצות (אסידציה) מצליחים להגיע לספיקה ראויה לשמה. לדוגמא: בקידוח ירושלים 1 הגיעו בשאיבת הנסיון לספיקה של 36 מ״ק / שעה עם נפילה של 32.5 מ׳ ולאחר 2 אסידציות עלתה הספיקה ל־204 מ״ק / שעה. הכולת הכלורידים 60 מ״ג / לליטר מים. כעת קודחים את ירושלים 2 ואותרו 3 נקודות קידוח נוספות להמשך פיתוחו של האיזור.

אין לפסוח כאן על הפעולה הנרצות והברוכה שנעשתה בדרום הרי־יהודה. ואלה הקידוחים העמוקים שבוצעו לקנומן העליון: עגור 3, 4, 5 (טופוגרפיה 286.25 + מ׳, עומק 799 מ׳, פני מים 269, כלורידים 104, ספיקה 250 מ״ק/שעה); קידוח אמציה (טופוגרפיה 336.37 + מ׳, עומק 1005 מ׳, פני מים 321.2 מ׳ מפי הבאר, כלורידים 103 מ״ג/ליטר, ספיקה 320 מ״ק/שעה). כל אלה שיפרו את מצב אספקת המים באיזור הרחיבו את פיתוח החקלאי.

איזור בית־שאן והגלבוע

איזור זה, המשופע במי מעינות לא השביע מעולם את רצון החקלאים מבחינת טיב המים בגלל מליחותם הגבוהה יחסית וכן מפאת המחסור במים בעונת השיא של הקיץ החם. המחקר על המבנה הגיאולוגי של האיזור גילה, כי המים הנובעים באיזור ניקוז תת־קרקעי נרחב למדי, בעודם במצב מליחות טוב לשימוש חקלאי, ממליחים בשלב האחרון, בבואם במגע עם גוף מים מקומי ומלוח, והם מופיעים בצורת מים מלוחים למחצה (600—2000 מ״ג כלורידים לליטר).

הקידוחים שבוצעו באיזור השיפולים הצפוניים של הר הגלבוע הוכיחו מציאות מים מתוקים בסדרת הדולומים של הקנומן העליון — תענך 2, רוחניה 1 ורוחניה 2 (טופוגרפיה 24.7 — מ׳, עומק 78.3 מ׳, פני מים 21.3 מ׳, ספיקה 800 מ״ק/שעה). אחריהם באו כחמישה־עשר קידוחים נוספים, כולם מוצלחים גם מבחינת הטיב וגם מבחינת הספיקה של כל קידוח. גלבוע 64, 65, 66, 67, רוחיה 2, 3, 4, ותענך 3 הם הקידוחים המפותחים ביותר באיזור זה. בסך הכל פותחו באיזור זה כ־25 מלמ״ק בשנה מבלי לפגוע עתה אף מעין חשוב באיזור. המעקב אחרי המעינות, המיפלסים בבארות ומליחות־המים נמשך באופן מתמיד. כן נמשכות מגמות הפיתוח לשם החלפת המים המלוחים למחצה במים מתוקים לצורכי החקלאות.

איזור שפלת לוד ואגן נחל התנינים

המדובר באיזור נרחב הסמוך להרי מנשה, שומרון ויהודה שבו נמצאים מים בשכבות הדולומים של הטורון־קנומן העליון בטיב מעולה (40—60 מ״ג/לליטר כלורידים). בתקופה הנסקרת בוצעו בו קידוחי מעגית, שער מנשה, ואדי ערה, מירה 2, 3, קידוחי ראש־העין וקידוחי שפלת לוד (כאן הכולת הכלורידים יותר גבוהה 280 — 350 מ״ג לליטר מים). הקידוחים אינם עמוקים למדי, 200 — 250 מ׳, ונותנים ספיקות גבוהות עד 1000 — 1200 מ״ק/שעה.

באמצע תקופה זו נבדק האקויפר הדולומיטי לכל עומקו לצורך הערכת הרזרבות של המים וטיבם. נקדחו 3 קידוחים עמוקים, גיימון, לוד (נמל התעופה), וכפר סירקין. קידוח גיימון, (טופוג 33. +85) היה קידוח שבוצע ב־1954 לעומק 105 מ׳ וסיפק מים בתכולת מלחים של 400 מ״ג כלורידים. בשנת 1967 הוחלט להעמיקו לצורך בדיקת טיב המים בעומק. ואכן הגיעו בעומק 831 מ׳ לדולומים קבובים, המים עלו עד 68.50 מ׳ מפי הקידוח ותכולת הכלורידים ירדה עד 38 מ״ג. תוצאות דומות נתקבלו משני הקידוחים האחרים. קידוח גיימון מפיק 300 מ״ק/שעה. גילוי זה נתקבל בשמחה ע״י הגורמים העוסקים בעניני המים במדינה.

איזור הגליל המערבי והמרכזי

לאחר פיתוח מקורות המים של הקנומן העליון באיזור כברי נתגלה פער ניכר בין החישובים ההידרולוגיים לבין התוצאות שהושגו מהקידוחים. הפקה של 18—20 מלמ״ק בשנה לא השפיעה לגמרי על המעינות ומאידך היתה תנודה קטנה במליחות של מי הקידוחים הקרובים יותר לים. המשמעות הראשונה היתה חוסר הקשר בין שפיעת מעינות כברי והפקה משכבת הקנומן העליון הפוריות. העמקת הקידוח באיזור הביאה לגילוי שכבה צבה ורוויה מים בקנומן התחתון ומכאן לסידרה של קידוחים עמוקים: כברי 9, 15, 16, ואדי קרן 3, 4, 5, געתון, עבדון יערה 5, יערה 6, והר, שבוצעו עד 750 מ׳ עומק, עם פני המים כ־42 + מ׳ ועם מים ארטזיים, שהוהפכו מפי הקידוח בכברי 15 (עומק 729 מ׳) וכברי 16 (עומק 740 מ׳). לכרבית הצער נראה כהקרסט מפותח פתוח בשכבות הדולומים של הקנומן התחתון ולכן ההפקה מהקידוחים די קשה בגלל נפילות המים הניכרות. הדבר המייחד את רוב הקידוחים היא ספיקה יחסית קטנה, מ־1.25 ועד 2 מ״ק/שעה/מ׳ נפילה. יש לקוות כי פעולות האסידציה המבוצעות בתקופה האחרונה יאפשרו ניצול גבוה יותר של כל קידוח. עד כה הגיעו בממוצע לספיקות של 200 עד 300 מ״ק/שעה לכל קידוח. לפיתוח מיזור בגינו הגענו בגליל המרכזי לאחר שבוצעו מספר קידוחים באזורים מרוחקים ממפעלי מים קיימים. נתקבל פתרון לוקאלי לאספקת המים הדרושה. לסוג זה שייכים קידוחי חזון 2, 3, אבן מנחם, וכפר חיטים (טופוגרפיה 66.75 + מ׳, עומק 375 מ׳, פני המים 187 מ׳, ספיקה 475 מ״ק/שעה).

איזור הגליל העליון

באיזור זה, העשיר מאז ומתמיד במי הדן והבניאס ויובלי הירדן, היתה קיימת בעיה של אספקת מי שתיה מבוקרים ונקיים מזיהום. הקמת מפעל הדן הכוזרי פתרה את הבעיה ל־13 משקים המקבלים מים בעונת השיא — כ־10,000 מ״ק/שעה. כאן הונחו לראשונה צינורות אסבסט־צמנט — בקטרים 40״, 36״, 32״, 24״, (יותר כחמישה־עשר קילומטר) והמים התרמו בלחץ גרביטציוני למשקים ישר ממעינות תל־דן. גם בחלקו המערבי של הגליל העליון חלו שינויים הדזה לקידוחים העמוקים שבוצעו בקנומן העליון והתחתון בסביבות עין צין. כך נתאפשר ניצול יעיל יותר של האקויפר המספק בשעות השיא כ־3,000 מ״ק/שעה. נציין כאן, כי המעין לא הוכוח כליל על צמתיותו המיוחדת במידה הדזה להפסקה ההפקה כמנו לאחר שנת ההשקיה ועד התעוררותו מחדש עם בוא הגשמים. קידוחי תל הצור ושדה אליעזר הוכיחו את המשכיות האקויפר המזין את עין צינן על מספר ניכר של קילומטרים מרובעים, דבר שאיפשר את הרחבת מפעל המים האזורי.

איזור באר־שבע

התפתחות התעשיה וגידול האוכלוסיה באיזור זה גרמו לדרישות מים נוספות שנענו בעקבות ביצוע שורה נוספת של קידוחים בשכבת הקנומן העליון המקבלת את ההזנה שלה מהרי חברון. המים שנמצאו הם טובים, 215 מ״ג כלורידים לליטר מים ומיפלס אבסולוטי 19 + מ׳. הקידוחים שבוצעו הם: עומר 1, באר־שבע 6, 7, 8 (טופוגרפיה 306.9 + מ׳ פני מים 288 מ׳) וציקלג 1.

איזור שפלת החוף

באיזור זה חלו התמורות הגדולות ביותר בעשור הנסקר. כזכור, מנוצלות כאן שכבות החול והאבן־חול מגיל הפליאו־פליסטוקן, המהלות את האקויפר של שפלת החוף. רוב השאיבה היתה מרוכזת כאן מאז החל הפיתוח החקלאי בישראל. הגברת השאיבה משנה לשנה נתנה את אותותיה השליליות במקומות אחדים שבהם התקדם גם המן הביני לתוך היבשת במידה ניכרה והיוות סכנה למי התהום. אפשר לאבחן 3 תקופות של ניצול המים באיזור זה:

א. ניצול נורמלי של מי תהום כשכמות המים המופקת בכל חלק וחלק של רצועת החוף קטנה מהמילוי התחור הטבעי.

ב. ניצול מעל למילוי התחור הטבעי תוך שמירה על יציבות האקויפר.

ג. החדרת מים וניצול רציונלי של מי התהום בשפלת החוף.

התקופה הראשונה נגמרה בשנים הראשונות של המדינה. פיתוח מהיר של החקלאות וההתישבות הכביסו אותנו לתקופה השניה של ניצול יתר של מי התהום ושימוש חד־פעמי ברזרבות הרב־שנתיות של המים שנצטברו בפליאו־פליסטוקן. יש אומדים את ניצול היתר הכללי בכל רצועות החוף ב־450 מלמ״ק ויש המעריכים אותו ב־40% יותר מזה.

יצויין, כי עברנו בהצלחה וללא זעזוע תקופה זו שנגמרה ב־1964 עם הפעלת מפעל המים הארצי, שהחליף ברוב המקרים את שאיבת היתר. אנו נמצאים מאז 1964 בתקופת החדרת מים בשפלת החוף. הפעולה נעשית בעיקרה בעונת החורף בגלל הצריכה הקטנה המאפשרת להחדיר את המים למאגרים התת־קרקעיים ולשאוב אותם מחדש מקידוחים קיימים. מכסימום ההפקה היה 445 מלמ״ק בשנת 1963/64 (לפני הפעלת המפעל הארצי). מינימום ההפקה היה בשנת 1967/68 — 385 מלמ״ק, פחות החדרה שבוצעה באקויפר זה — 94 מלמ״ק, כך שההפקה נטו היתה 291 מלמ״ק בלבד (65% מהפקת 63/4).

כ־120 קידוחים משמשים את הרכנית ההחדרה באקויפר זה ומתכננים להוסיף כ־60 קידוחים נוספים לקליטת מי החדרה באזורים חדשים שברצועת החוף (חדרה, נתניה, ועד הרצליה), המתכים לתיקון מצבה ההידרולוגי ע״י יבוא מים ממקור חוץ והעשרת מי התהום.

בעשור זה נוצלו לראשונה בצורה אופטימלי מי שטפונות החורף ע״י החדרתם לשכבות האבן־חול והחול של רצועת החוף. לאחר הקמת מפעל שקמה (1962) עם אגני הפיזור ע״י זיקים, הוקם מפעל נחלי מנשה המעביר את זרימות הברקן ונחל סנגנית לאגני החילחול של חולות קיסריה (1966). המפעל מחושב לקליטת 12—14 מלמ״ק מים בשנה.

איזור הערבה ואילת

לאחר גילוי מקורות מים באזורים חצבה, עין־יהב, וצופר נעשה בעשור האחרון מחקר הידרו־גיאולוגי וגיאופיזי מקיף. בעקבותיהם באו קידוחי חצבה, ברוכה, שיזף, עין־יהב וגרופית. המים מופיעים בשכבות הניאוגן של החול חולוקים. ארתוד כאן שטחים נרחבים לחקלאות חורפית בעיקר והוקמו ישובים חקלאיים המנצלים כיום כ־4 מלמ״ק מים בשנה. הכולת הכלורידים נעה בין 290 — 350 מ״ג לליטר.

יצויין כי מפעלי ים־המלח בציבו הצליחו לפתח מקורות מים באיזור ים־המלח ע״י קידוחים בקנומן ובאבן־החול הנובית. בעקבות ניצול המים משכבות הקינומן, במשך שנים, התברר כי קיימת ירידה מתמדת של המפלסים בקידוחים אלה בגלל דלדול מקור מים זה. לעומת זאת, ההפקה מקידוחים שבוצעו באבן החול הנובית הראתה יציבות יותר גדולה וגם כושר אספקת מים גבוה יותר. מים אלה הופיעו כארטזיים בקידוח תמר 3 עם לחץ ארטזי של 34 מ׳. קידוח זה נקדח בקינומן בשנת 1958 לעומק 77 מ׳ והפיק 450 מ״ק/שעה. לאחר העמקתו בנובמבר 1969 לאבן החול הנובית הוא נהיה ארטזי עם לחץ של 34 מ׳ בפי הקידוח וספיקה של 300 מ״ק/שעה. בשאיבה מספק הקידוח 600 מ״ק/שעה עם תכולת כלורידים של 600 מ״ג/לליטר מים. כיום מנצל המפעל מכל מקורות ההספקה 13 מלמ״ק מים בשנה.

עיריית אילת נעשתה צרכן חשוב של מים הודות לפיתוח הנמל והתעשיה המקומית. הוקמו כאן שני מפעלים להתפלת מי־ים בשיטת פריצת אדים ליד תחנת הכוח המקומית. בתכניה — הקמת מפעל התפלה נוסף בשיטת פריצת אדים. לתשומת־לב מיוחדת זכתה אספקת המים למפעל הנחושת בתמנע. הקידוחים שבוצעו מספקים מים עם תכולה של 900 — 2000 מ״ג כלורידים לליטר. המים מתאימים לתהליך הייצור.

(מתוך „הנדסה ואדריכלות", כרך ל׳ חוברת א׳).

זליון בע״מ

יצרני מתקנים למים נטולי מלחים

אזור התעשיה קרית אריה. ת.ד. 370 פתח תקוה
טלפון: 91 84 03; 91 85 75

15 שנות נסיון בייצור מכשירי "זליון", תוך שכלול ושיפורים מתמידים.

שרות קבוע בכל חלקי הארץ.

בין השיפורים שהוכנסו לאחרונה:

א. חיטוי המכשירים למניעת הצטברות של היידקים במחליפי היאונים.
ב. עמידות בלחץ עד 30 אטמוספירות למכשירים הסטנדרטיים
ג. מכשירי זליון שקופים ללחץ עד 12:0 אטמוספירות.
ד. מעכשיו גם ציוד משלים:
* מסננים מוקדמים עד 1 מיקרון.
* מסנני פחם אקטיבי.
* מסננים בקטריאליים 0.2 ו־0.45 מיקרון.
* מודדי מוליכות מהוצרת חוץ.
* מזקקים טרמיים למים בי דיסטולט עם הקרנה אולטרה סגול עד 50 ליטר/שעה.

המרכך שיפור מים בע״מ

אזור התעשיה החדש, פתח תקוה, ת.ד. 1004 ת״א.
טלפון: 91 25 86, 90 89 85

השבחת מים לתעשיה, למוסדות, ולבתים פרטיים

יצרנים וספקים של:
* מסנני חול
* מסנני חרמילים
* מסננים דיאטומיים
* מרככי מים
* ציוד כלורינציה
* מתקנים ליצור מים נטולי מלחים
* אוסמוזה הפוכה
* משאבות מנון
* מתקנים מיוחדים

מחלקת שרותים לאחזקה של:
צנרת תעשיתית, מיתקני קישור, מיתקנים כלורינציה בריכות שחיה.

„המרכך" לשרותך בכל עת!

כלורינטורים לטיהור מים

* להספקת מים עירונית
* למתקני ביוב * לבריכות שחיה
* למפעלי מזון * לתעשית הדרים

הספקת:
* מדי זרימה * מערכות pH
* משאבות מינון

הספקה מיידית מהמלאי

פישר את פורטר ישראל בע״מ
תל־אביב, רחוב תלפסן 39, טל. 821566, 824244

לכל מי שבאמת איכפת

ווסתי „אוניטרול"

ליעול, תכנון ההשקיה — וחסכון במים בחקלאות, בצריכה ביתית ובתעשיה

מ־25 ליטר בשעה ועד 350 מ״ק בשעה ומעל בקטרים שונים.

„אוניטרול" מוצרים לחסכון מים בע״מ
ת.ד. 22181 תל אביב, טל. 227055, 245812.

ש. מלצר ובניו בע״מ

ייצור ושווק של:

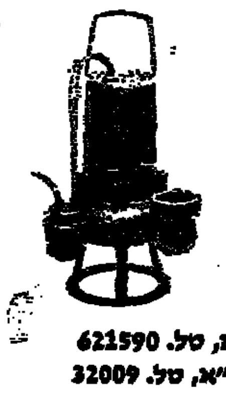

* משאבות תת־מימיות לביוב גלמי.
* משאבות יניקה עצמית עם מנועי שריפה.
* משאבות כיבוי־אש (הג״א).
* משאבות יד וחשמליות למקלטים (הג״א).
* משאבות לתעשיה הכימית — מתוצרת שוויץ.

ייעוץ והדרכה:
המשרד: דרך פ״ת 31 ת״א, טל. 621590
המפעל: רח׳ המסגר 48 ת״א, טל. 32009

אבזרי פלסאון חוסכים זמן הרכבה

כאשר אתה עוסק בהנחת צנרת פלסטית
הזמן הוא גורם חשוב.
אם יש לך להרכיב עשרות אבזרים לדונם,
חסכת זמן יקר,
המצטבר לשעות רבות.
אבזרי פלסאון קלים ומהירים להרכבה,
כדאי לך להתעניין בהם.
נשמח לשלוח לך פרוספקט ומחירון,
ללא התחייבות מצידך.

פלסאון
המפעל: מעגן־מיכאל, טלפון 063-99159
מכירות: תל־אביב, רח׳ קבוץ גלויות 26, טל. 827845
ובכל סניפי הסטכיר המרכזי — המחלקה הטכנית.

HARTMANN AND BRAUN AG

BARTON EUROPA, N.V.

ROBERTSHAW CONTROLS COMPANY

מכשירים ומערכות פיקוד ובקרה
אוטומטיות למתקני מים

„קונטאל"
הנדסת מיכשור ובקרה בע״מ
דרך פתח־תקוה 44, ת.ד. 36005, ת״א, טל. 38352

בורלה ושות׳

שרות להשבחת המים

הוד־השרון, הדר — טלפון 924094

מספקים:
מרכבים * מסננים * כלורונטורים * כמיקלים למערכות קירור * לדודי קיטור * לדודי חימום
* חומצות והומרים לנקוי מאבן מים
שפוץ מתקנים קיימים * ניקוי מאבן מים
שרות פקות חדשי
משאבות מינון

עירית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מ/441

הקמת בית כסא צבורי ליד בנין העיריה

עירית תל־אביב־יפו מבקשת בזה את קבלת הצעות מקבלנים לבצוע העבודה הנ״ל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודה נשוא המכרז בהתאם ל„חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות — תשכ״ט 1969" ותקנותיו.

את התכניות, הפרטים, תנאי המכרז וטפסי הצעות המחירים אפשר לקבל במינהל ההנדסה שד׳ קק״ל 68 קומה ד׳ חדר 403 תמורת תשלום של 50.— ל״י בקופת המינהל. תשלום זה אינו מוחזר.

קבלן הרשום כנ״ל והמעונין להשתתף במכרז זה, יגיש לעיריה הצעת מחירים ב־2 העתקים על גבי הטפסים שהומצאו לו, וישלח אותם בדואר רשום במעטפת ההצעה שהומצאה לו לפי הכתובת: עירית תל־אביב־יפו, מחלקת מזכיר העיר כבר מלכי ישראל, עד יום ה׳ 19.10.72.

על המציע לצרף אשור מתאים על רישומו וסיווגו אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.

התשלום: בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי המכרז.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז, וכל סטוי בהם עלול לגרום לביטולה.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או חלק הימנה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהי.

י. רבינוביץ
ראש העיריה

י״ט תשרי תשל״ג (27.9.72)

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

מחסנים

● דרוש אולם בשכ"ח 200/40 מ"ר, בסביבה שכונת מונ' טיפיורי, קרליבך, הקריה — ת"א עם השטח וכיום טלפון 281186.

מגרשים

● בהר-כנען אחרי מרצלציה ליד מלון אורנים משקיף ל' כנרת. טלפון 614506 ת"א.

● מגרש פרטי צמודות ל' חוילות ע"י שכונת אזור וילות, מקום גבוה — 4000 ל"י במזומן והיתרה בתשלומים. מים נוחים מרכז הקרקעות ת"א אלנבי 112 קומה ב' טל. 615088.

דירות בשכר חודשי

● בחולון בשכ"ח 3 חדרים, ריהוט מצויינת, הרצוג 5 טל. 532273 — 441683.

● דירת 3 חדרים להשכרה, חוות, מספר 12, כריהוט ה' 4 בתים, קריוטלמו, כל היום.

חדרים מרוהטים

● חדרים מרוהטים עם שירותים, ללא להשכרה. טלפון 241853.

ביקוש דירות

● עצור!!! ללא דמי תיווך!!! נבטיח בתחזירת לך יעילות את דירתך או חדרך. "ידיעון דירות". 242077.

עסקים

● בית יציקה לנחושת ו' אלומיניום בתל שמור ערין בכל הגדלים. ת"א הרצל 128.

משרדים

● בשכ"ח ברוזנגוף ברד"ש מן 3 חדרים מסוד טלפון.

חנויות

● למכירה 2 חנויות צמודות (ד) 80 מ"ר ר"ב הרואה 736374 בערב.

הצעות עבודה

● דרושים מיד לעבודה ב' רמת השרון 1. מהנדס 2. פקידה מנהלת לחשבונות.

דירות מרוהטות

● אל תתאמץ!!! ללא דמי תיווך!!! תמצא בתחירות אם הדירה שאתה מחפש ב"ידיעון דירות" 242077.

אולמות

● למכירה באיזור התעשיה פ"ת, אולם לתעשיה 100 מ"ר + 100 מ"ר גלריה 912595.

בקוש עבודה

● חנו! שולחים עובדים/ות פקידים/ות כלל המגזרים "בזק" 011980.

מכוניות

● וליאנס משר 1961 במצב יוצא מהכלל 0.500 ל"י.

השכרת רכב

● "באזר" השכרת מכוניות וניידים (תנאים מיוחדים לתיירים). אוירו — השנה. טלפון 641432.

דירות

● בכפר-סבא ובהודהשרון 250 דירות וקוטג'ים, 3 חדרים, 81,000.

וילות ובתים

● בהרצליה-פיתוח — רענה קוטג'ים למכירה "ביחדוד" טל. 930659.

קבלנים

● להתיחד דירות "גני ה' מרוהטות בגלנים ובמקופות".

דירות למכירה

● הזדמנות-בלתי רגילה בר' החרים 120 מ"ר, 3½ חדרים.

על היום בתנ"ך

משנה היומית

רדיו — צה"ל

טלויזיה

שרות רופאים לפי המקומות

תל-אביב
● ד"ר סגל, בלוך 12, טל. 347860; ד"ר הראבן, אפשטיין 6, טל. 445281.
● בסד"א, טל. 101, 614333. רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. הבבקר חולים בבתיהם.
ירושלים
● הוזנת רופאים בבקרים דהופים מ-8 בערב עד לצהרת ב"ן בבוקר. טל. 101.
חיפה
● רופא תורן בבד"א. טל. 101.

תורנויות בתי-חולים

תורנויות מרקחת

مكذا من الأصل

مكذا من الأصل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד׳ רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י בשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

אופנועים וקטנועים

● בהזדמנות לרגל נסיעה אופנוע טריומף 6 כ״ס כוח 62 אבא הלל 25 רמת־גן — 21—17.

● קטנוע אב.אס מצב מצוין 2,000 ל״י עד 17 616827 מ־ 17 747097.

● בהזדמנות למכירה + מידה בנורה טלפון 50487 בשעות העבודה.

● פיאט ראשונה וטפה כפרי גם מכוסה 1969, במצב הדש. 250619, 286100 בערב.

● למכונאי — חבויס קטרה מכן כתוצרה ר.ב.ז. היחידה המאושרת ע״י משרד התחבורה. להשיג: „ומכה רוני״, לסהרגן, ז׳בוטינסקי 45, טל. 727341, ובכל המוסכים.

● פילגו כוס 1966 אחרי או ברזל בזול לפנות 282360.

● בזול! רכיב גבו כס סוס 1966 במצב מצוין 224826.

ביקוש רב

● רכב תיכון — 448806, קונים כל סוגי מכוניות בי מחירים הגבוהים ביותר בשוק.

מציעים למכירה

● מונל אמבליונייר מכראור פוני 100 1050 2,000 — 729898.

● ציוד שירה בהזדמנות: אמפליפייר 100 ואט, ג כוח בוכה גרולות רם סאונד, מכבר רמקולי הגה, מיקרופון וכסאות, מיפוי ריקורה. אלונית מסיונו טלפון — 50620 דות.

● מכונת ביחית לשטיפת כלים אמריקאית משומשת במצב טוב למכירה 500 ל״י. רגוש טל. ת״א 244171 בשעות 16—8.

● ציורים ימים ואורנינלים באסכן בהזדמנות למכירה סימן בע״מ. בכו׳ אלנבי 113, ת״א לפנה״צ.

● למכירה בהזדמנות הגור אפיה אמריקאי במצב מצוין טל׳ 527536.

● סלוויזיות ומכונות כביסה דגמי 1973 גם ב־50 ל״י לחודש התקשר עוד היום לטלפון 240298.

● תנורי בישול ואפיה בהזדמנות גדולות מ־1050 ל״י ומעלה, „מרכז המקררים״ צ׳לנוב 13, טלפון 821804.

● מערכת כמרואו מושלמת ומשוכללת בהזדמנות 934410 התנות, ב־165.

● מכסות כודיות מתוכננות להרכבה בקיר וברצפה. גודל 26/25/16 ס״מ טל. 57840.

רוצים לקנות

● אני מילים יהיר קונים במחירים גבוהים בלוח בליפה ובהמין „ביתן״ אהר הע״ל 15.

● כפרים משומשים: מהר! אבן־עזרא „כנופי״, ל„מכלך״ 445814.

● קונים מלווה קליפה ובשר הון! דיון עדקות רוטשילד 10, תל־אביב.

● סלווה קליפה ובישוה מילבים מחירים גבוהים. „בוסתן״ ליליינבלום 42, תל אביב.

● „הלומה״ קונה ומוכר הופר ביס כלוממים ופריז׳ודרים סלפון 574241.

● קונים דברים משומשים, רהיטים, פריג׳ידרים, ריהום, מעדרי ...

בתי־ספר ושיעורים

● כמורכם בתבניון מעגיני להם שיעורים במתימטיקה, פיזיקה ואלקטרוניקה. בכל הכנה לבגרות 410610.

שידוכים

● המכון המרעי להיכרות הרדית ת״ד 26151, תל־אביב פנה ותענה ללא התחייבות.

מקררים

● 1 527061 קונים מקררים משומשים מ־כלמים מחיר גבוה 527061.

● מחיר מכבו! עבור המקרר המבוטח שלך ממשה 524636.

● מקררים מכורמים מ־130 ל״י בהזדמנות כולל ביטוח „קירור לוניטקי״, לבינובי 102, תל־אביב — 526834.

● פריג׳ידר אמקור פאר ב־מצב מצוין סילברלון אבן גבירול 128 רק לפנה״צ.

חיות בית

● פרש 500 ל״י כלב קולי צעיר רגליים לבנות, חזה לבן צפורן שחורה בכבל קדמית. אבד בבביין. לטלפון 530415, 961546 ת״א.

● למכירה בהזדמנות גורות קולי (לאבי) + תעודות סלי 814898.

● הצטרף לקבוצת אילוף כ־הרצליה — 80 ל״י למגור שיים. 08—068008 אחה״צ.

● למכירה גורי כלב זאב גזעיים עם תעודות. לפנות בשעות הערב טל. 745422.

שטיחים

● הדבקה שטיחים מכל הסוגים באחריות מלאה סיוד סורה חיים מחירים זולים 574216 מוינברג.

● בכל הזדמנות בקשו כ־ניל — CROWN VINYL הקירומור שלכם קטלוג ה״ס 1973 של מפסים: קראון די חוצרת אנגליה.

● הדבקת שטיחים והדבקה וילונות, עבודה באחריות לפנות ליהודית 36840.

מכונות כתיבה

● השאלה, מכירה ותיקונים, דיון שרירה רומשילד 10 טלפון 50046.

● בירונסבניקה — מכונות כתיבה היציבה, מכירה ותיקונים החברה, אלנבי 94 — 560030.

טלוויזיה

● עקיבא — תיקוני טלוויזיה בביהם באחריות 810438 — לפנה״צ 444442 אחה״צ.

● טלוויזיות נפלאות דגם 1973, גם ב־50 לירות לחודש התקשר עוד היום לטלפון 240298 והמכשיר בביתך.

● תיקוני אקספרס למכשירי טלוויזיה ואנטנות בביתך, צלצל: 825133—34806.

● „באבא״ סוכנות כללית לישראל, מעבדה מלודית ל־תיקוני טלוויזיה „באבא״ בר פלי־ישראל 31, ת״א, טל׳ 528517, 246123, 536222, הסוכנות אינה אחראית לכל מעבדה אחרת ב־ניס 71.

● „אלקטרו־טל״ תיקוני טלוויזיה הרכבה ושיפוץ אנטנות 558808.

● 25 ל״י הביטוח כולל מכשיר חברת „דגמין״ 545820.

● שרות מהיר לתיקוני טלוויזיה וכביסה! מכתבים ...

● במחירים ללא תקדים, היום מציעה 25 ל״י ... 100 ל״י ... 624631.

צילומים

● הזדמנות! „איטי פנטריט״ ...

נופש

● סלון גן המלך נתניה, טלפון 053—23013, משר, גן פם הבראה וירת רבש בחדרים מבואים עם שרותים צמודים, מכניין מלא, החל מ־25 ל״י, בחדרי הוה, פרס לחגים.

תריסים

● מבצע תג כה התלה מחירים תריסי הזזה —.55 ל״י ...

דודי שמש וחשמל

● היוצר — ההוד נגולל ? טלפון 825078, 880612, הרר את הדודים הז׳ כלכה 16, תל אביב.

● לרו־אור, הדוד נגולל ? טל׳ גן 22590 או 81920 דודי שמש וחשמל תל־אביב רחוב נחלת בנ 34.

● „עדותגבר״ — „אפקור״, לשרותך בציוד ובפבר. 260983 הפלדי־בורני 68, תל־אביב.

● „הבונה״ הדוד נגולל הקו כי דודי שמש וחשמל מכל הכונים תוך שנתיים, 30 שנות שרות נאמן, לרגב כתולה 6 שנים אחריות. תל־אביב לינדנבלום 7, טלפון 254504, 256760.

● „בלייק״ תקוני דודים מכל הכונים באחריות מלאה ע״י מומחים. טל׳ 24160 ת״א דרך פתח־תקוה 80.

● „בייל״ תקוני דודים מכל הכונים באחריות מלאה טל׳ 536808 דרך פתח־תקוה 80, תל אביב.

● „הבה״ — תיקון והחלפת דודים נחלים תוך שבועיים, 286680, גבעתיים.

● „סידוסית״ — פיטן מפחרי ריטום, 10 שנות אחריות, ספנם ריטום, צפוי פלסטיק לזיכי ואמייל, החלפות ותיקון גיא, „משיצי דודי שמש ר השמלי״ הירקון 352 תל־אביב. 441486, 444176 ירושלים פינס 5 — 234960.

● „מירופית״ — כיפון מכחרי ריטום, 10 שנות אחריות. צפוי פלסטיבי ואמייל, החלפות ותיקונים. „משיצי דודי שמש וחשמל״, הירקון 352 תל־אביב, 444176, ירושלים פינס 5 — 234960.

רהיטים

● קונה רהיטים משומשים ועתיקים פריג׳ידרים ירושות והסלום כהן 596272.

כלי נגינה

● „וומרפלר״ היבואן הגדול ביותר לכלי נגינה בישראל, סוכני „הסונד״, „פרמיה״, „הורנר״, „ולמר פרימל״, „בכך — ארה״ב״, תל אביב, בן יהודה 8.

● הזדמנות, מספר מצומצם של מכנורים כמעט חדשים ופכנרי כבר מטובחים קליינגה, ירושלים הה׳ כורש.

● פנקהרים מובחרים ברך גות מהיר שונות ישר מן היבואן: לצרכן במשמיים, שמיינווי, אגר סאנה, תגלה, שימל קראפר ודג׳רס גם יבוא מסור מפסים. בכו ל בחה״ס המקצועי קלינגה, ירושלים כורש 6, 223798, תל־אביב, זמנהוף 38, טל. 282889.

הודעות לציבור

חוק המים תשי״ט—1959
הודעה על הפקדת תכניות החדרה

נמסרת בזה הודעה לציבור שהתכניות להחדרת מים, לי שנת 1972/3, המפורסמות לי הלן, אשר הוגשו ע״י מקורות, חברת מים בע״מ, הופקדו לעיון הציבור ביום 15.9.72, במקומות הבאים:

1) במשרדי נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי, רח׳ ד׳ בס׳ 10א׳, הקריה, ת״א.

2) במשרדי חב׳ מקורות, מחלקת הספקת המים, רח׳ לינקולן 9, ת״א.

3) הכנית החדרה משעל נחלי מלמה

בעירית חדרה, מועצה מקומית פרדס חנה, מועצה אזורית חוף הכרמל.

4) הכנית החדרה אנגם שפר בה

במועצה אזורית חוף אשר קלון ובמועצה האזורית שער הנגב.

הציבור רשאי לעיין בתכנית הנ״ל במקומות בהם הופקדו, וכל מפונה, שפא או צרכן באיזור החדרה רשאי להגיש הצעות, הסגות או התנגדויות מנומקות בכתב לתכניות אלה, תוך ששים יום מיום הפקדתן, לפי הכתובת: נציבות המים, האגף להקצאות והשרוי, רח׳ ד׳ בס׳ 10א׳, ת.ד. 7043, הקריה, ת״א.

מ. קנטור
נציב המים

מכונות כביסה

● מכונות כביסה חדישות 1973, גם ב־50 לירות לחודש, התקשר עוד היום לטל׳ 240298 והמכונות בביתך.

תנורי חמום

● מעוניין לקנות 40 תנורי פיירלכיל משומשים טלפון — 053-24424.

השקעות

● קנה נכסים ב־10,000 ל״י, פרטים: קבוצת לקניית נכסים, חיפה: 04—254612, תל אביב: 03—261652, ירושלים: 02—53859.

שונות

● בימול שיק על סך 365 מספר 481965 על שם בוזהי בשת.

שרותים

● שמן ביותר מאי ועד תי בי „מרכז השיפוץ״ הלל 36 טל. 03/861402.

● מרכז השיפוץ — מבצע ציפוי תיקרות וקירות 77, מספוס פלסטיים רשופצים המשרד בשלפה המלך 107 טלפון 247625.

● זיפות וביזוד נגגה — לקראת החורף! קורות ובנוע מהיר ומהימן אחריות. טלפון 444890 — 440970.

● „הסבריק״ — פלסטים ? טבריקים מרצפה ושמטה עם פוליש שוויצרי 248224.

● מקבלים עבודות ניקיון יסודי וקבוע 829089 לפנות לשלום.

חקלאות

● למכירה משק בפרחן 20 דונם נטיעה פרדס ת״א, כולל 20 דונם אדמה חקלאית + 4 דונם פרדס בכתיר 120,000 טלפון 922798.

● טרקטור ג׳ון דיר 20X80 עם מחרש מתהפכת מכתפיה עטש הירדן דורוהוג׳צר חיים בכל שעות היום.

הלוואות

● —.000 ל״י כוויות לעובדי המדינה, צבא וציבור — 448085.

● אנו מסדירים הלוואות ל־עובדי מדינה ולקבועים. טל. 08—614113.

● הלוואות לרוכשי ובעלי רכב, מור—מכר ורכש בע״מ. יהודה הלוי 62 ת״א, טלפון 612305.

● 2000 במזומן ומיד לעובדי צבור צבא ומוכרות. טל. 58840.

למוסד צבורי
דרוש
מנהל חשבונות
מנוסה
בא לפנות לת. ד. 1114 ירושלים.

דרושים/ות מוכרים/ות

לחנות לתיירים
בנמל התעופה לוד

ידיעת השפות אנגלית ועברית הכרחית

לפנות עם המלצות לת.ד. 262 ת״א

דרוש
✶ **חרט מעולה**
✶ **מסגר רתך**
מובטחים תנאים טובים
לפנות:
מכנו צור בע״מ
איזור התעשיה החדש
פתח־תקוה, טל 912859

מלונות דן
למלון דן תל־אביב
דרוש
NIGHT AUDITOR
רצוי כושר הדמור
נא לפנות למחלקת הד מנגנון בשעות העבודה במלון „דן״ תל־אביב.

למפעל תעשייתי בת־א
דרושים מיד
✶ עובדי מתכת וחשמל
✶ עובדים / עובדות — הרכבה
✶ עובדים — לעבודות חוץ חפירות עפר וכו׳
✶ עובדים בלתי מקצועיים
לפנות מיד טלפונית 37038

צעיר בעל פולקסווגן סגור
עם עבודות מחמש עבודה
משעת 16.00 לפנות טלפון 915448 משעה 14.00

דרושה
פקידה להנהלת חשבונות
לפנות: מ. ממלר כתובת למסוח בע״מ שער פלמר 1, קומה ד׳, חיפה.

דרושים
1. **חשמלאי רכב**
לעבודה קבועה בתנאים טובים.
2. **מכונאי רכב**
אחרי צבא, תנאים מצויינים.
מוסך „תושיה״ בע״מ טל. 36825.

דרושה
פקידה־כתבנית
במשרד עורכי־דין
לשעות אחה״צ
(מ־4 עד 7 ארבע פעמים בשבוע).
לפנות אך ורק בכתב, ובפרסים מלאים
לעו״ד ד. אחיעזר, שד׳ רוטשילד 109, תל־אביב.

לחברת בטוח בתל־אביב
דרושה כתבנית פוליסות
מעברית לעברית
נא לפנות טלפון 50211

לבית הספר המקיף הדתי במגדל העמק
דרושים
מורים
במקצועות הבאים:
תלמוד ✶ ספרות התנ״ך ✶ ביולוגיה ✶ כלכלת בית.
מנהלן
מועמדים מתאימים יפנו ישירות למנהל בית״ס טלפונית למס׳ 065—40571 או בכתב בהקדם למר אברהם בודשטיין, מ״מ ראש המועצה המקומית, מגדל העמק.

דרושים
מסגרים
לעבודה במפעל
בפתח־תקוה
לפנות טלפון 914166

דרושים
מורים והמדריכים מקצועיים לתרבוי נוער במשרות מלאות וחלקיות:

✶ חוצבות עין: דימונה, ירוחם, קרית־גת.
✶ מכונאות רכב: אשקלון.
✶ חשמל כללי: טבריה.
✶ חשמל רכב: עכו.
✶ מכונאי פקידות: אשדוד.

המדריכים יהיו עובדי החינוך ההרבבה.

על המעוניינים להאם מועד שיחה עם מר ב. זיכר, עליה־הנוער, רח׳ קפלן 12, ת״א, טל. 258324.

לתיכון בת״א
דרושים
מורים
למשרות חלקיות
בקר/ערב
שרטוט בניין, התעמלות
אנגלית (בעל/ת רשיון בלבד)
פקידות (תכתובת ומשרדאות)
אלקטרוניקה
לטלפון 614094 ת״א
בבקר 1—9;
בערב 7—4

הכל בכל כלול בלוח הכפול

לחברת ספנות גדולה בחיפה

דרושות

1. **פקידה כללית**
פלוס כתבנות עברית עם ידיעה באנגלית
2. **כתבנית אנגלית**
3. **קצרנית־כתבנית מעולה באנגלית**

בדבר פרטים נא לפנות לטלפון 04—533181

משרד התקשורת
הנהלת שירותי הדואר
המחלקה כח אדם ותקנים
לשירותי הדואר במשרד התקשורת

דרושים נערים בני 16 ומעלה מכל חלקי הארץ לחלוקת דברי הדואר בבתי הנמענים

א. שעות העבודה
בימים א—ה בשעות 07.00—14.00
בימי ו׳ וערבי חגים בשעות 07.00—12.00

ב. שכר
השכר מחושב לפי גיל הנער, נסיונו בעבודה, ותק בשירות והשכלה (מספר שנות הלימוד בחינוך על יסודי) כמפורט להלן:

הגיל	ללא השכלה על יסודית	לאחר השלמת שנה לימודים אחת בחינוך על יסודי	לאחר השלמת שנתיים בחינוך על יסודי
16	270	286	327
16½	294	310	350
17	319	335	376
17½	343	359	376

ג. הטבות נוספות
1. תוספת מאמץ בשעור של 1.50 ל״י ליום בשנה הראשונה לעבודה, תוספת של 2.25 ל״י ליום בשנה השניה, ושלוש ל״י ליום עבודה מהשנה השלישית ואילך — בעד כל יום עבודה בפועל בחלוקת דברי דואר או מברקים. כן מקבל כל נער תוספת של דמי כלכלה בשעור של 0.80 ל״י בעד כל יום עבודה בפועל.
2. ביגוד
3. תשלום קצובת נסיעה בהתאם למקובל בשירות המדינה.
4. נערים הלומדים בשעות ערב להשלמת השכלה תיכונית (עיונית או מקצועית) יהיו זכאים להחזרת מחצית הוצאותיהם מכסף לימוד בהתאם למקובל בשירות המדינה.

ד. קידום
הנערים ישתתפו — אחרי תקופת עבודה של שנה, שנתיים — בקורסים מקצועיים של שרותי הדואר, שיאפשרו קידומם בעבודה במעמד ובדרגה בתפקידים פקידותיים.

ה. תנאי עבודה
על הנערים יחולו כל תנאי העבודה של עובדים צעירים המקיימים בשירות המדינה.

ו. הכישורים הדרושים
1. השכלה יסודית מושלמת
2. קריאת מכתבים בשפות לועזיות
3. כושר גופני טוב.

המועמדים העונים על הדרישות המפורטות יפנו ללשכת העבודה לנוער של שירות התעסוקה לשם הפנייתם למקומות העבודה.

לחברה גדולה בדרום הארץ

דרושים

לעבודות פיתוח והרחבה

א. **מהנדסים כימאים**
ב. **שרטטים טכניים**

תנאים טובים ינתנו למועמדים המתאימים
נא לפנות לת.ד. 493 באר שבע, מה׳ כח אדם

סודיות מובטחת

לחנות „עלית״ בראשון לציון

דרוש/ה מנהל/ת

הכישורים:
גיל עד 45, הופעה נאה, ידע במכירות, ערבות בנקאית, תושב/ת המקום.

על המעונינים לפנות לת.ד. 19 רמת־גן, עבור „חנות״.

לי.ג.ב. יועצי ניהול ביצוע בע״מ

דרוש

מהנדס אזרחי

בעל נסיון של 3 שנים לפחות בעבודות עפר ופיתוח

המעונינים יפנו לשם קביעת מועד לראיון לטל. 820102 תל־אביב.

למפעל באזור ת״א

דרוש

קבלן מטבח

לאספקת ארוחות צהרים
המפעל מעסיק כ־1200 עובדים

קבלנים רציניים בלבד יפנו הצעותיהם בדחיפות לת.ד. 9184 ת״א.

לכפר הנוער והזה הבוטינסקי
דרוש
מדריך מנוסה
לחוג חובבי רדיו
בשעות הערב

● המעונינים יפנו בכתב לת. ד. 12 באר־יעקב.

המועצה המקומית מעלות תרשיחא — כברי 9/72

למועצה המקומית מעלות תרשיחא דרושים עובדים סוציאליים לפי הפירוט דלהלן:

1. מנהל לשכה כללי.
דרגה י״ד לפי הדירוג האחיד.
דרישות התפקיד:
כשיר לעבודה סוציאלית, בעל תואר ב.א. עם 3 שנות נסיון או להלופין, בוגר לעבודה סוציאלית עם 5 שנות נסיון.
2. עו״ס כשיר לטיפול במשפחה.
דרגה יב—יג לפי הדירוג האחיד במשרה מלאה
דרישות התפקיד: כשיר לעבודה סוציאלית.
3. עו״ס כשיר לילד ונוער.
דרגה יב—יג לפי הדירוג האחיד במשרה מלאה למשך שנה אחת.
דרישות התפקיד: כשיר לעבודה סוציאלית.
4. עו״ס סוציאלית כשיר־קהילתי.
יב—יג לפי הדירוג האחיד במשרה מלאה.
דרישות התפקיד:
בוגר האוניברסיטה בסוציולוגיה בתואר ב.א.
5. עו״ס כשיר לילד ונוער.
דרגה יב—יג לפי הדירוג האחיד בחצי משרה לפי חוזה מיוחד עד 1.4.73.
דרישות התפקיד:
הסמכה בהוראה או להלופין, עו״ס כשיר.
6. 2 משרות עו״ס כשיר למדריך בקבוצה ...
דרגה יב—יג או עובד בהוראה, לפי חוזה מיוחד כנ״ל.
דרישות התפקיד: הסמכה בהוראה.
7. 2 משרות עו״ס כשיר להדרכה עבריינות לנוער.
דרגה יב—יג לפי הדירוג האחיד או עובד הוראה לפי ד.זה.
דרישות התפקיד: הסמכה בהוראה.

על המעונינים להציג מועמדותם לקבל במזכירות המועצה המקומית טופס „בקשה למכרז פנימי״ ולהגישו במזכירות עד 5.10.1972 בכבוד רב,
אדי בן יעקב יו״ר המועצה

לחברת תיכנון והתקנת מערכות רמזורים
דרושים

טכנאים

הכישורים הדרושים:
● ידע ונסיון בהרכבת ואחזקת מנגנוני בקרה למערכת רמזורים.
● כושר ניהול צוות עובדים ותאום עם קבלני משנה.
● בעלי רשיון נהיגה.

למועמדים מוצעים תנאים בהתאם לכישורים וכן קידום ע״י השתלמות בחו״ל

מועמדים המבקשים לפנות בכתב עם קורות חיים הפרטים בצבור אל ת. ד. 4104 תל־אביב עבור „טכנאים״.
— סודיות מובטחת —

מפעלי ים המלח בע״מ

דרוש
מפעיל ציוד עיבוד נתונים

הדרישות: נסיון בהפעלת מחשב, השכלה תיכונית, ידיעה בשפה האנגלית.
המעונינים יפנו בכתב למחלקת כח אדם ת.ד. 75 באר־שבע.

דרושה

מפעילה ל״אדן-X7000״

לעבודה זמנית בשעות נוחות

המעונינות תתקשרנה לטלפון 256098 ת״א

לחברה מסחרית בתל אביב

דרושה מזכירה
ליום עבודה רצוף

עם אפשרות לחצי משרה בשעות הבוקר

הכישורים הדרושים:
1. לאחר שרות צבאי
2. הדפסה בעברית ובאנגלית
3. נסיון קודם בניהול משרד בכל עבודות מזכירות.
4. כושר מגע עם לקוחות.

על המעונינות לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם בעבודה אל ת.ד. 16484 ת״א ולציין מס׳ טלפון אם יש.

דרושים

1. **עובד למוסך שרות**
עם נסיון בעבודות מכונאות
2. **נער מתלמד במוסך שרות**

נא להתקשר טלפונית
250128 — 255435 תל־אביב

דרושים
מכונאים לרכב קל
בעלי נסיון כללי

תנאי עבודה טובים.
מקום העבודה באזור ת״א.

לפנות: הנדסת תעשיה ומנהל, רח׳ בן־יהודה 211/א׳, ת״א, בין השעות 16.00 — 18.00.

לכפר הנוער מאיר שפיה
דרושים
1. אחות
2. רפתן
3. מדריך חברתי
4. פקידה כתבנית
מגורים במקום
לפנות בכתב לכפר הנוער מאיר שפיה
דואר מאיר שפיה

למשרד אדריכלות
דרושה
שרטטת מנוסה
טלפון 245222

דרוש מדריך
לשרטוט טכני
(משרה שלמה)
ל„בית אלישבע״ — ירושלים, רחוב אלי המודעי, טל. 02—31616

לפנות במקום, או למשרד העבודה — טל. 02—224141

דרושים
למפעל חדש באשדוד באופן דחוף:

10 תופרות, מנהל עבודה
שתי בחורות למכונת אוברלוק
שני גהצנים(יות)
6 בחורות לפיניש
גורן סופר מעולה

לפנות 055—24521 אריאלה

מ.ג.מ. מפעלי גומי מאוחדים בע״מ
כפר־סבא
דרוש
טכנאי ייצור
לקביעת השפלת עבודות ופרשות

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בציון קורות חיים ונסיון בעבודה למחלקת כח אדם ת.ד. 75 כפר־סבא.
סודיות מובטחת

למוסך במרכז תל־אביב
דרושים
1. פקיד מחסנאי
2. מכונאים
3. עוזרים למכונאים
טלפון 33563 בשעות 16.00 — 18.00

הורים יקרים,

אין אכפת לכם
מה שהילדים שלכם
קוראים...

חיתמו למענם על הארץ שלנו
השבועון לילדים ולנוער, המיועד לגילאים 8—15
והמומלץ על ידי משרד החינוך והתרבות.
כדי להפיק את מלוא התועלת —
חיתמו על הארץ שלנו
החל מגליון מס׳ 1 שהופיע ביום שני, 4.9.72

כל מנוי חדש יקבל חינם ידיעון כיס תשל״ג של הארץ שלנו

(גזור כאן)

לכבוד
הארץ שלנו
מדי ההפצה והמנויים
ת.ד. 233
תל־אביב — 61000

שנה	חצי שנה	רבע שנה
48.— ל״י	25.— ל״י	13.— ל״י
במקום: 57.60	במקום: 28.80	במקום: 14.40

(מחיר 2 כלבבות הבלתי מתאימה בתוך הדי)

הנני מזמין בזה את „הארץ שלנו״ החל מתאריך ________ ומבקש להמציאו לפי הכתובת והשם הרשומים מטה.

כתובת הילד למשלוח העתון:
שם משפחה ________ שם פרטי ________
רחוב ________ מס׳ ________
מיקוד ________ מס׳ טל. ________
יום הולדת: יום ____ חודש ____ שנה ____

שם ההורים או המזמין
שם משפחה ________ שם פרטי ________
רחוב ________ מס׳ ________
עיר ________ מיקוד ________ מס׳ טל. ________
מקום עבודתו ________

התשלומים: המחאה אישית בנקאית; לזכות הוצאת עתון „הארץ״ בע״מ בצרוף טופס זה.

קוראי הארץ שלנו תלמידים טובים יותר

הלוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

דרושים
מנהל קבלה
פקידי קבלה למלון באילת
תנאים מיוחדים
נא לפנות לת. ד. 800, אילת

דרושים עובדים
למוסד ארצי בתל-אביב
להנהלת-חשבונות

בהצעות מפורטות נא לפנות לת. ד. 2822 תל־אביב

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרות הבאות הפנויות:

אגף כח אדם

ראש מחלקת המנגנון

כשירויות הדרושות:
השכלה אקדמית כושלמת במדעי החברה והרוח (תואר ראשון לפחות).
ידע רחבה ונסיון בתהליכי עבודה משרדית; ניהול חבר עובדים (יועדף מועמד בעל נסיון ניהול כח אדם במוסד גדול).
כושר לקיים מגע נאות עם קהל ויחסי עבודה תקינים.
ידיעת השפות עברית ואנגלית.
ניהול תכתובת עצמאית.
מס' המשרה: אכ״א. ב/13

מחלקה לשרותים מינהליים

משכפל

כשירויות הדרושות:
דפוס אופסט בעל נסיון במכונות מולטיליט;
שליטה בעברית וידיעה באנגלית.
מס' המשרה: שמ. ב/2

פקולטה להנדסה כימית

טכנאי בכיר

תאור המשרה:
תכנון, פיתוח ובניה של מיכשור וציוד נסיוני לעבודות מחקר והוראה. ארגון וניהול צוות עובדים.
כשירויות הדרושות:
בוגר בי״ס להנדסאים או טכנאים, נסיון בעל ידע ונסיון בתכנון, כושר ונסיון בניהול צוות עובדים.
מס' המשרה: הכ. ב/168

פקולטה להנדסת חשמל

עובד טכני - מתכת

כשירויות הדרושות:
בוגר בי״ס מקצועי 4 שנתי במגמת מכונות, שליטה בעברית וידיעה באנגלית כדי קריאת חומר טכני.
נסיון קודם בעבודות מכניות [illegible]
מס' המשרה: הח. ב/194

מרכז המחשבים

קבניות / מעטגרות

כשירויות הדרושות:
השכלה תיכונית;
ידע בניקוב י. ב. מ.
כושר לקיים מגע נאות עם קהל.
הערה: עדיפות תינתן למועמדות בעלות נסיון בניקוב י. ב. מ. (כולל תכניות באנגלית) ו/או נסיון בהפעלת ציוד קלט/פלט
מס' המשרה: מח. ב/199

מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב לאגף כח אדם בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 6.10.72 בציון מס' משרה.

מץ
טלויזיות ומכשירי חשמל (ישראל) בע״מ
ת״א, רח' בקאבינוביץ 8, טל. 5[illegible]

דרוש/ה
פקיד/ה טכני/ת
לניהול כרטסת מחסן הייצור

לפנות אישית אל מהנדס המפעל בשעות העבודה פרט ליום ו'.

קופל טורס בע״מ
בעקבות
התרחבות ופתיחת משרדינו החדשים
ברח' טשרניחובסקי 21 ת״א
דרושים
למחלקת תיירות נכנסת
פקיד/ה כתבנית
בעלת שליטה מלאה באנגלית
פקידים בכירים עצמאיים
בעלי נסיון בתיירות נכנסת
תנאים טובים יתנו למתאימים
נא לפנות לטלפון 285202 או בכתב לת.ד. 4374 ת״א.
— סודיות מובטחת —

אוניברסיטת בר-אילן

מודיעה על משרות פנויות של:

1. **מזכירה בכירה**
מכרז מס' 30/72
הדרישות: ידיעת השפה העברית; שליטה מלאה והדפסה באנגלית (רצויה שפת אם); נסיון בעבודות משרדיות.

2. **טכנאי אלקטרוניקה**
לעבודות בניה ופתוח ציוד מדעי מתקדם.
מכרז מס' 31/72
הדרישות: בוגר בי״ס מקצועי ו/או צבאי; נסיון של 3 שנים לפחות בעבודה בהנדסאי מוליכים; רצוי ידע באנגלית כדי קריאת חומר טכני.

נא לפנות בציון מס' המכרז אל מחלקת המנגנון, אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן.

מנהל חשבונות

סוג ד׳ עם 5 שנות נסיון לפחות
הגיל עד 35.

מפעל גדול באיזור חיפה

מציע

עבודה מעניינת ביותר
בתנאי עבודה טובים

נא לפנות למחלקת המנגנון,
ת.ד. 1371 חיפה

סודיות מובטחת

מדרשת שדה־בוקר

דרוש:
מדריך חברתי
לעבודה
עם נוער יהודי מדרום אפריקה
תנאים טובים מאד למועמד המתאים.
לפנות: להנהלת מדרשת שדה בוקר
טל: 057—95051, 057—95046
או להנהלת קרן הנגב, ת״א טל: 57404
התחלת העבודה מיד.

לפזגז חברה לשיווק בע״מ
דרושים
1. **טכנאי**
בוגר בי״ס מקצועי במגמת מסגרות או מכונאות, בעל נסיון בארגון ומנהל.
2. **מחסנאי**
בקי ברישום מלאי ותנועות במחסן, רצוי בעל נסיון.
נא לפנות לטלפון 908781 למר כוקסי

לחברה תעשיתית גדולה
בענף הבניה

דרושה
מזכירה למנהל מחלקה

הכישורים הדרושים:
- אחרי שרות צבאי
- ידע בהדפסה עברית
- ידע בהנהלת־חשבונות
- נסיון קודם בנהול עצמאי של משרד
- ידע בהדפסה אנגלית, רצוי

נא לפנות בכתב יד, עם פרוט מלא לת.ד. 21095 ת״א עבור מס' 100.

לחברת השמירה דרושים

עוזר בכיר

למנהל סניפנו
בקרית-שמונה
התנאים הדרושים: —
- נסיון בהפעלת עובדים.
- כושר משא ומתן עם לקוחות.
- מגורים בקרית שמונה.
- בעל רכב — הכרחי.
- ידיעת השפה הערבית — יתרון.

לפנות בכתב־יד בפירוט תולדות־חיים מקומות עבודה קודמים וממליצים לת.ד. 3101 תל־אביב עבור קצין בקרית־שמונה.
סניפים בכל רחבי הארץ.

שמירה · אבטחה · חקירות · מערכות אזעקה

סטודנטים
וחיילים משוחררים
העומדים להתחיל לימודיהם:

דרושים מועמדים נוספים
לסיירת הבטיחות
במרחב תל־אביב

סטודנטים וחיילים משוחררים שנרשמו לשנה הקרובה ללימודים, יפנו למפקדת סיירת הבטיחות בדרך פתח־תקוה 158 ת״א, בכל יום בין השעות 8.00—13.00 או יפנו טלפונית — 267239.

יתקבלו מועמדים יוצאי צה״ל ובעלי כושר בריאות תקין.

סטודנט! הבטח לעצמך הכנסה טובה וקבועה בשעות הפנאי!

משרד התחבורה · סיירת הבטיחות

מוזל בטון (ישראל) בע״מ
דרך העצמאות 63, חיפה

דרושים
חשמלאי אחזקה
בעלי נסיון בבנין ותעשיה
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית
למספר 528211 חיפה

למוסד בנקאי בתל-אביב דרושים

1) **פקידי קהל**
2) **מנהלי חשבונות**
3) **פקידים מתחילים**

לפנות לת. ד. 2146 ת״א.

דרושים
1) **מסגר מעולה**
בעל כשר ארגון לניהול צוות.
2) **מתלמדים**
אחרי צבא ולפני צבא
במסגרות וחשמלאות

להתקשר לקביעת ראיון טל. 855682. המפעל נמצא באזור התעשיה חולון — אזור.

לבנק בתל־אביב
דרושים
* **פקידים**
בעלי ידע בהנהלת חשבונות
* **כתבנית עברית**

שעות העבודה 8.00 — 15.00

נא לפנות לת.ד. 33125 תל־אביב ולציין קורות חיים, מצב משפחתי, גיל, השכלה, שפות ומספר טלפון.
— סודיות מובטחת —

למלון מלכת־שבא
אילת

דרוש באופן דחוף
NIGHT AUDITOR
עם נסיון, רצוי בוגר תדמור
תנאים מצויינים, סודיות מובטחת
טל. 059—2111 אילת

דרושים
מנהלות הסלון
ספרים לגברים
דוברי אנגלית
מתלמדות
לפנות: סלון כישה
מלון הילטון, ת״א.

שחם סוכנויות ביטוח

דרושה
מזכירה
השכלה תיכונית
כושר ביטוי בכתב ובעל פה
הופעה נאה
הדפסה עברית
ידיעת אנגלית
בעלת יוזמה

לעבודת מזכירות עצמית בסוכנות לביטוח חיים, עבודה עם צוות צעיר ודינמי באוירה נעימה.

לקביעת ראיון פני אל: טלפון 268245 תל־אביב.

דרוש מנהל רשת סניפים

לחברה ארצית גדולה דרוש מנהל רשת הסני־פים. ילקחו בחשבון רק מועמדים בעלי נסיון מוכח בעבר בקנה מידה והיקף דומים.

לפנות בכתב בצרוף תול־דות חיים ונסיון לת.ד. 49 ת״א, עבור מנהל רשת סניפים.

לחברת שיאק אהצה בת״א
דרושה
פקידה מנוסה
בעלת ידיעה טובה
בעברית אנגלית

נא לפנות ת.ד. 1639 ת״א עבור 28

לכפר הנוער יוהנה ז׳בוטינסקי

דרושה
אם בית קבוצתית

רווקות לאחר שרות צבאי
תפנינה לת. ד. 12 באר־יעקב
או טל: 965058 עד השעה 16.00

דרושה מפעילה

של מרכזיה טלפונית משרדית
10 קווי חוץ ו-50 שלוחות.

המועמדות המתאימות מתבקשות לפנות בכתב בציון קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 1708 עבור טלפוניסטית.

רשות השידור

מודיעה על

משרה פנויה בטלויזיה

תואר המשרה:
עוזר מינהלי בשידורי הלווין
הדרגה: י״א—י״ב של הדירוג האחיד.
מקום העבודה: ירושלים.

בדבר פרטים נא לפנות למח' כח־אדם, רח' הלני המלכה 9, ירושלים.

למוסד צבורי גדול
בתל אביב

דרוש כלכלן

עדיף בעל נסיון בנושאי תקציב ותמחיר
— העובד יועסק על פי חוזה אישי מיוחד.
— הדרגה תקבע על פי כישורי המועמד.

— המעונינים יפנו בכתב, עד ליום 3 באוקטובר 72, תוך פירוט השכלה, נסיון וגיל, לת. ד. 20181 ת״א עבור „כלכלן".

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרה הבאה הפנויה:
בפקולטה להנדסה כימית
ראש השרות הטכני
תאור התפקיד:
אחריות על בית מלאכה מכני, מעבדה לאלק־טרוניקה, מחלקת חשמל ומכשירים;
תכנון מכני של ציוד ומכשירים למעבדות מחקר
ניהול וצוות עובדים.
הכשירויות הדרושות:
השכלה טכנית רחבה (הנדסאי או טכנאי מוסמך);
נסיון קודם בעבודות תכנון ופיקוח על ביצוע;
ידיעה טובה בשפות עברית ואנגלית;
נסיון מעשי קודם בניהול, ארגון והפעלת בית מלאכה וצוות עובדים.
מס' המשרה: הכ. ב/1.
מועמדים מתאימים העונים לדרישות, יפנו בכתב לאגף כח אדם בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 6.10.72 בציון מס' המשרה.

מזכירה כתבנית עברית

האם את רוצה עבודה מעניינת וקבועה
בחברה בינלאומית ודינמית?
נסיון בהדפסות אנגלית עדיף.
נא לטלפן 03—39841 לקביעת ראיון.

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
המחלקה למנגנון

משרה פנויה 85/72

תואר המשרה: **טבח**
מקום העבודה: כפר הנוער קרית יערים
תיאור התפקיד: ניהול מטבח ל־200 אוכלים (שלוש ארוחות)
הכישורים הדרושים:
1) נסיון בניהול מטבח
2) נסיון בניהול צוות עובדי מטבח
3) ידע בעריכת תפריטים.
הדרגה במוצעת: י׳—י״א של הדירוג האחיד.
התאריך האחרון להגשת הצעות: 10.10.1972.
הערה: אפשרות דיור במקום.

הצעות מועמדות נא להגיש למחלקה למנגנון, רח' 92 ירושלים
[illegible]

דרושים
1. **עוזר למנהל חשבונות**
צעיר יוצא צבא, סוג ב׳ נסיון של שנה שנתיים מקום העבודה תל־אביב.
2. **עוזר למנהל חשבונות ראשי**
במפעל גדול, מקום העבודה הקבוע חיפה.

בעלי כישורים מתאימים מתבקשים לפנות עם תול־דות חיים ונסיון קודם לת.ד. 33157 ת״א עבור מס. 586.

לחברה גדולה בענף הרכב

דרוש מחסנאי
לחלקי חילוף

להתקשר טל. 39871
בין השעות 8.00 — 11.00 לפנה״צ

לחברת בנין ציבורית
דרושים
לסניפה בירושלים

1. מהנדס בנין בכיר
לתפקיד של ממונה על בניית החברה בירושלים והסביבה.

2. מהנדס בנין
לתפקיד של אחראי על צוותות פיקוח על בניה.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים ומשכורת מבוקשת לת. ד. 7037 תל־אביב, למספר 8.

למכרות נחושת
תמנע בע״מ

דרושים
צעירים רווקים
יוצאי צה״ל,
בעלי רשיונות נהיגה סוג ג׳
ללימוד מקצוע הקידוח
תנאים טובים למועמדי המתאים.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב למח׳ כח־אדם דאר אילות, או בע״פ למשרדי החברה בקריה, רח׳ ט׳ (מול קול ישראל) בימים א׳—ה׳ מצויידים בפנקס מילואים ותעודת שחרור מצה״ל.

לבית-ספר תיכון מקצועי
„עמל" צפת

דרושים
מורים
~~* ספרות (בג׳ שעות) * אנגלית (חצי משרה)~~
* גיאוגרפיה (חצי משרה)
מדריך למסגרות
רכז למקצועות פקידות
רכז למקצועות מכונאות

על המועמדים לפנות למנהל בית־הספר הה׳ צבי כבודי, טל. 067—30284 בין השעות 8—1 לפנה״צ

לחברה ציבורית
לסניפיה בירושלים, חיפה ובאר שבע

דרושים
מנהלי חשבונות
בעלי נסיון של שנתיים לפחות — סוג (ד׳ (3)).

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים, בציון משכורת מבוקשת ומקום העבודה המבוקש לת.ד. 14047 ת״א למספר 9.

למפעל תעשייתי בחיפה
דרושים
1. **מנהל עבודה**
בעל נסיון של 5 שנים לפחות.
2. **מכונאי אחזקה**
בעל נסיון של 5 שנים באחזקה מנעת ותיקון מכונות.
3. **בוגר בי״ס מקצועי**
המעונין להתמחות באחזקת מכונות בתעשיה מעגינת.

בהצעות נא לפנות לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 300

דרושה מזכירה

למנהל כח-אדם במפעל תעשיתי
באשדוד

● הכישורים הדרושים:
בוגרת תיכון
נסיון של 3 שנים בעבודת מזכירות
שליטה מלאה בעברית וידיעה באנגלית
לאחר שרות צבאי

תנאים טובים למועמדת המתאימה

● על המעוניינות לפנות בכתב לת. ד. 7104 עבור מספר 26.

مكذا من الأمل

هكذا من الأمل

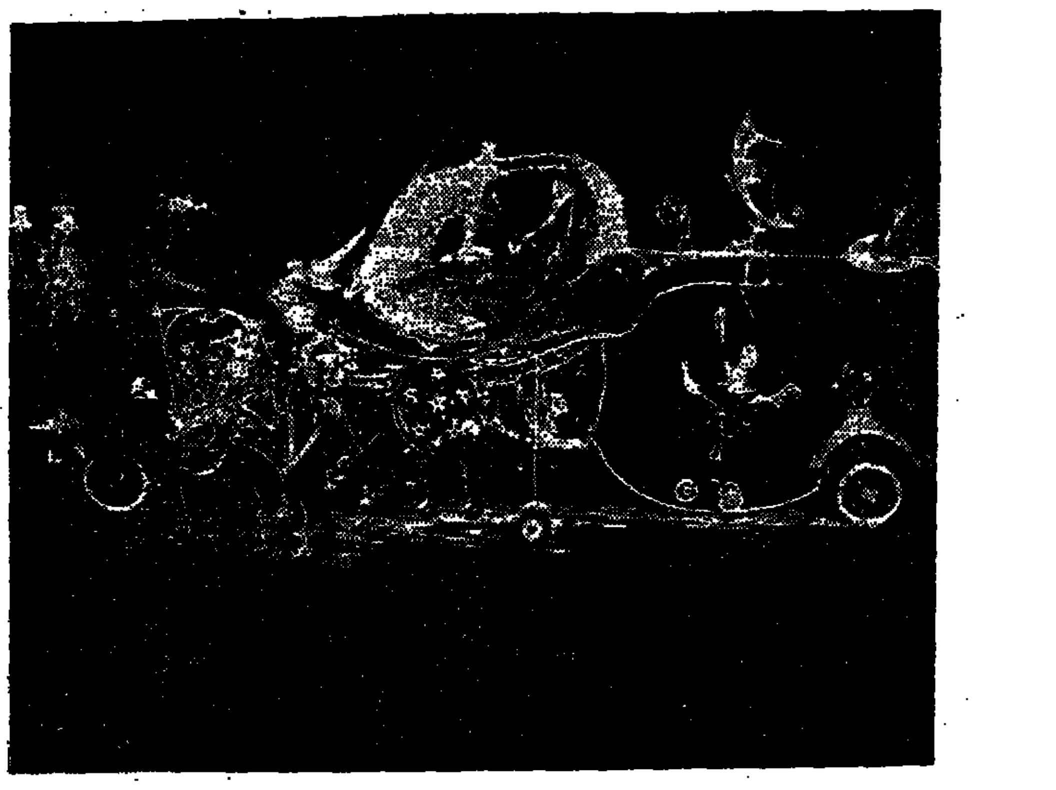

מכונית הקסמי בורג'יורנר, שנבנתה במכונלוגיה משוזנקת ולגלגנית, ומתודלקת בחומרים שונים ומשונים, הוצגה לראשונה בתערוכת המכוניות הלונדונית באוקטובר השנה. יוצרה רולאנד אמאט מתאר אותה כמאי־מוזה רבת־סימנים. המכונית נקה בצורה גליה, מבוזיקה את סנסיה, פורשת על גבל וצולה נקניקיות. ותחנת הכוח שלה פועלת על מי גילוח רותחים, היא מהווה יחידה נגד זיהום שהופכת את הפליטה לבושם, לדבורים ולפרפרים.

מכתבים למערכת הארץ

גבורה או רשלנות

„הגבורה המופלאה של סגן שאול („הארץ", 20.9) מבליטה את הרשלנות, שלקינו בה לצערנו, באחרונה.

כיצד זה קורה שקצין יוצא לקרב ברכב ובמכשירי קשר לא תקינים וללא מפות מתאימות? וכיצד זה קורה שחזל „נשכח" במהלך הקרב?

גם הוא שהחיילים יצאו ללא מגיעם מ„גבורה" זו. מן הראוי אשר הבטחון, אחרי ביקורו אצל שאול, יתן דעת לרשלנות זו, ויתכן שלמסקנותיו יהיו השלכות לסדרי הביטחון במינבן ולאותן בדיקת הדלאר הנבכם בשגרירותינו בלונדון.

רמת־גן — א. מור

*

קראתי בעיתון כי חולם „נשאר" בלבנון וחזר לישראל בנסים ממש ושואל אני כיצד יתכן שמפקד היחידה לא ספר את הרכב ולא דאג שכולם יהיו ערוכים לחזרה מאורגנת? הרי יכול היה לקרות חס"ו אסון.

כן קראתי שבתוך שיירת הרכב של צה"ל התערבו מכוניות פרטיות של לבנונים. ומי ידע אם לא ישבו בתוכן מחבלים עם כלי משחית? מאימתי מאפשר צבא לרכב זר במדינת האויב להשתחל בשורותיו?

ראיתי בטלוויזיה לבנוני שהוליך חיילים לבתים של מחבלים. אין ספק שאפשר לזהות אותו לבגנד. האם אפשר לקוות שמישהו עוד יעזור לצבא אם מסכנים אותו שעור? ראיתי בעתונים תצלום של בחור המכבד חיילים של צה"ל במשקה קר. שוב, על נקלה אפשר לזהותו. מן המפורסמות שעתונים שלנו מגיעים לארצות האויב להבלנים וכו'. האם יקבל בחור כזה עימור?

כדאי שבצה"ל ובזרועות הביטחון למיניהן תיפסק השאננות ותחזור הדריכות כי הסכנות במלוא תקפן מסביבנו בכל אתר.

ירושלים — כ. שרף

לטהר את שמו של אברי אלעד

בוודאי אינני היחידה שזועזעה בה קשות עם קריאת הפרשה על האדם השלישי במוסף „הארץ" מה־22.9).

קודם כל הייתי רוצה לכנות את אלעד בכינוי הנראה לי מתאים:

אברי אלעד

האדם, אולי היהודי שידע לשמור על צלמו בכל הפרשה ולאחר מכן לפנות אל השרים המנהיגים וחיים עימנו כיום ואשר היה בכוחם להתערב להשפיע ולהשמיע קולם בתקופה המרה ההיא: אתם מתיימרים להטיף „לעם הזה" מוסר מדי יום ביומו לנו ולכל עמי תבל.

אתם שהייתם קרובים למקורות וידעתם את האמת נתבעים להסביר לנו: כיצד אפשרתם בשתיקתכם או במעשיכם לשפוט לדרוך לכלא לאחר משפט־משפחה ישראלי אמיץ במיטב שנותיו, על לא עוול בכפיו לאחר כל הסכנות שהעמיד עצמו בהן למענכם?

מדוע לא דאגתם לחון אותו בכל אותם תאריכי החגיגה שבהם שיחררתם עבריינים למיניהם? מדוע שללתם ממנו את זכויותיו האלמנטריות, את החופש, במשך שלוש שנים ארוכות נוספות?

מדוע נתתם להשקות איש זה, שלא אבד את צלם האנוש במשך שנים כה ארוכות וקשות לפני הכלא, את כוס התמרורים עד תומה?

איך זה יתכן שבנימין ג'יבלי מתהלך בינינו חופשי ונהנה מאחת המשרות המשכורות הרמות במדינה ואלעד נאלץ לחיות בגלות? איך זה שאיננו מוקיעים את איסור הקטן הזה?

האם יש בכם האומץ לטהר את שמו של האדם השלישי להתנצל בפניו בפומבי על העוול שנעשה לו, לפצותו, לזכותו בצל"ש על מעשיו?

קרית־אונו — אסתר כהן

לקח הטרור

מעבר לכעס, כאב ויגון — מצוות עליה ללמוד הלקח ולנהוג לפיו.

קודם כל בתוצות שמירה, עין פקוחה, זהירות, בדיקה מעולה. היש לקוות שהאחראים יזכו באימון מחדש? כי אם אין לצפות לכך מהאחראי המופקד על הביטחון בגין כשירותו — ממי לצפות? אך מעבר לבדיקה מחדש של הכלים ושיטות השימוש בהם, יש להעמיד גם את בעיית הכוונתם במישור הפוליטי. למשל, הפעלת הסמכות לתבוע עונש מוות על רצח־עם. כי אם זה אינו רצח־עם, הרי מה הוא? אין צורך להרוג ממסגרת החוק. מדינת חוק לא תיקח בני ערובה, אך את העונש הצודק ניתן לבצע בשעה הנכונה, כפי שניתן להעניק פרס מתאים לגלי ומסכלי הפשע באשר הם. יוגוסלביה לא נרתעה מלחסל עד האחרון את כל הטרוריסטים אשר חדרו לתוכה. גם מן הזולת צריך ללמוד, אין מנוס.

אין בכל אלה כדי לפטור מהטיפול במוקד הבעיה: החירות הפלשתינאים לבטא ולהגשים תודעתם הפוליטית הגוברת. לו היתה קיימת מסגרת ממלכתית פלשתינאית (בפיקוח ביטחוני ישראלי) ואפילו קשורה במידה זו או אחרת בירדן, הרי המתיחות היתה מוצאת פורקנה הטבעי (אם גם לא כליל, הרי הלקית, ואם לא מייד, הרי במשך הזמן), הטרור היה מתפצל, נחלש ונאלץ להיאבק במישור ערבי פנימי יותר מאשר בכל כיוון אחר. מה יכולים הערבים עצמם לעשות כנגד המירור הוכח בשעתו בירדן.

ביכולתנו ומחובתנו לעודד הוגים אלה, דוגמי סובת עצב, — „מימין" (כגון חוסיין) וכ„שמאלי" (חלק ניכר מהמשכילים הפלשתינאים עצמם). קשה להצדיק את ההשלמה עם הקיפאון בנושא זה.

קרית־מוצקין — יהושע לוויננר

ראיתי שמעתי

ציפיות ותיסכולים

אליעזר ליבנה

„ספר נבון בזמן הנבוך" — דעה זו על ספרו החדש של אליעזר ליבנה „ישראל ומשבר הציוויליזציה המערבית", שיצא בהוצאת שוקן, הביע הסופר משה שמיר בדיון בבית־הספר בירושלים העתיקה. שמיר ייחד הבריו לכוחו של ליבנה לנתח את מצב העם והמדינה לאור המתרחש בתוכנו ומסביבנו, על יכולתו להתוות דרכי פתרון לקראת ימים באים.

פרופ' יהודה אליצור עמד על ה־חשיבה ההיסטוריוסופית המבוצעת של אליעזר ליבנה בנתחו את התופעות של שיבת ציון לתקופותיה — שיבה פיסית של אומה מגלויות תבל הכרוכה גם עם תשובה נפשית של היהיד בישראל.

בסיום הערב אמר אליעזר ליבנה: הספר הוא פרי הגות של עשרות שנים. עיקרה הכרה מתעמקת והולכת בייחוד אופיו, גורלו וייעודו של עם־ישראל. אומה זו היא ציוויליזציה בפני עצמה, בין הציוויליזציות הגדולות של האנושות: הנוצרית־הומניסטית, הבודהיסטית, ההינדואיסטית והמוסלמית. הנחה זו כפויה בתוקף בדיקה היסטורית והבחנה סוציולוגית גם על הבלתי־מאמין; המאמין יודע משהו נוסף על כך. המתח בין עם ישראל והעולם הנוצרי־מערבי הוא מהותי; השואה איננה מיקרה, היא „עבודה מרכזית" של ההיסטוריה המערבית. כביטויו של התיאולוג הקתולי פרידריך הנאר. סכנת השואה מצויה ברקע התקופה — תקופת הציפיות הגדולות שנתמזגו בתיסכולים מחרידים. יהדות בריה"מ ואף יהדות אמריקה עומדת בפני סכנות חמורות. תודעתינו הם עת השיבה השלמה — סוף חזיון הגלות.

ליקויים בכפר הנופש

אינך מכיר בערכם האמיתי של חפצים אלמנטריים עד שאתה מגיע לכפר הנופש הצרפתי באשקלון. קחו, למשל, מגבת. זהו מצרך שאתה מורגל לקבלו בכמויות בלתי־מוגבלות בכל בית־מלון, אפילו בדרגה מינימלית. בכפר הנופש באשקלון, לעומת זאת, זהו מצרך נדיר ויקר המציאות. דווקא במקום זה אתה זקוק למגבת לעתים תכופות ביותר. את הצורך הזה מכתיבים הרחצה בים ובבריכה, החום והלחות. למרות זאת מעניק לך כפר הנופש הזה מגבת אחת לנפש — כל שלושה ימים. ואם חס וחלילה מתלכלכת המגבת או אתה מניחה על הרצפה — היא נלקחת ממך מבלי שחדשה תונח במקומה — אלא כעבור שלושה ימים.

מצרך אלמנטרי אחר הוא הסבון — אולם לא בכפר הנופש הצרפתי, שם הוא בבחינת בל־ייראה ובל־יימצא. פשוט לא נותנים.

היו זמנים שכפר הנופש הזה הגיש לאורחיו פירות כארוחת ביניים אחר־הצהריים. זמנים אלה חלפו ועימם השופע־הלב והרצון לשרת את האורחים בצורה הטובה ביותר. ביחס ישר להופעות אלה של הזנחה ואי־איכפתיות עלו המחירים הרגילים ומחירי השירות במזנון ובמועדון הלילה. אין ספק כי ראוי כפר הנופש הצרפתי לבדיקה מדוקדקת של רקויות משרד התיירות.

כיצד פועלת מעטפת נפץ

ב„סאנדיי טיימס" הודפיסם השבוע שירטוט המסביר את פעולתה של מעטפת נפץ.

מעטפה משנו זה גרמה למותו של ד"ר עמי שחורי, ניספח החקלאות של שגרירות ישראל בלונדון.

הרץ — השכרת רכב

אתך לאורך כל הדרך ®

ללא הגבלה בקילומטרים

פורד אסקורט או פיאט 127 לשרותך

ואתה משלם עבור מינימום שלושה ימי שכירות או יותר

רק 71 ל"י ליום

מחיר זה כולל מסים

(60 ל"י שכירות הרכב ו־11 ל"י מסים)

תעריפי השכירות לשבוע זולים יותר

ליום 66.28 ל"י כולל 10.57 ל"י מסים

		המחיר היומי עבור 3 ימי שכירות ויותר בל"י	המחיר היומי עבור 7 ימי שכירות בל"י
פורד אסקורט פיאט 127	4 מושבים	71.—	66.28
פורד קורטינה פיאט 124 סובארו 1400	5 מושבים	93.—	86.70
פורד לזם	6 מושבים		
פורד קורטינה פיאט 124 ספיישל	5 מושבים + רדיו + הילוכים אוטומטיים	104.—	96.92
וולוו סטיישן	7 מושבים + רדיו	134.50	125.45
וולוו 144	5 מושבים + רדיו + הילוכים אוטומטיים + מיזוג אויר	151.—	140.78
דודג' דארט פורד טורינו	6 מושבים + רדיו + הילוכים אוטומטיים + מיזוג אויר + בלמים והגה כח	200.50	186.75

המסים כלולים במחיר

המחירים כוללים מס ממשלתי הנע בין 11 ל"י ל־25 ל"י ליום לפי סוג המכונית.

המחיר הנמוך קובע

אם מכל סיבה שהיא, לא נצלת למובתך את מלוא הקילומטרים. תוכל לשלם לפי התעריף הרגיל של הרץ המורכב משכירות, קילומטרז' ומסים.

לשרותך מכוניות פורד ומכוניות מובחרות אחרות

הרץ מעמידה לרשותך מכונית חדישה, רחוצה ובדוקה. כאשר אתה משלם רק עבור הדלק.

פנה למשרד הרץ הקרוב או לסוכן הנסיעות שלך:

תל־אביב: רחוב קרליבך 10. טל. 264141
רח' הירקון 98. טל. 241480
ירושלים: רח' המלך דוד 18. טל. 231351
מלון אינטרקונטיננטל. טל. 84617
חיפה: רח' פלמר 1 (ליד הכניסה לנמל). טל. 665425
ראש פינה: תחנת סיכה "דלק". טל. 37374
נהריה: רחוב געתון 27. טל. 923565
חדרה: פלמורס. רחוב הרצל 25. טל. 22927
נתניה: כיכר העצמאות 8. טל. 28890
הרצליה: מלון השרון טל. 937237
נמל תעופה לוד: אולם הכניסה. טל. 971165
רחובות: סוכנות פורד. רחוב הרצל. טל. 950089
באר־שבע: מרכז רסקו חדש. טל. 3430

הרץ ® השכרת רכב

הרץ אתך לאורך כל הדרך

דגמי 73

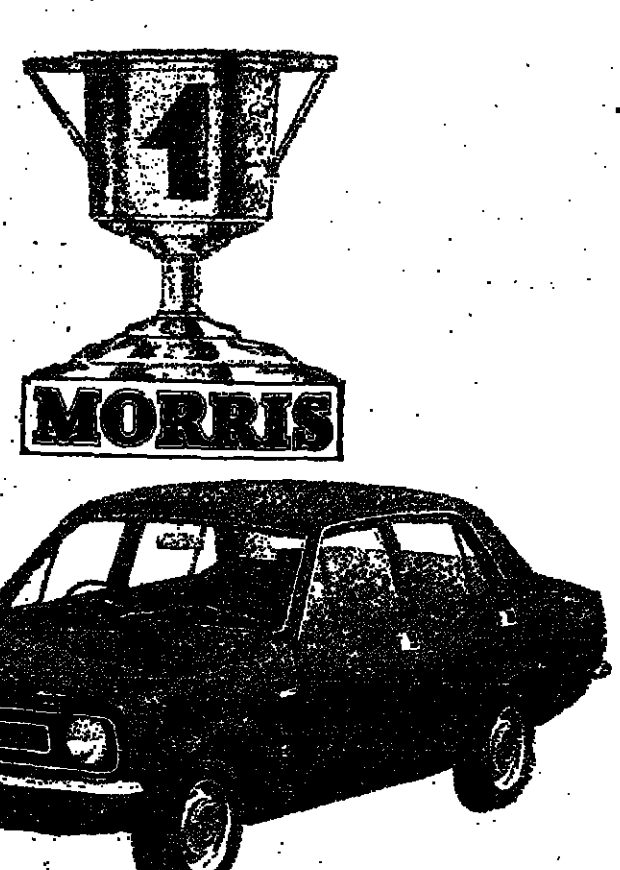

מרינה

האלופה הבריטית

למרחקים קצרים וארוכים

✶ עצוב חדיש ✶ מנוע קונבנציונלי (1300 או 1800 סמ"ק) ✶ חסכונית בתפעול ובאחזקה ✶ יציבה במיוחד (תליה קדמית מוטות פיתול) ✶ נוחה ומרווחת ✶ 2 או 4 דלתות — לבחירה

BRITISH MORRIS LEYLAND

הסוכנים

סוכנות ישראלית למכוניות בע"מ

תל־אביב — דרך פתח־תקוה 65 טלפון 284111
ירושלים — שלומציון המלכה 15 טלפון 234536
חיפה — רחוב המגינים 64 טלפון 522189
באר־שבע — רחוב טרומפלדור 40 טלפון 73515

פרסום אבמן

8 שנות אחריות

מפני נזילה

לדוד אמאייל אמקול

המפיצים: אמקור ווסוכנים מורשים

לשאודק הדוד השמש או שמש

חדש דוד אמאייל א' אמקור

ליצרנכם אמקול

זהירות־סכנה!

הברחות הנשק

בימים האחרונים הננו עדים להתפתחות מסוכנת בישראל. ארגונים פאשיסטיים, כמו „הליגה" של הרב כהנא ועמיתי פאגלין מראשי אצ"ל לשעבר — חשודים בהברחות נשק מישראל לחו"ל. ארבעה משלוחי נשק הוברחו, לפי העתונות, ואחד נתפס.

— מנין נקנה או מי סיפק את הנשק והתחמושת?
— היש בידי „הליגה" או בידי גורם אחר, התומך בה, נשק נוסף?
— מי הם האנשים והגורמים ששיתפו פעולה באגירת ובהברחת הנשק?

מעללי „הליגה" הפאשיסטית

ב„הארץ" (25.9.72) כתב ד"ר עמוס שפירא: „הליגה להגנה יהודית האמריקאית... זוהי תנועה אלימה, שמיקומה על המפה הפוליטית האמריקאית הוא בפאתי הימין הקיצוני... מיד עם בואם לישראל קשרו אנשי הליגה קשרים הדוקים עם קבוצות מקומיות קיצוניות שנטלו, לפי דיווחי העתונות, חלק במבצעי גבורה כגון השחתת קירות וקיעקוע בניינים בכתובות לאומניות, פיצוץ הרצאות ומופעי תרבות שאינם לפי רוחן וכיוצא באלה פעולות הירואיות של „גיבורי בוגדים".

סלחנות השלטונות

על השאלה, האם ארגונו כבר הצליח להבריח משלוחי נשק מישראל לחו"ל השיב מאיר כהנא, לפי „מעריב" 24.9.72: „אני הרבה ביכולים לענות על זה בחיוב". למרות הודאה מפורשת זאת, לא זו בלבד שהממשלה לא אסרה את מבריחי הנשק ואת ארגונם אלא „סידורי ישראל", — הרדיו והטלביזיה — ממשיכים לראיין אותם ולשדר את תעמולתם הפאשיסטית.

ינקטו הצעדים!

העובדה שכנופיות פאשיסטיות יכולות להשיג נשק בישראל ולהבריחו לחוץ־לארץ — היא אות אזעקה חמור, המאיים על סדרי החיים החברתיים והפוליטיים בישראל. הסכנה הפאשיסטית גוברת עוד יותר משום חוסר־הרצון של השלטונות לפעול ברצינות נגד מבריחי הנשק הפאשיסטיים.

אנו מתריעים מפני היחס הסלחני של השלטונות לקבוצות פאשיסטיות ולהברחות הנשק שלהן.

אנו מזהירים מפני דרך הטרור, אשר אך תביא אסונות נוספים על ישראל.

אין דרך אחרת אל הבטחון אלא דרך ההסדר הפוליטי והשלום. רק כינון השלום יביא להפסקת שפיכות־הדמים, יתן לבטחון לעם ישראל ולעמים הערביים. ושלום יכול לקום רק על בסיס של צדק, רק כשלום ללא־סיפוחים, תוך כיבוד הזכויות הלאומיות הצודקות של ישראל ושל העם הערבי הפלשתינאי.

סיעת רק"ח תבעה את כינוסה של הכנסת, כדי שתחליט על נקיטת אמצעים רציניים נגד הפאשיסטים וארגוניהם, ובכללם מבריחי הנשק, למען שלא יוכלו באמתלא של מאבק נגד „האויב החיצוני", להשתלט על החברה הישראלית ולסכן את מוסדותיה הדמוקרטיים.

הסכנה הפאשיסטית בשער!

יתלכדו כל הכוחות הדמוקרטיים להדיפתה!

המפלגה הקומוניסטית הישראלית - רק"ח — תל־אביב 27.9.72